

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár. A „nagy-kanizsai malátagyár és serfőzde r. t.” a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egylet, a zalamegyei gazdasági takarékpénztár rész. társ., a kanizsai kerületi betegsegélyező pénztár hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:

vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp
könyvkereskedésben.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr)
Félévre 6 korona (3 frt — kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 80 kr)

Hirdetések jutányosan számíttatnak

Nyiteltér pótlására 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőink
vonatkozású Fischel Fülöp könyv-
kereskedésbe látásunk.

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischel Fülöp
könyvkereskedésben.

A szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként d. u. 4—5 óra közt.

de intéseknél a lap szellemi részére
vonatközt minden közlemény.

Bérmatlan levelek csak ismert honok-
ból fogadhatunk el.

Kéziratok nem küldetnek vissza

Egyes szám ára: 10 krajcár.

Magyar katonai tisztképzés.

A magyar közvélemény egére sűrű, sötét, ijesztő fellegek tornyosodtak, melyek már kezdték szórni villámaikat is. Zivatarra, égháborúra volt kilátás mindenfelől.

A kvóta és a 16. § kérdése erősen befellegezték a magyar közvélemény egét. Feszült idegekkel, lázas izgalommal leste mindenki, hogy jön-e valahonnan valami kedvező, hatalmasabb levegő-áramlat, valami váratlan, kedvező fordulat, mely erőteljes lendületével elragadja, pokolba viszi a fenyegető fellegeket, mielőtt nyakunkba zudulnának.

Nem jött bizony sehonnan sem. Hanem meghasadt Nyugaton a felhő-tömeg; fényes, melegítő napsugár özönlött a magyar politika gomolygó fellegeire, és megtörve, visszaverődve: szivárvánnyal ivelte be az egész magyar eget, a béke, a lelkesedés költészetével aranyozva meg az egész magyar nemzet lelkét.

Igen: feltűnt a magyar nemzet felleges politikai egén egy szivárvány, mely minden szép szónál, minden aranyos ígéretnél fényesebben hirdeti, hogy irántunk immár valóban komoly, valóban megbízható a békés hangulat ott, ahonnan nem egyszer

a reakció mérges szelével söpörték már el legdrágább nemzeti aspirációinkat

Az a két törvényjavaslat, melyet *Fejérváry Géza*, báró, honvédelmi miniszter, május végén az országgyűlés elé terjesztett, azt dokumentálja, hogy odaát nagyot és jelentékenyen fordult a szeletjelző ércakasz.

Nincs kevesebbről szó azokban a törvényjavaslatokban, mint arról, hogy a magyar katonai tisztképzés olyan zínvonalra emeltesék, mely a paritás elvének minden tekintetben megfeleljen; mely a magyar ifjúságnak rég óhajtott pozíciót biztosítson a katonai pályán is.

A mit éveken át hangoztatott, sürgetett a nemzeti jogos aspirációk szellemétől áthatott közvélemény, imé meg fog valósulni: lesz magyar nemzeti katonai akadémiánk.

Óriási vívmány ez!

Halhatatlans got biztosít a nemzet hálájában annak a kormánynak, mely a velünk szemben folytonosan táplált és szított bizalmatlanság rengeteg sziklagátjait képes volt áttörni, hogy elhozhassa ide hozzánk a nemzeti remények egyik legjelentékenyebb kincsét.

Nagyon is lehet érteni azt a nagy örömet, lelkesedést, melylyel ezt a magyar nemzet egész közvéleménye, a politikai pártok

mindegyike fogadta és üdvözölte. Nagyon is lehet érteni, hogy épp-n Magyarországnak azon részéből, hol a legtöbbszörösebb magyarok laknak, a közép Tisza mellékéről érkeznek a leglelkesebb hangu üdvöltő feliratok a kormányhoz, sűrű egymásutánban. Igen nagy horderejű, életbevágó nemzeti aspirációknak valósult meg a magyar katonai tisztképzésnek ezzel a tervezett reorganizációjával.

Ilyen hatalmas vívmánnyal szemben nem szabad semmiféle célatosságra gondolni; nem szabad kicsinyes, haszontalan, vagy éppen aaptalan gyanúsításokkal igazságtalanul billenteni le az érdem mérlegét

A két törvényjavaslat előttünk van. ez a tény.

Hogy miért terjesztették elő egész váratlanul éppen most? — hogy minő árt követelnek majd azoknak ellenében? ennek

fejtegetésébe bocsátkozni gyanúsítás nélkül lehetetlen. Nem helyeselhajjuk tehát, ennél fogva nem is követhetjük azokat a lapokat, amelyek — midőn ilyen, szinte beláthatatlan fontosságú törvényjavaslatok tételtek a Ház asztalára — őszinte nemzeti örömmel, lelkesedés és az érdemnek minden párt-politikán felülemelkedő elismerése helyett mindjárt cicerós hasábkokban foglalkoznak azzal, hogy ennek majd rettenetes nagy

A „ZALA” tárcája.

A missionárius.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

I.

Virág Árpád halványan lépett ki a szeminárium portáján. Szemei tele voltak könnyekkel.

Még egyszer visszafordult.

Társai és a papnöveldei prefektus ott állottak halgatag, lemondó arccal.

Valami soha nem érzett, sejtelmes fájdalom marokolt egyszerre szívébe.

Oda rohant a nyugodt, fenséges tekintetű prefektushoz; megragadta kezét és ajkaihoz szorította reszketve, vonagló fájdalommal.

Az ősz pap átzelemlőtlen ölelte magához fiatal rajongó testvérét, a ki négy éven át személfény volt. Csak szaggatott szavakban bírt tőle búcsuzni.

— Legyen nyugodt, reverende, legyen nyugodt! Négy hónap múlva megint látjuk egymást. Jól fog esni magának is, carissime, ez a kis talusi pihenés; nagyon jól fog esni.

Homlokon csókolta legkedvesebb növendékét, azután gyorsan megfordulva, visszasiellett szobájába. Nem akarta, hogy meglássák azokat a sűrűn hulló nehéz könnyecskéket, mik arcán végigördülve, kopottas reverendájára ömlöttek.

A búcsú-ó fiatal pap még egyszer megölelte társait szóltan fájdalommal és gyorsan beszállott

a felhuzott fedelű bérkocsiba, mely a vasuti állomáshoz vitte.

Az utca kanyarulatánál kihajolt a kocsiból, hogy még egy bucsupillantást vessen a szeminárium ódon épületére. Az emeleti ablakok mind egyikéből fehér kendők lobogtak utána.

Letörtülte könyeit. Nehéz sohaj szakadt föl mellől. Visszadült a kocsi szögletébe és gondolat-kba mélyedt.

Ugy érezte, mintha nagy-nagy veszteség érte volna; mintha kitaszították volna az ő csendes boldogító paradicsomából.

Ugy megszokta azokat az áhítatot sugárzó, mindig csak tiszta, szent, égbemelő, gondolatokat ébresztő falakat. Négy évet töltött ott szakadatlanul. Még vakaciozni sem ment haza soha. Mit is csinált volna az emberek közt, künn a zajló, forrongó, alakoskodó világban? Mikor már úgy megszokta az őszinte szót! Mindig csak Istennel társalkodott. Es annak nem lehet hazudni.

Most már bevezette papi tanulmányait. De még négy hónapig kell várni, hogy felszenteljek, mivel nem töltötte be huszonegyedik élet-évet. Ezt a pihenő időt szünetelő akarta töltetni. — Egyetlen gyermek volt.

A papi pályára saját hajlamából és anyja akaratából lépett.

A vallásos rajongással csüngő anyát üdvözöltette az a gondolat, hogy egyetlen gyermeke a hitnek apostola, fölkenje lesz.

Az a négy év, mit a papnövelő-intézetben töltött, teljesen idegenné tette előtte a külvilágot.

Mikor kiért az állomáshoz és maga előtt látta az ide oda futkozó, szinte egymás hátán hullámozó, csomagokkal rohanó, lármázó embertömeget; hallotta a gépek zugását, zakatolását, süvítő füttyölését: úgy érezte, mint a kárhózat elől menekülő elítéltek kétségbeesett áradata hőmpölyögne előtte; mintha Dante Poklának egy részlete elevenedett volna meg abban az ideg-bántó, gondolatfőtő pokoli zajgásban.

Alig várta, hogy vonatra ülhesse s emene-küljön onnan.

Azután újra visszanyerte lelke egyensúlyát. A kocsiszakas ablakához ült és onnan nézte merengve négyévi boldog nyugalmának, szent csendjének tanyáját: a messze-lebérő várost.

Fenn, a magaslaton, bércetlen állott isteni, fonséges nyugalommal a hatalmas székes-egyház; mellette vihar-vert barna jálával a szeminárium.

A dóm kettős tornya, mint két áldásra emelt kar-óris, nyult fel a felhők felé; mintha csak a fájdalommal távozó után itett volna búcsú-áldást. Ahogy nézte, nézte, feje lassan-lassan szelíd alázattal hajolt meg az áldó karok előtt.

Egyet kanyarodott a vonat a erdőközszorított hegyvonal takarta el a fonséges képet.

Rég látott, de jól ismert tájakon rohant át a vonat.

Merengő lélekkel gyönyörködött a természet szépségében.

A szomorú vonások lassankint elismultak arcán, ahogy maga előtt látta egy elragadó részleteit annak a nyitott szent-könyvnek, melyben a végtelen bölcsesség ereje, az isteni költészet szép-

ára lesz; hogy ez csak mézesmadzag; hogy ez nem is olyan rendkívül nagy vívmány.

Pedig hogy milyen óriási nagy nemzeti vívmány — azt leginkább elleseégeink hangulatából tudjuk meg.

A bécsi »Reichswehr« erős hangon kikel ez ellen a (ahogy ő nevezi) »Honvédizirung« ellen.

Ez a lap többek között ezeket írja:

„A nemzeti pártnak csakugyan van oka nemzeti vívmányt látni a honvédjavaslatban, olyan vívmányt, amelynél nagyobb maga sem eszelhetett volna ki. Az az út, amelyet a törvényjavaslatok megnyitnak, nemcsak a tábornoki kar és a vezérkar fokozatos elmagyarosítására vezet, hanem a közhadsereg magyar csapatainak tisztjeit ugyszólván elhönvédesíti. Ezt később még csak azzal a határozattal kell kiegészíteni, hogy a hadsereg magyar csapataiba csak magyar nemzetiségű tisztek oszthatók be és akkor nagyon közel utunk a függetlenségi pártnak egy önálló magyar hadsereget sürgető követeléséhez.”

Tisztán látható és megérthető ebből, hogy a magyar nemzeti közvélemény nem ok nélkül üdvözi oly általános nagy lelkesedéssel ezt a két katonai javaslatot, melyek törvényerőre emelkedve, a magyar katonai tisztképzés biztos, sziklaszilárd alapjait fogják lerakni; melyek igazán biztató, vigasztaló szívárványul ivelték be a magyar politika egét ebben, az egyébként komor, felleges, viharjelző időben.

Politikai szemle.

Belföld.

A honvédelmi miniszter által beterjesztett katonai javaslatok, amint előre látható volt, nagy hatást tettek, s minden párt nagy fontosságúnak tartja a javaslatokat. Bárki mint vélekedjék róluk, az kétségtelen, hogy a Bánffy kormány a javaslatok kieszközölésével nagy érdemeket szerzett. Maga a nemzeti párt vezető emberei is úgy vélekednek, hogy Apponyi aspirációi e javaslatok által lényegükben megvalósultak, s így éppen nincszárva az, hogy a szabadelvű és nemzeti párt között a fuzió létesülni fog, mert sokan úgy vélekednek, hogy az Apponyi pártjának oppozíciója e javaslatok letárgyalásával és törvényerőre

emelésével tárgyaltan vált. A közeljövő erre nézve teljes bizonyosságot fog hozni. A hatás pedig az egész országra kiterjedő és sok oldalról legmelegebben üdvözik a kormányt, így Hontmegye, Torontálmegye, Nyíramegye, Jászberény, Sepsiszentgyörgy, Eger, Szeged, Debreczen, Máramaros-Sziget, Csongrádmegye, Arad város, Aradmegye, Mezőberény, Turóc-Szenimárton, Békés-Csaba, Orosháza, Fogarasmegyéből, részint a polgárság, részint a törvényhatósági bizottságok, részint a szabadelvű párt polgársága meleghangu táviratokban üdvözölte a kormányt, s a kormány iránt való bizalmuknak kifejezést adtak. A kormánynak az a szándéka, hogy a javaslatok mentül előbb a képviselőház tárgyalása alá kerüljenek. Így a képviselőház pénzügyi bizottsága már június 4-én délután 5 órakor veszi tárgyalás alá a két javaslatot.

A nemzeti párt május 31-én tartotta meg azt az értekezletet, a melynek feladata volt a honvédelmi miniszter által beterjesztett, a honvédelevöl- és képzőintézetekről szóló törvényjavaslat ügyében. A párttagok teljes számban jelennek meg az értekezletre, melyen Bolgár Sándor ismertette a törvényjavaslatot, melyhez Apponyi Albert gróf szólott. Annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a javaslat nagy vívmányokat foglal magában. Horánszky Nándor azután a következő, egyhangulag elfogadott határozati javaslatot terjesztette elő:

„Mint hogy a honvédelevöl- és képző intézetekről szóló törvényjavaslat a pártprogramnak a katonai oktatás és nevelésre vonatkozó tételét elvileg megvalósítja, gyakorlati sikerének biztosítása pedig kormányzati és ellenőrzési feladatot képez: a párt a javaslatot elfogadja.”

A szabadelvű párt köre e hó 31-én tartott értekezletén foglalkozott a bűnvádi eljárás életbe lépéséről szóló javaslat és annak 16. §-ával, mely körül annyi vita folyt sajátságban és előszóval. Nagyérdékű, hatalmas felszólalások tettek jelentősé a szabadelvű párt értekezletét, mely mindegyik komoly, magas színvonalon maradt. Felszólaltak Chórin Ferencz, Emmer Kornél, Beksis Gusztáv, Tisza Kálmán, Pulszky Agost, Bánffy miniszterelnök s az igazságügyminiszter. Tisza Kálmán azon meggyőződésben fogadja el a törvényjavaslatot a 16 §-sal, hogy ezzel a bázis, a szabadság és különösen a sajtószabadság iránt való kötelezettség teljesítette. A miniszterelnök nem kívánja a kérdéses szakasz elfogadását párkerdésre tétetni, de kijelenti, hogy a kormány a törvényjavaslathoz úgy a mint van, ragaszkodik, az abban lefektetett elveket magáévá teszi s a törvényjavaslat lényegét érintő módosításokat nem hajlandó elfogadni. A törvényjavaslatot ma nem csupán beltartalma szerint kell megbírálni, hanem azon szempontokra való tekintettel, a melyekből támadják s megbuktatni akarják. Nem akarja

korlátozni a párt tagjait meggyőződésük szabadságában, de kéri, vegyék lomtólóra a fenyegető nagy politikai tekinteteket s azok komoly megfontolása után határozzanak. Erdély igazságügy-miniszter arra utal, hogy a javaslat két év óta a nyilvánosság előtt van, s a szaktestületek majdnem egyhangulag helyeselték. Eppen a közvélemény egyértelműsége indította a sajtó beterjesztése. A sajtószabadság érdeke vezette; évek óta foly a panasz, hogy magánbecsületértési ügyekben az esküdtseki eljárásnak nincs megnyugtató eredménye. Azt a vádat, hogy a sajtószabadságot korlátozza, visszautasítja. Elfogadása által a párt maradandó szolgáltatásokat fog tenni a sajtószabadság érdekeinek is.

A törvényjavaslatot az értekezlet változatlanul elfogadta.

Külföld.

A béke.

A mint már említettük, a görögök és törökök közötti béke megkötése nem oly könnyen fog menni, bármennyi jóakarral is legyenek a nagyhatalmak a hadviselő felek irányában. Még eddig a fegyverszünet tartama sincs véglegesen megállapítva; s a derekasan megkoppasztott Görögország még mindig hajlandó a nagyhatalmaknak kellemetlenségeket csinálni. Rallisz miniszterelnök — mint a Times levelezője Athénből jelenti — kijelentette, hogy Görögország nem tartja magát kötelestnek az európai program kivételéhez való hozzájárulásra. Görögország nem vállalkozhatik Európa zandarának szerepére. Atheni diplomatiká forrásból pedig azt jelentik, május 28-ról Konstantinápolyba, hogy a királyi család folytonosan igen aggasztó állapotban van. Bizonyos, hogy a királyi palotában előkészületek tettek az elutazásra. A király és a Rallisz-kabinet között igen feszült a viszony. Az általános helyzetet rendkívül komolyan tartják.

Dr. Szüts Miklós bucsulakomája.

A debreceni kir. táblához kinevezett dr. Szüts Miklós bíró tiszteletére barátai és tisztelői bucsulakomát rendeztek május 29-én az »Arany Szarvas« szállóban.

Határozottan elmondhatjuk, hogy ilyen minden tekintetben impozáns bucsulakomára, mint aminő ez volt, nem emlékszünk. Erős kifejezése volt e rendkívül sikerült és sokáig feledhetetlen bucsulakoma annak a határtalan tiszteletnek és ragaszkodásnak, melylyel a távozó iránt minden oldalról viseltek. Itt lehetett látni, hogy társadalomunknak és a bírói karnek e kimagasló alakja mily széles körben és nagy mértékben meghódított minden intelligens egyént nagy talentumával, szép jellemével, nemes szívvel.

sege, a teremtő szeretet végtelensége, a jószágok jószágának határtalan áldása olyan elevenen, olyan igaz, olyan megcáfolhatatlan, eltörülhetetlen, megtestesült igékben szól hozzánk: él, lüktet, megvárászol; Istenhez emel.

Mégis csak szép ez a külső világ is!

Aki Istennek ismerős, megtalálja itt is, minden lépten nyomon.

Lassankint édes, szent megnyugvás simult lelkére.

A vonat egyhangú zakatolását már nem is hallotta. Egész lelkét a természet szépsége lőtötte be.

A távolsággal a négyévi múlt emlékei is lassankint elmaradoztak s mire az utolsó állomás-hoz ért, már majdnem teljesen bennvont a jelenben. Akkor már csak arra gondolt, hogy milyen édes lesz a édesanyai, édesapjai ölelés, hosszuhosszu négy év után.

Ugy megrebbent a szíve, mikor az állomásnál megpillantotta a rég látott ismerős arcokat.

Vidáman ugrott ki.

De már abban a pillanatban két hatalmas kar fogta át: az édes apa ölelé két karja.

Néhány másodpercig csak csókkal, meg öleléssel beszéltek; csak azután jutottak szóhoz.

— Megismertelek, ebadta papja, megismertelek. Most is csak csupasz gyerek képed van! — hangoskodott örömeiben a boldog apa.

Az ártatlan fiatal pap csak simult hozzá és szemérmesen nézett körül, hogy nem botránnyozik-e meg valaki édes apja hamisítatlan természetesen modorán.

Dehogy botránnyozott. A jó falusi nép együtt örül az örvendezőkkel.

Az öreg oda kiáltott a kocsisnak:

— Jarcsi te, gyere csak ide, vidd az ifjúr, akarom mondani a tiszteendő ur pakkját a kocsihoz..... Teringettél, jó nagyot nőttél. Hanem fene sokat bőjtölhettek abban a szeminariumban; rettenetes pápista-szinben vagy. Na jól van; majd jól tarti anyád. Gyere csak egymásután; nem szabad egy percet se késni; mert ha összeszik a »fölfujt« mindketten kikapunk anyádtól.

Vitte, ragadta magával a világtól elszokott fiatal papot s néhány pillanat múlva a két jól tartott sarkány csakugy röpült velők a poros országúton.

Árpád hallgatag volt, csendesen merengve nézte a kedves, ismerős vidéket, hol ifjú korát élte.

Az öreg rá-ránézett s gyönyörűségében nagyokat jörült a reneteg bajuszán.

Egyzer már meg se állhatta tovább:

— Már csak legalább bajuszt viselhetnének, az ebadta. Az nekünk familiai ékességünk volt mindig. Egyetlen fiam van és még csak bajuszt se viselhet.

Erre már a fiatal pap is megszólalt:

— Mit gondolapám! Egy pap, akinek mindennap áldoznia kell és bajuszt!

— Hát a kálomista papok tudnak viselni? Aztán meg — hiába beszélz nekem — láttam én Pázmán Péter arcképét. Olyan hatalmas bajusza volt annak, hogy három ilyen hatalmas csikópap megoszlozkodhatott volna rajta. Az pedig

csak különb pap volt, mint ha ma tizen egy-begyurnának.

Az öreg egészen nekiüzesegett a bajusz-kérdésnek s csak akkor vette észre, hogy kissé szabadra eresztette nyelvét, mikor fia gyöngéden megérintette karját és a kocsisra mutatott.

— Jó, jó! Hát hiszen nem bánom; nekem most már mindegy; csak úgy mondom.

Megint hallgatott egy darabig s egy egy oldalpillantást vetett hallgatagon álló fiára. Aztán újra megszólalt:

— Te Árpád, mi ördögöt csináltatok négy esztendőig abban a szeminariumban, hogy így meg-nemültál?

— Tanultunk apám, nagyon sokat tanultunk.

— Hallgatni? Négy esztendőig? Azt a feleséget mellet két hét alatt megtanulja minden bölcse férfi.

Észrevette, hogy az ártatlan pap erre nagyon elpirult, helyre akarta hozni hibáját.

— Jó, jó, na! Megint elszóltam magamat. De hát nem is tudom: mi ménkének való az a celibatus! A pap is csak ember; ha ép, erős, egészséges, arra való: házasodjék meg. Széchenyiről úgy is olyan kevés a magyar, hogy...

— A tekintetes »szonyu a kert aljáról néz bennünket. — szólt hátra Jancsi kocsis.

Ez a közbeszólt bizony nagyon jókor jött, mert a szegény fiatal pap szinte sült-lőtt, hogy hova legyen, merre nézzen, ha édesapja tovább folytatja ezt a kényes temát.

Virágne csakugyan a kert aljából, a sövényre kapaszkodva nézett az országot felé, intgetett

A bucsulakomán nemcsak Nagy-Kanizsa város hanem Zalamegye elítjének jelentékeny része megjelent. Ott volt dr. gróf Jankovich László, megyénk főispánja, Cserrán Károly megyei alispánunk; dr. Ruszicska Kálmán, kir. tanácsos és tanfelügyelő; Párcsich Ottó, huszár százados; Cserrán László, Clement Lipót, Dervarics Ákos, Somogyi Gyula, dr. Viszendeay József, Viszendeay Sándor, megyei nagybirtokosok; dr. Szegő Hugó, aljárásbíró, Wollák Rezső ügyvéd, Csáktornayról, Schertz Odón, somogyisurgói nagybérlő. — Nagy-Kanizsáról jelentek: Belus Lajos, dr. Bentzik Ferenc, dr. Blau Simon, dr. Bród Tivadar, Csuszák Miklós, Dedk Péter, Dienes Sándor, Ebenspanger Ernő, Ebenspanger Leo, Ebenspanger Lipót, Eisinger Géza, Eperjesy Sándor, Faics Lajos, Fagyas Lajos, dr. Fábán Zsigmond, ifj. Fesselhofer József, Fischl Pál, Franz Lajos, dr. Fried Odón, Grünhut Alfréd, Grünhut Henrik, Hajdu Gyula, dr. Hauser János, Heriendy Béla, dr. Huszár Sándor, Katzenbach József, dr. Kiss István, Knortzer György, Lengyel Lajos, Linzer Béla, dr. Löke Emil, dr. Makara Iván, dr. Mayer Ferenc, Meryenthaler Lajos, Nagy László, Ollopp Ernő, dr. Ollopp Mór, dr. Orósy Lajos, Orósy Gyula, Oszterhuber László, Plosszer Ignác, dr. Plosszer István, dr. Rauch Zsigmond, dr. Bätz Kálmán, Remete Géza, dr. Rosenberg Mór, Rosenfeld József, dr. Rotchild Samu, Sebestény Lajos, Seredy Dézso, Schertz Richard, Simon Gábor, Soos Pongrácz, Stölzer Gusztáv, Tripammer Gyula, dr. Tripammer Rezső, dr. Tuboly Gyula, Tuboly Viktor, Unger Ulmann Elek, Varga Lajos, Vécsey Zsigmond, Vidor Samu, Vioz Ferenc.

A lakoma este félkilencor kezdődött. Az ünnepelt mindjárt kezdetben egy remek-szép habér koszorúval leplek meg, melynek szalagján a következő felírás volt: „A nők legszelimesebb barátjának: az asszonytisztelői.” Ezek közül az asszonytisztelők közül többen meg is jelentek a nagy-terem karzatán, s onnan hallgatták végig a szelimesebbnél szelimesebb tósztokat.

Az első felköszöntőt dr. Bentzik Ferenc mondta a távozóra. Utána mindjárt felállott dr. Szűts Miklós és megtartotta remek bucsu-beszédét. Gróf Jankovich László főispán igen szép tósziban színtén dr. Szűts Miklós köszöntötte fel. Dr. Ruszicska Kálmán szonoki üszel és lendülettel bucsuzott a távozótól. Tuboly Viktor, Seredy Dézso és Simon Gábor felköszöntői szintén mind a távozóra szóltak. Közben dr. Szűts Miklós a hölgyekre emelte poharát.

Lakoma alatt a jókedv egyre fokozódott s végre már szinte égtek, gondoltak a vidám bucsuzók s csak virradatkor gondoltak a távozásra. Ekkor reggeli zenét rendeztek gróf Jankovich László főispánnak, Cserrán Károly alispánnak, dr. Szűts Miklósnak, Vécsey Zsigmond polgármesternek, és Oszterhuber László járásbíróknak, akik már valamivel előbb eltávoztak a lakoma színhelyéről.

A bucsulakomán megjelenteknek is feltűnt s bizonyára a jelenvoltak névsorát olvasóknak is

fel fog tűnni, hogy törvényszéki elnökünk és a bírói kar több tagja nem volt jelen. Ujságírói kötelességünknek tartjuk ezt a fenlorgó tények egyszerű regisztrálásával megmagyarázni.

A magyarázat az: Annak a társaságnak, mely dr. Szűts Miklós tiszteletére bucsu-lakomát tervezett, két megbízott ügyvéd-tagja fölkereste törvényszéki elnökünket, kérve, hogy a törvényszék is járuljon a lakomarendezéshez. Tóth László törvényszéki elnök tudatta a megbízottakkal, hogy dr. Szűts Miklós már előzetesen kifejezte előtte óhaját, hogy bucsulakomán ne rendezessék; ő tehát addig, míg Szűts Miklós e tárgyban újból nem nyilatkozik, a felszólításra érdemleges választ nem adhat. A megbízottak ezután eljártak dr. Szűts Miklósnál is, ki a mindenesel nyilvánuló sürgető óhajnak engedve, a bucsu lakoma elől (ismert gyöngédségénél fogva) ki nem térhetett s ez a törvényszéki elnöknek tudomására hozott. Ezután a megbízottak újból fölkeresték törvényszéki elnökünket, — hogy most már az érdemleges választ megkapják. Ezután a nyert válasz az volt, hogy a törvényszék hivatalosan nem vehet részt a banketten. Ennek a válasznak magyarázata pedig abban a mozgalomban van, mely most a nagykanizsai ügyvédi kart erősen fozlakoztatja. Az ügyvédi kar számos tagja ugyanis már a banketten rendezés előtt értekezletet tartott, melyből a következő memorandumot intézték a törvényszékhez:

Tekintetes kir. Törvényszék!

A tömeggondnokságok és egyéb gondnokságok az ügyvédi karunk nemcsak anyagi, hanem erkölcsi érdekeit is közelről érintik és azért azoknak kionsztását figyelemmel is kíséreljük. Ezen szaki meg nem átközhetik, mert valamint mi az ilyen kivésésben a bíróságnak irántunk való bizalmát és tisztelét látjuk, — a nagykönségnek is rendszerint annak szokta azt mindősíteni.

Mint hogy azonban az eddigi eljárás a mi méltányos igényeinket nem elégíti ki, mert azt tapasztaljuk, hogy a tekintetes kir. Törvényszék rövid időközökben ugyanaazokat ténstelen tiszteltte ki megfizetési bizalmával és köztünk a legtöbb egyszerűen mellőstét és mint hogy ez az igazságszolgáltatás tekintélyének megintására alkalmas tóvít keletkezésére is vezet: öszeljöttünk, hogy ezen általunk észlelt tósztokot magunk között bizalmas megbeszélés tárgyává tegyük.

Ismerve azonban a tekintetes kir. Törvényszék minden tagjának igazságszeretét és volnék szemben mindenkor tanúsított, a méltányosság legvégig hitáraig terjedő előszékenységet, — csakhamar arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a tekintetes kir. Törvényszék nem veszelhetne azon szándék, hogy a nagykönségnek téves hitre és helytelen felfogásra nyújtson tápot.

Ez okból egyhangulag abban állapodtunk meg, hogy a tapasztaltakat egyszerűen constáljuk és biva azon magtosszágban, a mely a tekintetes kir. Törvényszék minden tagját áthatja, bitorokodunk remáttatni azon visszas helyre, a mely az eddigi eljárás által egyesek javára és legtöbbször erkölcsi rovására könnyen keletkeztethet, anélkül, hogy ez így szándékolattott volna.

Egadjon meg tehát a tekintetes kir. Törvényszék hogy jelen beadványunk által azon reményünknek adjunk kifejezést, hogy mindnyájunknak inkább az erkölcsi érdek által sugalmazott méltányos igénye, jövőben a gondnokságok hivatalból kionsztásánál figyelembe fog vétetni.

Ez a mozgalom bizonyos feszültséget hozott létre a törvényszék és az ügyvédi kar között. Ebben van magyarázata annak, hogy a tekintetes számban ügyvédek által rendezett banketten törvényszékünk hivatalosan nem vett részt.

Mi ehhez semmi kommentárt nem fűzünk, de társadalmi és egyéb kérdéseink szemponjából a legmelegebben óhajjuk, hogy a megbolygatott régi jóviszony mielőbb helyreálljon.

Leányok majálisa.

— Szombat, majus 29-én. —

Habkönyű, kipirult szilfidek kibomlott, hosszú hajjal; hajlékony, karcsu derekukat lágyan, ütemesen ringatva, lejtették a táncot a zene dallama után. A lakorának susogó lombjain át-áttört a nap egy-egy aranyos sugara és végigcsókolta azokat a pihegő gyermekarcokat. Ez volt a tavasznak legszebb, legpoetikusabb álma, tevé virágillattal, mosolylyal, ezüstcsengésű vidám leánykacajjal.

Tavasznak búbajos, édes álma voltál te mindig, virágillatos, szelidarcu május!

Ez idén hozsuzan ébredtél hosszas szendergésdből. Nyílt tekinteted elhomályosult, szokatlanul dörögve kiabáltál és arcodon végig pergett a köny, akarcak egy rakoncátlan, duzzogó gyermeknél. Csak későn, nagyon későn jelentkezett csókos ajkadon a nyájas mosoly.

Visszareclamálók az időtől a te megrabolt, kék égedet, de azt hiszem: magad akartad, hogy minden így legyen, mert nagyon fájhatott a te ábrándos, leányos lelked.

Vége is mosolygót!.....

Ragyogó kék szemeidnek aranyos napsugarai-ban gyönyörrel fürdött szombat a mi sóvárgó, szomjas lelkünk.

Szombaton reggel zárt sorokban vonult ki a polgári leányiskola a sánci kertbe. Minden arcon ott állt a fiatalos öröm lázas pirja. Kebleik alatt gyorsabban vert pici szívcsékkék; az ő gyermekes zsenge lelkük mintha csak öntudatosan megérezte volna, hogy nyomasztó nyűg az emberen a város, poros füstös levegőjével.

Tiszta szemekből, félig nyílt, mosolygó ajkai-kon ott állt a vágyak mozgó árnya:

— Csak ki, ki a szababba!

Olykor hunyorgattak is az uton pilláikkal, mert a rakoncátlanok északi szél belekapott az art finom porába.

Dél felé már elcsendesült minden. Vigan szökdecselek, ugrándoztak a kisebbek, itt ott kisebb csoportok végigheverték a báronyos zöld fűvön és mőhön szívták tüdejökbe a nélkülözött friss májusi levegőt.

Egyszerre csak felharsant a zene hangja, harmonikusán egybeolvadva a falevelek halk, lassu zizezésével.

Az igazi élet, a valóságos majális csak ekkor kezdődött.

leléjük lobogó fehér kendőjével; azután hogy bekanyarodott a kocsi a falu felvégi utcájába, lelkendezve sietett a kapuhoz. Nyitva volt az magyar szokás szerint, mint két ölelésre tárt kar.

Mikor a kocsi berobogott, örömtől fuldokolva rohant oda. Az örömtől szintén könyező fiu nem szállhatott le maga erejéből a kocsirol; s anyai karok vettek le félig. Reszelők szeretettel, úgy ragadta magához régen látott gyermekét az anya, mintha abban a pillanatban vette volna vissza erőszakka! a magzatrabló sors kezéből.

Olyan nehezen tudtak kibontakozni a csókokból, meg az ölelésből.

Akkor azután az apjukhoz fordult az édesanyjuk:

— Ugyan hol maradtatok anyyi ideig, édesapjukom. Minden sültet összeesett, kiszáradt. Pedig ugy-e éhes vagy édes Arpádom? Persze hogy éhes vagy; iszen a szemedből is látom.

— A' már igaz! — mondta nevetve az apjuk. — Persze szegényeknek szigoruan meg kellett tartani a hetenkint rendelt bőljőket.

— Meg bizony. Nem is olyan pogányokat nevelnek ám ott, mint te vagy apjukom... Ugy é édes-fiam? Na, de menjünk! Már terítve van. Mindjárt tálsók.

Mire befelé indultak, a konyhai cselédek mind eléjük futottak; tősz melegétől kipirult pozsgás arccal. Erősen törtlgették kezeiket s úgy siettek a fiatal tisztelővőz ur kézsókolására. Az se tudta szegény zavarában: hogyan szabadkozzék.

(Persze ez mind nincs benne a liturgicában!)

Akkor lett azután még csak teljes a zavara, mikor a szobába léptek s ott a varrógép mellől egy szép sudár leányka állott föl és ártatlan, hamvas arcán gyöngén áttörő pirulással hajolt meg előtte.

A fiatal pap szinte megdöbbenett állott meg egy pillanatra; úgy tűnt fel neki, mintha a székesegyház, áhitatra, mennyei szerelemre hívó Madonna-képeinek valamelyike elevenedett volna meg előtte. Azoknak a szép szemeknek azurjában a menny tisztasága ragyogott. A sima, alabastrom-fehér homlokról a lélek fensége sugárzott. És a fénylő aranyárga haj úgy körillette tisztá azt, mint a Madonna-tóket a gloriafény. Az egész arc olyan tüneményesen anygali volt, mintha annak egyetlen idegszála sem rezdült volna meg soha földi vágýtól; egy remek eleven modell: a legeszményibb anygallónek.

Virág Arpád csak nézte megbűvölten, áhitattal. Édes-anya szakította meg a pillantokig tartó hallgatást.

— Nem ismered meg, Arpád, Gold Katicát? A fiatal pap halkán, mintegy magában mondotta:

— Lehetetlen.

— Pedig bizony ő az, édes gyerelem. Golp Katica, aki bizony még csak ici-pici lányka voltl mikor te szemináriumba mentél. Elémlékeztet rád, hogy már akkor is mennyire szerettem. Most még jobban szeretem; mert igazán derék, mun-

kás leány lett belőle... Na, na, azért nem kell pirulni, édes Katicám! Ugy-e megmondtam, hogy majd megjön sz én pap fiam, a ki magát megérti. Majd beszél magának leltem olyan szivhez szóló dolgokat a szentek életéből, hogy szépen kikeresztelkedik. Ah Istenem, milyen szép is lenne az, ha majd mikor az én fiam új-miséjét tartaná, magát meg mindjárt megkeresztelhetné. Ugy is egészen árva; nekünk meg nincs leányunk; a miénk lehetne. Különbön erről ne beszéljünk most. Négy hónapig ithon marad Arpád; egyéb dolga úgy sem lesz; legyen missionárius.

Virág Arpád csak nézte, nézte ezt a tüneményes széppé és anygalivá fejlődött leányt; érezte hogy lelke, egész lényé emelkedik, száll föl, valami ismeretlen magas régióba: a lelkek öléi, kezésének szédületes végtelenjébe... Aztán szinte öntudatlanul, a delejes erő ellenállhatatlanságával, némán nyujtotta kezét az átszellemült tekintetű leánynak: a vele szálló ragyogó eszménynek.

Az anya boldogan mosolygott.

— Ugy, ugy édesem, csak fogjatok kezét! Aztán édes Arpád, légy jó missionárius, mentd meg ezt az ártatlan, jó lelket a mennyei üdvösségnek.

Az öreg Virág nagyokat sodort a bajuszán és ravaszúsan mosolygott alóla.

— Hm! teringtett! Nem is rossz missionáriusi munka ez, eféle sildő-papnak.

A kis diágyerekek alázatos lélelemmel ráncigáltak kabátjuk szegélyeit, megindultak hős elszántsággal, aztán fél uton újból megálltak megrettenve. Erősen zakatolt a szívök, fűrgő szemeik mohón függtek a legszebb leányarcokon és a sok közül szinte bajosan tudták kiválasztani, vajjon kivel kellene táncolni.

A nagyobbak már kolonban, kimérten, vigyázva lejtettek a legtermészetesebb parketten a keringőt; ettől megijött az ő bátoráguk is és hamarosan elvegyült kiki párjával a táncolók mozgó áradatában.

A mamák, a papák soriatat állottak a tánchely körül, jobbjeb a bokrok között egy-egy akarca eltévedt kis pár sugdosott halkán egymás fölébe.

Vajjon mi titkok lehetett ezeknek a parányi, kedves jószágoknak, kiknek láttára a komoly tanárok és tanárnők szigorú arca is felderült?

Egy szőke haju, hamvas arcú kis leányka lihegve, lopva kivált a táncolók sorából, gömbölyű karjaival lázasan tűzte újból össze kibomlott hosszú hajfonatait. Nemsokára egy cigányképző kis diák gyerek surrant utána: A nagy sietségben valami papirdarabocskát hullott ki zsebéből. Én telemeltem, de a hogy körülnéztem, hogy átadhasam neki, már eltűnt..... nem láttam sehoh. Egy név jegy volt. Kerek, formás, leányos betűkkel volt tele írva a kemény kis karton. Nem kíváncsiságból, de azért elolvastam.

Kedves kis.....!
(No nem lehetek annyira indiszkrét, hogy eláruljam a nevéket. Elég lesz, ha leírom, mi áll rajta.)

Kedves kis.....!

Ott leszek ma én is a majáison és így néhány percig százfádon beszélhetünk majd. Az első és második negyest már rég oda ígért-magának. Vigyázzon, óvakodjék a feltűnéstől, nehogy a mama megsejtsen valamit. Pá!.....

A maga örökké csacsogó szőke kis.....

Vajjon hány ily levelet szorongattak a szívük felett a kis diágyerekek szombaton délután ott kinn Sáciban?

A hogy az esthajnal odahajolt a lombok fölé, köröskörül a tekervényes utakon mind sűrűbben bukkantak fel a párok karöltve, egészen közel hajolva egymás arcához, halkán bugya. S ha két ismerős jött szembe egymással, felcsendült a gyermekies tiszta kacaj és meglepettlen kérdezték egymástól:

— Hát te is, Magda?.....

— Hát te is, Didi?.....

Hiába, a májusi hangulat a kicsi gyermekszív tiszta redői közé is belop valami édes virágot.

Este 8 órakor lassan megürültek az asztalok. A mamák hosszú selyem szalokat csavartak a leánykák forró nyaka köré. Előzör a kicsik indultak meg hosszú sorban, gyorsan rogyva, aztán utána a gyalogosok. A menetet a cigányok kara zárta be, kik az egész uton luzták a nyárfák sorban, míg csak el nem érték az utca első házát.

Ez a nap volt az idei tavasznak legszebb, legpoétikusabb álma, telve virággillattal, mosolylyal, ezüstséggel, vidám leánykacajjal és.....

De ez már nem tartozik ide.

S. ó.

Katonák harca.

...Ádáz, brutális gyűlölet elrontottak egymásra. Megvillant a levegőben a rövid pangáné és a hol lesújtott, pirosan szökött magasa a vér, aztán csak egy lomp zuhanás és hűgő, fájdalmas jászó halasztott.

Nem a görög-török háborúról szól ez a haditudósítás, de a kik vasárnap délután a Csengery és Kazinczy-utcskában, sétáltak, könnyen azt hitették, hogy a mi békés városunkba telték át ők a harc színhelyét.

Emitt egy 48-as baka szaladt bugdácsolva, vérborított arccal, odébb egy 20-as honvéd rohant kard nélkül hatalmas istennyilakat szórva mosdatlan szájjal. Majd tizen, huszan jöttek lohogva, kinek a sapkája maradt el, kinek hüvelyéből hiányzott a rövid gyíkleső, egyik másiknak meg a blüza röpködött csatragokban. Ha a távolban egy aranyzsírosos tiszt gallyra feltűnt, sietve, egymást lökdösve kerestek menedéket a kapujak alatt.

Ezt az egész dolgot, baka nyelven pedig „mulatógnak” (1) hívják.

A 20-as honvédek és a 48-as bakák löszom-

szédek, szinte egymásba ölelkezik a két hatalmas kaszárnya hosszú ablakosával.

Szigorú rend uralkodik otthon a szépen tisztára seprt udvarokon.

A Sugár uton a kaszárnyák körül egy időben lappangva ütötték fel bolyhos, kócos fejüket bizonyos rosszul táplált éjjeli pillangók, a bakancsos idillek kiegyesítő alakjai. Behúzódtak éjjelente az Egyet-kert lombos fái alá, de az utcát, a kertet is hamarosan megtisztították — Amor ur nem kicsi haragjára — ezektől a sötétben oládkodó rongyos alakoktól. Azóta azon a tájon, a legnagyobb rend és csend uralkodik. A marsfiak szelid ábrázattal sétálnak mindig haza felé az uton. De ha honvéddal szembe jó a baka, kölcsönösen „gyors tüzet” szórnak csillogó szemekből egymásra.

De a szembe jövő hadnagy ur kardcsörtetését „tüzet szüntess”-t vezényel.

Hogy miből eredt ez a vad gyűlölet, az a kaszárnyák titka.

Nem is erre kíváncsi a közönség, hanem igen is megkívánhatja azt, hogy a város békés nyugalmát ne zavarják meg a dühöngő katonák.

Vasárnap délután is a gözlürdő k-rhelyiségében vagy 150 honvéd és baka mulatott együtt addig, míg egymásra gem törtek.

Repültek a téglák, a borospalackok, gyorsan forgott a kézben a rövid kard és ha véletlenül egy civil egy fél tégladarabbal fejbe kólintottak, a katonák egész udvariasan bocsánatot kértek a tévedésért.

Két három bakát éleveszélyesen összeszurkáltak, hogy felgyógyulásukhoz alig van egy kis remény. A honvédek és bakák közül vagy hatan súlyosan megsebesültek, azon kívül még számosan szenvedtek kisebb sérüléseket.

A patrol két oldalról közelítette meg a gözlürdő kerthelyiséget, de ekkor a menekülő katonák a sétálókat lökdösve, taszigálva iramodtak tovább.

Az őrjárat összeszedte a kertben az elmaradt csákokat, sapkákat és pangánétokat. A rejtőző katonákat egyes házakban lelkeresték és bekísérték.

A kórház hétfőn néhány beteggel megszapordott, kik a betegágyon rettegve gondolnak a „dunkel áresztr” és a „kurtaesara.”

Az egészségesekek bizonyosan már csak a sötétben meditatálnak a vasárnapi csatározásról.

Tollfuttában.

— Tűz van! Tűzet kell luvatni! — mondják az emberek mult szombaton este és aggodalmas arccal halgatózták az „Arany Szarvas” kapuja előtt.

A máskor méltóságosan hallgatag épület-óriás rengeteg falán át is ki-kicsapott az erősen hullámzó emberzaj és valami sajtásákos, szokatlan csörömpölés, mint mikor nagyobb tömegben omlik, verődik össze az üveg hulladék.

— Kigyúlt belül. Pusztulás van ottbenn!

Az egyik lelkiismeretesebb tűzoltó-trombitás éppen arra ment; nem hitt a szónak; besurrant és gyors észrevétlenséggel bepillantott a veszedelem színhelyére.

Knortzer György, a tűzoltó-lóparancsnok éppen akkor ütötte össze szomszédjával a pezsgős poharat. Zugott az éjlenzés. Tuboly Viktor pedig kedélyesen nótázott a letenyei bucsusokról, dalolván, hogy:

„Azt hiszem, hogy poharát arra mindenki kitessza,
Hogy a bucsusok Letenyéről szerencsésen érkezzenek vissza.”

— Ez nagyon ártatlan tűz! mondta egykedvűen a trombitás és visszahuzta az ajtót.

Ha Tuboly Viktor erre az egyetlen alkalomra kölcsön adhatta volna szegénynek a rögtönző poétai vénáját, bizonyosan ilyen formán tört volna ki belőle a lelkesedés:

„Tűz van bűz itt ég itt nagyon:
Láng a szívbem, láng az agyom.
Erős tűz, láng kell is annak,
Ha aranyat olvasztanak.”

Mert hát aranyat olvasztottak ott az „Arany Szarvas” nagytermében.

Dr. Szűts Miklós megragadták ősiel karokkal

és belevitték a baráti szeretet izzó kóbojába, hogy utolsó cseppig kiolvasszák belőle azt, ami arany.

Kanizsáé maradjon az arany; Debrecené legyen az ember.

(Persze arra nem is gondoltak, hogy akkor Debr.-cennek majd nem marad semmi.)

Osterhuber László nagy-szive úgy égett, úgy lángolt, min ha erre az alkalomra akkumulált volna éveken át a benne rejlő vulkán-tüzet.

Es milyen csodás kémiai fölföldözésre jutottak az aranyolvasztók!

Azt látták, hogy az arany-szív a baráti szeretet legmagasabb hőfoka mellett ragyogó gyémántokat hullat: a meghatottság könyeit.

Ez volt a második gyémánt-hullás a lángoktól olvadó arany-szívől.

Az első akkor láttam, mikor a Jókai-jubileum alkalmával hullatott könyeket.

Akkor olyan megkapó bensőséggel, olyan nagy lelkesedéssel mondta el a koszorú író apothéziást; olyan igaz közveitlenséggel szólt annak „Arany-ember”-éről; hogy a pillanat hatása alatt szinte megragadta lelkemet a gondolat: „Hiszen te magad is ilyen Jókaiféle „arany-ember” vagy, jó Szűts Miklós!”

Aztán tovább fonódtak gondolataim:

„Neked is két otthonod van, mint Jókai „arany-emberének”: Levettinczy Timár Miklósé. Egyik otthonodban van Tíméd, a másikban Noémid. Az egyik hideg; nem elégíti ki a te költői szárnyalásod lelkedet. A másiknak ölelése forró; himporral aranyozza meg lelked szárnyait; magával ragad, napsugaras régiókba emel. Ennél a „másiknál” vagy te igazán boldog, itt a „Mindenkik” szigetén, ahol aranyos Dódiák játszanak veled, játszanak agyaddal, mely ott abban a hideg otthonban kifáradt, elkomorult.”

Csesznák Miklós itt mosolyog, tehát tartozom megmagyarázni akkori gondolataimat.

A mi arany-emberünk egyik otthona ott volt a törvényeségi palotában, hol a hideg Themis-istenasszony volt az ő Tímédja. Ehhez esküdött. Másik otthona volt a társadalom, a „Mindenkik” szigete, ahol a Muzsa-Volt az ő hűséges, szerető Noémija. Ezzel ölekezett, ez csókoltgatta homlokát, mikor bennünket egy-egy magas szárnyalású beszéddel elragadt. Ezek a meleg, édes ölekezések termették az ő, (amott kifáradt) agyával játszó aranyos Dódiákat: a ragyogó gondolatokat.

Abban a hidegebb otthonában csak szelleme fényelt; emitt: a „Mindenkik” szigetén arany-szive is megnyílt, ragyogott, melegített.

Most már a bucsu-dalok utolsó akkordjai is elhangzottak.

„Asszony-tisztelet”-i babér-koszorúval bocsátották el a „nők legszellemesebb barátját.”

Mivel bocsásunk el mi férfiak, az „arany-embert”?.....

Azzal, amit sem aranyon, sem gyémánton megvenni nem lehet; amit azért rejteget oly mélyen a férfi-szív, mert a gyémántnál is drágább; amit csak az igazán éreztet szeretetet nyújthat... bocsásunk el egy titkon lehulló, néma könyny.

H I R E K.

— Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter dr. Mantuano Rezo miniszteri segédfogalmazót fogalmazóvá nevezte ki.

— Új alapító tagok. A nagykanizsai irodalmi társaság legutóbb tartott választmányi ülésében a következőket iktatta be alapító tagjai sorába: Koho Emilné és Zerkowits Lajosné urakat, Karcsag

Béla és K a r o z a g István urakat, kik egyenként 100-100 koronával járultak az egylet alapítókéjéhez.

— **Házasságok.** Weiss Tivadar nagykanizsai kereskedő, június 8-án lép házasságra özv. Rosenberg Izraelné leányával; Emma kisasszonnyal. Az egyházi esküvő ugyanazon napon délelőtt 11 órakor lesz a nagykanizsai izr. templomban.

Dr. Dékány Géza, budapesti tanár, június 10-én délelőtt fél 12 órakor tartja esküvői ünnepélyét a nagykanizsai izr. templomban Wamberger Sándor nagykanizsai kereskedő leányával: Elvira kisasszonnyal.

— **Juniállok.** A komáromi önk. tűzoltó egyesület saját pénztára avara 1897. évi június hó 7-én a „Komáromi erdőben” zártkörű tavaszi táncmulatságot rendez. — A miháldi önkéntes tűzoltó-egyesület pedig 1897. évi június hó 13-án az örmöhegyi fenyvesben tartja zártkörű tavaszi táncmulatságát.

— **Esküvő.** Friedfeld Miksa légrádi birtokos leányát: Amáliát folyó hó 1-én a polgári kötés után oltárhoz vette a légrádi izraelita templomban Berger Dezso, Villányból. A vendégzerető örömszülők házána a város és vidék előkeöszége díszes la komára gyűlt össze. Az ebéd 6 órakor vette kezdetét, összekészés szerint az udvaron, sátrak alatt. Az ebéd ideje alatt több nagyon sikertelt felköszöntőt mondtak el a boldog fiatal párra. Ezután a legjobb kedvvel táncra perdtelt a fiatalok és a mulatság a legzsebb hangulatban tartott egészen világos reggelig. Az esküvőnél nyoszolyó-leányok voltak: S o h r Mariska (Somogy-Szill) és Friedfeld Clementin a menyasszony kedves kis huga.

— **Főispáni látogatások.** Dr. gróf Jankovich László vármegyénk főispánja körutat tesz a horvát határszéli községekben a kulturális viszonyok megismerése végett és hogy a magya rosodá haladásáról meggyőződéseket szerezzen. F. hó 30-án Csertán Károly alispán, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő és Viosz Ferenc főszolgabíró kíséretében Murakeresztúrra érkezett. A jegyzőségi kerület határára lovasbandérium és az előjáróság, élén Szemző Gyula körjegyzővel, várta a vendégeket, kik Peller Pál apat-plébános vendégzerető házánaál szálltak meg. Megtekintették az iskolát, a községházat és a róm. kath. egyházat és végül a községet járják végig. Másnap reggel kocsikon utaztak tovább a vendégek Légrádra. A lakonayi kompig a községi előjárók elkísérték őket, hol már a légrádi előjáróság élén Koczka Gyula légrádi jegyző üdvözölte a vendégeket. Az egész városot tellobogdították és ahogy a hosszú kocsisor végig robotgott az utcákon, lelkes éljenzés és mozdulások durrandása kísérte mindenfelé. Elsőben a városi képviselőtestület tisztelgett a főispánnaál, majd az önk. tűzoltó egyesületre került a sor, élén Szilárdy Gyulával, ki lelkes szavakkal intézett a vendégekhez. A kir. hitk. szög nevében Gádó Mátyás plébános beszélt, ki ép az nap tartotta adatazarságának 25 éves jubileumát, végre Brewer Salomon, az izraelita hitközség nevében tartott a szószólót. 11 órakor a kath. iskolákat tekintették meg. Dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő kérdéseire a kicsi gyermekek igen értelmesen feleltek, a legzsebb magyarsággal. Az apácák növendékei küönösen haladással a magyar nyelv elajátításában. Egyébként vissza kell utatnunk minden gyanúsítás, melylyel tán a légrádiak hazafiságot akarnak megtagadni. Légrád a magyar szellem végvára és mint ilyen, a legzsebb magyarságtól áthatva, szilárdan, erős biztonságban állja meg helyét. Előjárósága magyar, az ifjabb generáció pedig bizonyos büszkeséggel utatítja vissza azt a leletést, mintha ő horvát lenne. Az izraelita és az evangélikus iskolák megtekintése után a városba-épületbe hajtatnak, hol a jegyző és anyakönyvi hivatal példás rendjeéri elismerését fejezte ki a főispán, ki még asznap delután 6 órakor tovább folytatta útját.

— **Elítélt az ügyész.** A budapesti ügyészeghez áthelyezett Stocker Antal kir. ügyész mult héten vett bucsut váro sunktól. Tiszteletére — amint halljuk — barátai huclusulakomát is rendeztek, Stocker Antal igen bu gó, tevékeny, tehetséges

tagja volt a nagykanizsai ügyészegnek, mely benne ennél fogva jelentékeny erőt veszített. Ellenben a budapesti kir. ügyészeg, ahova beosztották, erősödött egy nemes ambícióju, munkás taggal, aki tanulmányait, tapasztalait, tehetségét abban a a szélesebb körben bizonyára még joko-kozottabb erővel fogja érvényesíteni.

— **A hercegprímás alapítványa.** Vaszary Kolos hercegprímás ismét bebizonyította szülőváros, Keszthely iránt érzett jóindulatát. Május 25-ikén Balaton-Füreden a keszthelyi főgimnázium szegénysorsu tanulói segélyezésére 50.000 korona alapítványt tett le. Az alapítólevélben, amelyet dr. Burány Gergelyhez intézett, így szól:

Főtiszt, dr. Burány Gergely főgymn. igazgató urnak Keszthely.

Főtisztelendő igazgató ur!

Otven év előtt, 1847-ben vezéstem be tanulmányaimat a keszthelyi gimnáziumban. A hosszú idő sem változtatta meg édes szülőföldem iránt érzett igaz szeretetemet; nem csökkentette az intézet tanárai iránt őrzött hálás tiszteletemet; nem feledtette ifjúkori boldog emlékeimet.

Visszagondolva arra, hogy félszázad előtt bár kevesen voltunk tanulók, mégis sokan voltunk szegények; tudva azt, hogy most is számosan vannak, kik szükségét szenvednek; végre tapasztalva azt, hogy nagy nyomor nem ritkán csekély adománnyal is enyhíthető: 50,000, azaz ötvenezer koronát tettem le alapítványul a keszthelyi kath. főgimnáziumba járó szegénysorsu, jóviselű, szorgalmas tanulók segélyezésére.

A kezelés és segélyezés módzatairól majd értekezünk.

Kérem: emlékezzék meg rólam a „Te Deum” i szent áldozat memelőjában.

A tanári kar szívélyes üdvözetével, igaz tisztelettel, hó szeretettel változhatlanul öröklök

Főtisztelendő igazgató Urnak, egykori kedves tanítványomnak

Balaton-Füreden 1897. május 25-én

Öszinte hiva: Vaszary Kolos mk. bib. hercegprímás.

— **A felső templom jayára**

ujjabbán arakoztak Mikos Géza gyűjtő-ívén:

Oszterhuber László	—	—	—	10	frt
Dr. Orosdy Lajos	—	—	—	10	„
Hencsey György	—	—	—	5	„
Katzenbach József	—	—	—	5	„
Makara István	—	—	—	5	„
Dr. Kiss István	—	—	—	5	„
Gózony Sándor	—	—	—	3	„
Krátky József	—	—	—	1	„
Hajdu Sándor	—	—	—	2	„
Vörös Endre	—	—	—	1	„
Steiner Dezso	—	—	—	1	„
Zsibory István	—	—	—	1	„
Zöld Aladár	—	—	—	50	kr.
Nagy Károly	—	—	—	50	„
Hám-Károly	—	—	—	50	„
Horváth Ferenc	—	—	—	50	„
Vadlya István	—	—	—	50	„
Vastag Vincze	—	—	—	20	„

Összesen 51 frt 70 kr.

— **Bérmálás vármegyénkben.** Báró Hornig Károly vesprémi püspök áldozó csüörtökön kezdte meg Zalamegyében bérmálási körútját Túrján, a premonitri kanonok-rend ői házánaál. A rendház is, a melynek a püspök vendége volt, a község is nagy diadalpuszt állítottat a fogadtatás lényének emelésére a szegény község ünnepi díszben várta a főspat. A püspök reggel 8 órakor vonult be a községbe, harangzúgás közben a bandériumtól kísérve. Pápai, Vogronics pápai prelátnak, Fehérváry kanonok, Vurglic

felsőbri prépost, Simon szentazéki litkár voltak környezetének kiválóbb tagjai. A templom előtt fogadták Réthi Gyula premonitri kanonok, plébános, gróf Janovich László főispán, Csertán Károly alispán, dr. Ruzsicska királyi tanfelügyelő, a szomszédos jarások főszolgabírái és előkelőbb gazdái a Pály János esperes, a ki a kerületi papság één jelent meg. A püspök a megérkezés után misét és prédikációt mondott a ennek végzetével azonnal megkezdődött a bérmálás, a mely delután két óráig tartott. Közel harmadézer hívő bérmálkozott meg. A bérmálás után küldöttségek tisztelgettak a püspöknel.

— **Hirtelen halálozások.** Berger Lipót szatcs vasárnap delben, a hogy befordult otthon az udvarba, a kapuban hirtelen összeesett és néhány perc múlva meghalt. Berger hatalmas, erőteljes ember volt és váratlan halála nagy résvételt keltett. — Hétfőn az országos vásár alkalmával egy ebhez hasonló eset történt, özv. Miltenberger Ignácné, Miltényi Sándor édes anyja, a városban épület előtt összerogyott. Az előhívott gyors orvosi segély csak néhány percbe hosszabította meg életét. Kocsin hazaszállították lakására, de aig hogy ágyba fektették, néhány percbe rá ő is meghalt.

— **Quadin Gellért, szentferencendű áldozó pap,** ki körül-belül egy évtized előtt Nagy-Kanizsán is működött, mint hitközség; legutóbb pedig homokkomáromi adminisrator volt, — a napokban Pécsen meghalt. Még csak 45 éves volt.

— **Csáktornytól — Zagrábba.** A „Nagykanizsai kerékpár club” néhány tagja szombaton este Csáktornyara utaztak, hogy onnan pünkösd első napján reggel kerékpáron kiránduljanak Csáktornytól Zagrábba. Csáktornyról reggel 3 órakor indultak.

— **Bérkocsi-állomások** című vasárnapi hírlünkre vonatkozólag egylevelet kaptunk a tegnapi postával, mely így hangzik:

Tekintetes szerkesztőség!

Fogadja a tek. szerkesztőség igaz elismerésünk kifejezését ama szives pártfogásért, melylyel a mi ügyünket felkarolta. A mi állapontunk mindezek dacára nagyon terhes, de egy egyszerű reformmál könnyven lehetne ezen is segíteni. Ez lovinkább az oly bérkocsi-tulajdonosok érdekében állans, kiknek csak egy fogatuk van, és reméljük, hogy a tek. rendőrkapitányseg elismeri ezen kérelem jogos voltát és helyben hagyja. — Eddig kötelesség voltunk már reggel 7 órakor kiállani a bérkocsi-állomásra a ha csak egy negyed-órát később érkezünk, kirótták ránk a nagy pénzbüntetést. Az oly bérkocsisnak, kinek csak egy fogata van, lehetetlen, hogy tiszta kocsival már ily időben kiállhasson az állomásra. Ez pedig első kötelességünk, hogy a hintó tiszta legyen. Ha a reggeli vonatok után visszajövünk a vasútról, meg kell mosni a kocsinkat és ezt úgy, miut a pesti bérkocsi-állomáson, nem lehet az utcán eszközölni, mert nincs hozzá vízvezetékünk. De ha 8 órakor kellene kiállni, ugy mindent rendben elvégezhetnénk, és nem kellene a silány bevételek mellett, még nagy büntetésépen is fizetni a késedelem miatt. Ez az egy órai különbség nem oly nagy, de nekünk elégséges lenne.

Kérjük a tek. szerkesztőséget: sziveskedjék jelen sorainkat becses lapjában közzé tenni.

Vagyunk hálás tisztelettel:

Több bérkocsi-tulajdonos.

Mi szivesen helyet adtunk a bérkocsi-tulajdonosok kérelmének, mert elvgre is a tervek kivitele nem ütözik semmi nehézségbe és ugy hiszük, hogy derék rendőrfőkapitányunk méltányolni is fogja ezt.

— **Zengerőjos trupp.** X ur, aki csupa tévedésből Csehországban született, Podszgoriában, és egész véletlenül a pesti Józsefvárosban kötött keféket, vagy hajította a bérkocsi-lovakat: egy asznap napon leborotváltatja csupaszra a képet, ugy hogy csak egy kis kotlett ékeskedik meg lehetős hosszú fülei mellett. Aztán néhány hangyegyet csap a Irakkja szelébe és akkor már kéz impresszió. A Buzelkából ismeri a kis Mici, kinek meglehetősen formásak a lábikrái, valamelyik „Caif santanból” elcsábítja szerelmi valamelyekkel a kis kacser Olimpiát vagy az élelkeszemű Lidiat. Ekkor már teljes a trupp. Mici cínálatt néhány esyemderekat, melyet ha fel is

olt ugyan, könnyen azt hihetné az ember, hogy inkább le van vetkőzve, varr néhány világos színű, tērden felül érő szoknyácskát. Kész a ruhátár. Festeket mindenütt lehet kapni. És így beteljesült Micike minden vágya. Ezentúl már nem »seprű és szoba-vikszolás« közben énekel, hanem este a pódiumon, zongorakísérettel. Számos ilyen trupp bandukol keresztül-kasul az országban. — Vasárnap este az Egyet-kertben is bemutatta egy zengerájós trupp magas művészetét. A kisasszonyok hangja a lábikrákban rejlik, azzal fejezik ki gondolataikat, ráadásul ajkaikkal eltracscsolnak valami ostoba német szöveget, melyet a közönség szívesen megtapsol. Művészetük szemekiben és meztelen karjaikban van. Hétfőn este megismételték programjukat. S miután a »Vigszinbázban« lünették a pestiek a német színeszet ellen, az alatt nálunk is fehangzott az éles fütty és »Le vele!« kiabálások harsány zaja. Azt hisszük: nálunk egész egyszerűen lehetne segíteni az ily zengertruppok kiküszöbölésén, ha erélyes főkapitányunk mindenkor egy estére adna csak engedélyt nekik.

— **Déli vasut.** Pünkösöd ünnepe alkalmával f. évi június hó 5. évi déli-vasut magyar vonalainak állomásairól Budapest, Bécs, Fiume, Triest és Cormonsra rendkívül mérsékelt árú menetérti jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és még azon kedvezményt nyújtják, hogy visszajövetkor ezen jegyekkel az utazási kétszer tetézés szerinti állomásokon félbe lehet szakítani. Ezen jegyek kiadására és áráira nézve külön hirdetések adtak ki, melyekben a vonatok, melyekhez ezen rendkívül mérsékelt árú jegyek érvényesek, indulási idejükkel fel vannak említve.

— **Mesterséges porfellegek.** Amint tudni mellőztünk: Nagy-Kanizsát a természet bőségesen megáldotta porral. Nem kell más, csak két-három esőlen nap, azután egy kis szélkavargás: olyan porfellegek kelletkeznek nálunk, hogy bárki valami kölyök-szaharának nézhetné városunkat. Amde az utca-sóprás nagyonfontosságú közegészségügyi apparátusát borzalmas titokzossággal mozgó kezek nem elégsznek meg ezekkel a természetes porfellegekkel, hanem mozgósítanak a déli órákban 5-6 utcacsoprot, végig-söpörtetik az Eötvös-teret és a Fő-utca felső részét, úgy csináltatják a mesterséges porfellegeket. A járó-kelők tudokolnak, sietnek, menekülnek a piszkos por elől; nem tehetnek mást a porfellegek ellen. A közegészségügyi bizottság pedig nagyszerű tervezeteket ír papírosra, hogy miképpen lehetne megakadályozni a tuberkulózis rohamos terjedését.

— **Rablógyilkosság.** Mint lendvai levelezőnk írja: — rémes rablógyilkosság esete tartja igaztosságban az ottani vidéket. Múlt hó 29-én Dancs Mihályt és fiát ismeretlen rablógyilkosok megölték. Dancs Mihályt azzal az orjátról hazafelé bandukolt és amint háza tornácára lépett, az udvar mélyéből lövés dördült el és egy golyó a harmadik borda alatt a tüdejébe furdott. A megsebesült ember segélyért kiabált és a mint fia a lövés zajára az ágyból kiugorva megjelent az ajtó küszöbén, nyomban egy második lövés hallatszott és az apa vállcsontjába hatolt. A fia vad erővel rontott a gyilkosokra, de ezek többen voltak és egyszerre négy oldalról is hosszú késekkel megszurkálták. A fia erejét vesztve, elbukott és az apja mellett meghalt. A vakmerő gyilkossággal az ottani kóborló cigányokat gyanúsítják.

— **Gyilkossági merénylet.** Állatias boszujától buzve, gyalázatos merénylőre vetemedett hétfőn reggel egy pécsi nő kőműveslegény, aki két kicsiny gyermek atyja. Tar István az öccsével lekiismeretes, szigorú, pontos ember, aki becsületlen megőrzi a reabizott nagy szőlőterületet. Ezért a lekiismeretességért természetesen sok az ellensége. Vasárnap kellemetlensége volt valami dologkerülő substancesal, aki szembe állott Tar Istvánnal, hanem rutni megjárta, mert az izmos ember legyűrte és később is csak gyorfutással menekült el a további ütegek elől. Ez a suhane valami távoli rokona Rosner Mihály kőművesnek. Rosner Mihály reggel úgy 8 óra tájban kiment a krumplivölgyben levő szőlőjébe és felkereste Tar István csöszét, aki fejezettel kezében éppen abban a pillanatban lépett ki a lakásából. Rosner mosolyogva közönte a csöszet; kezét is nyújtott neki, aki behívta egy pohár pálinkára. Letette a válláról a fegyvert. Csak ezt várta a gyilkos szándéku

Rosner. Neki ugrott a védtelen csösznek és öklével arcába vágott, amelytől megtanorodott egy kicsé Tar István. A merénylő kőműves felkapta aztán a csösz keményre töltött fegyverét, reáfogta, csak egy pillanatra célzott, aztán reásütötte azt. Tar Istvánnak jobb arcát érte a lövés, vérbe borulva esett a földre. A gyilkos szándéku Rosner Mihály futva menekült el a helyszínéről. A rendőrségre sietett, a hol önként jelentkezett. A sebesült ember segítségére nyomban a helyszínre siettek és kórházba szállították. Sérülései súlyosak ugyan, de nem életveszélyesek, mert a fegyver szerencsére csak sörétre volt töltve.

Közgazdaság.

„Star“ Életbiztosító-Társaság. London Alapított 1843-ik évben. A „Star“ 1896-ik évi zárszámlája, mely a társaság 53-ik évi üzleti foglaltja magában, utólag igazolja, mennyire jogosult azon kiváló bizalom, melyet a társaság úgy szakkörökben, mint a biztosító nagy közönség körében világszerte élvez. A társaságnak fennálló biztosítási átlaga és tartalékai óriási mértékben növekedtek, tőkéinek elhelyezése biztonság tekintetében pedig a legszigorubb követelményeknek is megfelel. A „Star“ magyarországi képviselősege, mely működését 1895. év április havában kezdte meg, az első, 1896. decemberig terjedő és a magyarországi üzletről szóló külön megleget is közzétette, mely fényesen tanúsítja, hogy a társaság Magyarországon nem csupán erős gyökeret vert, hanem zajos reklámmal melőző vezetősége, a magyarországi üzletet a társaságra nézve — a mi e szakmában vajmi ritka eset — már az első évben jövedelmezővé tudta tenni, amennyiben 324.889 korona díjbevétel mellett 22.847 korona nyereséget mutat fel. Az előttnök levő 1896-ik évi jelentésből, mely a társaságnak 1897. március 10-én tartott közgyűlésén a részvényesek és biztosított felek elé terjesztett, következő adatokat emeljük ki: Az 1896-ik évben 7522 biztosítási ajánlat 66.338.725 korona összegről nyújtott be, melyek közül 1434 részben visszautasított, részben még el nem intéztetett. 6088 kölvény állított ki 51.094.835 korona összegről, melyekért 1.975.199 korona bevételeztetett első évi díj fejében. Azonnal kezdődő 35.652 korona életjáradékért 323.430 korona bevételeztetett. Az érvényben levő biztosítottok összege 390.917.450 korondra rug. A mérleg-száma a következő adatokat tünteti fel: Vagyon: Jelzálogok 27.763.389, kölcsönök kötvényekre 6.285.714, állampapírok, elsőbbségek és részvények 53.947.319, biztosítékok 1.043.187, ingatlanok 1.173.725, telekjáradékok 1.957.628, kölcsönök életjáradékokra 2.858.383, külvény kamatok 162.711, összegyűjtött kamatok 1.245.764, külvény díjkövetéletek 4.662.749, készpénzben bankoknál 2.096.250, pénztári készlet 139.580, összesen 103.336.398 korona. Teher: Befizetett részvénytőke, 125.000, biztosítási és életjáradék-alap 101.868.467, elismert de még ki nem fizetett követelések 1.342.931, összesen 103.336.398 korona. A nyereség és veszteség számla adatai: Bevitel: Biztosítási alap az év elején 95.168.366, díjbevétel 12.533.518, bevétel életjáradékokért 323.431, kamatok és osztalékok 3.746.406, illetékek 7694, összesen 111.779.425 korona. Kiadások: Esedékes kötvények 6.289.649, visszaváltások 553.262, életjáradékokért 375.260 jutalékok 1.457.199, igazgatási és kezelési költségek 689.894, orvosi tiszteltdíjak 149.583, jövedelmiadó 159.396, készpénz-osztalékok a részvényeseknek 6250, díjlevonások osztalék fejében 114.451, biztosítási alap 1896. végén 101.993.167 összesen 111.779.415 korona.

CSARNOK

Örületes szenvedélyből.

— Amerikai bűnügyi történet. —

Németből fordította: **Hugauif Ede.**

(Folytatás.)

— Nos, és ki még? —
— Egy úr Clavering névvel.
— On e nevet kifejteni nyilvánvalólag fél, válszóla, midőn nem minden szivdobogás nélkül adám neki e feleletet. Szabad kérdenem miért teszi ezt?

Meglepetve néztem arcába. Nagyon halovány. A lobogó tűz fényénél úgy nézett ki, mintha márványból volna; ezenkívül, mint már sokszor ezelőtt, csendes megadás kifejezését viselte.

Lesdőttem szememeit és feleltem:

— Azon ur oly körülmenyek között jött a házba, melyek legalább is szokatlanok.

— Nem értem.

Ugylátszik, két néve van Multkor Clavering ur gyanánt jelentette be magát és nagybátyja halála előtti estén.....

— Nos?

— Robinsonnak hívatta magát.

Fejét kezére támasztá; de hangja mégis kifejezéstelennek hangzott, mint egy automatáé, midőn e kérdést intézte hozzám:

— Hányszor jött az az ur, ki ma ezt és holnap más nevet viselt, a házba nagybátyánk halála óta?

— Csak egyetlen egyszer.

— Mikor volt ez?

— Tegnap este.

— Soká maradt ott?

— Körülbelül husz perczig, ha nem tévedek.

— Híszí ön, hogy Marit fölfogja keresni rövid idő alatt?

— Nem.

— Miből következteti azt?

— Ó Európába utazott.

Rövid szünet állott be; éreztem, hogy szemem fürkészőleg nyugszónak arcomon; de nem voltam képes tekintetemem rá emelni.

— Raymond ur, kezdé végre, más hangot véve fel, utóljára hogy láttuk egymást azt mondta, igyekezm fog nevetem a gyanu alól megtisztítani. Akkor arra kértem, hogy hagyjon fel szándékával és most újra kérem erre. Nem akarja nekem a szivességét megtenni, mire kérem és ama vállalkozással felhagyni?

— Az lehetetlen! kiáltám, a gondolat, hogy kutatásaimmal rosszaságát vonom magamra, fájdalmas, de azért mégis mindent elfogok követni becsületeinek megmentésére

Kérőleg terjeszté felem kezét. E látvány mélyen meghatolt, de óhaját teljesíteni mégis képtelennek éreztem magamat.

— Nem tudnék nyugodtan meghalni, ha e szent kötelességet elmulasztanám, önt, ki önzetlennel áldozza fel magát, a legnagyobb szegénnyel megmentni, mely bennünket embereket érhet, mondom igaztoltan. Midőn erre nem felelt, közelebb vonám székemet az övéhez és hozzátvétem: most istenhozzádót kell mondanom. Nem tehetek önnek egyetlen egy szolgálatot sem? Szerencsésnek érzésem magamat, ha valami szivességét tehetnék.

— Fő kérelmem teljesítését megtagadta, mondá mélyen felsóhajva. Ezen kívül csak az egy óhajom van, hogy tudósítson, ha valami fontos történének. Nemde, ön közölni fogja velem, ha Janka előkerül? És ha beállna a legrosszabb, előkészít reá?

— Bizzék bennem kisasszony én nem fogom cserben hagyni.

— És most jó éjt, Raymond ur. Veeley asszonyának azonnal jönni kell, és önnek bizonyosan nem volna inyere, ha önt itt látná.

— Nem, mondam.

És mégsem határozhattam magamat el az el-távazásra, hanem modulatlanul maradtam, álla a kandalló előtt; mindig és mindig Claveringus kelettel gondolnom; s a feladat, melynek teljesítését holnapra magam elé tüztem, mazzányi teherként kezdett szivemre nehezedni.

— Végre mégis erőt vettem magamon és az ajtóhoz siettem. De ott újra megállva, néztem őt. Oh mily fájdalmas éreztem e mélyen sujtott leány látásánál! Még ma is magam előtt látom katesés alakját, midőn bánatteljes arcát kezeibe temeté. Az elalvó tűz újra fellobogott és fényénél mintegy megdicsőülve láttam szép tagjainak körvonalait; azután setét lett minden. — Én azonban szomoruan lépkedtem a fényesen kivilágított, de üres utcákon, magányos lakásom felé. Nyilatkozatom, hogy Laura ügyét minden körülmények közt Gyrcy ur kezébe adom, mihelyt egy bizonyos setét pontot felderítettem, természetesen arra a felvilágosításra vonatkozott, melyet R-való kirándulásom alkalmával nyerni reméltem.

Mihelyt megállapítottam, hogy kliensem Clavering ural házasságra lépett, nem akartam többé az igazság utjába állani.

Megfogható volt tehát, hogy lázas igaztosság-

ban voltam, midőn másnap R-ben az Unió Szálloda idegenek jegyzékét kezemben tartottam. Türelmetlenségem azonban nem volt nehéz próbára téve, mert nemsokára Clavering nevére bűkkantam, csak egy fél oldallal állott a Leavenworth család neve alatt és amily kevés örömet okozott is a felfedezés, mégis amaz elégtételt nyújtotta, hogy egy kulcsot bírok, mely ha jó felhasználom, megmutatja ama boldogtalan titok felnyitására az utat.

Gyorsan a táviró hivatalba siettem és Gryce ur által rendelkezésemre állított „kérdőjelet“ R-be rendelttem.

Mint hogy a viszonyválaszt, hogy délután három óra előtt nem... de azután biztosan megjöhet — megkaptam, R-ben lakó egyik kliensünkhöz mentem. Monell ur őszinte örömmel fogadott.

Ez, mert számára egy bizonyos pert vesztetünk, töménytelen kérdést tett elem és nekem nyugodtan, kellett magamat viselni, míg szívem minden legkisebb része, hovahamarábbi felle-

dezéseknek aggodalmas várakozásában nyugtalanul dobogott és ezerféle ellenkező gondolatok vad rendtelenségben kergették egymást agyamban.

Végre hármát ütött az óra Midőn kiértem az állomásra éppen megállott a vonat. R— számán csak egyetlen egy utast hozott, egy csinos fiatal embert, ki hetyke megjelenésével oly kevéssé felelt meg a képnek, melyet magamnak a titkos rendőr segédjéről alkottam, hogy — keserűen csalódva elhagyni szándékoztam az állomást.

De az idegen egyenesen hozzám sietett s egy névjegyet nyújtott át, melyen nem állott más, mint egy kérdőjel. Megütöközve néztem annak átadóját. Ez volt tehát az az ember, kit Gryce ur legügyesebb kémjének mondott? Lehetetlen! Kiábrándulásom mulattnai látszott őt, mert mosolygott s e pillanatban arcán egy kifejezés repült át, mely oly ravasz, oly vállalkozó, egy szóval oly dövajságteli volt, hogy egy pillanat alatt minden kételyeim elszórtak.

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.

Gyógyszerész-gyakornok,

hat gymnasiumot végzett, fiatal ember, ki helyben szüleinél avagy rokonainál tartózkodik, gyógyszer-táramban gyakornoki alkalmazást nyerhet.

Reik Gyula, gyógyszerész.

Felelős szerkesztő:

SZALAY SÁNDOR

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

Kremsler Izsó

fa-ügynökségi és bizományi üzlete
NAGY-KANIZSÁN.

Üzletem hatásköre: Puhafa, keményfa, (fűrészfűrészanyag, káddár- és dongafa, vasúti talpa, bognyárfa stb.) tűzifa, és végül erdő-ügyletek lebonyolítása.

A n. érd. közönség szives megbízását erdő leírását és készletek jegyzékének beküldését kérem.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezel virágokból készült és elsősorú szaktekintők által kipróbált

hajkenőcsöm

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyuttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — — 50 kr.

Egy nagy tégely ára — — — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak.
Használati utasítás ingyen.

Kapható: a készítőnél:

Schável Jánosné szül. Markó Lujzánál

N.-Kanizsán (saját házában), és BELUS LAJOS
gyógyszertárában Nagy-Kanizsán. 97

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplő-gépek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalma-kazalozók, további járgány-cséplő-gépek, horg-cséplők, tisztító-rosták, konkolozók, kaszáló- és arató-gépek, szénagyűjtők,

„COLUMBIA-DRILL“
A legjobb sorvetőgépek, boronák, szecsakavágók, répvágók, kukoricamorzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytemes acélszékák, két- és háromvasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes leírásokhoz kiadunk ingyen és bérmentve katalógust.

FEHÉR MIKLÓS

gépgyáros 54, 12—1

ajánlja a

m. kir. államvasutak gőzcséplőkészleteit,

továbbá a legújabb szerkezetű magánjárókat és mindennemű egyéb gazdasági gépeket u. m.: ekéket, boronákat, hengereket, vetőgépeket (cirkulár), kör fűrészeket, malomberendezéseket, trieurókat, darálókat, a legjobb perenospora-fecskeendőket, szecsakavágókat, bakkerrostákat stb. stb. kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabb árakon, hitelképes vevőknek több évre terjedő részlefizetésre.

Legett m. kir. Államvasuti cséplők kerékkel készpénzért beváltatnak, valamint régi gépek újakkal becsereitelnek.

Cséplési időnyire verőimnek megbízható gépészekről szivesen gondoskodom.

Képes árjegyzék kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve,

FEHÉR MIKLÓS, gépgyáros
Budapest, IX. Üllői ut, 23. sz. (a „Köztelek“ mellett).

3227/97.

159-1

Arverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Gorsics János somogy-szentmiklósi lakos végrehajlatának Grabant István végrehajtást szenvedő bajcsai lakos elleni 114 frt tőke, ennek 100-frt után 1894. évi november hó 20-ától 1895. július 1-ig 6%, innen pedig 5%, kamatai 27 frt 65 kr. per, 8 frt 45 kr. végrehajtás kérelmi 9 frt 80 kr. arverés kérelmi s a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a lent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a bajcsai 40. sz. tjkvben 1-5, 8 és 9 sorszám alatt (felvett ingatlanoknak Grabant Istvánt illető s 488 frtra becsült 9/10. része Sznopek Anna férj. Grabant Jánosné bajcsai lakos utóajánlata folytán

1897. évi június hó 18. napján
d. e. 10 órakor

Bajcsa község házában hivatalból megtartandó nyilvános árverésen eladati fog.

Kikiáltási ár nevezett ajánlattevő által beígért 1380 frt 50 kr.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kikiáltott kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tszék mint telekügyi hatóságnál 1897. évi május hó 11. napján.

GÓZONY
kir. tszéki albiró

1864/tk 1897

160-1

Arverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Oesterreicher Sándor olai lakos végrehajlatának Svastics Hugó nkanizsai lakos vhatást szenvedő elleni 120 frt tőke, ennek 1888. évi november 5-től járó 6% kamatai 1/2% váltódíj 12 frt 35 kr. 16 frt 90 kr. és 14 frt korábbi végrehajtási 10 frt 20 kr., arverés kérelmi 34 frt 34 kr. arverés foganatosítási, továbbá Orosz Pál boncodföldi lakos végrehajlatának 80 frt tőke ennek 1887. évi augusztus 19-től 6% kamatai 3 frt 10 kr. óvási 1/2% váltódíj 30 frt 45 kr. eddigi, mégis Varga Magda f. Svastics Gézané enyingi lakos végrehajlatának 260 frt tőke, ennek 1888. szeptember 16-tól 6% kamatai, 3 frt 90 kr. óvási 1/2% váltódíj, 26 frt 50 kr. eddigi, s a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a lent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a gelsei 862. sz. tkvben + 56/b.1. 864. sz. tkben + 56/b. 2. hrsz. a. felvett s 101 frtra becsült, a gelsei 866. sz. tkvben + 1281/b. 2. hrsz. a. felvett 218 frtra becsült és a gelsei 866. sz. tkben + 1281/c. hrsz. a. felvett s 310 frtra becsült ingatlanok

1897. évi június hó 1-én. d. e. 10 órakor

Gelse község házában hivatalból megtartandó nyilvános árverésen eladati fog. Kikiáltási ár az 56/b.1. hrsz. ingatlanra 55 frt az 56/b.2. hrsz. ingatlanra 22 frt, az 1281/b.2. hrsz. ingatlanra 44 frt — az 1281/c. hrsz. ingatlanra 44 frt.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kikiáltott kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tszék mint telekügyi hatóságnál 1897. évi április hó 30. napján.

GÓZONY
kir. tszéki albiró.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésben

Nagy-Kanizsán.

Örökön
fényt
csak a

SATURNUS

padlóház ad.

15

Kapható: Fesselhofer
József, Neu és Klein,
Strém és Klein irak-
nál Nagy-Kanizsán.
Hochsinger Testv.
Budapest, VII. Almászi-ter 4.

ÁRVERÉSI HIRDETÉS.

A pesti központi papnövelde tulajdonát képező, a kis-komáromi uradalomhoz tartozó:

Kis-Komárom községben 276. házszám alatt levő korcsma-épület mellék-épület-ivel együtt.

Komárom város községben 48. házszám alatti korcsma épület melléképületei, házikert és a beltelek végében levő 1 hold szántó földdel együtt.

Karos községben 54. házszám alatti korcsma-épület melléképületeivel és a telek végében elnyúló 105. sz. alatti 3 cat. hold szántó föld, ugy a káposztás földek közt levő 85 □ öl kerttel

Karos községben 104. szám alatti erdős ház beltelekkel és a ház végében levő szántóföld és káposztás földek közti 68 □ öl káposztáskerttel együtt.

Ezen fentnevezett épületek a hozzátartozóikkal **folyó évi június hó 15-én reggel 9 órakor** a tisztartói irodában Kis-Komáromban tartandó nyilvános árverésen el fogják adni.

Venni szándékozók a szerződési feltételeket Kis Komáromban a tisztartói irodában bármikor megtekinthetik. Zárt ajánlatok is a kitűzött árverési nap reggeli 8 órakor a kellő bánatpénz becsatolása mellett elfogadhatók.

Kis-Komárom, 1897. május hó 27-én.

154

Mészáros Antal, tisztartó.

Unger Ullmann Elek

Nagy-Kanizsán.

A STEYRI fegyvergyár

világhírű SWIFT

Kerékpárjainak

raktára.

Elsőrangú Präcisió-gyártmány.

Egy teljesen felszerelt 1897-es modell könnyű
uri utigép ft. 165. női utigép ft. 190

Vevőknek tanulógép ingyen áll
rendelkezésre.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziázer ellentételt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsöléséknél alkalmazatik közvényem, csodán, igazságtalan és megfélemlítő és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos esz, hanem igazi népszerű háziázer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbértékű utátozat van forgalomban. Ki sem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéregyészés nélkül mint sem valódi utátozat visszaz.

Richter F. Ad. és társa, osz. és kir. udvar. szállítók. Rudolstadt (Thüringia).

Szerkesztőség:

Városház-épület, Fischel Fülöp
könyvtárájában.

A szerkesztővel írtakani lehet napon-
ként d. n. 4—5 óra közt.

de intéendő a lap szemléli részere
vonatkönd minden közlemény.

Bérmontatlan levelek csak ismert kesek-
ből fogadtatnak el.

Késiratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár. a „nagy-kanizsai malatagyár és serföződe r. t.” a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egylet, a zalamegyei gazdasági takarékpénztár rész. társ., a nkanizsai kertületi betegsegélyző pénztár *hivatalos közlönye.*

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp
könyvtárájában.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr
Félre 6 korona (3 frt — kr
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr

Hirdetések juttatásának számítottak

nyiltár petítora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetések-
vonatkönd Fischel Fülöp könyv-
tárájában intéendő.

A „tüzes nyelvek.”

Az újszövetségi Szentírás megemlékezik a Megváltó tanainak hirdetésére küldött apostolokat megerősítő hit-malaszt szimbolumáról: a *tüzes nyelvekről*, melyek pünkösdkor a krisztusi eszmék hirdetőinek feje fölé szállottak, hogy azok így megerősöd-
vén a küzdelmekre, az apostoli lélek sötét-
ségoszlató szent tűzével, lelkesedésével szól-
hassanak és hirdethessék az igéket minden
népeknek nyelvén.

Es azok az egyszerű származásu, de
emelkedett lelkű, fölkennt ajku apostolok
csakugyan szólottak és hirdették az igéket
minden népeknek nyelvén és a főséges
eszmék világhódító hatalmának erejével az
emberek százait, ezreit, millióit térítették
meg az új irány szellemének.

Vajjon miben lehetett, miben volt az
apostoli ajkának az a csodás nyelvi ereje,
melylyel mindenkinek, minden népeknek
szívébe tudták hinteni a nagy eszmék mag-
vait? Vajjon minő nyelv volt az, melyet
minden nép megérthetett és meg is értett?

Az a csodás erejű nyelv a szeretet, a
krisztusi szeretet nyelve volt. Ez volt az
a tüzes nyelv: a mindenkit kivétel nélkül
magunkhoz, szívünkhez ölelő, isteni szere-
tetnek mennyei ihletése. Ez volt a ha-

talmas, a leghatalmasabb *világnyelv*
már akkor is. Megtanulásához, megértésé-
hez nem kellett a „*megtanulandó szók*” sok
ezere, sem a „*fordítandó gyakorlatok*” és
nyelvregulák nagy fejlődéssel szerkesztett
halmaza, hanem csak emelkedett lélek, me-
legen érző, nemesen dobbanó szív. Csak
az kellett hozzá, hogy ne ketesse senki:
vajjon az a másik minő nyelven beszél,
miként imádja Istenét; biborban jár-e vagy
darócban; hanem hogy az őszinte, igaz, testvéri
szeretet boldogító egyformaságával öleljen
magához mindenkit, aki ember.

A krisztusi tanoknak, a megváltói nagy
eszméknek ez a boldogító, *általános em-
berszeretlet* volt a nyelve és ezt a hódító
világnyelvet meg is értették minden népek.
Ez a főséges nyelv hódította meg a kü-
lönböző fajú és nyelvű nagy embertenger-
ből milliókat annak a világreformáló új
szellemnek. Ez volt az apostoli „*tüzes
nyelv*”, az általános emberszeretet isteni
ihletésének nyelve.

Azóta hova hamarabb két ezer év zajlott
le az idő végtelenségéből és ma is válto-
zatlan erővel, hódító hatalommal uralkodik
ez a világnyelv. Nem kell hozzátenni sem-
mit, nem szabad elvenni belőle semmit;
olyan az, mint egy holt-nyelv, mely nincs ki-
téve semmiféle nyelvújításnak, és mégis élő,

folytón terjeszkedő, mindig nagyobb mére-
tekben hódító nyelve a világnak, melyet
megért mindenki: boldog, boldogtalan,
koldus és gazdag egyaránt; mely minde-
nütt legédesebben zengő nyelve a kuny-
hóknak is, meg a palotáknak is.

Ez a nyelv, az általános emberszeretet
nyelve az a szeplőtelenül tiszta, égi arany-
hálózat, mely egygyűfűzi, testvéreké avatja
a különböző emberfajok millióit; melynek
legelső ragyogó szála a Világmegváltó
szívéből indult ki s ime azóta: aranyfona-
lakkal szőtte be az egész emberiséget.

Ebben van az apostoli tüzes nyelvek
isteni legendája.

De van és lesz ennek a legendának
folytatása is.

A tüzes nyelvek pünkösdi leszállása az-
óta sokszor ismétlődött, de más formában.

Támadtak hamis apostolok, akiket szin-
tén megszálltak a tüzes nyelvek. Ámde az
ő ajkaikon nem csendült meg a krisztusi
szeretet főséges világnyelve, hanem kicsa-
pott a láng, a gyűlölet, a féktelenség, a
türelmetlenség lángja, mely elemészteni
akaró erővel nyaldosta mindenkor azt az
isteni aranyhálózatot, melylyel az ember-
szeretet szőtte be a föld kerekességét.

Most is vannak, járnak közöttünk ilyen
hamis apostolok, a kik a békét, a haladás,

A „ZALA” tarcája.

A missionárius.

— A „ZALA” eredeti tarcája. —

Virág Árpád már hónapokat töltött édes ott-
bonában; de a szeminariumi szín: az a her-
vadászt jelző halványosság csak ott maradt szelid áb-
rándos arcán. Nem bírt arra rózsát lehelni az
anyai szeretetnek száz meg száz, leleményes
gyöngédségben sugárzó édes melege sem.

Az édes-anya aggodalmas arccal nézte egyetlen
gyermekét; meg-megcirógatta magas, szép hom-
lokát s odatapadt ajkával lázasan lüktető halán-
tékára. Reszkető hangon, feltő gyöngédséggel
kérdezte mindig:

— Nincs valami bajod, édes jó fiam?

A fiatal pap szinte fájdalmasan mosolygott
olyankor és csendesen hangon mondta:

— De mi bajom volna nekem, mikor mind
egy szeretnek.

Az édes-anya aggodalmas szívét azonban nem
nyugtatták meg e szavak. Egyszer, mikor egye-
dül voltak férjével, azt is megszólította:

— Édes apjukom, nem veszed észre, hogy
milyen halvány ez a mi fiunk?

Az öreg Virág akkor is csak egykedvűen csa-
vart egyet a bajuszán és ravaszosan csipetve
a felszemével, azt mondta rá:

— Halvány, halvány! Persze, hogy halvány.
Hat láttál te már piros-képu missionáriust? Én
még nem láttam.

— Eredj, te mindent csak úgy félvállal
veszesz. En már arra gondoltam, hogy jó volna
a doktort megkérdezni.

Az öreg erre már nem állhatta meg, hogy jó-
ízűt ne nevéssen. Aztán, hogy egy kissé élet
vegye ennek a nevetésnek, szeliden megcirógatta
telesége komoly, aggodalmas arcát.

— Édes anyjukom, az ilyen halványaságra nem
a patikában árulják az orvosságot. Ha rám bi-
zod, én meggyógyítom a gyereket.

Az anya szemében fölragyogott az öröm su-
gara. Megragadta térje karját.

— Igazán? Komolyan mondd? Édes-apa, ha te
meggyógyítod a mi egyetlen fiunkat, százszorta
jobban foglak meg szeretni.

— No hát csak bízd rám, anyjuk! De azt
kikötöm, hogy a kurába bele kell nyugodnod!

— Mindenbe, mindenbe belenyugszom, édes ap-
jukom! — szolt reménytelül ragyogó képpel az
édes-anya és szeretettel simult öregjéhez.

Az apa pedig nem szolt most már egy szót
sem: vette kalapját és kiment a kertbe. Ott be-
ült a méhesbe, pipára gyújtott s a méhkasok
közötti nyílason át mosolygó szemekkel nézett a
gyümölcsös felé, ahol a fiatal halvány pap sétál-
gott. Nem egyedül. Mellette lépkedett Gold
Katica, az árva zsidóleány is, akinek átszelle-
mült arccal magyarázta a mennyébe vezérlő
szent igéket.

Az a Madonna-képu teremtés olyan áhitattal
csüngött minden szaván. Odatapadt ragyogó sze-
meivel a tőről apostol arcára s mikor annak
halvány arcán áttört a lelkesedés pirja, az ő

arca is kigyult. Hívó lelke ölekezett az apostol
lelkével s ahogy hosszasan meg-megálva, egy-
másba szakadó tekintettel csüngtek egymáson:
olyan volt az a két fiatal, rajongó teremtés, mint
két egymáshoz delejezett álmadó szobor.

— Nagyon jól megy! Pompásan megy! —
mondta a méhesben az öreg Virág és csettentett
az ujjával.

Mikor azután látta, hogy a szent leckének
vége; beledolindulnak: kilépett a méhesből és
oda szólította magához Árpádot.

A fiatal pap hozzácsücskelt.

— Mit parancsol apám?

— Semmit, édes fiam. Mit parancsolnék?
Csak mondom: megkérdezem tőled, mennyire
vagy a térítéssel.

Árpád ragyogó tekintettel nézett apjára.

— Apám, ez a szent feladat engem égbe emel.
Olyan hívó lélek ez, aki nem is erre a világra
való.

— Bravo! Hát most már bizonyos, hogy ki-
keresztelkedik és a mi leányunk lesz?

— Egészen bizonyos, apám.

— Persze majd te fogod megkeresztelni?

— Ha a jó Isten is úgy akarja: én.

Az öreg Virág elkezdett nevetni elebb csende-
sen, azután szinte döcögött bele.

A fiatal pap bámulva, kérdő tekintettel né-
zett rá.

— Nem téged nevetlek ám, fiam. Hanem olyan
eredeti gondolatom támadt. Az jutott eszembe,
hogy te ezzel az áldott, ritka-lelkű teremtéssel
másként is áthatnál az oltár előtt; teszszem, mint

a tökéletesedés isteni csendjét különböző jelszavak világga bocsátásával és hirdetésével ügyekeznek megzavarni; a kik egyes nemzetek, egyes fajok és vallások régi válszafalait újból meg újból meg akarnák erősíteni. Ezek is tüzes nyelvek erejével dolgoznak és akarnak hódítani hiveket hamis tanainak; de az ő nyelvök tüze nem a lelkesedés, az egymáshoz fűződés nemes hevével tölti be a sziveket, hanem a harag, gyűlölet emésztő lángjával, mely ölt, gyilkoló, pusztító arra nézve is, akitől jó, arra nézve is, aki befogadja. Pokoli annak az eredete, pokoli az utja s a vége is csak pokoli pusztítás lehet.

Bzekkel a szó szoros értelmében tüzes, égető nyelvekkel szemben csupán az lehet vigasztalásunk, hogy akadnak ugyan mindig, akik magukba szívják a hamis apostolok által elvetett és szított lángokat akadnak mindig, akik a lángok romboló erejével megostromolják a krisztusi szeretet aranyhálózatát; de sohasem vergődhetik a pokoli tüzes nyelvek ereje olyan hatalomra, hogy a szeretetnek égből szállott tüzes nyelvének erejét megtörhetné.

És így a krisztusi szeretet tüzes nyelve: az általános emberszeretet mindeneket meghódító és megerősítő malaszt-szimboluma, mint egy óriási, főnséges pünkösdi tüzes nyelv fog élni, lángolni időtlen időkn át az emberiség fölött.

Ez lesz majdan isteni befejezése a pünkösdi tüzes nyelvek legendájának.

Politikai szemle.

Belföld.

A képviselőház június 2-án folytatta a bűnvádi perrendtartás élelbe léptetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Elsőnek Bartha Odón szóllalt föl is kijelentette, hogy a javaslatot nem szavazzam, mert ne kívánja senki, hogy akkor, amikor az alkotások azok, a kik mindenhá a közszabadságért mány alapköveit szedik ki, a kormányt támogassék. Különösen a javaslat 16. szakaszát

helytelenül. A javaslat tárgyalásának felüggését kívánja addig, míg a miniszter az esküdt-zsékek munkásságáról szóló adatokat, amelyekre a túlterhelésekre vonatkozólag hivatkozott, be nem terjeszti. Bartha után Zsigárdy Gyula szóllalt fel, ki szépen konstruált beszédben, erős logikával és általános figyelem közt védelmezte a törvényjavaslatot s benne a 16. §-t is, melynek törvényerőre emelkedését az egyenlőség nevében követelte. Az ember legrágább kincse a becsület is, hathatós, erélyes és gyors védelemben részesüljön.

A vita itt megszakasztalván Bánffy Dezső miniszterelnök válaszlát g. Benyovszky László interpellációjára III. Béla és neje csotmaradványainak eltemetésére vonatkozólag. A választ az interpelláló s az egész ház tudomásul vette.

Június 3-án folytatta a ház a perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásáról. A vita magas nívón mozgott Hármán szóllaltak hozzá: Hodossy Imre, Emmer Kornél és György Elek. Hodossy a nemzeti párt e kiváló tagja különösen a 16. §. ellen szóllt. Szerinte ez a szakasz megtámadja a sajtószabadságot. Ő az igazságügyminiszter véleményével szemben azt hiszi, hogy a szakasz 48-as törvények elvével ellenkezik s hogy az yolt intenciója, hogy az összes sajtóvétségeket az esküdtzsekek elé utalja. Ejegeti a szakbírószág és esküdtzsekek közti különbséget. Szerinte a éndes bíró nagyobb függésben van, mint az az esküdt, ki egyszer vagy kétszer ítélik: az esküdt a közrenddel egyenrangúnak tekintti a közérdeket is. Nem mondható tehát, hogy nagyobb megnyugvással bizhatjuk a sajtóügyekben az ítélet-ést szakbíróra, mint az esküdtzsekekre. Az a nézete, hogy a szabadság minden barátjának vissza kell utastania ezt a javaslatot, s így a maga, mint pártja nevében kijelenti, hogy a javaslatot még általánoságban sem fogadják el. Emmer Kornél a javaslatot a 16. szakasz éllenzése mellett általánoságban elfogadja György Elek a javaslatot a reakció előütatásának tartja. Szerencsétlennek tartja a javaslat disztinkcióját, melylyel a koz-funkcionáriusokat a magánszemélyektől megkülönbözteti stb. A javaslatot nem fogadta el, hanem határozati javaslattal nyújt be, e melyben kimondani kívánja, hogy a javaslatot, mivel a sajtószabadságot támadja a ház még általánoságban sem fogadja el.

Külföld.

Badeni, amint előre volt látható, nem bírta megtekezni azokat a szellemeket, melyeket felidézett, kénytelen volt a Reichsrathot bizonytalan időre élnapolni. Az obstrukcionáló pártok hetelek óta lehetelenné tettek minden tárgyalást, a trónbeszédre adandó választ sem lehetett letárgyalni. Az osz. r. Reichsrath szeretetreméltó pártjai tehát

alaposan lejáratták a parlamentarizmust s ha s féktelen zajongásnak, melynek szintere a bécsi parlamenti épület volt valami haszna lesz, akkor csak az a tanulság lehet, melyet belőle le lehet vonni.

Azt mondta Badeni a Reichsrath 12-iki ülés-zsakát berekesztő beszédben, hogy „a ház nem zárkozhatik el annak elismerése elől, hogy a közéletet nagy veszély fenyegetné az ilyen jelene-tek folytatása és további eltérése mellett, amelyek aláássák a parlamenti intézmény alapjait. Hogy azoknak véget vessünk, azt egyenesen az állami székség parancsolja. A kormány, mely az állami feladatok teljesítését a házban és azon-kívül szem előtt tartja, arról van meggyőződve, hogy ebben a ház tulnyomó többségével egyetér-tésben jár el stb.” Legfelsőbb meghagyásból a Reichsrath 12. ülészakát berekesztletnek je-lenti ki.

Egy Párisból a »Reuter-ügynökség«hez érkezett távirat a következőket mondja:

„A francia kormány bizonyos javaslatokat terjesztett a hatalmak elé a krétoi autonómiaira vonatkozólag. Ezek közül kiemelendők: Külföldiekből álló csendőrség alakítása. 2. kölcödu felvétele e célra és az új kormányzattal egybe-kötött kiadások fedezésére. 3. Kormányza választása. Az éltérjesztést pártolja Oroszország s azt eiszik, hogy az angol kormány is kedvezően fogadta.

Athenből sürgönyzi k a Havas-ügynökségnek június 2-án: Az epiruszi török barancnok Koustantinápolyba j-lentést tett a fegyverszűnet meghosszabbításának aláírása ügyében. A Tesz-száliai menekülők leveleket kaptakj melyekben azt ajánlják, hogy térjenek vissza Tesszáliaiba.

A szürke emberek.

A létküzdelmek mezején a társadalmi osztályok majdnem mindegyikében erős kifejezésével találkozunk oly törekvéseknek, melyek az anyagi boldogulás rovására aránytalanul megoszott szerencse szeszélyét akarják kikorrigálni vagy oly hagyományok visszaállítását célozzák, miket — mint tart-hatatlanoikat — összeomlasztott és elsöpört a korszellem hatalma.

Van azonban a társadalomnak egy ré-tege, mely a nagy emberi gépezetben, a hova a közérdekek állították, — csendben, zajtalanul végzi munkáját; nem lázong, nem hangoztat követeléseket; bámulatosan kevéssel beéri; nem indít a maga körében socialis mozgalmakat, csak dolgozik, tür

menyasszony és vőlegény. Na jó, jó, csak ne jöjj ug zavarba, kérék! Magam is azért nevetem ezen a gondolon, mert reverendára és csupasz képedre nézem.

Többet nem szóllt az öreg, hanem elkezdtt a rózsátöveken babrálni, mi közben egy-egy kémlelő tekintet vetett fiára.

Látta, hogy annak máskor szelid, merengő arca el-elkomorul; szemei a messzeségbe révednek s ez alatt valami láz s nyugtalanság reszket egész valóján

— Az első adagnak elég jó hatása van, — gondolta magában, aztán karon fogta fiát és együttmentek be a házba.

Nemsokára feltállalták a vacsorát.

Látta, hogy Arpád szinte kerülte Gold Katica tekintetét; halgatagabb volt, mint máskor. Ha hozzá szólltak, megrettinye emelte föl tekintetét, mintha valamin rajtacsíptek volna.

Vacsora után az édes-anya még nagyobb aggodalommal mondta leírjenek:

— Apjukom, én rendkívül aggódom Arpád miatt. Mégis csak jó volna doktorral közölni állapotát.

Az öreg Virág nevetett.

— Sohse aggódjál anyjukom! Azt mondják, hogy akkor használ az orvososság, ha a beteg rosszabbul lesz tőle. A kurát már megkezdem.

Az öreg Virágnak igaza volt: a kurát megkezdte. Az első adag orvososság, amit fíanak beadott, hatalmasan operált.

A szegény fiatal pap nyugtalanul hanykódott

ágyában. Szemeire nem bírt lesimulni léleknyugtató álom.

„Te ezzel az áldott, ritka-lelkű teremtéssel másként is állhatnál az oltár előtt: tesztem fel, mint menyasszony és vőlegény.”

Ez a mondás kavargott szüntelen agyában.

Mig ezt a szépséges-szép, anyaszelid teremtést a hit magasztos eszméivel, örök igazságaival ügyekezett magához-azután föl az égiek világába emelni, soha egy pillanatra sem szállta meg lelkét az a gondolat, hogy te jámbor apostol, mit akarsz te ezzel a tüneményes szépségű leány nyúl? Nem jut eszedbe, hogy mig lelketek ölelkezve emelkedik, száll a hit költői, napsugaras világába, azalatt egymás közelében verő sziveket egybefonja az istenségnek fentartott oryás titok: a szerelem de-leje. Lelkét eljegyzett ragyogó költészettel kiszennelt menyeyi üdvösségnek s az alatt mindkettőtök szive rabjával esik egy le-közdhethetlen vágnak, mely ide a földre akarja majd leragadni a mennyország összes üdvösségét egy öleléssel, a szívdobbanások egygyészakadásával.

De most, hogy apja kimondta azt a két büvös szót: menyasszony és vőlegény, úgy érezte, hogy azok a tiszta, szent aranyzálak, mikkél a vele-azárnyaló leányt a hit ragyogó szférájába emelte, kezdenek lazulni, összekuszálódni s ök mindaketen szédült aggyal hullanak le a magasból, egymásba ölelkezett, le a földre, az emberi érzelme világába, a hol a szent ígék erejét átveszi az ereken hullámzó forró vér; az égi hit, a

menyeyi ölelések hatalmát széttepi a hó sziv lázadása.

Megjelent előtte a csodásan szép leány átszellemült, ki-gyűlö arcba, ahogy felig nyílt, gyermeleg ajkakkal szívja lelkébe a szavak varázsát, az üdvözítő bővöletet. Talán nem is az igeket lesik azok a felíg zárt ajkak, hanem azt a bővös érintést, mely egy minden gondolatot megállító pillanatban reakció leheli az üdvösség legédesebb melegét, az állam megtétesült valóságát: egy delejes csókban.

Menyasszony! Vőlegény!

Ez a két szó, mit apja előtte kijelent, nevet adott annak az érzelmelem, melyet missionáriusi lelkesedése mellett szivében érzett, mióta Gold Katicát a hit magasztos igazságaira tanította.

Most már tudta, hogy az a legyőzhetetlen, egész lényként lázas erővel megragadó vágy, mely éjjelenként izzó parázsza változtatta alatta az anyai kéz velette, puha patyolat ágyat; mely égette agyát s oly sokszor elűzte szeméről az enyhét adó álmat; az a megnevezhetetlen erő, mely megtörte akarátát és vitte, vonszolta őt ahhoz a csodásan szép, c-odásan bővös-lelkű leányhoz: a szerelem sóvárgása volt.

Menyasszony! Vőlegény!

Igen: nekik csakugyan így kellene az oltár elé járulniok. Milyen végtelen üdvösség lakadna lsten előtt tett szent frigykötések nyomán. Az egymást megértő, az egymással szárnyalni tudó lelkék mennyországát varázsolhatnák ide le a földre. Már hajnalodott.

A kelő nap sugarai átszűrődtek az ablakredő-

és nyomorog, mintha méhrajként nyitászó, kavargó ember-sokaságban ők volnának a „munkások”, akiknek sorsuk a munka; bérök a keserves kenyér; jutalmok a végkimerülés. Ők képezik a társadalom fakó rétegét, mely észrevétlenül megismerül; ők az igazi-szürke emberek: a kis hivatalnokok.

Különböző életfoglalkozásokban oszlanak el; de azért nagyon egyformák, csodálatosan hasonlítanak egymáshoz abban, hogy mint a legtörelmesebb géprészlet, pontosan és némán végzik munkájukat; minden nagyobb lelki emóciót csirájában elaltat náluk a büro levegője, a munka mindennapi egyhangysága; azért szinte észrevétlenül rúnnak el az óriási embersokaságban, mint a kisebb, csendesebb áramok az ocean vizében.

Iahj pedig mekkora életteher sulyosodik egy-egy ilyen csendes, szürke ember vállaira! Mekkora lemondásra van egyiknek, másiknak szüksége, hogy az ő terhe könnyű és az ő igája édes legyen!

Isten kegyelméből és az állam, önkormányzat, törvényhatóság, társaság vagy egyes ember bölcs belátásából méltánylásból van neki hat-hétszáz forint fizetése, amiből legtöbb esetben hatod, heted magával kell élnie.

A lopást vagy sikkasztást neki sem engedi meg sem a törvény, sem a társadalom; de azért a társadalom kérlelhetetlenül megköveteli tőle, hogy tisztességesen ruházkodjék, családtagjait is tisztességesen járassa; gyermekeit tisztességesen neveltesse; szóval — amint mondani szokták — »kaputos» emberhez illően éljen. De hogy miből: arra már nem ad feleletet senki.

Azok a munkások, kik (a megszakást tekintve) semmivel sem végeznek terhebb munkát és naponként semmivel sem töltnek több órát a műhelyben, mint ők az irodában: lízonganak a bér csekélyége s a munkaidő sokasága miatt és a társadalom nagy része azt mondja, hogy azoknak a munkásoknak igazuk van. Az érező és gondolkodó emberek nagy tömege rokonszenvez azokkal a munkáselemekkel, melyek a tőke és munka közti aránytalanságot

hangoztatják és ennek az aránytalanságnak megszüntetésére törekednek.

A kishivatalnokokat, ezt a szegény, csendes szürke sereget (talán éppen mert nagyon csendes, mert nagy megadással vonsozja az élet-igát) nem veszi észre senki. Az ő létérdekők mellett nem támad egész irodalom, sőt egy-egy soványka hírlapi cikkely is csak akkor lát napvilágot, mikor egy-egy országos kiállítás alkalmával eszödbe jut valamiféle kongresszus tartása. Ez a kongresszus is rendszeren olyan csendes, színtelen, fakó, mint ők maguk; minden nagyobb hullámverés nélkül elsimul; alig veszi észre a nagyvilág, s aztán a föld a szegény szürke emberekkel tovább fog.

Megtörténik ugyan a küzdő kishivatalnokok körében néha, hogy egy-egy szokatlan drámai jelenet zaja törje meg szürke világuk egyhangúságát; itt, amott eldörren egy-egy pisztolylövés, mely véget vet az életterhet nem bíró ember küzködésének; de ezek fölött is hamar napirendre tér a rohanva élő emberiség. Valamivel hosszabb ideig csak azoknál az eseményeknél időz, mikor egy-egy szerencsétlen szürke ember kétségbeesésében összekuszálja az »enyém, tied, övé» fogalmát. Akkor aztán erősen megdörödl az ítélet szava. »Fizetett tolvajokkal vagyunk» körülvéve!

Mindezzel távolról sem akarjuk menteni azokat, a bármilyen rosszul is díjazott kishivatalnokokat, kik akár egy kis könnyelmű ségből, akár kényszerhelyzetekből megfélemeznek a becsületesség paragrafusairól, csupán azokra a körülményekre, azokra a helyzetekre akartunk rámutatni, melyek a kishivatalnokokat, ha igáját elbirja és kísérteketeket legyőzi, — valóságos heroszász teszik.

Egy ilyen családos kishivatalnok helyzetét részletesen eszetelnünk fölösleges. Előttünk vannak, előttünk élnek ők mindnyájan. Csak meg kell azt figyelni, hogy földig emeljük kalapukat ezek előtt, amiről megmaradnak tisztességes, becsületes emberekül.

Velük szemben van talán leginkább igaz a Petőfink mondásának, hogy »tisztuljétek a közkatonákat!». Sajnos azonban, hogy nekik ebből a tiszteletből sem igen

jut több, mint az anyagi javadalmaszából.

Pedig illő és méltányos volna, hogy az irányadó körök egyszer már reájok is fordítanák figyelmüket valamivel több és melegebb érdeklődéssel és jutalmaznak meg, méltányolják azt a szinte emberfölötti lemondást, hogy ezek a szegény szürke emberek most is — mikor a socialis törekvések majdnem minden társadalmi osztállynál hullámokat vernek — türelemmel, megadással, a kötelességek erős tudatával, némán viselik sorsukat.

Vaszary Kolos.

Helyes sorrendben és a várt simasággal megy végbe Magyarországon a legkorszakosabb történelmi események egyike, a katolikus autonómia bevezetése és megvalósítása, amien minden illetékes tényező egyetértően működik. A képviselőházban már ismételtten szóvá tettek az ügyet. Az alkotmányos tényezők törekedtek egyetértő eljárást megállapítani és Wlassics Gyula vallásügyi miniszter előterjesztésére a király megadta a felhatalmazást a kongresszus egybehívására. Ennek folyán Vaszary Kolos bíboros hercegeprímás egy valóban épületes, tanulságos és alapos utasítást adó pástorlelvélben hozzáfogott a királyi akarat végrehajtásához és Magyarországot katolikusait nagylelkű szavakkal és a legméltóbb módon kioktatta, mint kelljen megvalósítani ezt a reformot. »A katolikus autonómia kérdése a kongresszus összehívásával, még semmi esetre sincs elintézve végleg. Oly bonyolódott természetű és az illetékesek oly kétségtelenül körül vannak írva, hogy egész bizonyosan csak a hercegeprímásnak sikerülhet oly megoldást fölüldözni, amely mellett minden érdekelt tényező méltó módon képviselve találja érdekeit. Ezek az érdekek háromféle természetűek. A katolikus autonómiának — ha egyáltalán létrejön — a klerus befolyását semmiképpen sem szabad csorbitani, nem szabad oly jogokat arrogálni, melyek a klerus illetékességi köréhez tartoznak. A korona egyúttal jogait sem szabad lényegesen érintenie és emellett kell, hogy bizonyos befolyást biztosítson a laikusoknak az egyházi ügyekben.

Ennek megfelelőleg kijelentette pástorlelvélben Vaszary Kolos hercegeprímás és tudtuladta, hogy a püspökök jogait és hatáskörét semmiképpen sem szabad érinteni, mert az ő egyházi kormányhatalmuk isteni, szigorúan körülírt és nem változtatható. E nyilatkozatában erélyes és szilárd a hercegeprímás, de azért nem lát akadályt az autonómia létesítésére nézve, sőt ellenkezőleg, a hívek legszélesebb rétegeinek részvételét óhajtja a kongresszusi választásokban, melyekre vonat-

nyók nyílásain és az álmatlanul vonagló fiatal papnövendék ágya fölött megmaranyozták a martircsoporus Kriszstusóf.

Oda tévedt tekintete.

Egyszerre felemelkedett; előbb széttártá, azután imára kulcsolta kezeit és az Istenhez menekülő lélek hangtalan gondolat-imájával kérdezte meg azt a szelid szenvedő-arco isteni vértanút: »Onsd belem malasztod! Nagy az én lelmem viharja. Apostoli hivatásomat hagyjam-e ott vagy szívemet feszítem-e meg? Az egyik két szívnek jelent életet, a másik két szívnek jelent halált. De én mégis a halált választom, ha te úgy akard!«

»És ahogy odatapadt égő, lázas tekintetével arra a medicósült vértanú-arcra, mintha annak meg tört szemeiben biztató, vigasztaló sugár-élet rezdült volna meg; mintha a vértelen, szent ajkák megnyílnak, mozogtak volna halk suttogással: »Szerecs!«

A fiatal pap oda nyomta forró homlokát a hideg falhoz; szíve megnyílt a szent ilhétségtől és sürün hullatta a megvizsgálódás könyeit.

Ésre sem vette, amint az ajtó halkán megnyílt és édes-anya kémeleve dugta be fejét. Nesztelend lépett be és nézte a szegény imádkozó papot. Elégülten integetett a fejével; aztán várt szépen, míg az áhítat véget ért.

Árpád, amint észrevette, meglepetten nézett apjára.

— Jó reggelt, édes-apám.

— Jó reggelt, édes-fiam.

— Ugy-e, nagyon elaludtam?

— Elaludtál? Én úgy látom, hogy te semmit sem aludtál. No, nincs igazam?

Árpád zavartan süttötte le szemeit,

— Csakugyan: nagyon nyugtalan éjszakám volt

— Hjah, édes fiam, a nyugtalan éjszakák már vele veled járnak a hirtetriszlen, különösen mikor olyan szemrevaló aranyos teremtetést terítget az ember. Pedig bizony most már egy kissé jobban ki kellene pihenni magadat; mert két hét múlva fölszentelésre méssz. Mit mondanak, ha hervadtabb képpel térsz vissza, mint a milyennel eljöttél?

A papnövendék nagyot sóhajtott és mereven egy pontra szegezte szemét.

Az öreg Virág erősen szivta a füstöt öblös tajtipipájából és huncfutkásan laposakat pislantva, mosolygó képpel nézett merengő hára.

Némi várakozás után egészen ágya közelébe lépett és gyöngéden fejére tette kezét.

— Te Árpád, ide néz a szemembe!

A fiu atyjára emelte nagy, fényes, láztól égő szemeit.

— Igy! Most mondd meg nekem, hogy igazán föl akard te magadat szenteltesni?

A váratlan kérdésre szinte megrázkodott a fiu, mintha valami hatalmas kéz agya legtitkosabb rejtekébe markolt volna.

Reszkető ajakkal mondta apjának:

— Miért kérdezi ezt, édes jó apám? Szinte megrendítette lelkemet ezal a különös kérdéssel.

— Miért? Hát annak igen egyszerű oka van. Vén ember vagyok; sokat tapasztaltam; meg-

lehelősen belelátok az emberi szívek reddeibe. Nekem úgy tetszik, hogy te vagy magadat akard becsapni, vagy a jó Istent.

— De édes-apám!

— Jó, jó! Nekem ne beszélj. Tudod: én sokimondó ember voltam egész életemben. Te ezt a mi Katicánkat szereted. Ha azt hiszed, hogy nem szereted: magadat csapod be; ha pedig érzed, tudod, hogy szereted és mégis pappá leszesz: a jó Istent csapod be. Ez a tiszta logika. Én egyetlen se akarom. Az én akaratomól sohasem lettel volna pap. Itt a birtok: van miből megélned. Nyugodtan imádkozhatsz mellette holtodig másokért is magadért is. Nem akarom, hogy martirja légy pályádnak.

A fiatal papnövendék megtörtén hajította le fejét; borzasztó közölemel volt lelkében.

Aztán egyszerre fölemelte lángoló dult arcát és rekedtes hangon mondta:

— Nem, Nem! lehetetlen! Megölném szegény anyámat.

Az öreg Virág nem szólt semmif. Magára hagyta a fiut.

Kinn a folyosón szembe jött vele az aggódó édes-anya.

Kérdő tekintettel, túrkészve nézett férjére, ki megállított előtte és szomorú arcot vágva, vállát vonogatta.

— Az egész éjszakát álmatlanul töltöttem. Most már én is aggodom.

Az anya kétségbeesetten kapott homlokához.

— Rögtön orvosért kell küldeni.

közölg közszétszi a határidőt és az eljárást is. Erről az oldalról semmiféle veszélyek sem fenyegetik az autonómiát és a kongresszusi határozatokat, ellenkezőleg azoknak legbiztosabb előmozdítása tölti pl a hercegrímást, aki biztos garanciát nyújt a tanácskozáskor sikerére nézve.

Vaszary hercegrímás óhajtja, hogy a kongresszusba csak a katolicizmus hí követői, igazi és jó katolikusok választassanak, akik egész lelkükkel az egyházon csüngenek és leghevitatottabbak a korszakos kongresszus tanácskozásait méltóvá és komolylyá tenni.

E pástorlevelel az egyházfejedelem mint híveinek főpástora, érdemet szerzett magának a katolikus egyház körül, melynek hívei szeretettel és bizalommal csüngenek a magyar katolikus egyház fején és meg fogják valósítani azokat az intenciókat, melyeknek képviselője a hercegrímás, akinek uralma alatt a katolikus egyház Magyarországon hazafias békemissziót teljesít.

A kongresszusi választók összejárásiának megkezdésére f. é. június 24. napját tűzi ki határnapul a hercegrímás pástorlevele, melyhez csatolva van a módozat is, mely szerint a szervező kongresszus tagjainak választaniok kell, a választó kérdések alakítása iránt adott utasításokkal együtt.

A városházából.

Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy Nagy-Kanizsa város 1897. évi tőke kamatadó kivetési lajstroma az 1883. évi 44. t. c. 16. és 36. § a értelmében a mai naptól fogva 9 napon át a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetett oly célból, hogy a hivatalos órák belül bárki által betekinthező, hogy az ellen észrevételét megtehesse és pedig:

a) Azon adózók, kik az illető lajstromban megállapított adónemmel már a múlt évben is megváltak róva, a lajstrom közszemlére kitételének napját,

b) azon adózók, kik a kivetési lajstromban

Az öreg Virág tovább játszotta a szomorú apát.

— Orvosot? Elhozhatod ennek akár a budapesti professzorok egész karát. Azok ugyan meg nem gyógyítják.

— Hát mi baja, az Istenért?

— Hogy mi baja? Hát az a baja édes-anyjukom, hogy a szenteségek közül nem az egyházi rend, hanem a házasság kell neki.

Virágné szeméi tágranyiták. Megragadta férje karját.

— Mit? Nem értem! Mit mondasz?

— Hát szerelmes a gyerek; punktum!

— Kit? Hogyan? Kibe?

— Katicába.

— Szent Isten! Nem, az nem lehet! Mindjárt beszélék Katicával. Megkérem, könyörgök neki, hogy menjen el hazulról! Kérdje el... Istenem! Hisz az Isten-átka lesz rajtuk, ha től nem szentelik.

Virágné távozni akart. Férje meglögte karját.

— Megállj anyuk! Ne szólj annak a szegény leánynak, mert halálba kergeted vele. Aztán akkor örökre elbucszhat az fiunktól is. Menj be, nézd meg azt a szegény gyereket. Ugy meglörte már a lelki harc, hogy (ha még tovább tart) vagy koporsóba vagy örültek házába jut.

Virágné bement fiához. Az öreg Virág pedig kiült a ház teraszára és nyugodtan pipázgatótt.

Nem sokáig maradt egyedül. Megérkezett Gold Katica is: készíteni a tisztelendő ur stalfungját.

Az öreg Virág maga mellé álltette és csendesen beszélgetett vele.

Egyszer csak megjelent a teraszon Virágné is, kisse halvány arccal, könyves szemekkel.

Gold Katica hozzárebbent és megcsókolta kezét.

Virágné magához ölelte az anyalarcú leányt és forró csókot nyomott homlokára; aztán reszelő hangon mondta:

— Most már a miénk vagy egészen édes leányom!

Az öreg Virág boldogan sodort egyet hatalmas bajuszán. Aztán hogy meglátta az ajtóban fiat, tart karokkal sietett hozzá, magához ölelte:

— Szervusz Árpád! Most már megeresztethet a lértől bajuszt: a Virág-familia ékességét.

megállapított adóval f. évben először rovatk meg, adótarozásuknak az adókönyvecskében történt bejegyzésnek követő 15 nap alatt irásban a z. egerszegi m. kir. Pénzügyigazgatóságnál benyújthatassák.

Nagy-Kantza 1897. évi június hó 3-án.

NEU VÉCSEY
ellenőr. polgármester.

H I R E K.

— A nagykanizsai tűzoltó-testület jubileuma.

Már megemlékeztünk lapunkban a nagykanizsai tűzoltó testület jubileumáról és röviden közöltük annak programját is. A közönség tájékozása céljából most egész terjedelmében közöljük: A nagykanizsai önk. tűzoltó-testület 25 éves fennállása megünneplésének ünnepi sorrendje 1897. június hó 7-én. 1. Pünkösdbélfőn (június 7-én) reggel 5 órakor ébresztő a testületi zenekarral s az érkező tűzoltóknak a vaspályánál fogadása. 2. Dél előtt fél 8 órakor az összes tűzoltó testületek sorakozása az Örtanyán. 3. Fél 9 órakor diszvonulás a szent Ferenczrendűek plebánia-templomába, hol 9 órakor ünnepi szentmise tartatik; a szentmise alatt az egyházi dallamokat a tűzoltó zenekar szolgáltatja. 4. 10 órakor a városháza nagytermében beszélőgyűlés, melynek tárgyai: a) Lengyel Lajos testületi elnök megnyitói beszéde, b) Felolvasása a testület 25 éves történetének. c) Knortzer György főparancsnok üdvözlő és köszönetnyilvánító szónoklata a város polgársága, a helybeli tűzoltó testülethez és megemlékezése a vendégtestületekről, d) Elnöki zárásó. 5. Dél 12 órakor étkezés az „Arany Szarvas” szálloda nagytermében (étlap szerint). 6. Délután fél 4 órakor a helybeli tűzoltó testület diszgyakorlata. 7. Délután 5 órakor kivonulás a sörgyár helyiségébe s ott az összes tűzoltók megvendégelése. A sörház helyiségeibe belépti díj személyenkint 20 kr. — családjegy 50 kr., mely jövedelem a tűzoltó szerek beszerzésére fordítatik. Tűzoltók és hozzátartozók belépti díjat nem fizetnek.

— Reisenauer János alezredes, a cs. és kir. 48-ik gyalogezred hadkiegészítő parancsnoka Nagy-Kanizsán e napokban bucsut vett városunktól és e hó elsejével kezdődött károm havi szabadságának letelével — 40 évi szolgálata után — nyugdíjba vonul. A martialis alakú, jovialis hadfi általában ismert alakja volt városunknak, ki ziv-e-en résztvett a társadalmi mozgalmakban. Humanus és közhasznú intézményeinknek sok jó szolgálatot tett és alig volt olyan jótékonycélú esztély, melyen meg nem jelent volna. Szolgálati idejéből több mint 35 évet töltött házi-erzékünkben a cs. és kir. 48-ik gyalogezredben és ebből jelentékeny részt városunkban, hol általában roko szentben és becsülésben részesült. — Emlékrájából a közérkező adatok állnak rendelkezésünkre: született Sillerbachban (Csehország) 1845-ben; mint önkényes besoroztatott 1860. október 24-én a második tüzérezredhez, honnét mint hadapród-örvezeő 1862. szeptember 26-án helyeztett át a cs. és kir. 48-ik gyalogezredhez. 1866-ban kinevezetett hadnagygyá; ezen minőségben végig küzdötte az olasz hadjáratot (1866.) és résztvett a cisztozzai csatában, 1869-ben pedig a dalmáciai hadjáratban. 1874-ban főhadnaggy lett, 1878-ban résztvett a boszniai okkupációban, 1878. nov. 1-én századosná léptetett elő. — 1890-ban kiváló csapatszolgálatáért elnyerte a katonai érdemkeresztet. 1891-ben őrnagygyá, 1892-ben hadkiegészítő parancsnokká és 1895. november 1-én alezredesné nevezetett ki. A hadjáratok évei kétszere szolgálati időnek számítatván, szabadságának letelével betölti 40-ik szolgálati évét, melyhez a katonaközlés társadalmi Falkenlauban (Csehország) lojális jel megérdemelt nyugalomban lépni, hová bizonyára a legfelsőbb haduri elismerése is fogja kísérni.

— Eljegyzés. Singer Tóbi zalaegerszegi bado-gos mester jegyet váltott Mondschein Regina kasszaszónnyal, özv. Mondschein Benőné leányával, Zala-Egerszegben.

— Esküvő. Kálmán Márton Tapolcáról f. hó 17-én esküvősi örök hűséget Brüll Gizella kasszaszónnyal Alsd-Lendván.

— Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Himfy Lajos letenei kir. járásbírócskai a jegyzőt a csáktornyai járásbírócskához áthelyezte.

— Halálkozás. Özv. Szoboly Ferencné szül.

Műnich Katalin f. hó 2-án életének 63-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt.

— Iskolai Ünnepek. A nagykanizsai róm. kath. főgimnázium gyakorló iskolája 1897. június 8-án apostoli királyunk koronázási évfordulóján, a főgimnázium nagytermében záró ünnepeit rendez, a következő műsorral: 1. Királyhimnusz. Jókai szövegére írta Erkel Ferenc. Az ifjusági zenekar kíséretével éneklí az énekar. 2. A koronázás évfordulóján. Beszéd. Mondja Kunfi Zsigmond, 8. o. t. 3. Himnusz Vörösmarty Mihálytól. Szavalja Szilvay Gyula, 6. o. t. 4. Petite Ecoln de la Melodie Danelától. Előadják Sauer mann József, 2. Gógl Vilmos, 1. és Brüll Adolf, 7. o. tanuók. 5. Beszámoló a Gyakorló Iskola ez évi működéséről. Előadja Vajda Elemér, 8. o. t. 6. Visszavárlak Endrődtől. Szavalja Huckstedt Jenő, 6. oszt. tan. 7. Népdalok. Éneklí az ifjusági énekar. 8. A pályaművek bírálatának fölolvása és a nyert díjak kiosztása. 9. A szomjas ember tündőzése Petőfítől. Szavalja Bagyary Béla, 7. o. t. 10. Hunyady-induló. Az ifjusági zenekar kíséretével éneklí az ifjusági énekar.

— A közigazgatási bizottság ülése. Tekintettel a folyó évi június hónapban eső pünkösdi ünnepekre, a közigazgatási bizottság ülése nem június hó 8-án, hanem június hó 15-én fog a rendes időben megtartatni. Miről a közigazgatási bizottság összes tagjait tisztelettel értesitem. Z.-Egerszegben, 1897. évi máj. 26-án. Dr. Jankovich László főispán, mint a közigazgatási bizottság elnöke.

— A nagykanizsai közs. népiskolák évrő vizsgálati e hó folyamán a következő sorrendben tartanak. 14-én hétfőn d. e.: IV. III. II. fúoszt. d. u. IV. III. leány és I. fúoszt. 15-én kedden d. e.: párhuz. IV. fú. IV. leány és I. fú. oszt. a Hunyady utcában. d. u. párh. III. fú. III. leány és II. leányoszt. Teleky-utcában. 16-án szerdán: Arany János-utcai I. fúoszt. I. leányoszt. és Teleky-utcai I. fúoszt. 18-án pénteken d. e.: Eötvösti párh. II. fú. I. fú. és I. leányoszt. 19-én szombaton d. e. VI. VII. ker. ősszes oszt. 20-21-én vasárnap-hétfőn: d. e. női kézimunka kiállítás. 22-én kedden d. e.: magánvizsgálatok. 26-án szombaton d. e. „Te Deum” és az értesítők kiosztása A vizsgálatok reggel 8 és délután 2 órakor kezdődnek.

— Plebánia javadalom adományozása. Herceg Batthyány Stratmann Odón a kegyurasága alá tartozó szepetneki plebánia-javadalmat m. hó 29-én Berkovits József vas-nádasi plebánosnak adományozta.

— Szabad fürdőhelyet. A kinek nek pénz van az Ostendebe megy nyaralni, akinek kevesebb van az meglégekzik B.-Füreddel, Boglárával; akinek meg semmi sincs — és ilyen van legtöbb — az itthon marad és legfőljebb kibandukol a „potyli” malomba, vagy eljár a szilip alá a kanálisba. — C-akhogy itt nagyon gyakran megtörténik, hogy jön egy kiskanizsai atyafi és szép csendben felőlebeli a parttól a rubákat és büszkén odakiáltja a vízben evickölőknek: ezen a helyen nem szabad fürödni, ez az én fundusom, ergo elviszem zalogba a rubákat. No és van azután olyan patália sírás, rivas, káromkodás, kiabálás, hogy az embernek belezakadhat a dobhártyája. A kanális mentén van a városnak nagy telke, közegészségügy szempontból kívánatos, hogy jelöljön ki a hatóság olyan helyet, hol a fürdőzőket nem haborgathatja senki azzal: hogy ez az én kaszálóm.

— Vörös-Kereszt-Egylet. A magyar szent korona országai Vörös-Kereszt-Egyletének nagykanizsai városi választmánya 1897. évi június hó 12-én délután 4 órakor a kisdudovoda nádortestületi helyiségében tartandja évi rendes közgyűlést. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyilatás. 2. Jelentés a letöltött év működéséről. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. A sorrend szerint kilépő választmányi tagok helyeit újak, ennél azok ismétli megválasztása. 5. Netáni iudítványok.

— Hirdetmény. Folyó hó 1-én a főtéren egy kulcs találtott. Felhivom tehát a káros felet, hogy a talált kulcsra nézve mint igazolt tulajdonos a r. kapitányi hivatalnál hivatalos órák alatt jelentkezhetik ezen kulcs átvelele véget. Nagy-Kanizsán, 1897. évi június hó 2-án. Deák Péter a k. rendőrőrkapitány.

— Megörült bucsujáró. Ott lépkedni vigyázva a lobogó szentcsászló mellett és együtt szentek a tömeggel: „Áldott légy Mária! Kanizsáról minden évben sokan elszáradóknak a

hisztrici bucsura. Az ájtatos gyülekezetből Inda József kiskanizsai lakos sohasem hiányzott. Isten féltő, jámbor embernek ismert mindenki, ki a pihenő állomásokon szép példázatokkal mesélt el a testamentumból. Szemeiben felragyogott ilyenkor az ekstázis érzésének lényege. A napokban is elment Bisztribére a bucsujárókkal, de szegény háza kőzárta erővel mert — megőrült. A nagy gyülekezetre áhítva hallgatta az öreg becsédeit de egyszerre csak odahullott a porba és szemait az ég felé emelve azt kiabálta: „Inádkozzatok, mert én vagyok a Megváltó!” A körülálló első pillanatban megrettentek, mert nem tudták, hogy mi történhetett vele, de az előhívott orvos az örület tüneteit konstataálta rajta.

— **Pünkösöd és a néppárt.** A tavasz és a virágok szent ünnepe pünkösöd, mikor minden hívő lélek leborul az ur magasztos színe előtt. A néppárt az elégedetlenséget szító alsóbb pap-ság kebeléből szülemlett és most ók a helyett, hogy az oltárról hirdették a szent ünnepen az isten igéit, Kéthelyen (somogy megye) vasárnap népgyűlést lagnak tartani. Programjukban van egy érdekes pont ezzel a címmel: „A keresztény szocializmus”. Vajjon miről fognak ók az elnyargaltott, tudatlan népek szónokolni? Bizony nyal nem arról, hogy türje békével sorsát, melyet reáért az Isten. Égő üszök lesz minden szó, mely lángra fogja gyujtani az elégedetlen, egyszerű lelkeket, mely aztán vulkánus erővel ront majd előre. Vajjon megéri-e a nép azokat a finom definíciókat, melyek a „keresztény” szocializmust elválasztja attól a másiktól? Semmi esetre sem. Társadalmi kérdések megvitatására a mi népünk nem éretl meg, hisz az elemi írást és olvasást is csak nehéz kényszerrel bírja elsajátítani. És így megnyitják az utat a papok a dühöngő erőszakoskodásoknak, melyet majd a nem „keresztény” szocializmust terjesztő agitátorok fognak tovább fejleszteni. Ok egyenletik hozzá az utat. Nem tudják a papok, hogy mit csinálnak, midőn a nyilvánosság elé lépnek a homályos kolostorokból. Az igaz szocializmus legnagyobb ellensége a papsgnak és így önmaguk ellen kovácsolnak fegyvert. Imakönyv, olvasó kell a szerzeteseknek, nem hirtájszó, piizkos politika. Nekik oktatnia kellene a békés polgárokat, nem pedig erőszakos, csufos harcolókat és megbolygatni egy csendes vármegyét nyugalmát.

— **Óriási tűzvész.** A veszprémmegyey Szent-Gái község arról volt eddig híres, hogy lakosai mind egy szálig nemes emberek, meg hogy virtuos verekedők. Most azonban újabb, de szomorú hírvet szerzett a szentgáinak egy szörnyű tűzvészedelem, mely a napokban végig söpörte a falu nagy részét. Delelőt ütött ki a tűz s eséré üszök romban hevert már ötven lakoház és összes mellék-épületekkel együtt. Legett volna talán az egész falu, ha a veszprémi tűzoltók óriási küzdelem után helyhez nem kövik a tüzet. A kár nagy, de még nagyobb egy sereg ember nyomorúsága.

— **Felhőszakadás.** Pécsről jelenti tudósítók: Ma delután borzasztó vihar dühöngött Pécsen; azután pedig nagy felhőszakadás következett. A Mecsek-hegyről lerohanó ár hat teherkocsit ragadott magával a mélységbe. A kocsiok a part cserjébe kapaszkodtak és megmenekültek. Héttől elpusztult, a többi megmentették. A vihar és eső okozta kár óriási.

— **Öldözött rablógyilkosok.** A szombathelyi rablógyilkosok nyomában van a csendőrség és a letelés helyesnek alapult, mert tényleg kóborló cigányok követték el. Az élet-halál harcban az egyik merénylőt szintén megszurkált és az elhullott vérnyomok e'arulták az nyat, merre a gyilkosok menekültek. Az uron egy kalapot találtak, mely Raika Mihály szoborai szüretésű kőszerszélyes cigányé. A vérnyomok egész a maraszombati járáshoz tartozó Tol-Keresturyig vezettek, hol ép Raika lakik, de szüretés nem találtak rá. A nyomozást Szászvárosy István helybeli csendőrfőhadnagy vezeti. Raika Mihály 28—30 éves, magas, erős testalkatú, vend cigány, ki vend és cigánynyelven kívül rosszul beszél magyarul. Különös ismeretű jelei: felülnő vastag ajkak, és a cigányoknál ritkán előforduló sörös poszags arc.

— **Mulatság a sörgyárban.** A székeshérvári vasári műhely 70 tagból álló zenekara és dalárdája pünkösöd vasárnapján a sörgyár kerthelyiségeiben nagyszabású mulatságot rendezt. Válogatott zene és ének műsorral. Este tízjáratik lesz. Beleptidij 20 kr.

— **Nagy tűz volt a napokban Kaposvárott.** Mint a „Kaposvár” írja, az uradalmi gépház fogott tüzet, mely a nagy szél által élesztve, elhamvasztotta a nagy épületet s annak drága tartalmát. A gépházban levő gőzmalom alkalmazottai delután 4 óra tájon vették észre, hogy az aszalóműhely padlása kigyuladt. Pár perc alatt az emésztő láng végig futott az egész padlácson, mely telve volt gabnával, répolajokkal, szijakkal és egyéb gyorsan égő anyagokkal. A rendkívül nagy tömegben előtört füst az egész várost allarmirozta, minélgyörs rövidesen megtellett közönséggel a gépház tája s s a kéznél volt uradalmi fecskendővel nyomban meg is kezdték az oltást. Pár perc alatt megérkezett a katonaság, mely kitűnő szolgálatot tett a mentés körül. A gépházból s a malomból sok értékes tárgyat, főképp gabnaneműt hordtak ki, de arra, hogy a gépházat megmentsék, gondólni sem lehetett a tűz rendkívül gyors elharapódzása miatt. Rövid idő alatt begett a gépház plafonja is s tüzet fogott a műhely berendezése és oly nagy foku hőség fejlődött ki, hogy az első épület megközelelti is alig lehetett. Hosszas várakozás után megérkeztek a helyszínére a tűzoltók is, mire nyomban megkezdték az oltást, de már csak arra szoritkoziak, hogy a malmot megmentsék, mely tüzfalal volt az épület égő padlásától elválasztva. Sikerült is a malmot megmenteni, de vízhiány miatt a nagy tüzet el nem oltathák. A kár igen jelentékeny; az épület a város tulajdonát képezi, de a gépház felszerelése s a padlácson levő holmi az uradalom volt, melynek értékét hozzávetőleg 20—40000 frta becsülik. A szél kedvező irányra folytan a tűz nem terjedhetett más épülete, de nagy a kár így is. A gépház mellett levő park gyönyörű lát közül is sok kivesz a szenvedett forráság miatt. Értesülésünk szerint ugy a legett épület, mint tartalma, biztosítva volt, a kár azonban annak dacára is igen jelentékeny, mert az uradalom a gépház aszaltos és lakatos műhelyeiben folyt sürgős munkát nem folytathatják.

Törvényszéki csarnok.

Végtárgyalásra s ítélet hirdetésre kitzettek.

Június 9 én. Fogoly szöktetés büntetével vádolt Tóth Sándor bűnygyében végtárgyalás.

Lopás büntetével vádolt Rozáncz Antal bűnygyében végtárgyalás.

Június 11 én. Lopás büntetével vádolt Kelemen Mihály és társa bűnygyében végtárgyalás.

Kétőz házasság büntetével vádolt Szabó Vince és Szommer Gizella bűnygyében végtárgyalás.

Hamis eskő büntette miatt vádolt Kohn Adolf bűnygyében ítélet hirdetés.

Magánokirat hamisítás büntette miatt vádolt Frankl Simon s tsa bűnygyébe ítélet hirdetés.

A közönség köréből.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

— Bizonyosan megütöztét két vadászati körökben, ha azon nem mindensapi dolgokra felhívjuk a vadászati pártolót, s mi egy idő óta a városunk társaságában történik.

Durrog a puszka mindennap, pedig a Sonntags jäger is tudja, hogy most tilalmi időszak van.

— Az irló háboru a mi szegény gölydinkat illeti, melyeket egy pár tüzes vadász sorba puffogat le, azt állítják, hogy a fiatal nyulak és egyéb vadakban kárt tesznek. — Ugylátszik ezen szenvedélyes vadászok nincsenek tisztában a gölya madár kiváló hasznos voltával, miért is ajánljuk a „nagy hírvetű Brehm írónak állatvilág” című munkáját, melyből megtudják, ha eddig fájdalom nem tudták, hogy mily hasznos állat a mi jól ismert vándormadarunk.

Az 1888. évi XX. és XXIII. törvény 11 §-a világosan mondja, „a vadász és vízmadarakra ott a hol költönek a párosodás és költés időszaka alatt a tilalom rojzuk is kiterjed.”

Ajánljuk ezt a mi tüzes nimrodjaink komoly mérlegelésére is felhívjuk városunk illetékes hatóságát ezen visszafélékre.

Ezen sorok szives közlését kérve, maradtam

Nagy-Kanizsa, 1896. június hó 4-én.

Öszinte hive

Vadász.

Közgazdaság.

A gyümölcsfák gondozása.

Gyümölcsfaínek csak akkor hozzák meg évről-évre a várt hasznót, ha életük végeig gondozzuk azokat.

Első gondunkat, a fa élete- és termőképességének kuttatása, a gyökér ápolása képezi. — Minden őszzel a gyökerek felett a fa törzsetől kezdve a korona csurgójáig — a meddig a gyökerek is terjednek a földben — két águ villa alakú kapavél felporhanítjuk a talajt, mely munkánk végeztével — mint már említve volt — hajszálygyökerek mellett a tápanyagok felszívására kis körök maradjanak. — Ha őszszel szilárd trágyát (pl. komposztot) teszünk e körökbe talajjavítás céljából, annak hasása három évig is beloyással lesz fainkra. De nem ajánlatos — a mint sokan teszik — télire istálló trágyával betakarni a fák gyökereit; mert ha e trágyaréteg alatta föld még nem fagyott meg: ott egerek útnak tanyát s megrájják a fa gyökereit; ha már megfagyott a föld: akkor a nedv nem szívódik oda be s munkánk haszonnélküli lesz.

Minden fára igen jó hatású az árnyékszék trágya, melynek kellemetlen szagát tözeggel fogatják fel, hogy használhatóvá tegyék. Egyedüli hibája az hogy foszforban szegény; de e baján segítünk, ha csontlisztet hintünk belé. — Árnyékszék trágya alkalmazásánál a fa csurgója alatti körököt 35 cm. mély- és szélesre várjuk ki s ebben földdel eltakarjuk a trágyát. Hatása tartós és kitűnő lesz; a gyümölcsstermelők igen rosszul teszik, ha e pótolhatatlan trágyának vizre hordatják ki s a kevésbé jót, sőt bizonytalan drága pénzen vásárolják be.

Berlin mellett „Rieselhof” nevű homokterület körültekintő canalistó által a város szennyvizével javítva paradicsommal telték. Molnár István orsz. gyümölcsészeti min. biztos 1896. évi drezdai és berlini kertészeti kiállításról szóló jelentéséből olvassuk: „A berlini „Rieselhof” nemcsak kertészeti és gazdasági szempontból, de humanitási és közegészségügyi szempontból is igen fontos intézmény, és miután a Duna és a homokterületek közvetlen közelségénél fogva Budapest nagyban hasonlít Berlinhez — csak sajnálni lehet, hogy Budapest félmiliót meghaladó lakosának ürülete és szennyvize könnyelműen a Dunába bocsátatik, miáltal közgazdaságilag teljesen elvész és más részről inficiálja a Dunát terjesztve Budapestet és azon alul a ragályos betegségeket.” En a legilletékesebb helyről jött s Budapesttel szemben nem a leghizelgőbb sorok vajjon nem tanulságosabbak-e azon gyümölcsstermelő gazdáinkra nézve, a kik e „könnyelműségeket” más — rosszabb — trágyanemek bevasárlásával kétszeresen is megfizetik?...

Ha gyümölcsfaínek alig végzik el virágzásukat, már is feljődni kezdő gyümölcsüket hullatják, gyors fejlődésre van szükségük. Ilyenkor szilárd trágyanemet nem alkalmazhatunk, hanem higat, mely a fába való gyors felszívódására feloldva tartalmazza a szükséges tápanyagokat, Különösen cserezsenyel tapasztalhatjuk, hogy laza talajban a csontképzésre szükséges mészhányában szőlő, éretlenül hullik le a gyümölcs. Itt a mésztejjel való öntözést alkalmazzuk. A talajt mindig kívánalmi szerint javítjuk. Foszfór, káli (hamu) mézstárum-trágyával a termést mozdítjuk elő; ha azt látjuk, hogy faínek ugyan bő termést adnak, de nem fejlődnek normálisan, ott a talajhoz nitrogén tartalmu trágyát adunk.

A gyümölcsképződéshez szükséges anyagok július és augusztus hónapokban rakódnak le a fákra; hogy a jövő évi termést biztosítsuk, e hónapban 2—3-szor is alkalmazuk a megfelelő trágyával való öntözést s már augusztusban láthatjuk alma és körte faínek a termővirágokat, melyekből a jövő évi termésre is következtethetünk.

CSARNOK

Örületos szenvedélyből.

— Amerikai bűnügyi történet. —

Németből fordította: Hugauß Ede.

(Folytatás.)

Nagyon meglepődve, feleje fordultam a következő szavakkal fogadtam:

— Isten hozta R.. be. Látom ön pontos és ezt szeretem.

Dicséretem megörvendeztetle s derülten felelt:

— Örülök, hogy tetszését megnyertem. A pontosság olcsó, de jó erény; s jól teszi az ember, ki ideje korán hozzá szokik, ha a világba boldogulni akar. De most jó volna, ha megmondaná, hogy mit csináljak itt: a vonat tíz perc múlva visszamegy New Yorkba?

— Mi közünk ehhez?

— Nos azt gondoltam: ön használni akarja. Brown ut gyorsan haza szokott nyargalni, mihelyt engem a láthatáron feltűnni lát De nem akarok önnek semmit sem előírni.

— Okosabbnak véli, ha teljesen átengedem önnek a tért?

— Igen sokkal nyugodtabban dolgozik az ember, ha keze teljesen szabad.

Allításának megerősítésére komoly üzleti arckifejezést öltött s erélyesen bólogatott fejével.

— No jó, így tehát haza utazom, de meghagyom önnek, hogy kutatásainak eredményét egyedül velem közölje. Ön e pillanatban az én szolgálatomban áll; ez idő alatt más megbízást elvállalni, valamint engedelmem nélkül az esetleges eredményt mással közölni nem szabad.

— Ezt értem! Ha Brown és Co.-nak dolgozom nem fogok Schmith és Comp. dolga után futni; és ha Schmith engem felfogad, Brownt nem is ismerem többé.

— Ez tehát el van intézve! mondám és átadé nek egy papirt, mely Monell címét és néhány instrukciót tartalmazott.

Néhányszor figyelemmel olvasá el, azután a váróterembe ment és tűzbe dobá azt.

— Még is érhet valami szerencsétlenség, sugá tüllembe. Ha elismerem, vagy gőresöket találnék kapni, nem volna jó, ha e kis papirt a zsebembe találnák.

— De.....

— Ne aggodalmaskodjék. Én nem felejték el semmit. Kifünö emlékező tehetségem van és soha sem csinállok magamnak jegyzékeket. Remélhetőleg holnap vagy holnap után szolgálhatok néhány pontos adattal. Isten vele!

E szavaknál oly vidámsággal nevetett, mely megjelenése és beszédmodorával és zhangzásban volt. Azután meghajtá magát s míg a vonat berobogott, jó kedvűen tovább sétált.

Az instrukciók, melyeket neki adtam következőkép hangzottak:

1. Mily napon és kinek a kíséretében jött tavaly Leavenworth Mari és Eleonora ide?
2. Mikor csatlakozott hozzájuk egy Clavering nevű egyén?
3. 1875 július havában husz angol méröld kerül-tben R-től egy methodista predikátornak kellett laknia, ki december vagy már talán novemberben meghalt. Mi volt annak a neve?
4. A papnak a mondott időben egy napszámosa volt. Hogy hívták és hol tartózkodik az?

Ha azt állitanám, hogy R-be való kirándulásom utáni időt nyugodt kedély állapotban töltöttem, oly egykedvűséggel dicsekedhetném a milyennel sajnos, nem bírok. Ellenkezőleg, be kell ismernem, hogy ama két nap kiálhatatlan hosszú és kinteljes volt rám nézve. Végre következő tartalmu levél érkezett R-ből:

Tisztelt uram! Az ön által leirt uraságok 1875 július hó 3-án érkeztek R-be. Nagy bátyjuk és egy Janka nevű leányzó kíséretében jöttek. Nagybátyjuk csak három napig maradt és azután Massachussettesbe rándult, hol két hétig tartózkodott. A hölgyek az idő alatt az ön által említett ural sokat társalogtak, de semmiestire se oly feltűnő módon, hogy pletykára szolgáltatnak volna alkalmat. A nagybácsi visszaérkezése után az említett ur rögtön csomagolt és elutazott. Ez július 19-én történt. A hölgyek azután is vidám életet éltek. Minden kiránduláson társas összejövetelen megjelentek, táncolni is szerettek. Mari általában tetszett, Eleonora kevésbé szeretetre méltónak tartott, idővel ko-

molyabb és csendesebb lett. Unoka övével való viszonya nem volt szívélyesnek mondható. Azt mondják, Mary mindinkább tartózkodóbb és hidegebb lett irányába Janka pedig állítólag ki nyilatkozta volna, hogy Laura kisasszony mindig szerényebb és előékeny volt és a világon a legjobb szívet bír. Augustus 7-én visszautaztak New-Yorkba.

H. C. 1875 július 6-án Wandervort ur és neje társaságában érkezett R-be, és ez utóbbiak mutatták be az illető hölgyeknek. Július 19-én, tehát két heti itt tartózkodás után, elhagyta a fürdőhelyet.

A lakosságra ugylátszott nem sok benyomást gyakorolt. Csak annyit tudtam felőle, hogy számos volt és sokat társalogt L. kisasszonyokkal.

F. egy kis városban, körülbelül tizenhat, tizenhét angol mérföldnyire R.-től 1875 július hóban élt egy methodista pap, ki nem rég halt meg. Neve Steblins Samu, halála I. év január 7-én következett be.

A nyári hónapokban egy napszámos tartózkodott az említett predikátornál, Cook Timotheusnak hívták. Az utolsó időben azonban nem volt F.-ben, ide csak két nap előtt érkezett vissza, hol még jelenleg is tartózkodik. Ohajt talán vele beszélni?

NYILTTER.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, — ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színes 45 krtól 14 ftt 63 krig méterenként zima, csikos, koczkázott, mintázott, damasztot stb. (mintegy 340 különböző minőség és 2000 mintázatban) stb. a megrendelt árs postabér és vámmentesen a hához szállítva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (sz. kir. udvari szállító) **selyemgyárral Zúrichben.** Szajvába címzett levelekre 10 kros, és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazon kedves rokonok jó barátok és ismerősök, kik felejtetlenül jó anyám, illetve ugy anyánk temetésén résztvettek s mély fájdalommal résztvétük nyilvánításával és koszorúk küldésével enyhítették, ezen az uton is legforóbb köszönelünket.

Miltényi Sándor
és családja.

Felelős szerkesztő:

SZALAY SÁNDOR

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

Kremsier Izsó

fa-ügynökségi és bizományi üzlete
NAGY-KANIZSÁN.

Üzletem hatásköre: Puhafa, keményfa, (fűrészsanyoag, kádár- és dongafa, vasuti talpfa, bogárnafa stb.) tűzifa, és végül erdő-ügyeletek lebonyolítása.

A n. érd. közönség szíves megbízását erdők leírását és készletek jegyzékének beküldését kérem.

A gyökér gondozásához tartozik a gyökér sarjak eltávolítása is. E sarjakat nem elegendő a földnél metszeni le, hanem kitakarjuk megkeresésük keletkezésének helyét s onnan távolítjuk el alaposan, nehogy a földszínel való lemetéssel csak több sarjat nyerjünk.

A rosszul nevelt fiatal fák törze a gyümölcs-csel megrakott koronát nem bírja el, alatta megbömbül. Alma és körte fáink gyenge törzsének keleti oldalán tavaszkor-, csonthéjasoknál (de ezeknél minél ritkábban) június végével, vagy július elején egész hosszában erősítő bemetszést jeszünk: a külső kérget éles késsel — a háncsot kímélve — függélyesen végig hasítjuk, miáltal a törzs vastagodását idézzük elő. Ezt a régi könyvet köpülőzésnek nevezik. Ha a következő évben is kívánatos a törzs vastagítása, akkor az erősítő bemetszést e második esetben a tavalyival ellenkező oldalon — a nyugatin — fogjuk végezni s minden további bemetszést más és más helyen fogunk eszközölni ugyanazon a fán, ha talán még szüksége lenne reá.

A törzs kergén a megcserepedést ne tűrjük; fiatal fánál sárkélével, szalmacsutakkal — ven fánál fakaparó késsel minden őszzel távolítsuk azt el. Férgek, elődsi állatok megölése végett: célszerű ekkor erős luggal is megmosni a törzset. — Hideg télen helyi felolvadás folytán keletkezett lagyfoltokat a reá következő őszzel erősen lekaparjuk, mész-, hamu, vér- és friss trágyakeverékekkel bekenve eltüntjük. Fehérre meszelt fán lagyfoltok nem képződhetnek.

A fiatalabb gyümölcsfa törzse a nyulak rágásának is ki van tevé. Ettől való megóvás céljából szalmával szokták a törzset körülkötöni, amibe télen az egerek szépen beköltöznek, alul körülörölik, éppen a törzs alján teszik szabaddá a fát a nyulak rágásának; ezért szalma helyett célszerűbb gyékényvel kötni be a fa törzset. Az alul körül rágott fát pedig Angyal Dezső ajánlata szerint megmenthetjük: ha a törzs körül a földet kiássuk s e helyre ültetett erős gyökérszétű fiatal alanyokat sima megmetés után a rágás feletti megvágott törzshöz erősítve oda növesztjük, hogy ezen alanyok a beteggé tett fába a kellő mennyiségű tápnedvel a földből felszívják. Ha a hég tenebb van egészen körül rágva és a fa már vastag, oltóvesszőket alul és felül párosító metszés-el a kerek alá szurva, körül drótozzuk a beteg részt. Fiatalabb fánál a rágás alatt csakhamar erős fattyu hajtások törnek elő a törzsből s ha még a korona is kibajt, a beteg rész felett a törzset, valamint az oda görbített hajtásokat megvágva összenövesztjük. A két odanöveszteti hajtás kelmegerősödése után a köztük levő beteg törzs, részt akár egészen is kivághatjuk.

Ősszel a tavaszal a koronát is át vizsgáljuk; a sűrűen álló ágak közül a középső — az egymást keresztezők közül az alkalmatlant úgy vágjuk le, hogy csonka ne maradjon. Vastag ágaknak alapján való levágásánál az ág sulyától származható továbbhadás megakadályozása céljából előbb alul fűrészeliük be kissé az ágat s csak ezután felülről kezdve vágjuk le egészen. Sőt Angyal a nagy ágakat előbb felénel vágatja le s utána keletkezésé helyén az előbb említett módon — s ez a leg helyesebb is. Az ág helyén maradt sebet éles késsel lesimítjük; ha kisebb a seb, oltótápaszszal — ha igen nagy, melegítet kátránnyal — melybe fahamut is teszünk — kenjük be a sebet; de vigyázzunk, hogy a kátrány a kéreghez ne érjen, mert tönkre teszi. — A csonthéjasokat nyáron tisztogassuk, a második nedvkeringés közepén, hogy ne mérszadjanak.

A gyümölcsfák gondozásához tartozik azok betegségének felismerése és gyógyítása is; ha nem — sajnos — ezekből o'y sokat ismerünk, hogy cikk keretében még a löbb ellenségeket és gyógyítási módokat sem foglalhatjuk össze.

A gyümölcskertészetről szóló a budapesti kert. tanintézetben asziden rendezett tanfolyamon Angyal Dezső igazgató beszédéből merített ismeretekből s az ott látottak feljegyzéseiből kivonatossan azért bocsátottam e lap rendelkezésére, hogy a kiknek ily tanfolyamon nincs alkalmuk részt venni e az ügy iránt érdeklődnek: hazánk e kiváló szakfőnökének legalább kivonatossan elveivel a legszükségesebbekkel legyen módjukban megismerkedni megének viszonyaihoz alkalmazva.

Mihalicska Ferenc.

Különlegesség poloska-
baltás-, konyharovat-

moly- és háziállatok
telve ellen.

Kapható:

Nagy-Kanizsán:

Fesselhofer József
Armuth Nánán
Deutsch és Ehrenfeld
ifj. Fischer Ferencz
Fleischacker József
Marton és Huber
Neu és Klein
Pauk Jakab
Rosenfeld Adolf és fia
Schwarz és Tauher
Strém és Klein
Schlesinger Izidor

Bács:

Fried Lajos
Hercog József
Fischer A.

Barestelep:

Breuer Ferencz
Fischer A.
Klein József

Maotner M. Béla
Neumann Ed.
Szabó Sándor

Berecsen:

Kaufmann I. S.
Csaurog:
Kreissler Géza
Schwarz R.

Felső-Szeged

Weiler V. és S.
Nagy-Atád:
Nádasi Alajos
Zaborszky Károly
Zabusek Károly

Nagy-Récsé

Dedinszky J. gyógyszer,

78

Füzes:

Schleiffer M. G.

Perlak:

Kramarits Victor
Sosterics Pal.

Sármeg:

Bodis Mátyas
Darnay Kálmán
Márkus Salamon fia

„ZACHERLIN“ bámulatos hatásu!

Förlumulatlan biztosság és gyorsasággal pusztít mindennemű kártékony férget és azért
— a vevők milliói által dicsértetik és kerestetik.

Ismertetői jelei a következők: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „ZACHERL“ név.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszer állentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták kőszvényes, csiznál, tagazaggtatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment olvevésé alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszer, melynek egy hástartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegonként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Boviárás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cségyjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, oszár. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt (Thüringia).

Csodálatos eredmény.

Szeplő, tisztatlan arcból, sárga fo tok
stb. feltétlenül eltűnnek

Bergmann liliumtej-szappan

(Bergmann és társától Drezdában)

naponkénti használatánál.

Kapható darabonként 40 krajcárért

Kreiner Gyula üzletben

Nagy-Kanizsán.

126

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

A legmagasabb
díjjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15–20% citráiban oldható foszforsavtartalommal
és 85–100% porfinomsággal

Felülmulatlan, minden talajra alkalmas trágyaszér, kü-
lönösen sovány talajok javítására, kitűnő hatásu az összes gab-
naneműek, kapás és olajnövények, löhere és lucerna, szőlő,
komló és kerü veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya;
tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes szuper-
foszfátokat. — A citráiban oldható foszforsav-tartalomért sz-
avatosságot vállalunk, nemaláni hiányt megtérítünk. — Arájan-
latokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészsé-
gesebben szolgál

a csehszerégi Thomasművek prágai foszfátliszt
eladási-irodájának vesérképviselőse a magyar
korona osz. területén

Kalmár Vilmos, Budapest, Erzsébet-körút 24.

801-15

Magyar épület és műlakatosgyár részv. társ.

Iroda: Budapest Gyár:
V. Vigadóter, Thonetudvar V. Váci ut 104. 9. sz.

Elvállal mindennemű épület és műlakatos mun-
kát, vastető szerkezeteket, hullámlemez építkezé-
seket (raktárak, kapus és pályaörbődék, vizeldék, stb.)

Külön gyártmányok: Mezei és iparvasutak, a szüksé-
ges kocikkal, téglakocsi és szabadalmazott téglá-
mintázók, továbbá minden rendszerű kézi- és villamos
személy és tehertelvonók, valamint zajtalan gördülő
acéllemezredőnyök és napellenzők.

44. 13-1

Weiser J.C.

gazdasági

gépgyára és vasöntődje NAGY-KANIZSÁN,

a m. kir. államv. gépgyára vezérügynökségének dunántúli képviselője.

Az ezredéves kiállításon az arany érdemkeresztel és a millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

Az ezredéves kiállításon az arany érdemkeresztel és a millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

Magyarország legjobb sorvetőgépei:

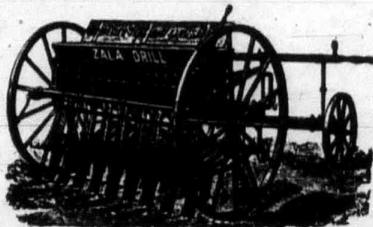
az összes vetőgépek közt a legkitűnőbbnek bizonyult

Zala-Drill (szab. Simplex)

alk és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas sorvetőgép.

és a merítőkorongos rendszerek közt legkedveltebb, szabad

„Perfekta” sorvetőgép.

Mindegyik a gyakorlatban letele celszerűnek bizonyult

szab. kiváltható kapacitásokkal van ellátva.

Felülmúlhatatlanok az egytemes és kétvasu acélekék, az egytemes ékekhez alkalmazható összes felszerelvények, összes talajmívelő eszközök, szénagyűjtők, daralók és egyéb gazdasági gépek.

Felhívom a n. é. gazdaközönség figyelmét

a legujabb amerikai

„Planet jr” rendszer.

egykerékű kézi répakapáló és töltőgép eszközre, melyre a répakapálásnál és töltésnél óriási megtakarítás érhető el.

Végül figyelmeztetem a n. é. gazdaközönséget

hogy

a m. kir. államvasutak világhírű gőzgépeit és csépolót

de tévesen össze

az ezen címhez hasonló körülírású vállalatok

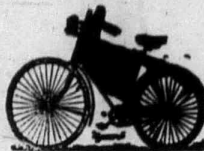
fércgyártmányaival!

Unger Ullmann Elek

Nagy-Kanizsán.

A STEYRI fegyvergyár

világhírű SWIFT

Kerékpárjainak

raktára.

Elsőrangú Prácisió-gyártmány.

Egy teljesen felszerelt 1897-es modell könnyű uri utigép ft. 165. női utigép ft. 190

Vevőknek tanulógép ingyen áll rendelkezésre.

Balaton-Füred,
gyógyfürdő a Balaton metropolisa
Zalavármegyében,

Posta, távirás helyben.

Fürdőidény május 23-tól szept. végeig.

De azon gyenge üdülők és mellbetegek, kik B.-Füred kedvező kilmáját előbb használni akarják már május 16-tól szívesen láttatnak el — meleg fürdők kivételével minden kényelemmel.

Tiszta ózondus, enyhe, egyetlen tóparti levegő; égetés, sós, szénsavas, vanaforrások; juhasvó, tej és massaga gyógymód; szénsavas meleg pezsgő és szénsavas hideg fürdők, gőzfürdő, zuhanyok, balatonfői hideg fürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek igen ajánlják: érszegénység, görvélgyűmőkör, csusz, közhégy, légzőszervek hurutos bántalmai, rekedtség, vértükpák, gümör, békurur, máj- s lépérbőség, női bajok s idegbántalmakban.

Elsőrangú fürdőintézet.

Hegyektől védett gyönyörű fekvés. díszes és celszerű berendezés: gyógyterem, sétacsarnok, arányos sétányok, lombos park, fenyv. liget, társas színi előadás, hetenkint táncmulatság, élvezetes kirándulások, sétacsónakázás. Elegáns lakások a Balaton partján épült Ipolyudvarban, Erzsébet, Klotild-udvarokban, és Grand-Hotelben csinos nyaralók. Jó és mérsékelt étkezés, table d'hote, couvert 1 ft 50 kr. A szobák ára 40 krtól 5 frtig. június 15-ig és augusztus 20-ától a szezon végéig a lakások 30 százalékkal, az étkezés 20 százalékkal olcsóbb a Grand Hotel éttermében.

Vasúti állomás Siófok és Veszprém, Siófoktól 1 óra. Veszprémtől birkocsin 1 és fél óra. Vasúti szezonjegyek 88%, százelekes kedvezményvel, menetjárati jegyek — 3 napra — féláron kaphatók.

A fürdőintézet rendelkező főorvos dr. Huray István. — Lakásmegegrndülések elölleg mellett — Ligeti Valéria fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre — A balatonfüredi ásványviznek, mely mint étrendi víz is igen kedvelt, forrása van Édeskúty L. ásványvízszállítónál Budapesten Szemeréy Jánosnál Veszprémben és Birkmayer Lajosnál Székesfehérvárott.

Prospektusokkal ingyen szolgál

139, 8-1

az igazgatóság.

ÁRVERÉSI HIRDETÉS.

A pesti központi papnövelde tulajdonát képező, a kis-komáromi uradalomhoz tartozó:

Kis-Komárom községben 276. házszám alatt levő korcsma-épület melléképületeivel együtt.

Komárom város községben 48. házszám alatti korcsma-épület melléképületei, házikert és a beltelek végében levő 1 hold szántó földdel együtt.

Karos községben 54. házszám alatti korcsma-épület melléképületeivel és a telek végében elnyúló 105 sz. alatti 3 cat. hold szántó föld, úgy a káposztás ödelek közt levő 85 □ öl kerttel.

Karos községben 104. szám alatti erdőház beltelekkel és a ház végében levő szántóföld- és káposztás ödelek közt 68 □ öl káposztáskerttel együtt.

Ezen fentnevezett épületek a hozzátartozóikkal **toljó évi június hó 15-én reggeli 9 órakor** a tisztartói irodában Kis-Komáromban tartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Venni szándékozók a szerződési feltételeket Kis-Komáromban a tisztartói irodában bármikor megtekinthetik. Zárt ajánlatok is a kitűzött árverési nap reggeli 8 órakor a kellő bánatpénz becsatolása mellett elfogadhatnak.

Kis-Komárom, 1897. május hó 27-én.

Mészáros Antal, tisztartó.

4 arany-, 18 ezüst-érem, 30 diaz és olismoró okmány

I Kwizda-féle
RESTITUTIONSFLUID

cs. és k. kir. szab. meszöv lovakkal, 1 palack ára 1 ft 40 kr.

30 év óta udv. istállóokban valamint katonai és polgár nagyobb istállóokban is használatban nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítőszél; továbbá szoramosások, rándulások, az inak merevsége a más ity alkalmazni; képzési a lovat kiváló teljesítményekre idomításnak

Tessék a fennebbi védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kitölteni: Kwizda-féle Restitutionsfluid

Fő letét:

kertül. gyógyszerár Kornenburgban. osztrák-magyar cs. és k. udvari szállító.

Szerkesztőség:

Városház-épület, Fischel, Fülöp

könyvkereskedésben.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta
kint d. n. 4—5 óra közt.de intéendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.Bemutatott levelek csak ismert emberek
bél fogadalmak al.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár.
a „nagy-kanizsai malatagyár és serfőzde r. t.“ a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egylet, a zalamegyei gazdasági takarékpénztár rész. társ., a nkanizsai kerületi betegsegélyző pénztár *hivatalos közlönye.*

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp
könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr)
Félévre 6 korona (3 frt — kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)

Hirdetések jutányosan mármintatnak

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előzetesek, valamint a hirdetések
vonatkozó Fischel Fülöp könyv-
kereskedésbe intéendő.

„Mienk a jövő!”

A nemzetközi szociáldemokrácia híve, országos gyűlést tartottak Budapesten, pünkösdi két ünnepén.

Másod-napon nagy tüntető körmenetet is rendeztek, melyen körül-belül nyolcezeren vettek részt. Zászlókkal, jelző tábláikkal járták be az élénkebb forgalmu utcákat. Mindegyiken egy-egy jelmondat állott törekvéseik kifejezésére.

— *Éljen az általános és titkos választói jog!*

Ezt lehetett olvasni legsűrűbben, miután ennek a törekvésnek propagálására tartottak nagy népgyűlést a Városligetben.

De nem hiányoztak onnan a többi szocialista vezérlő mondatok sem.

- Világ munkásai egyesüljétek!
- A munka minden gazdagság forrása!
- Türeimünk elfogyott!
- Már nem kérünk: követelünk!
- Igazság kell nekünk!
- Ahol nincs jog, nincs haza!
- Szabadság! Egyenlőség! Testvériség!
- Egyenlő jogot mindenkinek!
- Előre, minden akadályon keresztül!
- Mienk a jövő!
- Jogot a népek!

Ezeknek a jelmondatoknak egyikében sincs olyan hatalmas erővel kifejezve a

szociáldemokraták öntudata, a küzdelmök eredményében való biztos hit, a kitartásra megacélozott akarat merész energiája, mint ebben az egyben: *»Mienk a jövő!»*

Azt mondhatnók rá kellő nyárspolgárius nyugalommal, hogy ez csak tartalom nélküli röpke mondat; hangzatos jelszó, melynek semmi belső értéket, semmi erőt nem adnak nem is adhatnak a fejlemények.

Meglehet, hogy ez csakugyan úgy termett, miut ahogy a röpkeszók, a röpkegondolatok teremni szoktak: — egy pillanat hatása alatt. Kiröppent egy ajkon vagy kisurrant egy tollból. Abban a pillanatban, mikor termett, talán a szülője sem tudta, hogy ezeknek, millióknak találta meg közös gondolatát, közös érzését: sokat elmélkedő lelke ihletésének egy pillanatában.

De mert megtalálta: azok a forrongás, a kiforrás processusában hánykodó lelkek megragadták a kimondott gondolatot és ma már ez a gondolat vérökbe ivódott, agyukba gyökerezett; vezérli, lelkesíti őket; a küzdelem kitartására, semmi akadálytól meg nem rettenő bátorságra, energiára feszíti idegszálaikat.

Példák mutatják, tapasztalat bizonyítja, hogy hatósági közbelépésekkel, elrettentéssel nem lehet megállítani haladásában az emberiség egyetemének ezt a rétegét, mely

azzal a gondolattal hódítgatja talpalattnyi méretekben maga számára a talajt, hogy *»ővé a jövő».*

A hatóságok erélye csak egy-egy pillanatra robbantja föl benne a visszafojtott, a féken tartott indulatot; a teljes kitérés üszkét hozzáférhetetlen zár alatt őrzik. Elvadás helyett napról napra erősebb tegyelemzettség jeleivel találkozunk. A terjeszkedés, a hódítás tudata nem ragadja az elbizakodottság szélsőségeibe, tulkapásába, hanem inkább okosabbá teszi őket.

Két napon át tartottak Budapesten nagy országos kongresszust; rendeztek azonkívül tüntető körmenetet és külön népgyűlést is anélkül, hogy csak egyetlen egyszer is alkalmat szolgáltattak volna hatósági beavatkozásra. Pedig abban a rengeteg tömegben körül-belül 113 város és község volt képviselve az ország minden vidékéből.

Be kell ismerni, hogy legnagyobb renddel és komolysággal végezték dolgukat.

És a komolyságot, rendet biztosító nyugalom, a modern küzdelemnek ez a nagy öntudata egyedül attól a gondolatától kapja tápláló erejét, hogy *»ők a jövő».*

Ebben a hitben van fegyelmzettségük ereje is.

Ezt a hitet pedig ugyancsak hatalmas

A „ZALA” tárcája.

Protector.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Ira: Balgó Sándor.

Vigyázza mondj mindenkori titkolt. Mert van bűn, melyet önmagunkért de viszont van olyan is, melyet másokért követünk el.

BOURGET.

— Akarom, érted? akarom!

Varsó Dénés hanyagul odadobta puha kalapját és keztyűt a nyitott zongorára, aztán szemtelen nyugalommal belevetette magát a hintaszékbe.

Egy kis vig dalt fűtyörészt halkan, összevont ajkai között, de egymásra rakott lábainak ideges gyors mozgása elárulta ingerültségét.

— Meglesz édes — mondta egy kis szünet után fejbölgatva, vontatott gunyos hangon.

Az asszony dühösen fordult el a nyitott ablaktól, vékony ajkait kinosan harapdálva erőszakkal visszaszorítani ügykezett kicsordulni készülő könyeit, de azért két csillogó csepp még is végpergett vonagló, sápadt arcán.

— Janka.....

A szelid kéréllő hangra váratlanul megindult a könyvek zápora. A zokogó kis asszony oda húzódott a diván sarkába és beletemette szőke fejécskéjét a puha selyemvánkossa.

Varsó gunyos arca hirtelen átváltozott. Ciga-

rettjét vigyázva letette a zongora szélére és lassan, vigyázva megindult az asszony felé. Odaült egészen közel hozzá és keze fejével gyengéden megérintette felesége vállát.

— Janka...

— Ne szólj, hagyj el...

— No jó, úgy hát elmegyek — és ezzel Varsó felkelt helyéről.

Az asszony felütötte fejét, és könyes, szelid kék szeméit gyengéd szeretettel, melankolikusan ráfűggeszté urára.

— No csak menj! — mondá duzzogva, akárcsak egy kis gyerek, de finom, vékony ajkai szélén ott lebegett az a halvány, engesztelő édes mosoly, mely még azt a durva embert is sokszor megbűvölte, kiközöskentette vad erőszakoskodásából.

— Hát igazán akarod, Janka?

Az asszony nem felelt, csak lezárta hosszú, sötét pilláit és édelgett abban a hazug, lágy hangban.

Varsó magához vonta feleségét és ahogy kitérta hatalmas karjait, azt hihette könnyen az ember, hogy az a filigrán kicsi asszonyka össze-roppan léleése alatt.

— Rossz ember vagy Dénés, nagyon rossz.

— Nem elégséges-e, ha kettőnk közül te jó vagy?

— De te sohasem fogadsz szót. Ez az élet így nem vezet semmi jóra. Ma már nincs semmink sem, szegények vagyunk és mégis ha én azt mondom, hogy nézz valami után, durván gunyolódol. Csak volnék férfi és ne győnge nő, meg-

mutatnám hogy kell dolgozni. De a ti elkényeztetett, ostoba világokban csak urnak születik az ember, urnak, aki legszívesebben a kártyasztal mellett ül, kivel a legnagyobb élvezet hosszú éjszakát pezsgő mellett dorbézva átvirrasztani.

Persze nemés emberek vagytok! Én a nemeséget nem egy atörökölt hangzatos régi névben talalom, hanem igen: a tiszta szív, a tiszta lélek melém.

Varsó lefejtette az asszony ölelő karjait a derekáról, bántotta fülét a nyílt, őszinte szemrehányás.

— Mondd csak: mit tegyek? Nem hiszed, hogy elmegyek napidíjnak egy forintért és tőröm a piros orru, potrohos irodafőnök szemtelen basáskodását. Brrr! Belegörnyedni, belesapadni a folytonos körmölesbe, egész nap egyebet sem tenni, mint a finom, tojtó aktaport szivni a tudóba valami homályos, elrejtett öduban. Nem, ez nem embernek, vagy legalább nem nekem való foglalkozás.

— De hát jó barátaid? Lesz csak közülök egy, ki valamilyen segíthet. Ott van például Acadási Géza, a főispán. Valamikor, a jobb időkben mindennapos vendég volt apád házában, jó pajtások voltak, ezt csak nem felelde ei? *Károly Gábor* főkapitány halálát már hetek óta várják. Problád meg, menj el hozzá, talán sikerül.

Varsó meg álltatta magát. Annnyira ismerte már a világot, és tudta: jó barátot terített asztal mellett lehet csak könnyen szerezeni. Az ilyen magallta tönkre ment, *végzett* urnak legteljebb jó tanácsot, de segítséget, protekciót nem

erővel fejlesztik bennök a folyton kedvezőbbé váló alakulások.

Hisz először csak a tulajdonképeni ipari munkások között hódított a nemzetközi szociál-demokraciára. Azután lassankint behatolt más munkások, sőt a földmives-osztály rétegeibe is. Eleinte csak férfi-munkások agyába fészkelte be magát. A budapesti nagy kongresszus és tüntető körmenet megmutatta, hogy a nők köréből is mennyit ejtett hatalmába, akik a női fanatizmus mindent feledő-elszántságával, kigyult arccal, lángoló szemekkel vitték ott lobogóikat egy sorban a férfakkal.

No és: menjünk most már fölfelé! A budapesti szociál-demokrata kongresszuson ott volt, részt vett huszonnyolc egyetemi hallgató elvtárs képviselője is, aki büszkén dobogó szívvvel jelentette be, hogy ő és huszonnyolc egyetemi polgár a szociál-demokrácia lobogója alá sorakozik. Együttal reményét fejezte ki, hogy a legközelebb tartandó kongresszuson ötször-hatszor annyian lesznek a szellemi munkások, akik nem kérges kezekkel, de a tudás, az ismeretek fegyvereivel fognak a szociál-demokraták oldalán küzdeni.

Vajjon mindezek a jelenségek nem adnak-é folyton hatalmasabb, biztosabb tápot annak a hitnek, hogy a szociál-demokraták a jövő?

És a nagy társadalom, valamint a társadalmi alakulásokra mindenkor erős befolyású politika az egyszerű kárhözváltáson kívül más ellenszert még nem talált ezzel a folytonosan elementárisabb erejűvé növekvő, mindig komolyabban, öntudatosabban hódító áramlattal szemben.

Eddig a szellemi munkások között csak titkos szociálisták voltak, akik nyíltan nem vallották meg elveiket. A budapesti kongresszuson huszonnyolc egyetemi polgár már letette nyíltan a hitvallást.

adnak. Boszantó, émyegős erkölcsi predikációk ezek mind, a végök pedig ez:

— Nagyon sajnálom. Ha rajtam állana, nagyon szívesen meglénnék minden, de én magam is csak alárendelt hivatalnok vagyok. De ha lehetősége, valamit majdmegpróbálok.

S ha az alázasos kérelmező kilép az ajtón, az egykori jó barát kellemetlenül ráncigálja orcáit és dühöngve mormolja:

— No, nézze meg az ember, a szemtelen népsege, hogy tolakodik...

Varsó ahogyan odatámaszkodott háttal a nyitott ablak párkányához. Ráncazódott homloka elárulta, hogy ily furcsa, gyűlöletes képek táncolnak most elmélyedt szemei előtt. És mégis mikor felemelte fejét, dacosan mondta:

— Elmegyek Ac-ádhoz.

— Nézd csak te Elemér...

— Nos?

— Ki az az asszony ott?

— Melyik?

— Ott a tulsó végen, a cigányok emelvénye előtt.

Nézd csak, nézd, az a mult századbeli öszetöppördött vén cserép ép most áll elébe.

— Abban a mályvaszűz kivágott ruhában? Az a berkesi főbíróné.

— Nem azt.

— Hát melyiket?

— Jobbról az elsőt.

A közel-jövő igazolni fogja az egyetemi polgárok megbízottjának ama reményét, hogy a legközelebbi kongresszuson meghatszorosodik a szellemi munkások száma a szociál-demokraták soraiban.

És pedig majd nem csupán az egyetemi polgárok köréből, hanem azoknak az önálló keresettel rendelkező, komoly férfiakkal köréből is, kik titokban már eddig is hívei voltak a szociál-demokraciának.

Itt van a tizenkettedik óra! Ott ült a budapesti szociál-demokrata kongresszuson. Ha még most sem látják be a hivatott tényezők, hogy az egyszerű rosszálás, kárhözváltás, tiltás most már nem vezet eredményre; ha most sem jutottak arra a meggyőződésre, hogy a szociál-demokraták akarataival, törekvésével számolni kell; akkor mi sem természetesebb, mint hogy az eszme a maga szívós erejével terjeszkedni fog; hódítja tovább talpalattnyi méreteken a talajt s végül csakugyan megtestesül az ige: a szociál-demokratáké lesz a jövő.

Politikai szemle.

Belföld.

A képviselőház szünetelt; de a nemzetközi szociálistáknak nagy napjuk volt. Kongresszust tartottak pünkösd vasárnapján és hétfőjén s nagy felvonulást az általános választói jog mellett. A kongresszust a vágutcai Molnár-féle vendéglőben tartották meg, s nagyon látogatott volt. 113 városból 277 küldött érkezett s ezeknek igazolása az első nap (vasárnap) délelőtti majdnem egészen betöltötte. A pártvezetőség azután jelentést tett magyar és német nyelven, melyet a kongresszus egyhangúlag tudomásul vett. A jelentés konstatálja, hogy az országban legalább 200 oly község van, melyben a szociál-demokrata párti erők szervezkedik. Ugy az ország különböző helyeiről, mint sok külföldi városból feltűnő nagy számmal érkeztek az üdvözölő táviratok. Hétfőn reggel nyolc órakor tolytatták a kongresszust nagy érdeklődés mellett. E napon a vidéki küldöttek tolytatógal jelentést tettek községeik szociál-demokrata mozgalmairól. Nem kevés volt a kongresszuson a földmives-szociálisták száma. Már 28 egyetemi polgár is van, akik a szociál-demokratia lobogója alá sorakoztak; ezeknek nevében Szaba-

— A ki most ült le? Az a berkesi nábob felesége, a szép Eliz...

— Ej, ne boszants! Azt a másikat gondoltam, ott a villamoskörte alatt. Nézd, ép most kéri fel Varsó Dénes.

— Hát nem ismered?

— Nem.

— Igazán?

— Ne vallass, mint valami vizsgálóbíró, inkább mond meg a nevet.

— Varsó felesége.

Ac-ádi főispán sárgás, cinikus arca mintha elpityult volna egy kissé.

Az a vézna, inajomképű, feszes legény, ki mellette állott, a virágját tüzte meg ép a gomblyukán és így nem vett észre semmit. Mikor egyet cseletnyre odébb akart állni, a főispán meglögte karját és nem eresztette.

— Mond csak, becsületes?

— Ki?

— No, az a Varsóné.

— Eddig még nem udvarolt neki senki. Csak néhány hete, hogy itt laknak, de azt mondják, hogy az ura veszedelmes fenevad, bár nem igen törődik az asszonnyal.

— És ő?

— Hogy érted ezt?

— Szereti az urát?

— Láthatod, milyen hidegen, közönyösen fogadja az üdvözléseket mindentől. Nem érdeklődik senki és semmi, mindig csak az urán lüggnek csodálatos odébb akart állni, a főispán meglögte karját és nem eresztette.

Ép előtűk lejtett el a pár. Kellemes, üde illat

dos Sándor jelentette be a csatlakozását. Még egy nő is szónokolt, aki elmondta, hogy Solt városában 60 elvtársnője van.

Délre járt az idő, mikor a vidéki küldöttek jelentéseiket bevégezték. Megalakították azután a pártvezetőséget, melynek eredményét másnap hirdették ki. Délután történt meg a rövid, tudósításunk elején említett tüntető körmenet az általános szavazati jog behozatala érdekében. Az egész tüntetés csendesesen folyt le s zavaró incidens nem történt. A munkások zárt sorokban négyesével haladtak végig a Múzeum-körúton; Kerepesi-úton, Erzsébet-Tér-körúton és Andrássy-úton a liget felé. Utközben a marseillaisait énekeltek. Az Aréna előtti téren állott meg a menet, ahol elhelyezkedvén, meghallgatták a szónokokat. Gombos József volt az elnök; beszéltek magyarul, németül, tótul és szerbül. Minden szónok az általános szavazati jog szükségét fejtegette.

A néppárt két helyen tartott gyűlést pünkösd hétfőjén, és pedig Várgedén, gróf Zichy Nándor elnökelete alatt és Somogy-Kékhelyen, gróf Zichy Aladár elnökelete mellett. Az előbbi helyen Marsovszky Endre a kath. autonomiáról Mócsy Antal a keresztény kath. kötelességekről szólt. A második helyen gróf Zichy Aladár megnyitó beszéde után Buzáth Ferenc szólt a néppártrol; Neumayer Dezső a munkáskérdést fejtegette. Fel-szóalt még Kalmán Károly néppárti képviselő is

Külföld.

A békétárgyalások.

A londoni „Standard”-nak jelentik Konstantinápolyból, hogy Zia pasa, volt berlini török nagykövet és Assim bej, volt athéni követ utasítást kaptak, hogy Tefvik basa külügyminiszternek a békétárgyalásoknál segítségére legyenek.

Konstantinápolyból jelentik állítólag egy londoni lapnak, hogy midőn Tefvik pasa külügyminiszter a június 3-án tartott ülésen a békétárgyalások ügyében emlékiratot olvasott fel, melyben a törökök követeléseit adta elő, Currie angol nagykövet felbeszákoltta és megjegyezte, hogy az ő utasításai oda terjednek, hogy Törökország határainak mindennemű nagyobbódása ellen tiltakoznak. Franciaország és Olaszország nagykövetei állítólag szintén támogatták ezt a nézetet.

Az önk. tűzoltó-egyesület jubileuma.

Könnýű annak az emberbarát salangós címére szert tenni, kinek milliói vannak. Ott lebzsel előtűk hátgörnyedve, alázasos ábrázattal a koldusok jajongó serege és porba hullva csókolgat-

aradt szét körülöttük a suhogó selyemruha libbenésén. Az-asszony-pici, formás lábai alig érintették a parkettet. Karcus, hajlökony derekát lágyan, ritmikusan ringatva, vigyázva, kimérten keringett, mintha csak valami gyenge szellő hőmpölygette volna tova.

Mikor Varsó leültette feleségét, a főispán azonnal ott termelt mellette.

— Ejnye Dénes — sugta halkan a fülébe, nem is említett, hogy megházasodtál. — Különben azt akarom mondani: talán tehetek mégis valamit. Tegnap sok dolgom volt, meg bosszus is voltam egy kissé, azért voltam oly szűkszavú. De ma reggel gondolkoztam felőle. Ugy hiszem, nem haragudtal meg e miatt? Jöjj fel hozzám holnap reggel tíz óra után, akkor beszélhetünk róla részletesebben.

Vacsora alatt a főispán ott ült Varsóoné mellett. Olykor lopva egészen odahajolt az asszony tejszínű, kissé kipirult arcához és halkan fülébe sugdozott.

Mikor hajnalban elváltak a főispán megegyeszer figyelmeltette Varsót:

— Ne feledd el, holnap tíz óra után.

Már tizenegyre járt az idő, mikor Varsó harmadszor cammogott fel a megyeház kopott, kivádsolt kötelecsőin.

A homályos hűvös oszlopos csarnokban a főispán ajtaja előtt ott ült a sárgaszínű kékent banjuzó, öreg megyei huszár és egy képes lapból silabizált valamit féhangosan.

jak a suhogó selyem ruhák illatos szegélyeit. Sokaknak dicőség harsonája a nyomorultak kétségbeesett jajszava. Nevüket szárnyára kapja a sóhajok nyomán a hir és bejárja a fél-világot. A jötekonyságok csak kivételes esetekben gyakorolják önmagáért az emberek. A versenyekre kelt jötekonyság legtöbbször csupán hiúság vására, melylyel saját jólétüket kívánják csillogtatni a "nemes" szivdek.

Hasabok telnek meg a nemes emberbarátok magasztalásával. Szó sincs róla: megérdemlik ezt, de azért midőn kárpótozott, illatos szobájukban kényelmesen hátradőlnek a széken, és végig fut tekintetök az újságlapon, csillogó szemekben, remegő ajkaikon a káröröm egy halvány árnya lebeg, mely élesen kiáltja: „Még is én vagyok az első, nekem van legelőbb, mert én adok legelőbbet!”

S míg ezek hiúságát a hízegség legyezeti ékes kifejezésekkel, addig tulnag egy másik kis elszánt csapat sietve ront át a bámulók nagy tömegén. Izzó-vörös, hatalmas éhes lángnyelvek, szilajon nyaldossák körül egy hatalmas ház falait. A szél belemarkol a zsarátok közé és kicsi hulló csillagokat röpit szerte-szét a levegőbe. Recsege omlanak össze a nehéz gerendák és lohoga tör fel ezután a fojtó fekete füst-gomoly, melynek gyilkos méhéből szikrázva lövel elő körös-körül a vizsgár. Egy szegény, egy nagyon szegény ember áll ott, közel a halálközöbéhez és az ily szegénynek nevét nem is ismeri senki, legelőbb csak akkor beszélnek róla, ha vak elszántágában ott leli halálát.

A legelső emberbarát, a tüzoltó saját nyugalmas lelkében találja meg sikerének koronáját. Nem hajhászja az elismerést, hisz nincs szüksége rá. Ő csak azt tette: mit a szive, a lelke és az ezze sugalt neki.

S mikor csatákon, kormos képpel összeégett kezekkel hazatér az ő kis szerény lakásába, hálat ad az Istennek, hogy megtartotta őt, hogy segítette az embereken.

Ez és ilyen a tüzoltó!

Ez és ilyen eszme vezérli a mi tüzoltóinkat is, kik pünkösdi hétfőn ünnepelték negyed-százados jubileumukat.

Fogadtatások.

Alig foszlott szét az éjjeli homály, alig jelent meg az első napsugár a ragyogó menyboltozaton, már is élenkénti kezdtek a város utcái. A reggeli szél világosította a nemzetiszínű lobogókat, melyekkel majdnem minden épületet feldíszítettek. Egyszerre csak a méla csendbe beleharsant a

— Még most sincs itthon, intett a fejével mikor meglátta Varsóót, — de ha tetszik a tekintetes urnak, az előszoba jó meleg.

Varsóó nem lépett be az ajtón, hanem rágyújtott egy cigarettre, aztán fel- és alá járkált a csarnokban. Először a kék, majd a piros kőkockákat kezdte türelmetlen várakozásában számlálgatni, de hamarosan egybefolytak szemei előtt; majd sorra járta a hivatalok összes ajtóit és a kifüggesztett fehér papír-táblákat és névjegyeket szemlélgette.

Egyszer csak csilingelve ütötte össze a háta mögött az öreg huszár sarkantyus csizmáit és és hangos jó reggelt kívánt.

— Nem kerestél még senki, öreg?

A hangra megfordult Varsóó.

Az öreg mielőtt szólhatott volna, már a főispán melegen megrázta Varsóó kezét.

— Elkéstem egy kissé, — mondá zavartan, — ugy-e nem neheztelsz? Varallan dolog jött közbe, nem lehetett elhalasztani.

— Sohse menteseg magad Géza.

Mindketten beléptek az elegáns főispáni szobába. Acsádi mindenképp szivarral kínálta meg Varsóót, az öreg huszár pedig az egyik szék-rényből a konyakos palackot emelte elő egy tálcán két kis pohárral.

— Megbocsátasz, de előbb aláírom ott azt a néhány elintézni valót.

Varsóó az ablakhoz lépett és nyugodtan bámult ki a napsugártalan, hófehér téli utcára.

A főispán kezében idegesen remegett a toll, amint sercege végig szaladt a papíron. Majd hátradőlve széken, sokáig elnézte Varsóó nyugodt arcát és hatalmas mosmose kezeit, melyeknek szoritása roppanva törne össze tán egy vasrudat is. Egy pillanatra úgy érezte, mintha ő félne, remegne ettől a kéztől, de aztán mosolyogva rázta le a fekete kabátjáról az illatos hajport, mely bizonyval valami édes női fejről hullhatott oda.

— Elvégeztem már, szóllalt meg halkán a fő-

tüzoltó zenekar ébresztője. Az őrtanya előtt már ekkor nagyszámu kíváncsi közönség verődött össze. Zárt sorokban az állomásra vonult ki a tüzoltóság, élén a főparancsnokkal a vidéki egyesületek fogadtatására. Mind a négy irányból érkeztek vidéki bajtársak vonaton, de a szomszéd községekből sokan kocsin jöttek.

Hat óra felé a tüzoltó őrtanya vidéke csak úgy tarkálott a különféle színű egyenruháktól.

A következő városokból és községekből jöttek el tüzoltó egyesületek az ünnepre:

Galanbók 55, Kis-Komárom 82, Csurgó 19, Alsó Domb ru 16 (zenekarral) Letenye 17, Perlak 9, Csáktornya 6, Z.-Szt.-Gróth 3, Alsó-Lendva 3, Légrad 2, Zala-Egerszeg 2, Mura-Keresztur 2, Keszthely 1, Zakány 1, összesen 171.

A templomban.

Nyolc óra után sorakoztót fujtak. Legelőbb a mi zenekarunk játszott, utána a szolgálatot tevő tüzoltók sorakoztak és így egymásután a többi kollégák, helységek szerint.

A menet a miséhez félkilencor indult meg a főutcán keresztül.

A korzón ezer és ezer ember várta a jubiláló tüzoltókat és a városház előtt felharsant az első dörgő „eljen” kiáltás és folytatódott meg, csak a hosszú sor véget nem ért a városház-utcában.

A mise alatt a ferencendüek templomában a zenét a tüzoltó zenekar szolgáltatta. Innen egyesével a városház épületbe mentek az összes tüzoltók, mert 10 órára volt hirdetve: a

Diszgyűlés.

A nagy tanácsterem szürke falai rég láttak annyi embert egy csomóban, mint hétfőn dél-élelt.

A baloldali ülések csupa szép asszonyokkal telettek meg, elegáns világos toalettkéken, könnyű kalapokkal. A legyezők halk suhogását elnyelte a mindinkább növekedő zsongás zaja. A jobb oldalon legelőbb ült Vécsey Zsigmond polgármester a városi tanács élén, mellette Deak Péter rendőr-főkapitány foglalt helyet. Egyébként képviselve volt városunk különböző társadalmi osztályainak mindegyike.

Az ülést Lengyel Lajos v. főjegyző az önk. tüzoltó egyesület elnöke nyitotta meg lendületes beszéddel.

Utána Réti Lajos kért felolvasta az egyesület választékosan megírt történetét, melyet zajos és lelkesült éljenzéssel tüntetett ki a közönség. A diszgyűlés kimondta, hogy Réti Lajos

ispán, anélkül, hogy ránézett volna Varsóóra. A te ügyed pedig egész biztosan veszem, egy hét múlva kézhez kapod a kinevezést. Iszol még egy pohárral?

— Köszönöm, elég volt.

— Ugy hát rendben volnánk.

— Köszönöm Géza, rajta leszek hogy meg-szolgálhassam egykor ezt a nagy szivességet.

— Oh semmi, semmi mondá a főispán elfordítva arcát, magasra tuja szivarja füstjét. Kötelességből tettem, hisz jó barátok voltunk és hihetőleg azok maradtok ezentul is. Hé János! — kiáltott ki aztán az ajtón.

— Parancsol mellősdagos uram?

— A télikabátomat.

A míg magára öltötte, odaszólt Varsóóhoz:

— Ha haza felé tartasz, együtt mehetünk. Simándyékna! kell még vizitelnem. Az egyik keztüm hiányzik, nézze meg János, talán ott fekszik a fogas alatt.

A vén huszár egy perc múlva visszajött üres kézzel.

— Nem találtam, nincs ott.

— Jó lesz a nélkül is; jerünk Déhes!

Sűrűn, halk zizegéssel hullott künn a vakító hó és a földön mohón egymásba ölekeztek a bársonyos, csillámlo pelyhek.

Varsóó a kis fligran szőke asszony ott ült a nyitott kandalló előtt, de tagjaiban dermesztő hidegséget érzett.

Mikor ura benyitotta az ajtót, összerendezett egész testében. Eszelosen ugrott fel helyéről.

— Nos?

— Én leszek a főkapitány. Még is csak jobb fu az az Acsádi, mint hittem. De édesem, én szörnyen éhes vagyok; van valamid?

— Azonnal hozok.

— Nem, majd magam megyek érte.

.. S ahogy kilépett Varsóó az ajtón, az asszony egy keztüt dobolt gyorsan a kandalló lobogó lángjai közé, — a főispán hiányzó keztütjét....

titkárnak jegyzőkönyvileg köszönetet szava a szépen megírt monografiáért, ezt az egyesület költségén kinyomatja és minden érdeklődőnek megküldi.

Majd Knortzer György főparancsnok vette át a szót. Emelkedett szép beszédét többször megszakították a tapsok és éljen-kiáltások.

Erre Vécsey Zsigmond polgármester válaszolt rövid, de lendületes szavakkal.

„Örömmel hozott ma bennünket itt össze — mondta a többek között — örömmel, mely alatt szinte megremeg a sziv. Kedves kötelességet vélt teljesíteni, midőn nemcsak mint az egyesület egyik szerény tagja, hanem mint magánember is, főként pedig a városi tanács nevében üdvözli a diszgyűlést. Nem a szokásos tanácsterem ez ma itt, hol a hideg előírt szabályok elnémitják az egyéni érzelmeket. A kötelességtudat teljes értelemében hidegen tüntetni, de igen is ünnepegni jöttünk mi ma itt össze.

Rokontestület a tüzoltótestület a város tanácsával, mert miként az, ugyszintén ez is csak a közjóért, a polgárok érdekeiért a felebaráti szeretet nevében végzi mindenkor nemes munkáját, és egyaránt a közönség köréből merítik az erkölcsi támogatást.

Erős meggyőződése, hogy a felhangzott szép szavak és a testületnek bemutatott szép története a messze jövőben, örökre biztossá a nagykanizsai közönség vonalmát, becsülését.

Kívánja, hogy emelkedjék a testület elismerésben, fényben, dicsőségben még igen nagyra. Az isten éltesse önöket! E szavakkal fejezte be a polgármester poetikus szölamokban gazdag beszédét.

Koháry József főparancsnok (Szt.-Gróth) a megyei testvér egyesületek nevében üdvözölte a diszgyűlést.

Knortzer György főparancsnok indítványára üdvözölő táviratot küldtek Alcsuthra József főhercegnek, melyre a következő válasz érkezett:

„Fogadják őszinte hálaomat szives üdvözlétekért és legbensőbb jó kívánataimat negyed százados jennállásuk ünnepére, Isten áldása kövesse mindenkor emberbaráti működésüket.”

József főherceg.

Dr. Ollop Mór indítványára Széchenyi pasát szintén üdvözölték táviratilag.

Válasza ez:

„Förö köszönettel üdvözölöm kedves bajtársaimat.”

Széchenyi pása.

A diszgyűlés bezárása után a „Zalamegyei tüzoltó szövetség” tartotta meg rendszévi közgyűlést.

Ebéd.

Az „Aranyaszarvas” disztermében terítettek fel az ebédhez. A magas üveg tetőn valami barátságos fény szűrődött át, a karzaton pedig Horváth Laci zenekara húzta a kangulatos nótákat. A kissé kiéhezett tüzoltók a legjobb étvágygyal ültek a hosszú asztalokhoz. Az evőeszközök csörmpölése, a poharak halk csengése egy-egy pillanatra megszakadt, hogy aztán annál jobb kedvvel ütődhesseken újból egymáshoz. Kezdetét vette a tósztok sora. Az első felköszöntőt Knortzer György mondta: Vécsey Zsigmond polgármesterre. Vécsey Zsigmond humorosan válaszolt előbb a főparancsnok szavaira. Most egyszer — úgy mond — ellentétbe jött a tüzoltó főparancsnok hivatalával mert tüzet gyújtott.

Tüzet gyújtott az ő lelkében, oly nagy tűz, melyet az egész szövökezet sem tudna eloltani. Poharát a „Zalamegyei tüzoltószövetség” tagjaira ürti.

Koháry József (Szt.-Gróth) köszönetet mond Nagy-Kanizsa közönségének és első sorban annak élén álló polgármesterének ama szives fogadtatásért, melyben a megyei bajtársakat e napon részesítették.

Ezután fölolvasták az üdvözölő leveleket és táviratokat. Az első a budapesti önk. tüzoltóság június hó 1-én tartott diszgyűlés kifolyó üdvözlet volt Széchenyi pása aláírásával.

A budapesti városi tüzoltóság következőket táviratozta: „Negyed százados ünnepélyhez bajtársi áldozatot, lelkes éljen!” Scerbonszky.

Táviratot küldtek még „A pozsonyi önk. tüzoltó egyesület” és Mayer István a „Zalamegyei tüzoltó szövetség” volt elnöke. A nagykanizsai izr. hitközség üdvözölő átiratban adott kifejezést jó kívánatainak.

Fried Odön dr. Lengyel Lajos elnököt köszöntötte fel. Reményi Samu főparancsnok (Csurgó)

sikerült felköszöntőjében elmondott egyet-mást Somogyország akkori viszonyairól, mikor ott kezdtek szervezni a tűzoltó egyesületeket. Az első impressziót Nagy Kanizsa adta meg 1874-ben, mikor még Csurgón élő tűzoltó pénzért sem láthatott volna. — Toasztját így fejezte be: „Amint az emberi szervezetben a szív az életműködésnek alapja, úgy az egyesületekben is mindig van egy kiváló férfi, kinek önzetlen nemes munkálkodásából merítenek minden intézkedéshez lelkesülni.”

A nagykanizsai tűzoltó egyesületnek Knortzer György főparancsnok a szíve. Az isten éltesse őt sokáig!

Ezzel be is fejezték volna már a felköszöntők sorát, de akkor váratlanul megjelent Hencz Antal, a nagykanizsai tűzoltó egyesület legelső főparancsnoka, kire Rosenfeld Lajos úríté poharát. A társaság lassan oszladozni kezdett és fél négy felé megürült újból a nagyterem.

Diszgyakorlat.

Vagy négyezer ember hullámozott fel és alá a piactéren, hogy a diszgyakorlatot végignézhessék. A déli eső egy kissé lehűltette a levegőt és így kedvező volt az idő. Negy óraker kordont vontak az urasági épület előtt és ekkor megérkeztek a tűzoltók a szerkocsikkal.

A tűzgyakorlat gyorsan, pontosan a legnagyobb rendben folyt le, a mi erős bizonyítéka tűzoltóink rendszeres kiképzésének és ügyességének. A mentő és ugró-gyakorlatokat a Weisz-féle épületből vezették és minden egyes tűzoltót, kik ebben részt vett, a vidéki bajtársak lelkesen megjeleneztek.

A bíráló bizottság, mely csupa főparancsnokból állott, melegen gratulált Knortzer György főparancsnoknak.

A diszgyakorlat befejezése után az összes jubilálók kivonultak a sörgyárba, hol nagy lakoma várta őket. A kanizsai és domborui tűzoltó zenekar felváltva játszott és a meg-meg-újuló eső sem bírta a kedélyes mulatságot megrontani.

Tollfuttában.

A nagykanizsai apostolok könyvében úgy vagy megírva, hogy az üdvösségre nem elkerülhetetlenül szükséges a kopasz fej.

Azért aztán Nagy-Kanizsán nincs is kopasz apostol, mivel a nagykanizsai apostolok úgy gondolkodnak, hogy nekik is van akkora jussuk, mint a régi apostoloknak: *helyükbe várják a szent-lelket*. Nem az ő hibájuk, hogy olyan sokáig késik. De nekik erősen föllet szándékuk, hogy nem fognak a várakozásba sem belekopaszodni.

Jó sokáig egy huron pendültem velök én is. Hanem évről-évre *világosabb* lesz előttem a tükörben, hogy még se a nagykanizsai apostolok nemzetségéből való vagyok: hajszálam életére *Dezso Béla*, igen tisztelt barátom, az „Első Magyar” titkára, nem mert biztosítási ügyleltetésbe bocsátkozni.

Ezzel megszüntnek kellett tekintenem magamra nézve a nagykanizsai apostolok ősi jussát: nem várhattam helyembe a szent-lelket.

A nagykanizsai apostolságnak: fuccs! De legalább én már nem várok. Ott tölthetem pünkösödöt, ahol akarom.

Az idén gyorsvonatra ültem és folsurrantam Budapestre.

Ut közben a kocsiszakasz ablakából kinézgetve, elmerengtem a tisztán kékelt égboltozaton: nem látok-e valahol szállani egy pünkösdi hóhéler galambot?

Egyszerre csak valami kacagó galamb hangja trilláz mögöttém.

Megfordulok.

Csakugyan egy hóhéler galamb: egy vidáman kacagó asszonyka.

Pünkösdi, hollóság hangulat lebben a kocsiszakaszba. A halgatag, angliusz-képző utasok arcát megaranyozza a mosoly.

Milyen bűvös ereje van egy ilyen váratlanul

beröppendő galambnak! Derült varázsol a szívébe és egyszerre bizalmas ismerősöket csinál az utatársakból, akik előbb még a legszívésebben pokol fenekére kívánták egymást csakugyan magukban.

Ugy örültem ennek a közénk röppent pünkösdi galambnak! Örömem később a büszkeséggel ölekezett, mikor meg tudtam, hogy a mi galambunk Nagy-Kanizsán tanult meg olyan ellenállhatatlanul turbékolni.

Milyen kár, hogy az ilyen kedves galambok is a „fészekhágyók” közé tartoznak!

Ez előtt hat évvel rebbent ki fészekből. Megragadta valami karvaly, meg se állott vele Budapestig. Most már „új fészek” lakóinak turbékol.

Még akkor is ezen az idegenbe jutott galambon járt az eszem, mikor az István-főherceg elé robobogt velem a „konflis.” És ime, megint egy hóhéler galamb: a még fiatalon galambbász Gundel-bácsi fogadott, olyan szeretettel, mintha testvére volnék, mintha egészen nekem akarta volna adni ember-baráti szeretetéről híres galambszívét.

Pünkösöd vigiliája tehát pompásan elmúlt. Kijutott a galambokból.

Piros pünkösöd-napján reggel aztán folsiklottam Buda várába és mentem egyenesen a Mátyás-templomba.....

Valami esodás hangulat szállta meg lelkemet ott a százados- emlékü szent falak között.

Mintha a sirhagyott ősök szellemeinek surranását éreztem volna a derengő felhomályban. Megelevenedtek előttem a hősi idők daliás alakjai, ahogy sudár bajusszal, merész tekintettel, erősen karakterizált arccal, ruganyos léptekkel lépkedtek a templom sima márványán. Sarkantyúik pengését visszhangozták a magas boltívek.....

Mi ez? Talán káprázat játszik velem?

A daliás egyike valóban olt lép-ed be a templom oldalajtán. Ahogy a magas, keskeny ablakok apró, színes kockás üvegein át arcára szűrődik a hatalmas oszlopok között derengővé halványuló fény: szép, magyaros vonásai egészen kiválnak a körülötte mozgó, elmosódó, modern kozmopolita arcok közül.

Szinte megdöbbenve néztem ezt a tipikus szép magyar képet. Százados sirjából kelt-e ez ki, vagy itt maradt véletlenül hirmondó relikviának a hősi időkből?

Félelmes tisztelettel feledem rajta tekintetemet. Közlebb jő.

Arca egyre tisztább vonalakban domborodik ki előttem.

Végre ráismerek.....

Igazán csak a pünkösdi szent-lélek őrizte, hogy éljente nem kiáltottam.

A mi daliás közjegyzőnk: *Plihál Ferenc* lépkedett ott, sugárzó szemével erősen vizsgálva az építő művészet fontosságát.

Nem tudom bizonyosan, de úgy hiszem: a mi városi felső-templomunk juthatott eszébe; mert csendes, fájdalmas rezignáció felhőzte be arcát.

Én is rá gondoltam, de a gondolatnál meg is reszáltam; továbbmenni: istenkísértő vakmerőség volt volna.

Hogy gondolataim tovább ne is fűződjének ebben az irányban, mihelyt a lélekemelő templomi zene utolsó accordjai elhangzották, siettem a királyi palotába: megnézni a magyar udvarnak azt a töredékét, mely állandóan itt szelk a székes-fővárosban.

Igen barátságos képű lakójok A magyart csak a nyelvökkel bírik.

Az, amelyik megmutogatta a termeket, kifogástalanul juttatta érvényre a dualizmust:

mindent magyarul és németül magyarázott meg. Persze a magyar szöveg ilyenformán hangzott:

— „Ez kérem a szentői esoda. A győzelem megcsinálto főherceg Eugen a terekokon.”

Ez azonban nem volt baj. A jámbor hallgatóságnak az a része, amelyik németül is tudott, egészen jól megérthette a magyar szöveget is.

Különböen úgy vettem észre, hogy azokat a jó atyafiakat, a kik végigbámulták a termeket, annyira elvakította a fény, a sok arany, hogy se németül, se magyarul nem hallottak utóljára.

Engem természetesen a szemleletnek ez a része nem érdekelt, mert nem volt új előttem.

Csak pünkösöd második-napján gondoltam a butorokról leragyogó temérdek aranyra, mikor az Andrássy-uton vörös zászlók alatti a Városliget felé vonulni láttam a socialisták ezereit. Olyan sok aranyárga arcu ember volt azok között!

Mentek tüntetni az általános, titkos szavazati jog mellett.

Szinte rajzanak előttem most is azok a halvány sápadtképzű emberek: asszonyok férfiak, ifjak, felnőttek, öregek, amint magasra emelték a jelmondatos vörösszegélyű táblákat, az imigy-amigy összetakolt zászlókat. Mintha csak azt akarták volna ezekkel is jelezni, hogy nem a zászlókban, van az ő erejük, hanem azokban az eszmékben a miket a szívükből reajok másoltak.

Látom a nők, férfiak fanatikus arcát; hallom a beleszókban rejtgetett indulatok felmorajlását; belezugnak a világszabadság indulójának vértüzelő hangjai is.....

— „Mienk a jövő!” — hallatszik itt is, ott is a most még pusztába kiáltott szó.....

Bele próbálok nézni ebbe a jövőbe; de agyam megszédül.....

Mennyi halomra hányt pünkösdi emlék a fővárosból!

Olyan jó ifthon megint ez a csend! Befelepszik lelkem újra ebbe a nyugalomba, mint fáradt madár a megszokott fészékbe.

H I R E K.

— **Aranylakodalmom.** *Rothschild* Albert magánzó városunk egyik köztisztviselőben álló polgára, városi képviselő és az izr. hitközség eljárárságának főbb mint négy évtizeden át tanja és neje, az *izr. Kürschner* Fanni az izr. játékosny nőgyelet választmányának egyik legrégebb tagja, szombaton folyó hó 5-én ülték meg boldog házasságuk 50 ik évfordulóját, mely alkalomból úgy testületek mint magánosok őszinte tiszteletből eredő szerencsekívánatokkal árasztották el a jubilánsokat, kik nemcsak maguk önzetlenül fáradtak a közjóért, hanem gyermekeiket is úgy nevelték, hogy ezek is hasznos, tevékeny polgárai városunknak. A jubiláns pár egyik fiának, dr. *Rothschild* Jakob tekintélyes ügyvéd házában tartott diszlakomán a gyermeki, rokoni és baráti szeretet előkelő társaságot hozott össze, és ennek minden egyes tagja igaz szívvel kívánt további boldog életet a derék házaspárnak, hogy még sokáig élvezhesse saját iparkodásának édes gyümölcsét, gyönyörködve gyermekei közhasznú tevékenységében.

— **Fényes esküvő.** *Weisz* Tivadar a Danneberg és Weisz, előkelő, nagykanizsai cég baltaga kedden délelőtt vezette oltárhoz városunk egyik szépét, *Rosenberg* Emma kisasszonyt, özv. *Rosenberg* Izraelné kedves és szép műveltségű leányát. Az izr. templom ez alkalommal zsufolással megtelt díszes közönséggel, mely igaz áhitattal hallgatta meg dr. *Neumann* főrabbi gyönyörű alkalmi beszédét. A fényes lakodalmi ebéd a Casino díszteremben tartatott meg.

— **Iskolai ünnepély.** O felseje a király harmincéves uralkodásának koronázási emlékünnepét szépen ülte meg a főgimnáziumi ifjuság kedden délelőtt a rajzteremben. Ezt megelőzőleg dr. *Pachinger* Lajos igazgatónak szerzett előbb rendkívüli szép meglepetést a tanári kar egyetemben az ifjusággal. Harminc éves tanárokodásának jubileumát egybekapcsolták a 8-iki ünnepélyvel. A terem egész szorongásig megtelt váloga-

tott közönséggel, mely leginkább hölgyekből állott. *Kétszó* Leo hatásos költői szárnyalású szép beszédet intézett a jubiláló igazgatóhoz, melynek befejeztével levonták a zöld leplet a falon függő nagy aranykeretes képről, melylyel *Uferbach* Jenő rajztanár kedveskedett a derék igazgatónak, ki könyvezésig megindultan fogadta a szeretetnek, a közbecsülésnek és tiszteltetésnek emez ékesszó jóleit. A kép az igazgatót ábrázolta papi ruhában. Az ifjúság nevében *Vajda* Elemér VIII. oszt. tanuló intézett rövid de velős beszédet a szeretett igazgató tanárhoz. Az igazgató meghatottan, elcsukló hangon válaszolt, a rendtársaknak és ifjúságnak is köszönetet mondva e váralan meglepetéssért, melyre nem számított. A koronázási ünnepély műsora csak ezután vette kezdetét a „Királyhymuszsal.” *Kunfi* Zsigmond 8. oszt. tan. „A koronázás elvordulóján” címmel sikerült beszédet tartott, melyet zajosn megragadtak. *Szilágy* Gyula 6. oszt. tan. Vörösmarty „Hymuszát” szavaltta el hatásosan. *Vajda* Elemér 8. oszt. tan. beszámolt a „Gyakorló Iskola” ez évi működéséről *Huckstedt* Jenő 6. oszt. tan. Endrődi Sándor egyik legszebb költeményét a „Visszavárlak”-ot szavaltta el sok bensőséggel, a szív igaz hangján. Utána néhány szép „Népdalt” énekelte a kar. Dr. *Kiss* Ernő a „Gyakorló iskola” tanára felolvasta a pályaművek bírálatát és kiosztotta a nyert díjakat. *Bagyary* Béla 7. oszt. tan. humoros költeményt szavalt el folytonos derűség között. Az ünnepélyt a „Hunyady induló-val zárták be. A műsor minden száma után felhangzott a lelkes taps zaja. Az ünnepély fél egy órakor ért véget.

— **Darás Tinka sikere.** A keszthelyi gazdaságok legutóbbi hangversenyén városunkból *Darás* Tinka is részt vett és zajos sikert aratott temperamentumos élénk játékával. Négy kézre játszott *Biró* Ilonával „Magyar dalokat.” Ami kedves földünket tündető ovációban rézesítették a keszthelyiek.

— **Jegyző-választás.** A somogy megyei Inkén múlt hét végén volt a körjegyző-választás, mely alkalommal *Molnár István* csurgói szolgabírói irnokot választották meg egyhangulag.

— **A zalamegyei tűzoltó-szövetség, hétfőn délelőtt tartotta évi közgyűlését.** *Mayer* István szövetségi elnök a közgyűlésen meg nem jelenhetett és így az úlnak *Knortzer* György n.-kanizsai főparancsnok nyitotta meg. Az elnöki megnyitó után *Vécsey* Zsigmond polgármester tartott szép beszédet és örömet fejezte ki azért, mert a szövetségi közgyűlést Kanizsán tartják. Ezután *Knortzer* György a polgármester jóakarát kéri ki a jövőre is, mert a jóakarata csak ritkán látható a megnyilvánulásait oly arányban, mint a hogy azt a polgármester lelkes szavaiból ki vette. Ezeket a szép, gazdag gondolatokkal meg fogja hálával őrizni az összes megyei tűzoltóság; ezzel kívánják ők leróni vele szemben artozásukat. *Starzsinszky* György főparancsnok (Galambok) indítványt tesz, hogy a szövetség székhelye ezután Nagy-Kanizsa legyen — bár a zalamegyeségi hivatalos személység semmi kívánni valót nem hagy maga után, de úgymond — Kanizsa a megyében az első város, mely kitűnően szervezett tűzoltó-ággal és nagy tűzoltó-tisztislegével legyőzhető majdnem az egész vármegyét. Az indítványt egyhangulag elfogadták. Az újonnan megválasztott szövetségi elnök: *Knortzer* György, alelnök: *Hajós* Mihály főparancsnok (A. Lendva.) Titkár: *Juk* István, pénztáros: *Réti* Lajó, ügyész: dr. *Olló* Mór lett. — Ezután még felolvasta *Koháry* István főparancsnok (Szt. Gróth) egy átiratát, melyben az „Országos tűzoltó szövetség” egy két önhatalmu intézkedését kritizálta meg úgyesen és ezt elfogadatra ajánlta, a minék a közgyűlés közmegegyezés-el helyet adott. Több tárgy nem léven, az úlnak az elnök beárta.

— **Székesfehérváriak sikere.** Minden időben örömmel veszi hírül molnari vágyó közönségünk, hogy a *székesfehérvári vasuti munkásokból* szervezett énekkar és dalárda itt fog játszani nálunk. Pünkösöd első napján vasárnap délután több ezer ember rándult ki a sörgyárba, hol a *székesfehérvári vasuti munkásokból* álló 70 tagú zenekar és dalárda tartott rendkívüli sikerült mulatságot. A közönség alig tudott betelni az élvezettel, melyet a fehérváriak szereztek neki, és minden egyes számot viharos, dörgő eljenzéssel és zúgó tapsokkal honorált. A mi közönségünk kitűnően mulatott a fehérváriak szépen összehangolt műsora mellett.

— **Műkedvelők előadása** A helybeli kereskedő ifjak kebeléből alakult műkedvelői társaság a r. k. felső templom javára a „Polgári Egyet” nagy termében hétfőn, pünkösöd másodnapján sikerült műkedvelői előadást rendezett. Szíre került „A falu rossza”. A terem egész zsúfolásig megtelt közönséggel és minden alkalommal zajosn megragadták a szereplőket. A legtöbb élvezetet nyújtotta *Hirschl* Frida (Fiumó Rózi) játéka. A kisasszony egy időben szívésződnek készült és élénk emlékeztünkben él még egyes nagy sikere, melyet igen rövid pályafutása alatt kivívott. Most is a tűzről pattant, fürge kaczkias menyecske-két temperamentumos, szépen játszta, énekszámait pedig minő megannyiszor megrajzatták. A hangja egyfánt szépen cseng a magasabb registerben és pianó pedig valóságos hangulatot keltenek. Mozgása kerek, természetes, mintha csak most is a világot jelentő deszkák lennének az ő világának talaja. Mellette a nők közül leginkább *Tersztenyák* Paula (Boris) aratott zajos sikert kedves játékával és *Günsberger* Fanni (Csapóé), ki remekül adta a nyelvet menyecskét, *Gertner* Jolán (Baika Teresi) szerepét szeretetreméltóan, kedvesen játszotta el. A férfiak közül különösen kivált *Schwarz* Dezső (Gonosz Pista). Sok humoros vegyített játékba és egyes mozdulataival szűni nem akaró kacajt kelte. Élénk, természetes maradt mindvégig. Beszédébe a zalamegyei tájszólások sikerült formáját szorította bele, a mi ügyes éles megfigyelésre vall. *Ladizslau* Jenő (Göndör Sándor) műkedvelői sikereibez egy újabb babért fűzött a közönség. Énjéket tündető tapsokkal jutalmazták meg. Igen jók voltak még: *Hirschl* Emma (Gonoszné) és *Tersztenyák* Ida (Sulyokné). *Sebestény* Lajos (Czene) és *Gottlieb* Vilmos (Adus) nemcsak sikerült cigány maszkjokkal, de találó mokáikkal is derűségeket kelte. *Lóczy* Lajos (Feledi Lajos) nagyban hozzájárult ügyes játékával az est sikerhez, nem kevésbé *Megyeri* Tamás (Feledi Gaspar) ki jellemzően ábrázolta a gőgös paraszt gazdát. A kisebb szerepekben *Frank* Maud (C. apó) *Weisz* Részó (Makhetes) *Weisz* Béla (csendbiztos) *Eichner* Sándor (kántor) és *Unger* Lajos (Jóska) ügyeskedtek. Felvonások után egyenkint és összesen többször a lámpák elé tapolták a szereplőket, a kisasszonyok közül pedig többeket igen szép virágcsokrokkal lepik meg. Az előadást tánc követte, mely egész reggelig tartott. Az előadás alkalmával felülhíztettek: *Franz* Lajos és fiai 20 frt, *Oroszváry* Gyula 5 frt, *Guth* Arnold 5 frt, *Dr. Pachinger* Alajos 4 frt, *Mikoss* Géza 2 frt, *Gottlieb* Vilmos 2 frt, *Farkas* Ferencz alkaptány 1 frt 50 kr, *Simon* Gábor 1 frt, *Dr. Kiss* Ernő 1 frt, *Ifj. Singer* Samu 1 frt, *Neu* Albert 1 frt, *Löwenstein* N. 60 kr, N. N. 60 kr, *Schlesinger* József 20 kr, N. N. 20 kr, N. N. 20 kr, N. N. 20 kr, N. N. 20 kr, N. N. 20 kr, összesen 45 frt 60 kr. — A tegnapi postával a templomépítő bizottság elnökségétől a következő levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő ur!

— *Ladizslau* Jenő urnak és mindazok hölgyeknek és uraknak, kik folyó hó 7-én a felső rom. kath. városi templom javára illetve annak felépítésé költségeire a „Falu rossza” énekes népsziművet előadták, a nemes czél érdekében kifejtett, sok fáradsággal járó műtanulmányukért, időt nem kímélő és akadályokat nem ismerő közreműködésükért a nyilvánosság útján őszinte és meleg köszönetünket nyilvánítjuk azazal a kijelentéssel, hogy Isten áldását kérjük reájuk a magasztos czél megvalósítására kifejtett tevékenységükért. Tisztelettel kérjük, hogy fenti köszönetünket egész terjedelmében becses lapjában közölni sziveskedjék. Maradtunk Nagy-Kanizsán, 1897. évi június hó 8-án, alázatos szolgálai: *Mikós* Géza, *Dr. Pachinger* Alajos, a templom építő bizottság elnökei.

— **Tanítók közgyűlése.** A sonogy-csurgói esperesi kerület rom. kath. tanítói évi rendes közgyűléseket június 3-án tartották meg *Barcs*-on. A gyűlésnek legmeghatottabb mozzanata az volt, mikor egyik kararsukat: *Karbuszky* Imre, szemel tanított üdvözölték ötvenöt éves szolgálati jubileuma alkalmából. A jubilánsnak egy gyönyörű díszkötésű emlékalbumot nyújtották át a felolvasták *Hornig* Károly báró, vasprémi püspök üdvözölő levelét is. — Ezen a közgyűlésen történt meg a tisztújítás is. Előzők lelt: *Ráday* Ferencz, jegyző: *Cságyoly* József, pénztáros: *Nagy* János, könyvtáros: *Dienstenberger* Lajos. — Ülés után társasbéd volt a barsi vendéglőben,

hol a barsi intelligenciának több tagja részt vett. Körülbelül 25 lelközönlőt mondtak.

— **Tavaszi mulatságok.** A *galamboki önkéntes tűzoltó egyesület* sa át alapja javára 1897. évi június hó 13-án a galamboki községi erdőben tavaszi mulatságot rendez. — Belépti díj 50 krajcár. Kezdeté délután 3 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatságot következő vasárnap tartják meg. — A *zala-szent gróthi önkéntes tűzoltó-társulat* milleniumi hydrophor alapja javára 1897. évi június 27. vasárnap a „Zrinyi” vendéglőben tekeversenynek egybekötött táncmulatságot és szolgálati éremkiosztást rendez Belépti-díj személyenkint 20 kr. — A *szepteneki önk. tűzoltó-egyesület* saját pénztára alapja javára 1897. évi június hó 20-án vasárnap a községi Cserinai erdőben tartja tavaszi mulatságát. Belépti díj személyenkint 30 kr. Családjegy 50 kr.

— **Felülhíztettek** a sörgyári tűzoltó-ünnepélyen: *Ebenspanger* Leó 15 frt, *Grünhut* Henrik 5 frt, *Linzner* Béla 4 frt 60 kr. özv. *Zadubánszky* Lajosné, *Stirling* Sándor, *Vécsey* Zsigmond, *Unger-Ullmann* Elek, *Olló* Mór, N. N. 1—1 forintot. Kasztl. testvérek 80 kr. *Imrey* Ferencz, *Bogner* József 60—60 kr., *Rothman* Menyhért, *Ring* Pál, *Fischel* Fülöp, *Márkus* Frigyes, *Juk* József, *Dauscha* Ottó, *Dr. Szukits* Nándor, *Lówy* Ignác 50—50 kr., N. N. N. N. N. N. N. 30—30 kr., N. N. 20 kr. N. N. X. Y. 10—10 kr., a mért a tűzoltóság hálás köszönetét nyilvánítja.

— **Tanulmány-uton.** A budapesti keleti ker. akadémia négy jeles hallgatóját minden évben a magy. kir. ker. ministerium, a közös pénzügyi ministerium és a magy. horvát közhajózági társaság támogatásávnul július hónapban Bosznia-Hercegovina és Dalmácia tanulónyutrá küldik. Az idei ekzpedicióban városunk egy derék polgárának, *Krausz* Lipótnak jeles tanuló fia *Oszkár* is részt vesz.

— **Párbaj nyitott ablakok mellett.** *Sümeghi* László kanizsai v. forgalmi hivatalnok és *Zechmeister* Alajos honvédönkéntes kedden d. u. a „Kereskedő ifjak egyetlene” helyiségeben kard-párbajt vívtak, melyben az utóbbi három súlyos vágást kapott, egyet a háta közepén, míg *Sümeghi* jobb oldalát alig érintette a kard. A párbaj oka kávéházi üszeszélelkoadásból eredő kölcsönös sértés volt. Az utczán nagy csődület verődött össze, mert a sebek bevarrását nyitott ablakok mellett végezték. A valóságos megbotrátkozást kelte, a „Kereskedő ifjak egyetlene” tajjai között, hogy az ő helyiségük használatát a párbaj színhelyét, és ezért a választmány másnapra gyűlést hívott egybe, hogy kérdőre vonja a háznapot ez ügyben.

— **Megkerült óra-tolvaj.** A múlt hónapban *Pintér* Károly helybeli kocsi-nak a zseboraja eltűnt. A károsult gyanuja *Vastag* János napszámóra esett, aki azonban a lopás elkövetése után eltűnt Nagy-Kanizsáról. A gyanúsított tolvaj a hatóság országosan körözött, de eddig eredménytelenül. A csendőrség minden irányban nyomozott az ismeretlen tettes kiletének feldeírása céljából, ami végre is sikerhez vezetett, mert *Szakál* György csendőrszervező az óra-tolvajt e hó 3-án Keszthely-Polgárvároson, ahol mint napszámos volt alkalmazva, elfogta s az órával egyetemben a nagy-kanizsai kir. járásbírósnak átadta.

CSARNOK.

Természetköltők.

Írta: **Baboss** László.

(Folytatás.)

(18)

Amde *Lenau* hiába adott jó tanácsokat önmagának hiába nézett a folyam mélyibe, s vitte fájdalomait az alpekre s beszélt el a természetnek: azok nem szüntették meg soha —

De a természet nem is azért szülte őt, hogy fájdalomai elpadjanak s nem is az érdekel azért bennünket, hogy mi bántja s mért a költőt, hanem az, hogy mint viszi át fájdalomait a természet képeibe, s mint szólaltatta meg azokban érzeit. A természet megzsellemisítése az emberi lélek viszatükrözése a természetben, s ennek az emberi lélekben ez érdekel. Fenséges azt látni a költőben; mint jelenik meg a dúló viharban lelke háborúgása, a csendes tájban: lelke boldogsága, az ősi lombhullásban az ő lemondása. S a *Lenau* nál a költő szól a természetből, s ez a költő lelkéből. A tárgy elvész a lélekben, s ez felolvad a természetben.

Alkonyodik odáíttal
Pihenőre szállt a nap
Lomha füzek, lombos ággal
Tő vizébe hajlanak.

Elszakadtam kedveemtől
Most hulls szem sós vizet
Im a fűz, a méla rezdül;
Szel szebben a nád, zug, zizeg.

Tiszta fényed éjszakámon
Távolról is átragyog,
Igy rezegnek át a nádon
A menyébi csillagok.

Esthajnal. A nap
Nyugovóra tér.
Felhős ég alatt
Nyargalász a szél.

Vilámtik radul,
Dörg irítzatón,
Röpké fény vonul
Gyorsan át a tón

Vésszes ég alatt
Lelkem látni vél
Hosszu hajadat
Lengeti a szél

Felleg gyűl az alkony égen
Keble zugva megszakad
Panaszos hang két a szélben
„Csillagod tő hól maradt”?

Keresik a fényt a szellők
Felborzalva a vizet
E borongást, ezt a felhőt
Már te jól nem derített.

Reický Gyula

Lopra bolygok este végig
Titkos erdő — ösbényén
Ki a puezta nádás érig
Hogy telm vagy képelem.

S a bokor ha elöltétül
Zug a nádás, rezg a tó
Oly bus minden; enyhülésűl
Sírni, sírni, volna jó.

Tiszta hangod lúgy zenéje
Leng körülém azt hiszem
S éneked a tó vizében
Merül halkan szeliden.

Hogy tűződik itt át érzés, gondolat fájdalom és költő. Nem látjuk itt a természet unalmas festését, a tárgyak rajzait, a költő lelke felgyúlt képzele csak rászáll a tárgyra megéri s azután tova röptül s mégis előttünk lebegnek a zajló tó, mely fölött a sötét felhők száguldanak — s melyre szép napsugár fényel: a szerelem, mely eltűnt. A bős szelek sírnak, mint a fájdalom, mely a költő lelkét emeszi, ezt a felháborított tó, m-ly tele van fájdalommal, kinnal, melyre nem vet fényt boldogságot az igaz szerelem!

Lenau költeményeit azonban ép úgy mint Göthéét vagy Heineét fordítás nem adhatja vissza aki tisztán akarja élvezni a költészet virágait, Burnst, Byron, Shelleyt, vagy Lemanartinet Hugó Viktort, annak csak az eredetiből kell itélni; az ki csak fordításokból ismeri Petőfyt az Petőfyt nem ismerheti meg soha; Szarvady Hartmann; Kérbeny mennyi vesződséget pazaroltak rá, s mily gyöngye vázlatai azok az igazi Petőfynek. Lenau is, bár nyelve egyszerű gondolatmenete természetes: fordítás nem adja vissza. Így például legszébb költeménye elvesz magyar fordításban „A felhőkhoz”, de mégis közöljük mert úgy véljük, hogy ezzel tartozunk a tárgynak, melyet ismer-tettünk; mindentűl lehetőleg közölvén összehason-lítás végett egy és ugyanazon tárgy kö temény, hogy megismerhesük, s felfoghassuk a természet-költők hatalmát, haladását, kibontakozását Kali-dása „Felhőköveté”-nek pendantja van letéve ama négy versszakban, amit itt közölni fogunk, tán nem oly hosszadalmasan, oly szenvedélyesen mint Kalidasnál, de modern szellemben. A hűtlen szeretőhöz küldi itt a költő öket; míg ott a férj küldte kedveséhez; itt a megcsalt szerető, ott az epedő férj, ott a hű nő, itt a csalfa asszony, a kihez szólnak. Kalidasa költeményét prózában közöltük, Lenau költeményét gyarló fordításunk-

ban közöljük, kérve azokat, kik bírják a szép német nyelvet, olvassák el németben s gyönyör-ködjének a hájos nyelvvezető údehangon, tiszta gondolatokon, mely rajta elomlik (Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenet.

Miháid. A közgyűlésről csakis nagyon kívána-tosan emlékezhettünk meg s különösen ama moz-zanatairól, melyek mégis általánosabb érdekűek.

Felolvasó szerkesztő:

SZALAY SÁNDOR

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Kremsier Izsó

fa-ügynökségi és bizományi üzlete

NAGY-KANIZSÁN.

Üzletem hatásköre: *Puhafa, keményfa, (fűrészsanyog, kádár- és dongafa, vasuti talpa, bogvárfa stb.) tűzifa, és végül erdő-ügyeletek lebonyolítása.*

A n. érd. közönség szives megbízását er-dők leírását és készletek jegyzékének be-küldését kérem.

SATURNUS
padlómáz ad. 15

Kapható: Fesselhofer József, Neu és Klein, Strém és Klein urak-nál Nagy-Kanizsán. Hochsinger Testv. Budapest, VII. Almdasi-ter 8.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziázer ellentállt az idő-megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzöléséknél alkalmazhatók köszvényél, csúznál, tagzsugattásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorlati Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziázer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítás vissza. Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt (Thüringia).

Mily elkerülhetetlenül szükséges a szőlők permetezése

az elmúlt évadban bizonyult be, midőn csakis a permetezett szőlők nem mentek tönkre.

Ennek elérhetősére legjobbnak bizonyult **Mayfarth Ph. és társa** 86 10 1 **szabadalmazott**

önműködő **SYPHONIA** szőlővessző és növénypermetezője mely az oldatot szivattyúság nélkül önműködő a növé nyekre permetezi.

Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban és számos díjazás bizonyítvány mutatja kitűnő voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben.

Ábra és leírás rendelkezésre áll.

MAYFARTH PH. és társánál mezőgazdasági gépgyárak, külölegességi gyár borsajtók és gyümölcs-értékesítési gépek részére.

Bécs, II/1. Tabernstrasse 76. sz.

Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. — Képviselek és lamételadók kívánatosak.

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajcár.

Utánvétellel vagy az összeg előlegesen beküldése után küldeték.

KLYTHIA a bőr ápolására
szépítésére és finomítására **Puder**

Legelőkelőbb olaszéki, bál és társalgó PUDER.

— Fehér, rózsaszín, és sárga —
vegyileg analizált és ajánlja Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari tolettó-csappan és illatszert-gyár Bécsben.
Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 2.

Kapható a legtöbb illatszert-gyógyszerkereskedésben és gyógyszerárban. — Nagy-Kanizsán: Kreiser Gyula és Keleti M. Mór cégeknel.

Szerkesztőség:

Városház-épület. Fischei Fülöp
könyvkereskedésben.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta d. u. 4—5 óra közt.

Idő intéseendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmegintés levelek csak ismert emberek felé fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződé r. t.” a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egylet, a zalamegyei gazdasági takarékpénztár-rész. társ., a nkanizsai kerületi betegsegélyző pénztár hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:

vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischei Fülöp
könyvkereskedésben.

KLÓFIZETESI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (6 frt — kr)
Félévre 6 korona (3 frt — kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)

Hirdetéseik jótanácsos szándékúak

Nyilttór petízióra 10 kr.

Kiosztásnak, valamint a hirdetéseknek vonatkozóan Fischei Fülöp könyvkereskedésbe intézkednek.

A katolikus választások.

A katolikus autonomia tárgyában megtartandó kongresszusra már megindultak a választási mozgalmak itt is, ott is.

Nagyon természetes, hogy ez a különös nagy és sok tekintetben az egész nemzeti közszellemre kiható ügy most még kizárólag a katolikus körök ügye. Nekik kell igazán elfogulatlanul itélni meg mindent, s olyan mederbe terelni ezt a mozgalmat, melyben az egész kath. hitéletre termékenyítő, megszilárdító hatással lehet.

Most kezdőkben van az alkalom arra, hogy a világi elemekben erősen meglazult hitbuzgalmat, a vallás ügyei iránt megcsapant érdeklődést megint kedvezőbb színvonalra emeljék és megizmosítsák.

Papi körökben igen sokszor lehetett hallani azt a jogos panaszt, hogy a rom. kath. hívek világi eleme részéről olyan elszomorító hitközönnyel lehet találkozni, aminő egyetlen más vallásfelekezetenél sem tapasztalható. Igen sokszor hallottunk hitvitkozást a protestáns felekezetekre, az izraelitákra, a mely felekezeteknél a világi elem mindig a legnagyobb érdeklődéssel vesz részt a vallás ügyét érintő dolgokban; míg ellenben a világi rom. katolikusok sohasem teszik magukévá a vallásukat

érintő ügyeket; mindent a papokra hagynak; vesződjének, küzdjenek azok; nekik az a kenyerek.

Ez a panasz jogos: elismerjük.

De vajon nem természetes folyománya volt-e mindig ez a bizonyos fokú közönység annak a valláskormányzati szervezetnek, mely a rom. katolikusoknál fennállott? Lehetett-e várni azoktól a világi egyénektől — kik vallásuk ügyeit illetőleg soha semmiféle beleszólási jogot nem élveztek; kik a vallási kormányzat terén mindig árkontuli hegemesterek voltak — hogy a saját vallási nyugalomuk megszerzésén és fentartásán kívül mással is törődjenek, ha különben még oly jó, hithű katolikusok voltak is?

Az autonomiát a rom. kath. hitélet szempontjából éppen azért tartjuk rendkívül fontosnak, mert ez hivatva lesz a világi elemnek is olyan térnyitani a vallási kormányzat szervezésében, mely természetesen élénk érdeklődést ébreszt minden irányban.

Az érdeklődésnek első kibontakozása okvetlenül tapasztalható lesz már abban a mozgalomban is, mely a kongresszusra küldendő képviselők választását célozza.

Hogy azután ez az érdeklődés olyan arányúvá növekszik és izmosodik-e, mely valóban nagyobb lendületet adhat a hit

belső ereje kifejlődésének: teljesen attól függ, hogy minő szellemben vezetettnek a választási mozgalmak; hogy mily arányban nyitattik tér már most a világi elem befolyásának, akarata érvényesülésének.

Már papi körökben tartottak itt-ott nagyon bizalmas-jellegű, úgy is mondhatnók, hogy titkos tanácskozást, melyekből annyi mégis kiszivárgott, hogy a választások vezetésével, irányzásával olyan jelleget akarnak adni a kongresszusnak, mely a liberális gondolkodást és felfogást abból teljesen kizárja.

Az ily szellemben vezetett választás azután nagyon természetesen igen sok vallásához ragaszkodó rom. katolikus kizárna a kongresszusból, a kiknek összes bűnük az, hogy nem réppárti szellemben éreznek és gondolkoznak. Pedig azok a liberális gondolkodó hívők talán sokkal odaadóbb küzdői lennének vallásuk ügyeinek, mint azok, a kik szemforgatással, farizeus képpel mutatnak szent jámborságot, őszinte bensőség nélkül.

Az a törekvés, hogy a katolikus kongresszusba mindenáron klerikális szellemet vigyenek be, nem lesz hasznára a vallás érdekeinek és nem igen biztosit eredményt a kongresszusnak sem, miután a magyar katolikus autonomia csakis minden tekin-

A „ZALA” tárcája.

A boszu.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Simó Vilma az azt tartották Kercseligeten, hogy mindenhez ért a világon csak a vőlegényfogáshoz nem. Afele igénytelen teremtés volt szegényre, a kinek nagy a lelke, nagy a szíve, de annál kisebb a szerencséje.

Édesapja valamikor járásbíró volt Kercseligeten. Vilma még kicsi lányka volt, mikor apja meghalt. Egyedül maradt édesanyjával, kinek nyugdíján kívül semmi jövedelme sem volt. Éppen ez a szegénység tanította meg arra, hogy jó lesz egyetlen leányának az anyagi javak helyett szellemi kincseket adni. Nyelvekre, zenére taníttatta; a kézimunkában pedig önmaga képezte ki úgy, hogy tizenhétéves korában már valódi remekeket csinált.

Azért mondták szegényre, hogy mindenhez ért, csak a vőlegényfogáshoz nem; mert már huszonekötödik évét is jól túlhaladta; volt is mindig egy-egy udvarlója, de csak nem került főkéző alá.

Leányajátásai egymásután férjhez mentek; ő pártában maradt. Az igaz, hogy mindig azt mondta: csak ahhoz menne férjhez, a kit igazán szeret. Azt pedig egyedül ő tudta, hogy azok közül, kik udvaroltak neki, egyet sem szeretett.

— Szegénynek szegény a szerencséje is! — mondogatta az édes-anya és nagyot sóhajtott.

A szegény, de büszke leány főlemelte egyszer fejét.

— Hát azt gondolod édes anyám, hogy a leányt csak pénzért veszik el?

— Bizony azért édes lányom! Nagyon az emberi igények. Azt tartják a férfiak, hogy csak úgy lehet megélni, ha az asszony is visz valamit a házhoz.

— Oh anyám, én azt hiszem, hogy a valódi szerelem lemond mindenről. A nő, ha szeret, elfeled minden igényt, csak egyetlen vágya marad: az otthont édes, nyugalmas, boldog lézékkel varázsolni. És a lemondó nőnek nagyon kevés kell ehhez a fészekrakáshoz.

— Igaz, igaz, édesem; de az életben nem így van. A férfiak nem így gondolkoznak, mert nem hiszik el, hogy a szerető nő lemondása a legnagyobb, a legbiztosabb töké a megélhetéshez. Édes Vilma, te még nem ismered a férfiakat. Hallottad Kurd Zoltán esetét?

— Nem, anyám.

— Kurd Zoltán udvarolt a vármegye egyik legszebb leányának, aki vagyonos kereskedő leánya volt. Már az eljegyzés napja is ki volt tűzve, mikor a leány édes-apja egy másik kereskedő bukása miatt, mert nagy összegig kezeze volt, szintén a tönk szélére jutott. A leány becsületessége nem engedte, hogy ezt tudtára ne adja leendő vőlegényének. Tudtára is adta. Kurd Zoltán nem szólt semmit; de másnap már nem ment el személyesen, hanem mentegető levelet küldött a leányának, melyben értesítette, hogy zilált anyagi

viszonyainak rendezése céljából távoli rokonaihoz kell utaznia.

— No és a leány? Remélem azonnal felmentette adott szavától? Erre más nem lehetett a válasz.

— Annak a szegény lányának válsza egészen más volt. Agyonlőtte magát.

Simó Vilma arca kigyult, szeme lángolt; apró kis kezét ökölbe szorította.

— Ah, ha egyszer egy ilyen férfi az én hatalmamba kerülne!

Nagy majális rendeztek Kercseligeten, valami jótékony célra. A vármegye minden zugába szétrepültek az aranysegélyű meghívók.

A majális nagyserűnek ígérkezett. Kercseliget asszonyai és leányai már napokkal előbb lázban voltak.

Simó Vilma nem igen szokott mulatságokba járni, de ide őt is elvitte nem annyira a mutatási vágy, mint inkább a kíváncsiság.

Mióta édes-anyjától azt a Kurd Zoltán-féle históriát hallotta, nem birt szabadulni hatása alól. Rendkívül megfektetle lélek. Még a maiban is megjelent előtte az a szegény szerető leány, aki sirba szállott szerelmével; a ki nem bírta tulélni azt a gondolatot, hogy őt csak pénzért szerette valaki.

Nap közben is, mikor himző rájája mellett volt s egyedül dolgozgatott szohájában, akárhányszor megállott a tü kezében; maga elé meredt s ott látta halványan, halálra váltan azt a leányt,

tetben elfogulatlan felfogással, a nemzeti érdekeket is mérlegelő liberalis irányban valósítható meg.

Azok tehát akik a kongresszusi választásokba is bele akarják vinni a klerikalizmust; a kik a liberálisan gondolkozó magyar katolikusok előtt el akarják zárni az utat: nem gondolják meg, hogy ezzel egy szemernyt sem lendítenek a vallás érdekein; az autonómia kibontakozásának pedig egyenesen utját állják.

A ki vallásának őszinte híve; a ki az autonómiát komolyan akarja: a valóban hithű katolikus nem fog rabjával esni a titkos tanácskozások ez irányzatának.

Politikai szemle.

Belföld.

A képviselőház csak rövid pünkösdi szünetet tartott, s tovább folytatja a bűnvádi perrendtartásról szóló javaslat tárgyalását. 9-én tartott ülésében öt szónok szolt föl. Illés Balint, Sággy Gyula, Molnár Béla, Rátkay László és Marsovszky Endre. Ilyes Balint (a Kossuth-pártból) nem fogadja el a javaslatot, a sajtószabadság fáját nem szabad bántani. Sággy Gyula (a nemzeti pártból) Plosz államtitkár ellen érvel; szerinte a kormánypart kitünő jogászai is a visszautasítás álláspontjára helyezkednek a §-sal szemben; a kormány szabadelvűségét pedig csak alarcnak tartja, mely mögött a reakció lappang. Sággy után Molnár Béla szolt (a szabadelvű pártból), ki a §. védelmére kelt. A maga részéről azt tartja, hogy téves nyomon jár az ellenzék és kardinális tévedésben van akkor, mikor a sajtó visszafogásának megrendszabályozására és lehető kiküszöbölésére irányzott törekvést a sajtószabadság korlátozását célzó merényletnek minősíti és ehhez képest küzd ellene. Hamis nyomon jár az ellenzék akkor, mikor a sajtó utján elkövetendő rágalmozásokat és becsületsértéseket, tehát — akár miképp is állítjuk oda a kérdést, minden esetre a törvénysértést mint ilyen — visszafogásokat, mint a sajtószabadság egy kardinális és integrális részét állítja oda. — Ne védelmezzük a hibákat, ne védelmezzük a visszaéléseket, azon szín alatt és azért, mert tudunk arra esetet képzelni, hogy előfordulhat, miszerint azokat valaki talán jóhiszeműleg, a közjó előmozdításának szolgálatában követheti el. Nézete szerint nem érdemlik meg azok a védelmet, akik a könnyelműen, botrány-

hajhászatból, talán azért, hogy valamely lapnak nagyobb kelendőseget biztosítsanak, kimeletlenül hurocolják meg ártatlanok becsületét. — Kivánta volna ő még azt is, hogy a 16. §. rendelkezései kiterjesztettek volna egyszerűs mind a köztisztviselők magánviszonyaira is; mert a közügyek, a haza szolgálatában eltöltött munkás élet elismerést és méltánylást érdemel és Magyarország köztisztviselői kara megérdemelte volna, hogy magánviszonyait illetőleg olyan védelemben részesítessék, mint akárcsi más A törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadja. — Rátkay László a 16. §-t veszedelmesnek tartja, s azt mondja, hogy a magánbecsületet sem védi meg. A nemzet — mondja — nem fogja megtűrni, hogy szabad sajtóját és független sajtószabadságát megtámadják. Kijelenti, hogyha a kormány minden áron keresztül akarja erőszakolni a 16. §-t, akkor az ellenzék mindent elkövet, és minden parlamenti fegyvert fel fog használni, hogy ez ne sikerüljön. Meg a néppárti Marsovszky használta fel az alkalmat, hogy a kormányt és pártját reakcionáriusnak nevezze. A szakaszt ő sem fogadja el.

A képviselőház 10-én folytatta a bűnvádi perrendtartásról szóló javaslat tárgyalását. Elsőnek Bernáth Béla szolt fel, ki a javaslatot nem fogadja el, mert annak 16. szakaszát a sajtószabadságra sérelmesnek találja. Egyáltalán a kormányzás minden ágában reakciót lát s azt észleli, hogy fokozatosan haladunk a rendőrállam felé. Utána Ragályi Lajos szolt, kinek nézete az, hogy a bajokat a 16. szakasz nem fogja gyógyítani, mert a családi szentélybe behatoló apró indiszkréciónak esetében a bíróság csak nagyon nehezen fogja megtalálni azokat az ismérveket, a melyek a magánbecsületsértéseket megállapítják. A javaslatot nem fogadja el. Éppúgy nem fogadja el a javaslatot Bíró Lajos, ki azt a kormány egyházpolitikájával szemben reakcionáriusnak tartja. Kristoffy József, a kormánypartból igen szép beszédben védelmére kelt a javaslatnak, mert a magánbecsületet, a családi szentélyt meg kell védelmezni. Mezőssy Béla szerint a jelen törvényt a 48-iki sjtótörvénnyel szemben reakcionáriusnak tartja. A törvényjavaslatot, melyet ő politikai szempontból bírál el, nem fogadja el. Végül még Pichler Győző szolt, ki szintén nem fogadja el a törvényjavaslatot.

A Balaton-évad elején.

A pünkösdi ünnepek alatt megnyíltak az összes balatoni fürdőtelepek. Nevezetes momentum ez, nemcsak gazdasági és kulturális, de a mi fő, társadalmi szempontból is. Mert tényleg úgy áll a dolog, hogy míg ezelőtt a magyar elitélközönség nyaranta a külföldön adott egymásnak találkat, — ma a főnemesség, a főpapság, nemesi középosztály, értelmiség, kereskedő, s jobbnódu

iparos barátságos pihenő-üdülő találkozóira a Balaton fürdőiben gyűlnek össze, melyeknek száma már-már 16-ra megy.

Ezelőtt 10 évvel még csak szép álom, eszmény volt a Balatonkultusz. Ma már teljes pompájában virul az ország e kincses édene. Akkoron Balatonfüred volt az egyetlen fürdő közép Európa e legnagyobb gyógytaván Ma már egész legiója a testvér fürdőknek munkálkodik Balatonfüred metropolissal együtt a Balatonkultusz gyönyörű nemzeti eszményén, mint: Siófok, Balaton-Almádi, Kenese, földvár, Boglár, Lelle, Szemes, Berény, Fonyód, Keszthely, Meszesgyörök, Badacsony, Fülöp, Szepezd, Alsó-Órs.

Mindannyi egyszerű szállóhely-község volt ezelőtt, mi a fillokszera nem jött a Balatonkultusz segítségére, mely letarolva a borágas szőlőket, reákenyszerítette a századok óta lomhán-gyávan itt patópál-skodó parti lakosságát, hogy ismét fürdőkultuszra emeljék Európa e legszebb s legnagyobb gyógytavát, mint a hogy azt 2000 év előtt a rómaiak oly nagy pompával üzték.

A fillokszera tényleg elpusztított a Balaton-parton 20.000 holdnyi szőlőt s ezze-milliókra menő kárt okozott a nemzetgazdaságban. De e rettenő veszteség csak momentán csapás volt s mint Sedán után Franciaország csakhamar kiveverte az 5 milliárdnyi hadisarcot, a Balatonvidék is alig 10 év alatt immár jőfőmán tulesett a roppant válságon. Az egyetlen parti város: Veszprém sinyl meg mindig a szőlők pusztulását, de ha tovább is így fejlődik a Balatonkultusz, ez az ősrégi s jobb sorsra érdemes város is mielőbb régi ereje teljéhez jut.

S e nagy munkára, e rapid fejlődésre, a testvérfürdők e lazás munkásságára Balatonfüred az édes magyar-tenger gyönyörű metropolisza adta meg az impulzust. A tulajdonos Benecs-rend mostani lelkes főapátja, Fehér Ipoly a rend hagyományaihoz híven s kitünő elődei, köztük a fennkölt lelkű bitoros herceggímás Vaszary Kolos szellemében felfogta e nagy nemzeti eszmény horderejét és százezrek befektetésével a világ-fürdők egyik legszebbikévé emelte Füredet. Az ő nemes céljait egész lelkükkel és erejükkel szolgálják Lingl Valérián kormányzó és Écsy József a fürdhatatlan főfelügyelő s elmondhatjuk, hogy ami igényt modern, előkelő fürdővel szemben a közegészségügy, kényelem és szoliditás dolgában támasztani lehet, az Füreden az ő működésük alatt kielégítésre talal.

Balatonfüred egyik nevezetessége és méltó büszkesége, hogy minden évben ott tölti a nyarat az ország herceggímása. Ott futnak össze ilyenkor a magyar katolikus egyház legtöbb kormányzatának szalai.

Mikor Siófok fejlődni kezdett, sokan attól féltek, hogy ez kárára lesz Fürednek. Ellenkezőleg! Siófok a Balaton kapujává lett itt önzönik ki es be a sok idegen s nincs a Balaton vidékét járó

kit az életben sohasem látott, de a kivel az ő büszke lelke rokonságot kötött.

Olyankor szinte önkéntelenül felsóhajtott:

— Ah, ha én érdelt noszki állhatnék!

Azután maga elé képzelte Kurd Zoltánt is, hideg, érzéstelen arccal, férfiatlan ürességével és azt a képzelet által megrajzolt embert gyűlölte nagy szive végtelen gyűlöletével. Meggyőződéséssé érett lelkében a hit, hogy neki ezzel a gyűlölt emberrel találkozni kell, neki ezzel még érzetnie kell megvetése egész nagyságát.

Majális előtt egyszer szinte izgatottan kérdezte anyjától:

— Mit gondolsz anyám, itt lesz a majálison Kurd Zoltán?

— Bizonyosan, Mert érdeklődől annyira? Hisz nem is ismered.

— Meg akarom ismerni. Meg akarok győződni, hogy jól festette e meg képzetelem azt az embert, akit én a legbitványabb férfinak tartok a világon.

Ezzel a lázas kíváncsisággal ment el a majálisra is.

Hideg, büszke tekintettel nezett végig egyszerűen az előtte járó-kelő férfiak során.

Különösen feltűnt neki visszataszító arccal egy középtermetű férfi, éles fekete szemekkel, fekete gondórhajjal, epés, sárgás arccal. Valami különös onaltsággal nézett hol ide, hol oda; mintha kerülte volna a ráirányzott tekinteteket.

— Ez lesz az, bizonyosan ez lesz az! — gondolta magában és szűró szemekkel vizsgálta annak minden mozdulatát, tanulmányoz a arcát.

De szigorú, vizsgáló tekintete mindannyiszor megenyhült és szinte anyagszelidde szellemült át, mikor a mellette haladó sudártermetű férfura esett tekintete. Ennek selymes, szőke lütrök om-lottak kissé meghajtott nyakára. Hosszúkás, fehér, nőies arcán, szelíd, kék szemében mosolygás állt. Mintha minden vonásáról jószág ragyogott volna le. Hogys kerülhetett ez a kedves alak a mellé a kiállhatatlan ridegareu ember mellé!

Mikor egyszer közelben haladtak el, meg-ragadta a nyja kezét és megvető szemekkel a sárgásképu emberre nézve, suttozva kérdezte:

— Ki ez? Mondd: ki ez?

— A dinnyési főbíró Jól megnézd! Ő a férfijellem mintaképe.

— Hát nem ő az?

— Ki?

— Kurd Zoltán.

— Ugy? Azt keresed? Ott halad mindjárt a dinnyési főbíró mellett.

— Melyik?

— Az a szőke fiatal ember.

— Leh-tetlen!

— Miért volna lehetetlen? Persze te őt valami rosszkepű szörnyetegnek képzelted. Édes lányom, ha azok a férfiak, akik a szerelmet és pénzt együtt teszik a házasság mérlegébe, mind rutak volnának; akkor nagyon kevés férfi lenne szebb az őrdőgnél.

Simó Vilma ott feledte tekintetét azon a szelídkepű férfian, akiről csakugy ragyogott le a jószág. Érezte, hogy ezt az embert gyűlölnie kell,

megvetéssel kell tőle elfordulnia és mégis valami esodálatos vonzódást érzett iránta.

Már sok ferfit látott; voltak udvarlói, kik-l huzamosabban érintkezett, de egy sem volt rá olyan hatással, mint ez az ember, a kit ő sivar, hideg, visszataszító alakban képzelt el s aki meg-jelent előtte, mint egy eszménykép.

Kurd Zoltánnak figyelmét nem kerülte el Simó Vilma érdeklődő tekintete. Kereste az alkalmat, hogy magát bemutassa. Bemutatás után sokáig mellette maradt, kizárólag vele foglalkozott. Egész modorában volt valami lebilincselő szerényseg. Mindjárt elmondta, hogy már szép hírből ismeri; hallotta, hogy a zongorában, kézimunkában egyaránt művész; hogy.....

— Mindenhez értek, csak a vőlegényfogáshoz nem. Ugy-é? — vágott közbe Simó Vilma es guyonosan kacagott.

Kurd Zoltán gyöngén elpirult, mint azok a tulfnom lelkek, kiket mások szokatlan megjögzése is zavarba ejt.

Azután sokat táncoltak együtt Mire este lett, majdnem teljesen bizalmas ismerősökké lettek.

A közönség már suttozott:

— Simó Vilma megint fogást próbál

— Kurd Zoltán megint masvilágra akar küldeni valakit.

.....

Kurd Zoltán gyakran megjelent Kercseligetén a majális óta.

Dinnyésen lakott, ott volt egy ötezer holdas birtoka.

vendégek közt egy sem, aki az évad alatt egyszer-kétszer át nem rándulna Fűredre és viszont innen Siófokra.

Ebből a még nem is oly rég homoktengerből néhány év alatt pompás tengeri fürdőt varázsoltak a társaság világlátott vezérémberei és bizony nem nagyász ak, ha Siófokot magyar Ostendének nevezik. Nagyvilági, finom luxus, kellemes hullámvérés, padlósimaságu fövény, a szállodákban előkelő kényelem, még fiatal, de máris árnyas fasorok, mérsékelt árak, — ezek amaz előnyös tulajdonságok, melyek segítségével évről-évre látogatottabbá teszi Siófokot a Balatonfürdő-társaság.

A legérdekesebb jelenség a Balaton partján kétségkívül a gyönyörű öbölben fekvő s nagy hegyekkel védett Balaton-Almádi fejlődése. Ez a fürdő 12 év előtt még egyszerű szállótelep volt. Ma már 150-nél több villa és bérház fogadja be a mind nagyobb számban tudósi fürdőközönséget úgy, hogy a főszezonban 600—800 budapesti bécsi stb. vendég nyaral itt s oly családias életet élnek, mintha mindig együtt lettek volna. Itt vannak aránylag a legolcsóbb lakások s a vendéglőkben a legolcsóbb árak, melyeket a fürdő igazgatósága és a fürdő orvosa ellenőriz.

A többi fürdő közül főleg Földvár és Keszthely fejtenek ki nagy munkásságot. Előbbi a Széchenyi grófnak, utóbbi a városi hatóság istápolják és emelk évenként sok ezernyi befektetéssel.

Ilyen ma a Balaton-part képe, hol az országunk mondhatni összes intelligens turista-népe megfordul nyaranta s ezzel mind nagyobb erőre segíti a nemzet egyik legszebb s legértékesebb eszményét: az egy eszedéven át parlagon felelt szép Balaton kultuszt!

A Balatonkultuszról szólva, nem igazolható mulasztás lenne dicsőreleg meg nem emlékezni a Balaton-tavi gőzhajós társaságról, melynek országnak juttat a Balatonvidék emelésében s feladatának hangos reklám nélkül, de annál intenzívebb működés, kedvező járatok, alkalmas menetrend s kitűnő gőzhajók által egy a parti fürdők, mint az utazó közönség teljes melegegésére meg is felel.

Visszautasított agrárprogramm.

Egy programmszerű levélre, melyet a magyar országos gazdasági egyesület az osztrák mezőgazdasági egyesülethez intézett, a magyarok határozott és félre nem érthető visszautasítást kaptak bécsi kollégáiktól. A Köztelek urai Bécsben és Berlinben keresnek szövetségeket, ezeknek a szövetségeknek egy nemzetközi agrármozgalom takarója alatt közös politikai célokat kellene előmozdítani és a magyar mozgalomban csakugyan a politikai motívum játsza a főszerepet.

Ezzel szemben az osztrák és a német mozgalom vezetői azt tartják, hogy a mindenütt felvetett agrárkérdés tisztán gazdasági kérdés,

arra politikai motívumoknak döntőleg hatni semmi esetre sem szabad.

Az osztrák gazdasági egyesület e tényállás ismeretében határozottan visszautasította a magyar agrárprogramhoz való csatlakozást és e programra egyszerűen ellenprogrammal felelt, amelyben a legkiemelkedőbb pont Magyarország gazdasági elzárkózása.

Ausztria első sorban a magyar termelés ellen akarja megvédelmezni a maga mezőgazdaságát és magas gabonavámokat követel Magyarország ellen.

Abban természetesen mindnyájan egyetértenek, hogy az orosz és a tengerentúli gabonabehozatal ellen legerélyesebben védekezni kell. De mellesleg vannak ám külön érdekek is, melyeket csak úgy lehet előmozdítani, ha Ausztria Magyarország ellen, Németország Ausztria és Magyarország ellen elzárkózik.

Bizonyítást méltó karrikatúrája a közép-európai agrárkérdésnek, melynek első programmpontja a gabonavám, második a mezőgazdasági hitel emelése.

Az első kombináció tehát tökéletesen dugába dőlt.

A második nemzetközi úton elérhetetlen és alig lehet egy nemzetközi egyeség tárgya.

Ezenkívül Magyarországon a gazdasági hitel a legjobb és legelőszérűbb megoldásra talált, — midőn a magyar agrár- és járadékbank a kormánytól köztér szerződése értelmében a szőlők felújítását teljes mértékben lehetővé teszi, amely nyíben e célra a képzhető legolcsóbb tőkét rendelkezésre bocsátotta, másrészt a mezőgazdasági hitelegylet alapítása által oly intézményt, teremtett, mely mérhetően tőkékkel áll a magyar mezőgazdaság rendelkezésére oly kamattal mellet, melynél alacsonyabbal a legelső kereskedőcégek is aligha fedezhetik hitelszükségeiket.

Olcsó pénz azelőtt soha sem állt a magyar gazda rendelkezésére és a magyar agrár- és járadékbank a magyar agrárprogram legelőkelőbb pontjának teljesítése által megteette a legfontosabb lépést a magyar gazdasági viszonyok orvoslásához. A gazdán áll, hogy teljesítse a rendkívül kedvező feltételeket és élvezze a hitel áldásait.

Az agrárprogram többi pontja is részint megvan oldva, részint most van megoldás alatt.

A bimetalizmus kérdése beláthatlan időkre megszünt, mert Európa és Amerika az arany érték mellett nyilatkoztak.

A birtok tehermentesítése a földadó leszállítása által az agráriusok politikai agitációs eszköze közévé súlydát alá s ők maguk sem veszik komolyan.

A gazdasági munkáskérdés megoldása a szocializáció demokrácia agitációs eszköze lett s főleg a földbirtok ellen fordul, mely tetemesen megnehezíti e kérdés megoldását.

A vámsorompók pedig, melyeket az agráriusok követelnek, nagy veszedelmet jelentenek a magyar mezőgazdaságra, és örülnünk kell, hogy nem lehet azt akarunk ellen előidézni.

H I R E K.

— **Eszküvő.** Wamberger Elvira kisasszonytól, Wamberger Sandor kedves leányával csütörtökön tartotta esküvőjét dr. Dékány Géza fővárosi tanár. A polgári szertartás délelőtt 9 órakor folyt le; a egyházi esketést pedig fél tizenkettőkor.

— **Halálhíres.** Révészélt vettük a következő gyászjelentést: „Hám Károly a saját egy gyermekei Teréz, Elvira, Erzsike és János, valamint öz. Molnár Ferencné mint édes anyja és testvérei dr. Wajdits Alajos, Wajdits Irma férj. Nagy Józsefné, egy a számos rokonság nevében mély fájdalommal tudatja felejtételei drága neje, illetve gondos jó anyának, szeretett leánya, testvér és rokonság, Hám Károlyné szül. Wajdits Ilonának, 1897. évi június hó 9-én esti 7 órakor, hosszas szenvedés és a háldoklók szenteseinek ajtáras felvétele után, életének 84 ik, boldog házasságának 17-ik évében történt gyászos elhunytát.” A fiatalon elhunyt nő temetése június 11-ikén délután 5 órakor volt, nagy részvét mellett.

— **Hittani vizsgálatok.** A nagykanizsai közsegi elemi népiskolában és polgári fiúiskolában június 9-ikén és 10-ikén voltak a hittani vizsgálatok Szűcs Mór kapornaki plébános, kerületi egyházi-tanfelügyelő előnklete mellett. Vizsgálatok után a tanfelügyelő Pichler Pál és Szabó K. István hitoktatóknak legnagyobb melegegésedet nyilvánította a gyermekek szabatos feleleteiből kitűnt szép eredményért.

— **Vizsgálatok sorrendje.** A nagykanizsai izr. hinközsegi által fenntartott elemi, polgári és felső kereskedelmi iskola évszázó vizsgálatának sorrendje az 1896/7. tanévben. Jun. 11 d. e. polg. fiú 1—4 11 órakor torna [a fiúiskolában], jun. 13 d. e. keresk. 1. htk. tanácsterem, hittan, francia, magyar német, számtan, algebra, jun. 13 d. e. keresk. 2. az osztályban váltófog, nemzetg. számtan, algebra, könyvvitel, történet, áruismeret, jun. 13 d. u. keresk. 1. htk. tanácsterem ker. ismeret, physika, földrajz, történet, jun. 13 d. u. keresk. 2. az osztályban hittan, francia magyar, német, földrajz, jun. 14 d. e. keresk. 3. htk. tanácsterem szóbeli érettségi, jun. 14 d. u. ker. isk. 3. oszt. htk. tanácsterem szóbeli érettségi, jun. 15 d. e. ker. isk. 3. oszt. htk. tanácsterem szóbeli érettségi, jun. 15 d. u. ker. isk. 3. oszt. htk. tanácsterem szóbeli érettségi, jun. 16 d. e. ker. isk. 3. oszt. htk. tanácsterem szóbeli érettségi, jun. 16 d. u. ker. isk. 3. oszt. htk. tanácsterem szóbeli érettségi, jun. 19 d. u. el. l. isk. 2—4 oszt. leányiskola kézimunka kiállítás, jun. 23 d. u. el. l. isk. 1. oszt. leányisk. nagy terem az összes tantárgyakból, jun. 23 d. e. el. fiúisk. 1. oszt. fiúiskola nagy terem az összes tantárgyakból, 23 d. e. polg. isk. 1. oszt. polg. isk. rajzterem az összes tantárgyakból, jun. 23 d. u. el. l. isk. 2. oszt. [leányisk. nagy termében] az összes tantárgyakból, jun. 23 d. u. el. f. isk. 2. oszt. [fiúisk. nagy

Kercseligeten megindultak a találgatások. Vajjon mit akarhat ez a Kurd Zoltán Simó Vilma-val? Elvinni nem akarja, arról szó sincs. De hát a pusztai udvarlás sem lehet egyedüli célja. Valamit okvetlenül kell éreznie.

Egyszer aztán végigszárnnyalt Kercseligeten a hír, hogy öz. Simoné egyik nőlen testvére után, akinek köszvénybányája volt a Mecsekben, rengeteg vagyont örökölt.

Ezt érezte hát Kurd Zoltán! Most már értette mindenki, hogy miért kocskikázott el négy óra járásnyiról minden héten kétszer is Kercseligetre.

Simó Vilma árszója egyszerre magásra szökött. Kezdték körülrajzolni az udvarlók. Előtte azonban most még élenkben jelent meg annak a halvány leánynak siri alakja, kit halálba kergetett a mellőzés.

— „Ah, ha én érted most boszút állhatok!”

Ezt suttogta mindig annak a viziónak. Elképzelte, hogy ha őt most Kurd Zoltán megkérné, — milyen kéj volna azt mondani neki hideg, közönyös arccal:

— Hagyjuk ezt, uram! Zilált anyagi ügyeim rendezése nem engedi, hogy ily kicsinyes dolgokkal foglalkozzam.

Igen, ezt mondaná annak a fiatal embernek, a kiből nem talált ugyan semmi rosszat, sőt melegeen érdeklődött iránta, de akinek háta mögött mindig ott lebegett állandó kíséretül az öngyilkos leány sápadt alakja. Valami sejtélem pedig

egyre sugdosta neki, hogy Kurd Zoltán most megfogja őt kérni.

Egyik délutánon éppen a boszu gondolatán kéljelt hízó rájája mellett, midőn levelet kapott.

Kurd Zoltántól jött. Szemein átvillant a boszu öröme. Bizonyosan vallomás lesz.

Reszkelő kézzel bontotta föl a levelet és sietve olvasta át.

Aztán elsápadt. Keze a levéllel együtt ölebe hanyatlott.

Igy találta őt édes-anya

— Mi az? Mi bajod leányom? Kitől kaptál levelet?

— Kurd Zoltántól.

— Mit ír?

— Mentegetőzik, hogy ő többé nem jöhet hozzánk?

— Miért?

— Azt írja, hogy ha körülményeink nem változtak volna, tovább is barátom maradhatott volna és gyanulatlan elmondhatta volna szive szándékát; de így férfias becsületessége kötelességévé teszi, hogy visszavonuljon; mert aztán a szomorú katasztrófa után, ami már ő vele történt, senki nem hinné el, hogy őt a szív önzetlen vonzalma fűzi hozzánk. Leírja az egész szomorú történetet. Azt írja, hogy én vagyok az első, kinek erre nézve őszinte vallomást

tesz. Megírja, hogy akkor csakugyan el kellett utaznia zilált anyagi ügyeinek rendezésére; a mi éppen azért volt akkor égetően szükséges, mert menyasszonya szülőinek ügyeit is rendezni akarta. Ezt soha senkinek meg nem vallotta; inkább elviselte azt a rettenetes gyanút, hogy azért hagyta el akkor menyasszonyát, mert az szegénynyé lett.

— De hát mi köze ennek a ti ismeretesség-tekhez?

— Az anyám, hogy most mindenki azt mondáná, hogy Kurd Zoltán nem Simó Vilma-hoz, hanem a gazdag örököshöz jár. Azt írja, hogy minden félreértés elkerülése végett hosszabb időre elutazik s így elmaradása senkinek sem fog feltűnni.

— És te mit fogsz neki válaszolni?

— Semmit; hadd utazzék el.

— És ha visszatér?

— Akkor majd fogok neki válaszolni.

— Mit?

A leány szemeiben megvillant valami szokatlan fény. A levelet elkezdte gyűrni ujjai között. Maga élt révedt szemekkel ült ott egyideig szótlanul. Arca hol elsápadt, hol kigyult, mintha valami láthatatlan kísérettel küzdőnék. Aztán lassu, csendes, suttogó hangon mondta:

— Azt, hogy én gyanulatlan, szívtel várom.

Megragadta anyja kezét. Hozzá simulott forró arcával, és hullottak könnyei.

termében) az összes tantárgyakból jun. 23. d. u. polg. isk. 2. oszt. [polg. isk. rajztermében] az összes tantárgyakból és ének 1—4. o. jun. 21. d. e. el. l. isk. 3. oszt. [leányisk. nagy termében] az összes tantárgyakból és ének 2—4. o. június 24. d. e. el. f. isk. 3. oszt. [fiúisk. nagy termében] az összes tantárgyakból, jun. 24. d. u. el. l. isk. 4. oszt. [leányisk. nagy termében] az összes tantárgyakból, jun. 24. d. u. el. f. isk. 4. oszt. [fiúisk. nagy termében] az összes tantárgyakból, jun. 24. d. u. polg. isk. 4. oszt. [polg. isk. rajztermében] az összes tantárgyakból, jun. 25. d. e. el. isk. magánvizsgák, jun. 27. d. e. 8 órákor ieteni tisztelet. A kereskedelmi és polgári iskolában a vizsgálatok d. e. 8, d. u. 2 órákor, — az elemi iskolában délelőtt 9, délután 3 órákor kezdődnek. A nyilvános vizsgálatokra a t. c. szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja Nagy-Kanizsán 1897. június hóban. *Az igazgatóság.*

— **Városi közgyűlés** A városi képviselőtestület 1. hó 12-én szombaton d. u. 3 órákor a városház nagy termében közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal: 1. A kegyes tanítórend és a város közönsége között — a főgymnasiumnak tanerőkkel való ellátására vonatkozó szerződésbeli kötelezettségük mibenállásáról vélemény adásra kiküldött bizottság jelentése. 2. A városi közoktató 1896-ik évi zárszámadása. 3. Karczag Nadosy Katinka 1000 fros adományának bejelentése. 4. Az országos tanítói nyugdíj alapra a tanköteles gyermekek által fizetni rendelt 15 fros hozzájárulás szabályozása tárgyában a v. tanács javaslata. 5. Földbérleti szerződések bejelentése. A gyűlés lefolyásáról legközelebbi számunkban fogunk beszámolni.

— **Törvényhatósági diszgyűlés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi június hó 25-án délelőtt 10 órákor Zala-Egerszegen a megyeház nagytermében diszgyűlést tart, melynek kizárólagos tárgyát képezi a „Georgikon” 10 éves alapítási évfordulója emlékére lefestett gróf Festetics György arcképének leleplezése. Ez alkalomra az ünnepély és a diszgyűlés rendjét a kiküldött bizottság a következőleg állapította meg: A diszgyűlés 10 órákor megnyitván, a megyei bizottság testületileg a zalaegerszegi plébánia templomban tartandó ünnepélyes isteniszolgálatra vonul, ennek megtörténtevel a gyűlésterembe visszatérve a diszgyűlést megtartással az arckép leleplezése és átvétele után a diszgyűlés bezáratik. Erről a törvényhatósági bizottság tiszelt tagjai azon felkéréssel értesítettek, hogy az ünnepély fényének és méltóságának emelése tekintetéből a közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek. A folyó évi május hó 3-án tartott trvh. bizottsági közgyűlés 12964/29 jk. számú határozata a alapján ezen diszgyűlésre a gróf Festetics család, a megyei gazdasági egyesület, a keszthelyi gazdasági tanintézet, Nagy-Kanizsa és Zala-Egerszeg rendezett tanácsa városok, Keszthely város, a zalaegerszegi és nagykanizsai kir. törvényszék, a Zala-Egerszegen levő összes tanfőiskolák, az erdőmesteri hivatal, a m. kir. pénzügyigazgatóság, a m. kir. tanfelügyelőség, a m. kir. posta- és távirádahivatal, a m. kir. állami építészeti hivatal, a zalaegerszegi ügyvédi kamara a zalaegerszegi izraelita hitközség, a zalaegerszegi és keszthelyi honvéd-huszárság, a nagykanizsai honvéd kiegészítő parancsnokság a nagykanizsai cs. és kir. 48-ik hadkiegészítő parancsnokság, a Csáktornyan állomásozó cs. és kir. ds. osz. tályparancsnokság, a m. kir. csendőrszárny parancsnokság, a palini méutelep osztályparancsnokság, végül a megyebeli országgyűlési képviselő urak tisztelettel meghívottnak és szives megjelenésre felkértek.

— **Értesítés.** A nagykanizsai kerületi betegsegélypénztár igazgatósága értesíti az összes pénztári tagokat, hogy a pénztári iroda helyiségében gőz esetleg kádfürdőjegyek kaphatók 30 krért. Váltani lehet minden nap, vasárnap és ünnepnapokat is beleértve reggel 8 órától este 6 óráig. Az igazgatóság.

— **Az irodalmi és művészeti kör** június hó 30-án, vasárnap délután 3 órákor a városház nagytermében évi rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Titkári jelentés.
2. A számvizsgáló bizottság jelentése az évi számadásról.
3. A jövő költségvetés előterjesztése.

4. A Budapesten felállítandó Vörösmarty szobor alapjára 50 koronának adományozása iránti javaslat.

5. Pénztárnok választás.

6. Netáni indítványok.

— **Uj megállóhely.** A budapest—pragerhoft vonalon Mura-Király és Csáktornya állomások között fekvő 44. sz. űrházval *Kis-Szabadka* elnevezéssel személyforgalomra berendezett megállóhely nyitott meg folyó hó 6-án. Az új megállóhely, mely *Szobotica* (Kis-Szabadka) és *Benhoec* községek közelében fekszik, *Kordcs Rezső*, a perlaki járás főszolgabírájának kérelme és előterjesztése folytán létesített a déli vasút társaság által. Ezen, az érintett községek formái, közlekedési és közgazdasági viszonyaira nagy fontossággal bíró megállóhely létesítésével a déli vasút üzletgazgatósága kivivta magának az illető vidék köszönetét, melyet még azon körülmény is fokoz, hogy a társaság mérlegelve a nép szerény anyagi viszonyait, esekély 250 forintban állapította meg az összes költségeket, kivéve a földmunkát, melyet a községek maguk teljesítettek.

— **Ódry Lehel** a magyar kir. operaház volt elsőrangú énekes, két évvel ezelőtt megvált az intézettől. A nagy tehetségű magyar énekest, ki több harminc évevel szelgálta kitarással, fiatalos lelkesedéssel a magyar művészetet, a Nopcsa éra korszakára a távozásra, és egyenesen Bécsbe költözött, hol jelenleg ének-iskolát tart fenn. Hír szerint *Ódry Lehel* még e hó folyamán a Dunántuli kerületben körutra indul kitűnően szervezett opera társulatával, és így 26—28. körül városunkat is meglátogatja.

— **A nagykanizsai Kisdudnevelő-Egyesület** 1897. évi június hó 19-én, szombaton d. u. 5 órákor a Nádor-utcai óvoda helyiségében tartja évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Jelentés a lefolyt évről és a helyzetről. 2. A múlt évi zárszámadás beértesítése és a számvizsgáló bizottság jelentése. 3. A sorrendben kilépő 10 vázsmányi tag. nézlec: *Blumenschein Vilmosné*, *Bogenrieder Józsefné*, *Bogyay Odönné*, *Clement Lipótné*, *Fischl Pálné*, *Gelei Gutmann Vilmosné*, *Pihál Ferencné*, *dr. Hothschild Samu*, *Schmidt Frigyesné* és *Székely Lajosné* helyett mások vagy azok újbóli megválasztása 3 évre. 4. Netáni indítványok. (Megjegyzés. Az 1897. évi költségvetés már az 1896. dec. 20-án tartott közgyűlésben tárgyalott és megállapított.)

— **Párbaj nyitott ablakok mellett** című, lapunk múlt számában közölt hírnkre vonatkozólag a *Kereskedő ifjak élközpö* egylete elnökségétől a következő nyilatkozatot kaptuk:

— Egyetünk választmánya behatóan foglalkozott azon sajnós esettel, hogy az egylet helyisége párbaj színhelyül szolgált és minthogy a fenförgő eset homlokegyenest ellenkezik az egyletünk alapszabályában letett elvekkel, a választmány megbotránkozása mellett sajnálatát fejezi ki a megtörténtek lelett s noha az egyleti háznyag állítása szerint a párbajsegédek egyike a terem átkérése alkalmával őt félrevette, a választmány mégis helyteleníti a háznyag eljárását és ezen ügyből kifolyólag kimondja, hogy szigoruan ragaszkodik a háznyag szabályon azon intézkedéshez, mely szerint az egyleti helyiség mindenkor csak az elők vagy ennek helyettese jóváhagyásával engedhető át idegen célokra. Nagy-Kanizsán, 1897. június hó 9-és folytatálagosan 10-én tartott választmányi ülésből. Unger Ullmann Elek, elnök. Hirschler Odön titkár.

— Ugyanzen ügyben illetékes helyről megkerettünk annak kijelentése, hogy Z. A. nem kapott „a hata közepén” vágást, úgy mint ez lapunk megelőző számában tévesen közölve volt.

— **Meghalt a hintóban.** Szerdán délbén *Wolf Sándor* tekintélyes tapolcai kereskedő kocsján baha hajtatót lakására. A kocsis meg is állt a kapu előtt, de *Wolf* csak nem szállt ki. A kocsis türelmetlenül néhányszor hátra tekintett, de a gazdája nem mozdult, csak úgy állt továbbra is hátradűlve, mint mikor felszállt. Mikor a hangos felszólításra sem felelt, a kocsis bajt sejtett és eblen nem is csalódott, mert *Wolf* merev, hidegűlő testtel állt helyén, halott volt. Az orvosi vizsgálat szív-zelűhűdést konstatált. Temetése csütörtökön délután folyt le nagy részvétel mellett.

— **A veszprémi püspök nagylelkűsége.**

Hornig Károly báró veszprémi püspök fényes tanulejét adta legutóbb is nemesszivűségének. A múlt héten Sümegen tartózkodása alkalmával Sümeg város előjáróságára részéről *Kondor József* városbíró, *Faludy Antal* pénztáros, *Malomsoky János* jegyző, *Adorján Sándor* községm., *Bódis Mátyas* és *Kovács Mihály* tanácsosok nála tisztelegvén Sümegen, mint a megyés püspök második székhelyén egy apácázárda felállítását s ezzel egyidejűleg boldog emlékt. *Rammasser* Vuce iskolaalapító azon óhaját kérték megvalósítani, hogy Sümegen a leánynevelés az apácák vezetésére bízassék. A püspök, a kitűdöttéget kegyesen fogadta s a zárda felépítését valamint az iskola átvételét és felszerelését a város hozzájárulásával elfogadta. A főpásztor emic nem tette a városban igazán nagy örömet okozott.

— **A pécsi hadapródiskola** A konvenció miniszterium kiküldött bizottsága — mint pécsi leveleznök írja — *Laner Viktor* vezérőrnagy és *Alpár Ignác* műépítésszel ma végleg kijelölte ama, husz holdnyi területet a *Lovaskaszárnyával* szemben, melyen augusztus elején egy millió forint költséggel hozzálatnak a hadapródiskola építéséhez. A telekvétel kisajátítás után törtétek és a telek költségeinek felét a város fedezi. A polármerster szombatra ezen ügyben a képviselőtestület értekezletre hívta össze. A szükséges költséget rendkívüli közgyűlés fogja megszavazni, Katonanevelési szempontból a pécsi hadapródiskolák nem vesznek föl pécsi ifjakat, hanem azokat más intézetekben helyezik el; így lesz ez Sopronban és Nagyváradon is.

— **Az „Assicurazioni Generali”** mérlege, lapunk 1. é. május 13-ról kelt számában megjelent hirdetésére vonatkozólag felkértek annak megemlítésére, hogy ezen biztosító társaságnak Nagy-Kanizsán is van állandó főügynöksége és pedig *Schertz* és *Engländer* uraknál a hol mindennemű bővebb felvilágosítás nyerhető biztosítási ügyekben, és biztósírási ajánlatok a legutánoabb feltételek mellett elfogadhatók.

— **Halálos szerencsétlenség.** Kaposváron plütkösdnapján *Kriszán János* fekvő vonatrendezés közben saját vigyázatlansága folytán a mozdony kerekei közé esett s ott lette halálát. A mozdony a munkás fejét egészen összemorzsolta.

— **Tráber muzeuma** Mint lapunk zártakor értesültünk a *Traber-lele* muzeum igazgatósága a helybeli hatóságtól engedélyt kért arra nézve, hogy hirneves muzeumát 15 nap napi időtartamra Nagy-Kanizsán felállhassa. — Minthogy ezen kiállítás egyike a legnagyobbaknak a maga nemében és egy belől, mint kívül a legegység-sabbban van kiállítva és az üzem szolid módon és minden zavaró lárna nélkül megy végbe, úgy a vállalkozó, érdekében és a közönség kényelmére kívánatos lenne, ha a muzeum felállítására a főter egy része (a Zöldfa-kert átellenében) engedtetnék át.

— **Dinamit robbanás.** *Jani* Ádám szepetneki lakos sok ideig dolgozott Pécsen, mint villamos világítási munkás és itt egy bányatelepi ismerősetől több dinamit patront kapott. A napokban Szepetneken meg akarta próbálni, vajjon hogyan durrananak el ezek, meggyújtott egyet otthon az udvar közepén. A katóc már végig égett, de de csak nem durrant el. Ekkor *Lukács János* oda ment, hogy megnézze, miért nem pattan el a dinamit és ép mikor kezébe vette. váratlan szétrobbant a töltény; az egész keze fejét elszakította a töltény úgy hogy Kani-sára szállították ápolás végett a közkórházba. Sok ily szerencsétlenség fordult már elő és mindennek az az oka, hogy a bányatelepeken nem igen nyelnek fel arra, hogy a munkások ne juthassanak könnyű szerrel a dinamit-töltények birtokába.

— **A turisták Közöge.** A „Magyar turistáegyesület” pünkösdkor tartotta nagy kirándulásai kapcsolatos évi rendes közgyűlést Kőszegen. Az egyesületnek az ország minden részéből összesen 12 tagtalt a kőszegi osztály *Szovják Hugó* elnök és *Kőszegi József* titkár vezetése mellett nagy lelkesedéssel és teudésgazerttel fogadta. Az ünnepélyes közgyűlésen, mely a városháza dísztermében tartott meg, báró *Eötvös Lóránd* elnök akadályoztatása folytán a magyar turisták neoztora, *dr. Környei Éde* budapesti ügyvéd elnökölt. *Tipka Ferenc* polgármester Kőszeg városa nevében üdvözölte a tanáregyesületet; *dr. Maricovich Imre* központi titkár évi jelentésében számot adott az egyesület múlt évi működéséről. A közgyűlés elhatározta, hogy a

jövő évi közgyűlést a vágyóügyi osztály tertlé-
tén tartja meg és 1901 ben hazánk legmagasabb
császári, a Gerlachfalvi császári a már régebben
tervezett apogéi keresztet felállítja.

A tiszték szakálla. A bölcs és mindenható
Dienstreglement a katona-ember testéről lelkéről
gondoskodik. Nemcsak azt írja elő, hogy hány
gombja legyen a „waffenrocknak“, hány spriccet
szabad innia a hadnagynak és hányat a magasabb
rangban levő tiszteknek; hogy milyen magas lehet
a csákó és milyen alacsony a cipő sarka; hogy
mikor kell imadkozni és mikor káromkodni;
hogy szabad mulatni és hogyan busolni; hogy
milyen lehet a frizura és milyen nem lehet; azzal
is foglalkozik a Dienstreglement, hogy, milyen
módon kell használni a fegyvert és teljesíteni a
szolgálatot. De külön meghatározása van arra is,
hogy milyen legyen a tiszték szakálla. Sem nagyon
rövid, sem nagyon hosszú és semmi esetre se
takarja el a gallér csillagait. Előnyben részesíti a
kétféle fésült császárszakállát és számuzi a kecske-
szakállt, vagy előkelő nevén: a mouche. Ezek
csak maradjanak meg a francia és olasz hadse-
reg priviligiumának, nekünk nem kellene. Meltó
lelhaborodással jelenti ki most is a „Neue
Armezeitung“, hogy a tiszték mostanában annyira
elfeledkeznek magukról, hogy kecskeszakállt nő-
vesztenek. Mi lesz így a monarchiából.

Gyármunkások jutalmazása. A kereskede-
lemügyi miniszter a Sangerhauseni gépgyár és
vasöntöde-részvénytársaságnak, ezelőtt Hornung
és Rabe magyarországi gyártelepe budapesti cég-
nek, az általa úgy a tanoncok, mint a munkások
képzése és erkölcsi színvonalának emelése érde-
kében életbeléptetett tanonc- és munkásjutalma-
zasi rendszerét elismerését nyilvánította. — 150
korona jutalomban részesült mindazon munkás,
ki 1896. év okt. hó 1 től 5 éven át szakadatlan-
ul, megelégedés mellett dolgozik a gyárban.
Minden ezt követő 5 éven át a jutalom megmar-
ad. Huszonötévi működés után a jutalom
magnagobbítják még 150 koronával. Katonai
szolgálati időt, ha a munkás ott tovább folytatja
munkáját, nem számítanak le. A munkások, kik
a jutalomra igényt tartanak, mindig belépésük
után szeptember hó 30 áig tartoznak jelentkezni
a feljebbvalóknál. — A tanoncok négy év után
a felszabaduláskor 200 koronás jutalomra szá-
míthatnak s ha ezután is a gyárban marad, jó
magaviseletük egy év múltán még 50 korona
jutalomban részesülhetnek. Mindezekért a gyár
megkívánja, hogy a tanonc úgy a gyárban, mint
a gyáron kívül példásan tisztességes magavi-ele-
let tanúsítson, rossz társaságoktól tartózkodjék,
munkakerülő bujtatókkal ne barátkozzék, esu-
pán mesterségére gondoljon, hogy hazáját szerető
és fellevalóit tisztelő becsületes munkás váljék
belőle. A Sangerhauseni gépgyár és vasöntöde
részvénytársaságnak magyarországi hatalmas
gyártelepe Budapesten az V. ker. külső-váci-ut
1143. sz. alatt van; a főtelep Sangerhausenben
van, mely 1865 ben alapított. A gyár legin-
kább a cukorgyárakba, sör- és szeszgyárakba
szükséges gépeket gyártja és hazánkban ez a
gyár rendezte be a Marosvásárhelyi cukorgyár-
részvénytársaságot. Az igazgatóság élén Rabel
Károly, Hornung Gyula, dr. Lederer Sándor és
Stavenhagen Konrad állanak, kiknek kitűnő
szakismerete és fáradhatlan tevékenysége bizto-
sítékát képezik annak, hogy e gyár hazánkban
elsőrangú helyet fog elfoglalni a gépgyárak között.

Hirdetmények. A helyben állomá-ozó m.
kir. 20. honvéd gy. ezred tényleges állományu
legénysége folyó évi június hó 15 én reggeli 6
órától kezdve Kis-Kanizsa, Bajcsa, szepeteki
major és a Principalis kandiál határolt lö-
térén harszerű céllövészetet tart. Felhívom a
közönséget, hogy a jelzett területet 6000 lépés
körülben ezen napon annálkább is kikerülje,
mert ott tartózkodni életveszélyes. Nagy-Kanizsán
1897. évi június hó 10. — Mult hó 31-én este a
Korona vendéglőtől Sugár uton át a Krausz-léle
házig egy kis fekete acél női zsebbóra oxidált
láncsal elveszett. Felhívatik a becsületes megtaláló,
hogy ezen női zsebbórát a rendőrkapitányi hiva-
talban adja át, hol részére 4 lrt jutalom díj van
biztosítva. Nagy-Kanizsán 1897. évi június hó
9-én. Folyó hó 16-án, a város területén egy arany
medaillon elveszett. Megkéri a becsületes talá-
ló, hogy ezen medaillont a rendőrkapitányi hi-
vatalban adja át, hol illő jutalomban részesül.
Deák Péter s. k. rendőrfőkapitány.

— Senki se mulassza el kísérletet tenni a
világhírű „Mappole Soap“ angol festőszappannal,
hogy egy kevés forró vízzel 15 perc alatt meg-
fessen utcai ruhát, nyári toilletet, balizsi, gaze,
satin, creton, selyem, bársony-kelmét, szalagot,
csipkét, stb. A festés szintartó, nem fakul, méreg-
mentes, a szövetet nem rongja; az eljárás oly-
egyszerű, mint a közönséges mosás, bárhol, a
lelegeansabb helyen is eszközölhető, mert semmi
piszkot nem hagy és sem a kezét, sem az édenyt
nem fogja.

Törvényszéki csarnok.

Végtárgyalásra s ítélet hirdetésre kitűzettek:

Június 14-én. Magánokirathamisítás büntetével
vádolt idősb Göllér Ferenc és tsai büntügyében
végtárgyalás.

Lopás büntetével vádolt özv. Korent Mikló-
né s tsai büntügyében végtárgyalás.

Lopás büntetével vádolt Krén Teréz büntügyé-
ben III. bir. ítélet hirdetés.

Június 16. Lopás büntetével vádolt Varga
József elleni büntügyében végtárgyalás.

Tűzvész okozás vétségével vádolt Horváth
(Gyékyenes) Zsófia elleni büntügyében végtár-
gyalás.

Lopás vétségével vádolt Vehofoics (Klein) Elek
büntügyében végtárgyalás.

Közokirathamisítás büntetével vádolt Ferenc
János s tsai büntügyében III. ad bir. ítélethirdetés.

Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés
vétségével vádolt Szerecz Ferenc büntügyében
II. od bírósági ítélethirdetés.

Június 18. Hatóság elleni erőszak büntetve,
becsületsértés vétsége s közcsend elleni kihá-
gással vádolt özevgy Baranyai Istvánné s tsai
büntügyében végtárgyalás.

Sikkasztásnak tekintendő büntetvel vádolt Zob
József s tsai büntügyében végtárgyalás.

Sikkasztásnak tekintendő büntet miatt vádolt
Fleischacker Ignác büntügyében II. od bir. ítélet-
hirdetés.

Súlyos testi sértés büntetével vádot ifju Tóth
(Szári) Márton elleni büntügyében II. od bírósági
ítélethirdetés.

Vasuti menetrend

Érvényes 1897. május 1-től.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás				Erkezés				
	Kanizsáról				Kanizsra				
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő	
Párizs felé	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	33	regg.	
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	10	d. u.	
	gy. v.	12	20	este	sz. v.	11	22	éjjel	
	v. v.	7	33	este	v. v.	7	59	reg.	
	gy. v.	12	—	délt.	gy. v.	4	56	d. u.	
Sombh. felé	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	11	01	este	
	gy. v.	12	20	d. u.	sz. v.	3	42	regg.	
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.	
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	35	d. u.	
Z. Ez.	sz. v.	12	45	éjjel	gy. v.	7	05	este	
	Budapest felé	gy. v.	5	48	regg.	sz. v.	3	52	regg.
		v. v.	9	15	regg.	sz. v.	1	24	d. u.
		sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	55	este
sz. v.		12	15	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel	
B.-Sat.-Gy.	gy. v.	5	06	d. u.	gy. v.	11	45	d. e.	
					sz. v.	8	9	regg.	
Barcs felé	sz. v.	4	57	regg.	sz. v.	1	29	d. u.	
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	11	22	éjjel	
	sz. v.	7	25	este	sz. v.	11	14	reg.	

Közgazdaság.

Megfigyelések a szőlő oltás körül.

Hogy valamely elpusztult szőlőterületet zöld
oltással vagy fás oltással ujítsunk-e fel, illetőleg,

hogy melyik felújítás mód helyesebb, célra ve-
zetőbb, annyi vélemény hangzott már el egyik
vagy másik mellett, hogy impozitív munkát
végeznék akkor, a midőn most annak bírálá-
sába bocsátkoznánk. Mindegyik oltási módnak
meg vannak a ma előnyei és hátrányai, úgy,
hogy azt lehet mondani, bármelyik oltási módot
is használjuk, azt a maga helyén a megfelelő
viszonyok és körülmények közt célhoz fog ve-
zetni, természetesen azonban csak akkor, ha az
oltásnál előírt követelményeket pontosan és szigo-
ruan betartatnak. — Ugy a fás oltásokról, mint
a zöldoltásokról is számos helyen kísérletek té-
tetek, mely kísérletek eredménye nyilvánosságra
is került, ez alkalommal a Geothe H. ampeló-
graphus vezetése alatt álló badeni (Bécs melletti)
szőlőkísérleti állomáson a zöldoltás-okkal tett kí-
sérleteket és az az alkalommal ott eszközölt ál-
talanos megfigyeléseket ismertetjük az alábbiak-
ban.

Geothe ugyanis e tekintetben szerzett tapasztalati-
iról és megfigyeléseiről a következőkben számol be:

1. Hogy az eléggé érett rokon- növényrészek-
nek egyesülése, azoknak fiatal korukban, sokkal
könnyebben, biztosabban történik, mint azoknak
korosabb állapotukban, az mindazok előtt, kik a
növények bonc- és élettanaival foglalkoznak, is-
meretes. A nemesítés sem egyéb mint ilyen
együttélése két növénynek.

2. A zöldoltás a növénytesten végbevitt olyan
művelet, melylyel annak egy részével pótolatik
oly célból, hogy mindketlen kedvező tenyészeti
feltételek mellett, egymással összenőjenek.

3. A zöldoltásnál tehát nemcsak az oltási
munka helyes keresztülvitele, hanem még a ked-
vező tenyészeti feltételek — a mennyire az le-
hetséges — megadása is kívánatos.

Elhez pedig mindenekelőtt a helyesen megvá-
lasztott időszak, legalább + 18 C fokú hőmérsék
és nem nagyon nedves, esendes, napsugaras idő-
járás kívánatik. Általánoságban azt mondhatni,
hogy minél bujábbban hajtassák a szőlők, annál
kedvezőbb az idő a zöldoltásra.

5. Megkívántatik továbbá még, hogy a zöld-
oltáshoz használandó hajtások úgy az alanynál,
mint a nemes vesszőnél helyesen legyenek megvá-
lasztva. A zöldoltáshoz csakis olyan erősebben
növekvő hajtások alkalmasak, melyeknek végei
még folytonos élénk fejlődésben vannak. Az ilyen
hajtásoknak nem szabad sem nagyon puháknak
sem pedig keményeknek lenni, hanem legyenek
azok még könnyen hajlíthatók és törékenyek
belsejükből pedig a bécsiatornaképződésnek még
nem szabad mutatkozni.

6. A fentebbi 5. pont alatt felsorolt tulajdon-
ságokkal, a szőlőtőkének csak a legegészségesebb
és legerősebb hajtásai bírnak, miért is az ilye-
neknek a zöldoltáshoz való megválasztása nagyon
fontos.

7. Habár a gyümölcsenyésztés analogiája sze-
rint, általában feltételezhető az, hogy hazai szőlő-
fajtáink, a leginkább alanyul használni szokott
amerikai fajokkal épen úgy, mint azok, egymás
között is, bizonyos fokú rokonságban állanak, e
tekintetben azonban a kísérletezések és megfi-
gyelések még határozott eredményeket nem szol-
gáltattak.

8. A zöldoltás helyes eszközésénél, az oltó
hajtásnak rendes fejlődési folyamataiban csak is
egy 2—3 hétre terjedő megszakítást szabad szen-
vedni és annak az összenövés után még sokkal
erősebben kell hajtani, mint az előtti, mert a
tőkének egész hajtási képessége a kihajtott vess-
zőre irányíttatik.

9. Csak is így magyarázható meg azonrendkívüli,
sokszor 3 méter és még ennél is hosszabb vessz-
zőjű tenyészet a zöldoltványoknál, valamint
azon benső s gyakran bámolatolt kéltő összefor-
radása mindkét résznek, melyeken később fás
állapotukban is alig lehet az oltás helyét felis-
merni.

A zöldoltás hatása hasonló a szőlővesszőkön
gyakorolt metszéshez. Vagyis a metszéssel a
tápanyag fogyasztási helyek (szemek) száma ke-
vesbbitetik, a növény tápanyaga főképp azon szem
által fogyasztatik el, mely felett a metszés történt
és ez által ezen szem egy sokkal erőteljesebb
hajtást nevel, éppen így van az oltásnál is, mely-
lyel ugyanis a táplálkozás tekintetében előnyben
részesülő fogyasztási helyet teremtünk, mely az
oltás helyén bekövetkezett összeforradás után
éppen olyan erőteljes hajtásokat kénytelen ne-

CSARNOK.

Örületes szenvedélyből.

Amerikai bűnügyi történet.
Némethől fordította: Hugauff Ede.

(Folytatás.)

— Ah ugy! kiáltam, midőn a levél e helyére értem, ez már valami. Végre van egy támpontom!

Azonnal leültem és a következő táviratot írtam:

„C. F. jöjjön rögtön. Kutassa ki, ha C. H. és L. E. július vagy augusztusban összekeltek-e S. predikátornál.”

Másnap megkaptam a feleletet:

„C. T. emlékszik ilyen esetre. Délután két órákor önnél lesz.”

Egy órával később ez embernek megérkezése után a titkosrendőr szobájába léptem.

— Megengedi Gyrye ur, hogy a megígért közeleket megtegyem önnek.

— Egész jól vagyok, bizonyítja.

— Nemde emlékszik még ama tényre, hogy multkor beszélgetésünk folyama alatt egy bizonyos végkövetkezésre jutottunk? kérdém újra.

— Mi? Nem, csak egyedül ön tisztelt uram.

— Nem bánom — hát én! felelém sértett hangon. — Akkor azon állítást tettem: Laura

készség kívül a szerelem vagy a kötelesség erős kapcsa által kötve érzi magát egy emberhez. Ha ez embert kiküldtük, ismerjük a gyilkost is.

— És ez sikerült önnek?

— Igen, ugy gondolom, hogy megkaptam.

— Felvélte szeméit és lütkésző tekintetét egy mellettem álló tárgyra irányította.

— Hiszen ez rendkívül öröndetes hír! kérem rakja ki bölcseséget.

— Midőn ama kutatásokat megkezdtem, folytattam, e feltevésből indultam ki, hogy ez ember

gyeiben jár vele; most azonban arra a belátásra jut oltam, hogy vele megesküdt.

Grye ur összevoná szemöldökeit és hihetetlenül nézett a fölépre, azután fejét rázta.

— Szeretném, ha tévednék, kiáltam hévvel. De erre gondolni sem lehet. Annyi, mintha be volna bizonyítva! Laura egybekelt, még pedig Clavering

urral.

— Mikép akarja ezen állítást fenntartani-kérdé Grye ur oly hangon, mely azt mutatta, hogy e

hír nincs inyére, vagy legalább is valószínűtlennek látszik előtte.

Egy papirt tartottam szemem elé, melyen az illető párnak élményei kronologikusan sorrendben feljegyezve valának;

„1875. július 6-ától július hó 19 ig Clavering ur és Leavenworth Eleonora egy és ugyanazon szállóban laktak. (Bebizonyítva a szállodai idegenek könyve által).

Ez időben nemcsak egy fedél alatt laktak, hanem közlekedtek is egymással. (Az akkori és még jelen időben is alkalmazott pincérek által tanusítva).

Július 19-én elutazott Clavering. E körülmény a legcsekélyebb feltűnést sem keltette volna, ha nem lett volna általánosan ismeretes, hogy Leavenworth ur, aki előbb egy utazásából érkezett vissza, erős ellenszennvel viseltetik minden angol iránt.

Julius 30-án kelet egybe Clavering ur egy szép hölgygel Steblins predikátor házában. Tanusítja ezt egy napszám, névszerint Cook Timotheus. Ez a kertben volt elloglálva, midőn a pár megérkezett. A pap ezután szobájába hívatta és felszólította, lenne jelen mint tanu az eskütnél és írja mint ilyen alá a szerződést.

Julius 31. Clavering ur gözhajón elutazott Liverpoolba. (Ez több újságból olvasható). Szeptemberben Laura ugy mint azelőtt nagybátyja házában lakott, de nagyon halovány és magába vonult volt. (A Leavenworth ház szolgál bizonyosságtétele szerint). Clavering ur Londonban volt; nagy érdekltséggel várta mindig New-Yorkból érkező leveleket, de nem felelt rájuk. Házának egyrészt egy nő fogadására átalakította. (Egy londoni titkos levelező által tanusítva).

November. Leavenworth kisasszony még mindig nagybátyja házában tartózkodott. A házasság még mindig nem lett közhírré téve. Clavering Londonban maradt, de nyugtalansága nőtt. (A hölgy részére szánt szobákat bezáratta. A fentebbi szerint).

velni, mintha az az alany ezen a helyen nem lett volna beoltva, hanem csak megmetszve.

10. A nemes vessző 24 órával a beoltás után megkezdő szívacs módjára a alanynak vizenyős tapanyagát molón felszívja, mi könnyen felis meheto arról, hogy a kellő időben oltott nemes vesszők, az oltást követő második papon az ujjonnan képződött sejszövetek által az alanyon már függve tartatnak, ha a köteleket óvatosan eltávolítjuk is.

Ezen tény mikroszkopikus uton természetesen még határozottabban ilóismérhető.

11. Ha meg is történik egyes helyeken, hogy két éves riparika tőkeken 6-8 vesszőt hazai szőlőfajtával sikeresen lehetett benemesíteni, azért az ilyen erőltetett eljárás a még annyira fiatal tőkénél csak kivételnek szabad tekinteni. Általában véve nem volna szabad egy tőkén több hajtást meghagyni és benemesíteni mint a hány éves az, vagyis egy 2 éves tőkének csak kettőt, a 3 éves-ek háromat s így tovább, de legfeljebb csak ötöt, erőteljes tőkéknek 5. évében, mely mennyiséggel be is kell érniük, ha csak a tőkének életképességét nem akarjuk kockáztatni.

12. A 11. pont-alatt mondottak leginkább az amerikai anyatelepekre vonatkoznak, a hol az anyatőkék, zölden benemesített sima vesszők, illetőleg oltványok vagy pedig zölden benemesített bujtások előállítására szolgálnak. Az ilyen tőkétet hajtás képességüknek fenntartása céljából azután ántúgy is, megfelelő trágyázással kapcsolatosan időszakonként pihentetésben kell részesíteni.

13. Hogy a benemesítés nem alkalmas gyengébb hajtások a zöldoltást megelőzőleg a kellő időben eltávolítottassanak, illetőleg, hogy azok akkor már midőn azok még csak ujjnyi hosszúságuk, kitőréseinek e vagy sem: a több helyen eszközölt összehasonlító kísérletek mindannyian és határozottan azt mutatták, hogy az amerikai anyatőkék alkalmatlan hajtásainak idejekorán való kitőrése nemcsak celszerű d. szükséges is, mert akkor a tőke telj s ereje, a meglévő hajtások felé fordul, melyek ez által a zölden való benemesítésre annál alkalmasabbak lesznek. Csak arról kell azután gondoskodni, hogy ezen most már bujtásban növekedő hajtások a letérés ellen megvédessenek és jól megköltöztesenek.

14. Hogy a zöldoltásnál az alanyon előforduló gyenge hajtásokat és fattyuhajtásokat el kell távolítani a benemesítésre szánt hajtásokon pedig a leveleket meg kell hagyni: már évekkal ezelőt is meg lett állapítva.

Ha azonban a nemes v. ssző már megnövekedett és 15-20 centimeter hosszúságot ért el, a folyton képződő fattyuhajtások további növekedése már nem szükséges, sőt a nemes vesszőnek majdani meggyökeresítésére nézve még veszélyes is lehet, amennyiben ezek a gyökérképzésre igényelt anyagok előállítása tekintetében nagyon gyengékek lesznek. Ha a fattyuhajtások nagyon is hosszúak lennének, akkor azokat egyszer vagy kétszer, a legelső 2 vagy 3 levélre bé kell kurtítani. E tekintetben különösen 1890-ben lettek beható kísérletek eszközölve, a mennyiben akkor a zöldoltványokból egész sorok az egyik vagy másik módszer szerint lettek kezelve.

15. Többszörösen lett állítva az is, hogy a napszaka a zöldoltványok sikerültére nézve befolyást gyakorol, minek folytán ezen irányban is lettek kísérletek téve s míg az egyik telepen csak délelőt, addig a másikon csak délután lettek a benemesítések eszközölve. A megfogalmazási eredmények összehasonlítása alkalmával azonban semmiféle különbség sem volt konstatható.

16. A felől is, hogy vajjon a nemes hajtáson 1 vagy 2 szem hagyandó-e meg? számos feljegyzés és kísérlet tetetett, a melyek azonban egészen lényegtelen dolgok, külön felemlítést nem érdemelnek.

Ezen feljegyzésekből és a zöldoltványok kezelése körül szerzett megfigyelésekből nyilvánvaló, hogy a nemes hajtáson helyesen megválasztott egy szem elegendő azoknak, kik a helyes elbánáshoz értenek, hogy azonosban mindazok, kik a nemes hajtás megválasztásához még teljesen nem értenek, vagy inkább hosszabb hajtásrészekkel szeretnek dolgozni, az oltás sikerülésének minden legcsekélyebb veszélyeztetése nélkül, két szemes vesszőt is használhatnak, mert a legtöbb esetben ugy is csak az egyik hajt ki, ha pedig mind a kettő kihajtana, akkor későbbben a felső hajtás lemeteszendő.

Január 17. Clavering ur újra New Yorkba érkezett, itt a Hoffmann szállodában vett néhány szobás lakást.

Március eleje. Leavenworth ur levelet kap „Henry Ritchie Clavering” aláírással. Ebben az illető ur panaszkodik a két hölgy egyikére. E levél feltűnő módon megzavarta a családi békét.

— Március 4-én? kiáltá Gyrye ur. Hiszen akkor gyilkoltatt meg Leavenworth ur!

— Ez okból jelentősnek találom, folytattam, hogy ama „Le Roy Robbins” ki ugyanaznap este a házba jött, senki más nem volt, mint Clavering Henry.

Grye ur lefejjel intett és jelentésemet egy sző nélküli végig olvassa.

„Március 19-én Mari kisasszony sürgős kéresemre bevallá nekem, hogy családjában egy titok létezik. Eppen elakarta azt mondani, midőn Clavering ur bennünket ebben megzavart. Miután látogatását elfogadta volt, kinyilvánítá, hogy mást gondolt és semmit sem fog elárulni.

Grye ur lassu mozdulattal tolá odedb a papirt.

— És e feltevésből következteti, hogy Laurát „Clavering asszonynak” hívják? kérdi gnyosan.

— Sajnos, igen!

— Továbbá azt hiszi, e titkos házasság arra készteti.....

— A gyanút Claveringről elhárítani.

— Tehát abból a feltevésből indul ki, hogy ő követte el a bűnös tettet?

— Mindenesetre!

— Okadathatja e feltevését?

— Még nem. De hiszem, hogy az összegyűjtött tények elég anyagot szolgáltatnak egy bizonyos alap felépítésére, melyen azután sikeresen tovább dolgozni lehet. Ez állítást nyilvánvalólag tulmereznek taláta; mert gondteljes arcot csinált.

— De talált ön általánvéve Clavering ellen gyanuokat? kérdé.

— Azt képzeltem ama bizonyíték, hogy ő a gyanuitott hölgynek ferje, nem lesz egészen értéketlen ön előtt, mondam.

— Ez azonban olyan tény, ami lezávalobb sem bizonyítja a gyilkosság elkövetését. Tud valami bizonyosat?

Kénytelen voltam e kérdésre nemmel felelni.

NYILTTÉR.*

Nyercselyem hástruhákhoz való kelmeté 3 frt 65 krtól 42 frt 75 krtól egy teljes öltönyre — Tassors-és Shantung-Pongee valamint fekete, fehér-és szines Honnberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krtól méterenként, sima calico, kockásat, mintásot damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szin és mintázatban stb. a megrendelt árukat postabér és vámmentesen házon szállítva, mintaké postafordultával küld: **Honnberg G.** (cs és kir. adv. szállító) selyemgyárai Zürichben. Svájcba csiszelt levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 3

A mult napokban egy fiatal ember, egy helybeli előkelő iparvállalat hivatalnokja a déli vasut B—a nevű vonatszemszélse átal saját lakása folyosóján megtámadtatott és tetleg bántalmaztatott. A fiatal embernek hosszabb tusa után sikerült megtámadóját elűzni és megfutamtítani. Megemlítésre méltó, hogy az ugyanazon házában lakó hölgyek: egy adóhivataltok neje, egy tanítósné és még mások, köztük a tettes neje is, a kijáratot elzárták, hogy idegen szemtanu ne kerüljön valamikép a tetlegesség színhelyére.

A bántalmazott fiatal ember már lépéseket tett, hogy a „derék” férfit, — ki már több ilyen botrányt provokált — durvaságától elszakassa és azon személyekkel együtt, kik ezen rakoncátlan férfiú viselkedése miatt kénytelen voltak lakásukat elhagyni, — panaszt tesz a déli vasut igazgatóságánál. A revisor ur méltó neje nek gyűlölete kiterjed az utca átelleni során lakókra is, nincs ott nyugta senkiak és bizonyára nem is lesz, míg a rendőrkapitány erélyesen közbe nem lép.

N. N.

*) Az e rovatban közlötökért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

SZALAY SANDOR

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

2366/k. a. 1897.

168-1.

Arlejtési hirdetés.

A vezetésemre bizott nagykanizsai kir. ügyész részére szükséges bútorok 400 iriban megállapított vételár keretén belül leendő szállításának biztosítása végett Igazságügyi Miniszter Ur Ó Nagyméltóságának 1970/I. M. 1897. számú rendelete folytán

1897. jun. hó 19-nek reggeli 9 órájára

Arlejtési tárgyalást hirdetek.

A szállítandó pamlagra, négy párnázott karosszékre (peluche), salonasztalra, könyvszekrényre, iratszekrényre, etagére (diófa lemezzel) mosdó szekrényre (márványlemezzel) két ablakra való függönyre és szőnyegre (Argaman) vonatkozó költségelírányzat a hivatalos órákban bármikor megtekinthető.

Kívánatos, hogy az ajánlattevők a szövetmustákat és a vázrajzokat a tárgyalásnál bemutassák

Nagy-Kanizsán, 1897. évi június hó 10-én.

A nagykanizsai királyi ügyész.

Dr. OROSDY LAJOS.

Kremsier Izsó

fa-ügynökségi és bizományi üzlete
NAGY-KANIZSÁN.

Üzletem hatásköre: *Puhafa, keményfa, (fűrészanyag, kádár- és dongafa, vasuti talpa, bognárfa stb.) tűzifa, és végül erdő-ügyeleték lebonyolítása.*

A n. érd. közönség szives megbizását erdők leírását és készletek jegyzékének beküldését kérem.

Csodálatos eredmény.

Szeplő, tisztátlan arcbőr, sárga foltok stb. feltétlenül eltűnnek

Bergmann liliomtej-szappan

(Bergmann és társától Drezdában)

naponkénti használatánál.

Kapható darabonként 40 krajcárért

Kreiner Gyula üzletben

Nagy-Kanizsán.

126

Egyedül elismert kollomsz isz természetesen

109 hashajtószert a

FERENCZ JÓZSEF.

készítész, a készítővizek királya

Orvostekintélyek bizonyítványai szerint a világhírnek árvandó

FERENCZ JÓZSEF-készítész

a készítővizek tulajdonképeni képviselőjének tekinthető, mert páratlan egyenletes, gyors és tartós hatása

A millenniumi nagy érmevel egyedül tüntetett ki.

Kértek csak **Ferencz-József-készítész**, nem pedig bundai vagy egyéb elnevezést használni.

Kapható mindenütt. Az igazgatóság Bpsten.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsioi compos.

Ezen hírnemes házi szer ellentét az idő megpróbáltatásának, márt már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölőként alkalmazták kézcsérvényei, csőznái, tagzsugattatásai és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegnekénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbortékú utánzat van forgalomban. Ki sem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter orvosi jegyzék nélkül mint sem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, osász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt (Thüringia).

KLYTHIA a bőr ápolására szépítésére és finomítására Puder

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó PUDIR.

— Fehér, rózsaszín, és sárga —

vagyilag analizált és ajánlja Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tiszár által Bécsben.

Ellenőrző levelek a legjobb körökben minden dobozhoz mellékelve vannak. 6

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari toilette-szappan és Illatszertár-gyár Bécsben.

Főraktár: St. E. N., I. Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb Illatszertár-gyógyszerkereskedésben és gyógyszerárban. — Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Keleti M. Mór cégekénél.

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajcár.

Ucánvétellel vagy az

összeget előleget befizetve

désze után küldetik.

4 arany, 18 ezüst-érem. 30 díjaz- és elismerő okmány.

Szójegy, czimlap és csomagolás törvényesen védve.

Régi óhírű diatetikus-cosmetikai szer (dörzsölésre) az emberi test idegszínét és izmait erősíti és rugékonnyá tételére

Ára: 1 palack 1 ft.

Kwizda-féle Fluid

51

A kígyó védjeggyel

Turista-fluid

Turisták, járműveken utazók és lovaglóknak kitűnő sikerrel használják testük erősítésére és annak nagyobb utazások után való felhívására.

Ára: fél palack 60 kr.

Valódi csopán a fenti védjeggyel ellátott palackban és kapható minden gyógyszerárban. — Főraktár: Kerületi gyógyszerár. Korneuburg, Bécs mellett.

STEFANIA SZÁLLODA

BÉCSBEN. II. Taborstrasse 12. a terményboltja mellett.

Ujjonanás legmodernebb minden kényelemmel berendezve, villamosan világítva, legjobb s-kezdés (10 pernyi távolságra a Stefaniaplatztól). Magálshely a lovasut és a társaskocsik részére minden irányban. Fürdők és meleg vízvezeték a házában.

Szobák, villamos világítással és kiszolgálással

személyenként I-es emelet 1 ft 70

II-ik " 1 ft 50

III-ik " 1 ft 20

Együttal ajánlom STEFANIA szállodámat Veselében a fürdők átalakításában és a villamos vasút végállomásánál. A szálloda május 10-étől októberig van nyitva, ujonnan épült és minden kényelemmel van berendezve.

Szobák napra vagy egész hónapra.

Teljes ellátás is.

Kitűnő tisztelttel

Witzmann Károly.

MAYPOLE SOAP

fest minden szubben és arnyalatban.

A KÉZ A FESTÉS UTAN

MAYPOLLA. MÁR FESTÉKKE!

MAYPOLE
AMOL FESTŐ SZAPPAN
MOS ÉS FEST ÉGVEZÉRE
KÉZET NEM PISZKÁJ.

Legujabb találmány házi festésre! 149 6-1

Korszakalkotó találmány 100% meglakartással!

Es a világhírű szappan 15 perc alatt egy kevés forró vízzel ruhát, blouzt, gallért, selyemszövet, bársonyt, satint, restont, batiztot, gazét, inget, harisnyát, zsebkendőt, konyut, szalagot, csipkét, stb. bármilyen színre fest minden ruhát ujja varással; a festés szilartartó, nem fakul, mörögmentes a szövetet nem rojtja. Egy drb. 40 kr. (kétke 50 kr.) es egy női blouza elár. Minden darabhoz használati utasítás van mellékelve

— Szabadalmazta az egész világon. —

THE MAYPOLE COMPANY LIMITED, LONDON.

Veszerképviselőség Osnrák Magyar Monarchia Balkánállamok, Török- és Görögország részére

SONNENSCHNEIDER LIPOT

Budapest, Arany János-utca, 15. sz

Kapható nagyban és kicsinyben:

Neu és Klein cégnél N.-Kanizsán.

Mily elkerülhetetlenül szükséges
 a szőlők permetezése
 az elmúlt évadban bizonyult be, midőn csak a permetszett szőlők nem mentek tönkre.
 Ennek elérhetésére legjobbnak bizonyult **Mayfarth Ph. és társai**
 86 10-1 **szabadalmazott**
 önműködő
SYPHONIA
 szőlővessző
 és növénypermetezője
 mely az oldatot szivattyúság nélkül önműködően a növényekre permetszi.
 Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban és számos díjcsérő bizonyítvány mutatja kitünőt voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben.
 Ábra és leírás rendelkezésre áll.
MAYFARTH PH. és társánál
 mezőgazdasági gépgyárak, különlegességyár borsajtók és gyümölcs-értékesítési gépek részére.
Bécs, II/K. Tabernstrasse 76. sz.
 Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. — Képviselek és ismétlődők kiváratások.

Sangerhauseni gépgyár,

magyarországi gyártelepe.

BUDAPEST, Küllő-vézi-ut 1443. szám.

Első és egyedüli magy. special-gépgyár,

a mely az összes **mezőgazdasági iparágak** számára szükséges gépeket gyártja.
 Gazdák és iparosok számára mint hajtóerő, rendkívül előnyös a

„HOFFMEISTER-féle gőzmotor“

a legjobb és legbiztosabb gőzgép. Fűthető: szénnel, fával, cserrel és minden egyéb hulladékkal. Minden nagyságban felőlerőtől kezdve gyártjuk.

A „HOFFMEISTER-motor“

rendkívüli előnyei folytán minden eddig ismert hajtóerőt felülmul. Felállítható bárhol, semmi alapozás vagy falazás nem szükséges, állhat szilárdan vagy szállítható.

A „HOFFMEISTER-motor“

megszerzését gazdáknak és iparosoknak a legmelegebben ajánljuk.
 Leirással, felvilágosítással, árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Képviseletekre ajánlatokat elfogadunk.

Weiser J.C.

gazdasági

gépgyára és vasöntődéje NAGY-KANIZSÁN,

a m. kir. államv. gépgyára vezérügynökségének dunántúli képviselője.

Az ezredéves kiállításon az arany érdemkereszttel és a millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

Az ezredéves kiállításon az arany érdemkereszttel és a millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

Magyarország legjobb sorvetőgépei:

az összes vetőgépek közt a legkitünőbbnek bizonyult

Zala-Drill (szab. Simplex)
 sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas sorvetőgép,
 és a merítőkorongos rendszerűek közt legkiválóbb, szabad

„Perfekta“
 sorvetőgép.

Mindegyik a gyakorlatban felette célszerűnek bizonyult szab. kiváltható kapacitásokkal van ellátva.
 Felülmúlhatatlanok az egytemes és kétvasú acélekék, az egytemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvények, összes talajmivelő eszközök, szénagyűjtők, darálók és egyéb gazdasági gépek.
 Felhívom a n. é. gazdaközönség figyelmét

a legújabb amerikai

„Planet jr“ rndszer.

egykerékű kézi répakapáló és töltőgép eszközre, melylyel a répakapálásnál és töltésnél óriási megtakarítás érhető el.
 Végül figyelmeztetem a n. é. gazdaközönséget

* hogy

a m. kir. államvasutak világhírű gőzgépeit és cséplőt

ne téveszesse össze

az ezen czímhez hasonló körülírású vállalatok férczgyártmányaival!

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalába

Nagy-Kanizsán.

Unger Ullmann Elek

Nagy-Kanizsán.

A STEYRI fegyvergyár világhírű **SWIFT**

Kerékpárjainak raktára.

Elsőrangú Prácisió-gyártmány.

Egy teljesen felszerelt 1897-es modell könnyű uri utigép ft. 165. női uti gép ft. 190

Vevőknek tanulógép ingyen áll rendelkezésre.

Szerkesztőség:

Városház-épület, Fischel Fülöp könyvtárszekrényében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra közt.

Időintésendő a lap szemléli részére vonatkozó minden közlemény.

Bé meztelen levelek csak ismeri emberek fogadtattak el.

Ésiratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenvei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egylet, a zalamegyei gazdasági takarékpénztár rész. társ., a nkanizsai kerületi betegsegélyző pénztár hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvtárszekrényében.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (6 frt — 12 Ft)
Félévre 6 korona (3 frt — 6 Ft)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)

Hirdetések jutányoson számíttatnak

Nyilttór petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozású Fischel Fülöp könyvtárszekrényében intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:

vasárnap és csütörtökön.

A szegényügy Nagy-Kanizsán.

A mi szegényügyünkre igazán el lehet mondani, hogy szegény ügy. Azt azonban nem lehet mondani, hogy azért szegény, mert senki sem törődik vele. Ellenkezőleg! Ha az elhangzott vagy leirt jóakaratu szavak mennyisége képezné az ügyek sorsának mérlegét: azt mondhatnók, hogy a szegényügy nálunk a legszerencsésebb ügyek egyike; így sok szép szó hangzott el vagy íródott le már érdekében.

A sajtó már éveken át ismételt felszólalt; kifejezte a város intelligens polgárainak közóháját, hogy végre szűnjék meg a már valóban türehetlenné vált házaló koldulás.

Rámattunk több alkalommal Nagy-Kanizsánál jóval kisebb városokra, hol a szegényügy rendezve van; rámutattunk (hogy mást éppen ne említsünk) Zala Egerszegre is, melynek sikerült a humanizmus szellemével semmiképpen meg nem egyeztethető házaló koldulást beszüntetni a szegényügy alapos rendezésével.

Egyszer nagysokára történt valami kísérlet nálunk is; de a mozgalom annyira elhibázott módon és formában indult meg, hogy mindjárt az első lépéseknél megfeklett.

* Jelenlegi polgármesterünk; Véssey Zsigmond, mikor még főkapitány volt, a szegényügyet tudunkkal nagyon behatóan kezdte tanulmányozni. Megismerkedett mélyen a mi szegényügyi viszonyainkkal és több városból beszerezte az adatokat: miként járt k el a szegényügy rendezése körül? Ugy tudjuk, hogy ő e tárgyban memorandumot is akart akkor benyújtani a városi tanácshoz.

Hogy a dolog iránt humanus szívének őszinte melegségével érdeklődött, mutatja az is, hogy az ő polgármesteri működésének mindjárt kezdetén (a millenniumi alkalmak sorában) elhatározták a városi szegényügy rendezését.

Mindez idáig azonban csak elhangzott vagy leirt szó volt, amiknek bármily nagy mennyisége sem dönti el még végleg az ügyek sorsát. A városi szegényügy Nagy-Kanizsán továbbra is csak szegény ügy maradt az erős érdeklődés dacára is.

A város polgárai, különösen pedig a nyilt-üzletek tulajdonosai egyre erősebben hangoztatják, hogy a házaló koldulást a humanizmus szempontján kívül azért is okvetlenül be kell szüntetni, mert koldulási napokon a nyilt-üzletek előtt néha egész csoportot képeznek a városi szegények, kik a kereskedőt a felekkel, a vevőkkel való

zavartalan érintkezésben is meggátolják. Ezek az üzletlajdonosok nagyon szívesen fizetnének pár forinttal többet is évenként, mint amennyit a házaló koldusoknak krajcáronként alamizsnául adnak, csak hogy üzleti teendőikben ne zavartassanak; mert ha az idő (az angolok szerint) pénz: a kereskedőre nézve kétszeresen az.

De szívesen megváltanák egy átalányösszegben a koldus-alamizsnát mások is. Mellék-utcában lakó hivatalnok vagy más közepes jövedelmű egyén is bizonyára fizetne készpénzzel 4 forintot évenként, természetesen kisebb részletekben.

Véleményünk az, hogy a szegényügy rendezése körül esetleg felmerülő akadályokat nagyon könnyen le lehetne győzni, csak a szegényügyi bizottságnak munkába kellene vennie a dolgot s a jóakaratu szavak kényelmes teréről a faradozással is járó tett terére kellene lépnie.

Egyből-másból (mint például a városi muzeum létesítése, a városi tisztviselők fizetésének fölemelése) annyit megtudunk ugyan már, hogy a városi képviselőtestület millenniumi határozatait nem szabad egészen szigorú komolysággal venni; de mi a szegényügy rendezését olyan égető kérdésnek tartjuk, amely nem hagyható az ugynevezett „diszgyűlési határozatok”-nak —

A „ZALA” tárcája.

Hadikikötőnkéről.

— „Z A L A” eredeti tárcája. —

Réges-régen, szürke mesekorszakokban állítóhatalen pikelyű, tűzokádó vaskarumú szörnyek rémítgettek a védtelen halandót és a vasas lovagokat; sűrű rengetegekben félelmetes odvakban lakoztak s csak ha megéheztek, vet-ttek ki magukat onnan, hogy frústokra leleljenek néhány birkanyáját a rétekről.

Nagyt fordult a vén föld azóta; kivisztek a sárkányok s hasonló kaliberű férgek a rengetegből; újraéledtek a tengereken, mint modern vivmányoknak „megfelelő hadihajók”. A vértis pikelyűk átváltoztak nikkellbronz páncéllá, a tűzokádó torok gyorstűző Kruppagyuvá s a vaskarmok páncélfuró torpedókka. Nem is bír-akat fogymstanak ezek az ujkori szörnyek, hanem embervérre és államodósságra éheznek.

Az ilyen tengeri rémeknek egész falkáját volt alkalmas látni multkor hadikikötőnkben: Poldban, melynel katonasabb város alig van a monarchia területén. — Nyugodalmis öblében feszik az ósregi város s néhány olasz utcasor kivételével ugyszólván tisztán katonai épületekből áll, kezdve a hatalmas hajóarzenálót a legkisebb „Zugadepót”-ig, a laktanyák minden változatán keresztül. Csúpán lovaság hiányzik egyelőre, mert ki tudja, melyik ihletett pillanatban szülemlik meg a ten-

geri lovasság eszméje. — Fehérsipkás, nyári felszerelésű tengereszek járnak elöl, s meletük sorkatonaság, tüzérség mindket neme, „landwer”-et caetera varia őrzik a tengerpartot. Sok külső jel is már a garni-on-jellegre mutat, így pl. a sok kisebb nagyobb kávéház, olcsó vendéglő és — mulatóhely, továbbá eraris négyosztaletségű építkezés (még a tengri földönnek is bástyatornyai vannak laból) a puvitan egyszerűségű „Mili-tärtrauen” és ezeknek ellenkezői.

Mindenek fölött uralkodnak a hadigőzsök a maguk iromba nagy testével. Volt vagy nyolc „modern” és néhány régebbi fahadihajó a kikötőben; ez utóbbiak valóságos bárkák a páncélsokhoz képest.

Az „Arsenal-Commandó” előzékeny inspekción tisztje megengedte, hogy a „Kronprinz Rudolf” nevű hadihajót megtekinthesstük, s a mellénk adott „Vormeister” (hajótűzer-tizedes) vezetés alatt megindultunk a tengeri szörny végjárására.

Amint felértünk egy oldalhágcsón a középső fedelzetre, hat gyönyörű, válogatott ágyupéldány üdvözölt bennünket (hat! Isten! némán, de jelentőségteljesen) — Azt látszottak kitéjezni, hogy: reszkess halandó „in meinem Schlunde ist Oesterreich”.

Vezetőnk, ki harmadfeléve eszi az állam kétszer-sültjét, meglepő értelmességgel mutatta be Krupp ur nemese ivadékait. Gyakorlott kezének egy-egy

*) Talán a tévétel a „nyitavag bajóival” lehetne valami kombinációt csinálni.

forгатására, emelintésére úgy parázott neki az a nehézkes cső, mintha csak játékszer volna. Kihuz egy elmes és könnyű szerkezetű tolvásait, s megnyílik a halál torka; majd megcsavar egy kis kerekét és felemelkedik (in effigie) a mázias löveg; más sodorintás és belényomul a csőbe. Végül (zsusz) becsapja a nyílást és megbuz egy kis zsinórt..... erre már át is lyukasította az ellenhajót. S mindez oly gyorsan megy, hogy hat (12 c/m átmérőjű) ágyú, mindegyik tizenkét lövésre számítva, egy perc alatt szitává lövöldözheti a másik hajót, ha — (és ez a bökkenő) — nem volna amaz rófnyi vastag páncéllal megvédve az ilyen cirógatások ellen.

Mutattak hozzávaló löveget is. (Nem egy embernek futott végig hátán a borzongás, midőn az ilyeneket nézegette tavaly a kiállításon.)

Cukorsüvegek ezek vasból. Alul széles, felül csúcsos s telisded tele vannak robbantószerekkel. Midőn egyik libabőrbeli a másikba estünk a látásukon, vezetőnk megvizsgálat, hogy van még különbség: a forgatható toronyágyú.

Valóságos mammut az ágyúk között. Hossza vagy nyolc-tíz méter és vastagsága a töltőlyuknál lesz másfélméter, csőátméréje 35 cmeter.

Lehuzta róla a védőpókrócot s kihuzta a cső dugóját, miközben biztosított, hogy nem kell télenőnk, olyan mint a maszúletett barány, ha nincs mögötte a tüzes gyutacs. Bárban beledughatjuk a fejünket torkába, (bele is fét-volna kettőnké) nem harap.

ugy — látszik — nagyon is elvi természetű keretében.

Itt van az ideje, hogy ezzel a kérdéssel a szegényügyi bizottság végre komolyan, behatóan foglalkozzék és mielőbb véleményes javaslatot terjeszzen a városi tanács utján a képviselőtestület elé.

Politikai szemle.

Belföld.

A bűnvádi perrendtartás életbejuttatásáról szóló javaslat csak húzódik a végtelenig. Még mindig sok szónok van felírva s egyelőre bajos volna megmondani, hogy mikor fog az véget érni. Az obstructio tehát, habár szelidebb alakjában, mindenesetre meg van.

A javaslat tárgyalását e hó 12-én folytatják. A hétfői (14-iki) ülésre a katonai javaslatok tárgyalását tűzte ki a ház. A 12-iki ülésen a vitát Okolicsányi László kezdte meg, ki nagyon természetesen: újat nem igen tudott mondani, amit már az eddigi ellenzéki szónokok el nem mondtak volna. Szerinte is a jelen javaslat, a büntető perrendtartás valóban szabadelvű törvényébe a reakció mérget fogja bevinni. Nagy sérelmet lát a sajtószabadságra a javaslat 16. szakaszában. A javaslatot nem fogadja el. Utána a szabadelvű pártból Szentiványi Kálmán a javaslat mellett. A reakció vádját, melylyel az ellenzék a szabadelvű pártot éppen e javaslat alkalmából vádolja, nem tartja beigazoltnak. Véleménye szerint a sajtónak hivatása az, hogy ellenőrizze a sajtus rei publicae-t; ebben a fontos hivatásában önmagában bírja a sajtó fejlődésének garanciáit. A szónok párta zajos helyesléssel fogadta a sikerült beszédet. Utána Károlyi István gróf szólalt fel, ki eddig pártkonvívű volt, s Apponyi Albert gróftól valja vezetének. (A gróf azóta tényleg belepült a nemzeti pártba). Ő hosszabb idő óta rosszalja már, hogy nem egyforma mértékkel ítéli meg az emberek elkövetett vétségeit. S ugy az ellenzék, mint a kormány párt szempontból ítél. A sajtóból ki akarják sajtolni a sajtószabadságot. A javaslatot nem fogadja el. Azután Polczner Jenő következett, a ki azt mondta, hogy az ő véleménye szerint a közvélemény a sajtó megrendszabályozását nem ohajja. N-m is teszi fel a szabadelvű pártból, hogy a javaslatot el fogadja, de ha elfogadná, változtassa meg akkor a nevét. Györy, Visontai és Bartha javaslatát pártolja.

A katonai javaslatok.

A képviselőház e hó 14-én hétfőn fogott a katonai javaslatok tárgyalásához. Elsőnek Münich Aurél előadó szól, ki az első katonai javaslatot, t. i. azt, mely a közös hadsereg katonai nevelés és tisztképző intézetéinél a magyar korona országbeli ifjak részére létesítendő új állami alapítványi helyekről szól. Rövid, de lendületes beszéddel ajánlotta a javaslatot elfogadásra. Utána a függetlenségi párt részéről hárman szólaltak fel: Tóth János, Benyovszky gróf és Okolicsányi László, kik a függetlenségi és 48-as párt ismert előzetes hátrózata értelmében a javaslat ellen szóltak s azt el nem fogadják. Tóth János, a párt elvi álláspontját hangoztatta. Benyovszky gróf a nemzeti hadseregsürgeti s magyar vezényszót kér az ujoncok kiképzésére. Okolicsányi László pedig azért nem fogadja el, mert eddig is úgy kezelték a magyar alapítványokat, hogy az ifjakat, kiket ennek költségén neveltek, nem a magyar, hanem az osztrák földön levő intézetekben helyezték el. A javaslat részletes tárgyalásánál felszólt Thaly Kálmán, Györy Elek és Fejérváry honvédelmi miniszter. A névszerűt szavazásnál a függetlenségi párt kivételével az összes pártok megszavazták a javaslatot. Az idő előhaladottsága miatt a honvédevelő intézetekről szóló javaslat tárgyalása más napra maradt.

Külföld.

Merénylet Párisban.

A francia köztársaság elnöke Faure Felix ellen anarkista merényletet követtek el e hó 11-én a boulognei erdőben, mikor a longchamps-i versenyre hajított. Semmi baja sem esett. A merénylet színhelyét egy bokrot szemelték ki, a hol egy robbanó-annyaggal töltött vascsővel, egy tört és egy felírással cédulát találtak, melyre ez volt írva: *Faure Felix el van ítélve. Elzász, Lotharingia, Köln.* A merénylet elmenekült, de a merénylet színhelyén a felízgalt tömeg a két titkos rendőrt, kik kezökben tartották az ott talált pisztolyt és tört, tartotta merényletnek, s az egyiket véresre verte, úgy hogy kórházba kellett vinni.

A merénylet alkalmával három embert fogtak el; a foglalkozás nélkül levő Gallet testvéreket, kik Le Valloisban laktak s a Gentillyben lakó Lauvint. De bizonyítékot ellenük nem találván, éjfélok szabadon bocsátották őket. A legtöbb lap a merényletet vagy örült tettének, vagy gyermekes csínynek tartja. A socialisták pedig a rendőrség machinációinak tartják.

Bécsi viszonyok.

Bécs, 1897. június.

Pünkösd-vasárnap kedveért ellátogatam a közeli „Venedig in Wien”-be, hol még a régi „bécsi Gemüthlichkeit” utolsó cseppjeit minden órában egy-egy evőkanállal meg lehet ízlelni. Ott különféle zenekaroktól hallottam néhány egyveleget, melyeknek mindéggyike a szokásos „Heil dir mein Österreich” melódiájával végződött, mire a közönség általános lelkesedéssel és tapsal felelt. Igen „Heil dir mein Österreich”.

Olyan busan, olyan szomorúan szól ez a dal, akár csak temetésre szólna. Különféle gondolatokat és érzelmeket kellett fel bennem. Hisz Ausztriát a nagyvilág előtt Bécs képviseli, és e város, a régi, hatalmas Bécs a 19 század végén minden más művelt államnak és városnak ellentétül az általános beke iránti: sóhajok dacára középpontját képezi a vak reakciónak, a nyers erőszaknak, a lélettét ököljognak, úgy hogy melán gondolkozik az ember: vajjon a középkorban, vagy pedig a gőzerő és villamosság korában élünk-e? A lakosság nagy része a városi képviselőtestület (Gemeinderath) és az országgház (Landtag) teljesen; a reikszrat nagy mértékben oly elemek által van fertőzve, melyeknek feketé szőlőjára tüzes betűkkel az irigység, rágalom, boszu, hazugság és örökös harc vannak írva. Pár év óta rombolnak mindent, ami nemes és szép, lelépítenek helyette mindent, mi bárgyú és káros; megmérgezik a várost annak minden sarkában, a lakosságot annak minden osztályában. Ha kerdezik: miért? a felelet reá: csupán azért, hogy e „bécsi jakobinusok” vezére vagy mint sokan nevezik: „Bécs nagy-múltja mérhetetlen és egészségtelen ambícióját kielégíthesse, mely célból a legutaltosabb eszközöt sem veti meg. Természetes, hogy ehhez járul még azoknak megjutalmazása; kik őt a sötét küzdelemben segítették. Ugy, hogy a keresztény szocialis párt jelenlegi küzdele már nem más, mint egy erőszakos harc ama lehetetlen ígéretek teljesítésére, melyeket a félrevezetett népek és sajtó közvetlen segítőknek tett

Azon számtalan megalázó és megvetendő tettekről, melyeket a párt csupán az utóbbi időben vitt végbe, talán nem lesz érdektelen néhányat felemlíteni. Így pl. Bécs egyik legnemesebb intézményétől: az önkéntes mentőegyesülettől, melyet Bécs példájára már a legtöbb világvárosban bevezettek, megtagadta a kért segélyt, mert az nem egyezett bele abba, hogy az antiszemizmus magvait hintsék közébe. Nemcsak Bécs, de az egész világ egyik leghűresebb színészének: Sonnenhaltnak megtagadta a párt a városi képviselőtestület kisebbsége által követelt városi rendjelet. Hogy miért, azt a színész neve elárulja, ki 40 év óta

Rettentő torka úgy ásított, mintha unalokoznék s vaspáncélra éheznek. A hozzávaló löveg akkora, mint egy szárazföldi mozsárágyú és vége tühegyes.

Hári János vitéz azt mondaná rá: olyan nehéz, hogy tehervanattal köll az ellenségre vinni, ha kilőték.

Derék „Vormeisterünk” ezután beállt az ágyutornyába és néhány kézműdolivalat demonstrálta, hogyan lehet ez az bizonyú alkotmányt bizonyos segélyével pillanat alatt bármerre forogtatni, vele célozni, és egy gyenge ütással hét kilométer borderejű lövést csinálni.

Ekközben oly természetzeni s vegyi magyarázatokat adott, hogy egynemely professzor is megirigyelhette.

Szinte bagatellnek lánt fel ennek látása után a fedélzeti ágyú sora, melyekből másodpercenként egyet löhet az ember, vagyis inkább három ember, mert egyik kinyitja, a másik bedugja a golyót, a harmadik elcsententi.

Mind ezekhez természetesen roppant kezelő és segítő apparátus, erő, ember, szükséges.

Hydraulikus és villamos gépek, csövek, kerekek tömegei találkoztunk, mi-t valami géppárban, nem is szólván a torpedókról, ezekről az ördögmasinákról, amelyek maguktól kormányozódnak a víz alatt és ha szerencsésen beleütköznek egy hajóba, alig két méternyi nagyságuk dacára kásává sprítják az egész uszó erődítményt.

Ezen tessék mosolyogni!

Tekintve, hogy a hadihajó nem csupán ágyukamrákból áll, hanem magával hordoz 400 emberre való laktnyát, egy kis kőszénbányát és az admirális ur finom bocszivarjait is nem csekély mértékben a személyes pozíciójával töltöni meg a levegőt, ha felrobban!

Megnéztük tehát, hogy áll mindez a robbanás előtt.

A tisztai lakások „angol kényelemmel” vannak berendezve, s minden ragyog a tisztaságtól és a (ismét hál! Isten!) használatlanságtól. Nem akarjuk felsorolni a rangszerinti elkülönítést és berendezést, mert kevés a helyünk, hanem szenteljünk egy pillantást a legénység helyiségeinek.

Itt is, mint a laktanyákban, feltétlen tisztaságnak kell honolnia és se vége, se hossza a surolásnak, pucolásnak. Sok gadaasszony megirigyelhette azt a szorgalmat, melylyel a morc tengerész fluk legkisebb szerszámukat is rendben tartják.

Étkezés és alvás egész sajátos módon történik, miután a hullámok limbálása ellen kell védekezniük. Asztalaik és padkaik a padmalyról lögnak le és oda visszarakhatók. Éjszakára az étterem hálóteremmé változik szálal, hogy az összegöngyölt (fügő ágyakat (Hängematte) sorjában szegre akasztják és ez bármily magas hullámjárásnál vízszintes síkra helyezkedik

A mi bakáink profánja hűzésekülése a — „Zwieback”-hoz és a nem épen tömjénillatú beszózott hús-konzervekhez képest, melyekkel a matrózok hosszú utjaik alatt táplálkoznak. S mégis valamennyi jól megtermett, egészséges legény. A félelmetes fegyelem és a tenger „strapái” okai ennek.

A kaszárnyák „dunklija” pivalóságos salon lehet a hadihajók aristomaihoz viszonyítva, mert a matrózok lent, a hajó legmélyebb, legsötétebb részében ülnek le az „dajcell”-ben, hetvenöt centiméternyi páncél által védve a legszűkebb világlástól is.

De azért vig gyerek a tengerész, ha szabadjára hagyják (pl. minden rendű és rangú (s hányféle ragkülönbözöt van) „Marine”-ket láthat az ember. Spádeval, borjuval, biciklivel és — szerelével. A polai „galambok” szive már-be lehet rendezve a hűtlenségre, mert az állam bármely órában végtelen tengerre küldheti a „kiválasztottakat.”

Marcona tengerésztisztek — [szakállra nézve akárhány Tegehoff van köztük] — apódságukat vizitk sétálni a „Giardinoba” s a billiárdasztalnál ártatlan golyóbiszással tartják fenn magukban a haici kedvet.

Magá a város nagyon alkalmis erődítményekre fekvésénél fogva, amit már a rómaiak is leismertek, mert szállást alkottak e helyen. A roppant arena ivesablaku körfalai maig is hirdetik urakukat. Pola (tere most is „foro” [forum] nevet visel, s egy teljesen ép Jupiterieplomb, továbbá két diadali műtárgyat is „ürbe” letűnt hatalmát. Velence szárnys oroszlánja és dogekalapos kő-cimere azonban ott diszeleg ezen emlékek is, mintha csak a jó velencei köztársaság le akarta volna „stemplizni” e maradványokat felségjoga kimutatására.

Ma már mindezek fölül kerekedett a „piros-fehér piros” tengerészeti zászló s inuen indul ki a oceánokra.

Dante még így emlékszik meg e helyről:

„A Pola presso il Quarnero”

„Che Italia chiude ed i suoi termini bagna” [Pola, a Quarnero közelében, mely Olaszországot lezárja és végeit mossa]

Századok múltak és ina Ausztria végeit nyalodásak az Adria öbleinek hullámai. Lezárja pedig őket: „Alfred Krupp, Essen.” M — r B.

képezi a Burgszínház egyik legerősebb oszlopát. (Néhány nappal e hős tett után O felsége részese-tette a művészt kiváló kitüntetésben azáltal, hogy arczképet küldte neki nagyon hízogó saját-kezüleg írt sorokkal.)

A város által évente segélyben részesített zaidő árvaháztól megvonta a 200 forintnyi, szóval kétszáz forintnyi segélyt. Ehhez hasonló dolgok napirenden vannak, de Luengernek legutóbbi mesterműve az erőszakkal felidézett lóvasuti-strike, melyet ugyan felsőbb helyről hozza intézett parancs folytán az utóbbi pillanatban visszatartani igyekezett, — hanem a hőst itt elhagyta ereje. Nem is vert az ő szíve a lóvasuti kocsikért, csupán pressiót akart gyakorolni a lóvasuti társaságra, — tehát ismét erőszak — másrészt pedig sok ezer szegény ember kárára népszerűségeit hajhászott.

Ilyen körülmények közt a gazdasági életnek minden ága csak hanyatlak. Különösen pedig az ipar és kereskedelem, melyek kedvéért más államok oly ekkeseredetlen küzdenek. A szállodatalajdonosok panasza naponta nő a gyérülő idegenforgalom miatt. Különösen a kelet üzletemberei kerülnek most a várost. Az iparosok panaszkodnak a rossz üzletmenet fölött, ugyszintén a kereskedők nagyrésze. A régi híres bécsi cégek közül számosan ma már csak par renomée folytatják az üzletet. A vállalkozási szellem teljesen kihalt, minek bizonyossága az, hogy a jelen olcsó pénzvizonyok dacára egyetlenegy nagyobb ipari vagy kereskedelmi vállalat sem létesül. Ha van is valakinek ehhez kedve, a vállalat központját bizonyára Ausztria határán kívül helyezi el, míg itt csak fióküzletét alapít. Hiányzik a bizalom, hiányzik a felbátorítás illetékes helyekről; mindentől nehézségek, ahol a tőke mutatkozik, úgy hogy annak termékeny elhelyezése azáltal, hogy ellenségnek tekintik, nagyon meg van nehezítve.

A legszebb helyein a városnak most háztérek vannak eladásra szánya. De nem mutatkozik egyén Bécsben (!) aki egyhamar rászánná magát az építésre. Nem akarja mutatni a tőkét, inkább elhelyezi azt biztos kamatokhoz hozó értékpapírokba, melyeket azután zár alá tesz, úgy hogy ez nem más, mint tesaurálás, ugyan nem csengő pénzben, de naponta könnyen értékesíthető pénztételekben. Ugyanezen okból emelkednek oly szakadatlanul a járadékok záloglevelek és elsőbbségi kötvények, általában a biztos hamatokat hozó értékpapírok árai.

De érzi a városi képviselőtestület maga is a zsákutat, melybe lassan-lassan téved. Az ujonnan építendő városi gázgyárhoz szükséges tőkét heteken át való koldulás után nem volt képes felvenni, úgy hogy már városi bank alapításáról gondoskodtak.

Hogy mindennek mi lesz a vége, az előre látható. Ha tovább is így folynak a dolgok a fő-és székvárosban, Bécsben, a 20. század minden tere a hanyatlás telőpontjával fog beköszönten, amint már most részben, úgy akkor teljesen a költőli gyönyörnek lesz kitéve a város és annak lakossága, mely akkor későn fog gondolkodni — ha ugyan gondolkodni képes leendő — egy antiszemita polgármesteri és városi képviselőtestületi aera aranykora (?) fölött.

Mi magyarok, kiket Luenger ellenségnek tekint, tanulni fogunk a keresztény-szocialista párt példáján, mely megmutatja: mely uton haladjunk és melytől óvakodjunk.

S. A.

A zágrábi érsek.

— Muraközi bérmlás. —

Zalavármegye éjszaki részén Hornig Károly püspök útját virággal szórják be. Ezek és ezek járulnak a szeretett főpap elé, hogy a bérmlás szentségében részesülhessenek. Zúgó éljenzés kíséri messze el a hosszú országutakon, és ugyanazzal fogadják már az elébe jövő tisztelőket a másik határban. A vallásos erőtelt eme szép megnyilvánulása nyugalommal tölti el a hívők lelkét. Hornig Károlyban a nagy és nemesszívű emberbarátot, a tudományok apostolát, a jó hazafit, egyházának érdemes főpapját tiszteli mindenki. És ez így rendben van! Nem kérés-szokott tüntetés ez; ez az őszinte tiszta érzetek, a szeretet, a tisztelet hamisítatlan megnyilatkozása.

S míg mindez főnp történik a megye éjszaki részén, lent délen, Muraközben is, várják a püspököt.

A kulturális-egyesületek ott bármily tevékeny munkásságot igyekeznek is kifejteni. Muraköz magyarosodása érdekében, ez nagyon kétséges sikerrel kecsegtethet bennünket. Sziszifuszi munka ez, mert míg egyrésztől a tanítószög vállvetett erőlködéssel hintegeli a magyar érzés, a hazafiság zsenge magvait, ott leselkedik az izzadó földmivés háta mögött a sötét felleg, mely rohanó záppal kimossa a felvert talajból a csirának indult magvat.

Muraköz mint egyházkerület Horvátországhoz tartozik. Poszilovics zágrábi érsek, egyúttal Muraköznek püspöke is és így a papság feltétlen hódolattal tartozik egyházfejének.

E hó 17-én Peszitovics érsek megkezdi bérmlási körújtát Zalavármegyében és muraközi barátai ünnepélyes fogadtatásban kívánják őt részesíteni.

Csáktornán veszi kezdetét az ünnepeltes. Csáktornya képviselőtestülete e hó 10-én gyűlést tartott, melyen a fogadtatást részletesen megbeszéltek.

„A Kossuth-Lajos-utcában a Salon-féle háznál, diadalkapu helyett fölállított s füzérekkel díszített oszlopok mellett várja be tarackok durrogással közben a körmenet, élén a városi előjárósággal, a Varasd felől kocsin érkező egyházi fejedelmet, kit itt a város részéről Vrancsics Károly városbíró röviden üdvözöl. A hivatalok, hatóságok iskolák és tüzoltóság fölkeretnek, hogy a körmenethez csatlakozzanak, valamint a háztulajdonosok is fölhívatoak, hogy házaikat lobogózzák fel. Este fátylas-menet rendeztetik s e célra 100 darab fátyla szerzetetik be. A fátylasmenet a Zrínyi-térről kiindulva a Fő-utcán, Fő-téren, Iskola-utcán és Gabona-téren vonul végig a tüzoltóság szeptáráig, a hol a fátylak el lesznek olva. A képviselőtestület 18-án délelőt tiszteleg a megyei püspökkel.”

A képviselőtestület ezzel a határozatával jóval túlléte a célon, és ez méltó felháborodást keltett a város előkelő rétegeiben.

Csáktornyának mindenestre kötelessége, hogy fogadtatásban részesítse a főpapot, de mindenestre csak olyanban, mint a minő a horvát érseket megilleti.

A főpapot megilletik: harangok zúgása, mozsarak dörgése, a templomi zászlók elültívése, az „Ecce sacerdos magnus” hangjai s minden, a mi a közönség vallásos érzületének megnyilatkozását bizonyítja.

De mit jelent a fátylas menet? Ilyen tüntetéssel csak a honfuit és politikai érdemeket szokták nálunk Magyarországon megjutalmazni.

Csáktornya hazafias polgársága ezzel a határozattal szemben sehogy sem tudja megérteni: miért legyen a ő városuk császárabb a császárnál, mikor még a szomszéd ultrahorvát! Varasd sem akarja Po-ilovicsot más-sal fogadni, mint a mi csak a főpapot illeti meg.

Ime, a horvátországi Varasd nagy súlyt fektet az érsek politikai szereplésére, és Csáktornya, melyet a magyar hazafiság erős végyarának hisz mindenki, nem számol előre azzal: vajjon miként magyarazzák cselekedetüket politikai körökben. Határozott állásfoglalásnak tűnnek az fel, a magyar ellens főpap politikája mellett.

A kedélyek hír szerint kissé forrongnak Csáktornyán, az intelligencia teljesen távol tartja magát a fogadtatástól. Házaikra nem tűzik ki a magyar lobogót, melyet ép Zágrábban gyaláztak meg nemrég; sőt ellentüntetéstől is lehet tartani.

A zágrábi érsek, még csak nem is titokban, ellensége a magyaroknak.

Talán valahogy sikerül majd Muraköz egyes részeiben a papságnak lelkes tüntetéseket rendezni, de Csáktornya már eleve titlakozik az ellen, mert nem akarja az érseket elválasztani attól a főpaptól, ki nemcsak hogy magyarul nem tud, de gyűlöli annak a földnek legkisebb rögét is, melyet bérmlása alatt itt taposni készül.

Talán megmástitja programját Csáktornya még idő előtt és csak annyit ad a főpapnak, a mennyi a főpapé.

Tollfuttában.

Ez a hét az „aproszentek” hete.

A kis elemiiskolai tanulók olyan fontoskodó képpel, olyan aranyos komolysággal cipelik hónuk alatt a rengeteg könyvnyalabot, mintha csak ők tartanák kezökben a világ sorsát.

Most folynak a vizsgálatok.

Nagy szó ez!

A katona nem indul nagyobb szorongással a háboru tüzebe, mint ahogy ezek az arányos, ártatlan kicsikék mennek az iskolai termék 20—22 fokos melegébe.

Mindegyik be akarja mutatni vitézségét, hogy miképpen tud megbirkózni azzal a sok-sok nehéz dologgal, a mivel a modern haladás szellemé rogyásig rakja szegénykének a fejét.

Egyiknek-másiknak arcán ott ragyog egy-egy sugara az önértetnek. Legtöbbnek arca azonban olyan vértelen, olyan fakó, mintha a meleg, piros vér onnan mind azokba a rózsaszirmokba szökött volna, melyek a kezökben tartott csokorból mosolyognak ki biztató vidámsággal.

Az ártatlan jó lelkek abban a hitben vannak, hogy a vizsgálat nagynapján van a végítélet napja; ekkor dől el az ő sorsuk.

Azok a szigorú tanító-bácsik, meg tanító-nénik isten viláágért sem árulnak el szegénykének, hogy ez a szivszorongató nap nem lesz befolyással sorsukra; hogy ez az egész csak arra való csupán, hogy szokjak meg a nyilvánosságot.

Igy azután nem csoda, ha olyan rettenetes módon szurkolnak, hogy egyik másik felelmeben még a nevét sem tudja megmondani.

Hisz minden más ott körülötök, mint egyébkor szokott lenni. A tanító-bácsi vagy tanító-néni ünnepi ruhában; ők is ünneplőben vannak; az iskola-terem föl van díszítve. Minden olyan szivszorongatóan furcsa! Még a levegő-oszlop is mintha valami nyomasztó csenddel, hallgatagsággal feküdnék a tisztára surolt padokra. Mások úgy él, úgy hullámszik ott minden. A belőró nap-sugarakban kavargva, táncolva szokott tündéni a padlóról fölvert finom por. A levegő hullámszik vigan, csintalanul; bele-belemarkol a nap-sugarban fűdő pot-atomokba, szerteszórja azokat hogy alig győznék megint egy csomóba verődni.

A rajzó méhek dongásához hasonló hángzavargásból hol innen, hol onnan csendül ki egy-egy trillázó kacaj. Minden fej — mintha villam-ütésre mozdulna — arra fordul; aztán teljes orchestrumban tör ki a nevetés. Miska gyerek Napoleon-csákót tett a szundikaló Pistika fejébe.

Hol van most az ártatlan gyermeklelkeknek ez a vidám, mosolygó, röpöködő pillangó-élete?

Minden hallgat, minden csendes. A levegő sem mozdul. A podium feldíszített asztalán még azok a virágcsokrok sem mosolyognak igazi, becsületes virágszívvél. Azok a rózsabimbók is mintha csak kémkedni jöttek volna ide és gyönyörködni az „aproszentek” generalis szurkolásában. A kinyílt piros rózsák szirmai olyanok, mintha mind megannyi gyönyölára kiöltött apró virágnyelvecske volna.

A tanító-bácsi egy-egy szavával megszakítja a kínos csendet. Int, biztat, bátorít; lelket akar önteni a kis csapatba; de a mindent bajszálynira megérező gyermeklelek észreveszi, hogy az ő jóságos hangja sem olyan élénk, olyan csengő, mint mások; mintha valami boszorkányos hángfogót szorítottak volna a hangszalagjaira.

Aztán jönnek a papák, mamák; mind-mind szép ünnepi öltözetben. Most egészen másképp lépnek be és másként beszélnek, mint mikor évközben eljöttek megkérni a tanító-bácsit, hogy büntesse meg Jancsikát vagy Józsikát, mert gummpuskáz, eljár a felső-templomba harangozni vagy fészek-szedni.

Majd a hallgató csendet egy zajosabb ajtónyitás szakítja meg. A szélesen fölított ajtószárny tompa ütődéssel csapódik egyik közeli vendég szék támlájához. A tanító-bácsi megáll, kiegyenesedik meghajol. Az aprósze ntek telug

rálnak. Belépnek komoly, ünnepies arccal a „hivatalos” bácsik, az *elnök* ur, meg az iskola széki *látják* elöször a kis szorongó teremtesek. Jaj! az valami nagyon szigorú bácsi lehet! A kis apró teremtesek még jobban szepegnek.

Megkezdődik a vizsgálat.

A nagy csend eleinte fojtogatja a torkokat. A betűk egybefolyznak, táncolnak, iromban nagyra nőnek, majd parányin összeszuszorodnak, ide-oda hullámlanak a feleletől beközdösült gyermekszemek előtt.

Lassankint szanban, hol innen, hol onnan elősurran a gyermek-világ egy-egy csintalan, picinyke tündére; kacagtató, kedves badarságokat lopnak az ártatlan ajkakra és megtörik a komolyság boszorkánynomásának kinos hatását. A komoly férfiak szívbe valami edes, enyha melegség surran be. A redős homlokokat meg-megcirógatják a régen elmúlt gyermekkor vidám remniscenciái és megaranyozzák a lakó arccokat.

A gyermekszívek vékonyka zárja is hamar fölpatan. Megnyitnak kedves bizalmassággal azok az ártatlan himporos szívek és elragadó, ellenállhatatlan varázssukkal visszafoglalják azt a kedves birodalmat, a mit ilyenkor mindenáron okkupálni akarnak a komoly bácsik.

A városházából.

A városi képviselőtestület f. hó 12-én tartott közgyűlésében a következők tárgyaltaak:

1. A *kegyes tanítórend és a város közönsége között — a fogymnáziumnak tanterékkel való el-látására vonatkozó szerződésbeli kötelezettségük mibenállásáról véleményadással kiküldött bizottság jelentése.* A kiküldött bizottság azon véleményének adott kitűzést, hogy a kegyes tanítórend a szerződés értelmében köteles a párhuzamos osztályokat is a szükséges tanterékkel ellátni és ebbeli véleményét terjedelmes memorandumban tüzetesen indokolja. A közgyűlés ezen jelentést tudomásul vette, mivel azonban a rendkormány a bizottság elemi étes véleményben van, határoztaik, hogy az összes iratok a vallás és közoktatási miniszterhez felérjesszenek, hogy a szerződés értelmében ő döntően a vitás kérdésben.

2. A *városi közkórház 1896 ik évi zárszámadása.* A számvizsgáló bizottság jelentése alapján a zárszámadás tudomásul vetett és jóváhagyás véget a felsőbb hatóságokhoz felérjessztetik.

3. *Karcsygné Nádasy Katinka 1000 frtos adományának bejelentése.* A közgyűlés tetzés-el tudomásul vette ezen bejelentést, az adományozónak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz és erről az adományozót átíratja értesíti. Az adományozóti 1000 forintból 500 forintot a szegényház-alapra, 500 forintot pedig az árvaház-alapra utaltatott be.

4. *Az országos tanítói nyugdíj-alapra a tan-köteles gyermekek által fizetni rendelt 15 kr. hozzájárulás szabályozása tárgyában a v. tanács javaslata.* A közgyűlés elfogadta a v. tanács abbéli javaslatát, hogy ezen illeték a községi népiskolánál évenként és fejenként 15 krajcár az eddigi gyakorlat szerint fizetessék.

5. *Földbérleti szerződések bejelentése.* A bejelenteti szerződéseket a közgyűlés jóváhagyta.

H I R E K.

— **A felsőtemplom javára.** *Gelsei Gutmann Vilmos* kir. tanácsos 250 frtot adott a felső templom javára azzal a kijelentéssel, hogy ha a templomot újra építik, még 250 frttal hozzájárul.

— **Tanítók értekezlete.** A Zala-megyei általános tanítótestület a ez ideki közgyűlése Nagy-Kanizsán, augusztusban fog megtartatni. A nagykanizsai tanítók a vakációi szétoszlás előtt értekezletet tartanak, hogy a vendégfogadás módozatait előre megbeszéljék. Az e tárgyban hozzánk beküldött meghívó így szól: »A nagykanizsai járás tanítói körének Nagy-Kanizsán

működő i. t. tagjait kérem, hogy június 19-én (szombaton) délelőtt 10 órakor a központi népiszkola 4-ik fiu-osztályának termében értekezletre egybegyűlni sziveskedjenek. Az értekezlet tárgyát a megyei tantestületi közgyűlés alkalmával leendő vendégfogadás megbeszélése fogja képezni. Nagy-Kanizsán, 1897. jun. 16. Szalay Sándor, járási elnök.

— **Dr. Ernyei István** a kegyes tanító-rend tehetséges és rokonszenves tagja, ki a nagykanizsai főgimnáziumnál is működött, a piarista rendből kilépett és az ev. ref. vallásra tért át. Őt e napokban Hódmezővá-árhelyen, az ev. ref. főgimnázium rendes tanárául a latin-magyar tanszékre 11 pályázó közül megválasztatták.

— **A hírlapírók körének** tagjait ez uton hívják fel, hogy a szombati összejeve-tel a „*sáncu*” kerthelyiségben lesz.

— **A pécsi dalárda Nagy-Kanizsán.** Az országos híró pécsi dalárdakar híri szerint még e hó folyamán egy estén át mi is fogunk gyönyörködni A dalárdában legutóbb a »Cornevillei harangok» előadásával a pécsi nemzeti színházban aratott fényes sikert, melyet e hét folyamán har-madszor ismételnék meg. A pécsiek egy egy nagy sóproni hangversenyre készülnek, és átutazóban Kanizsán ki jognak szállni. A pécsiek néhány év előtt nagyon szép emlékeket hagytak maguk után kitűnő dalárdájukkal és ezt kívánják ők most újból feleleveníteni, a minek persze a mi közönségünk egész szívéből örvend.

— **Óvodák zárúnépelye.** A nagykanizsai Kisdiednevelő-Egyesület negy óvodájának évzáró ünnepele június hó 27-én vasarnap délután 2 $\frac{1}{2}$ —5 óra közt a Polgári-Egylet kertjében, kedvezőtlen idő esetében annak nagytermében tartatik meg. Belépti-díj felnőtteknek 20 kr., gyermekeknek 10 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A n. é. közönség szives pártoló érdeklődését kéri az egyesület választmányára. — Az óvodai új évfolyam augusztus 1 én kezdődik. A VI—VII. kerületi óvodában nyári szünet nem tartatik. A A Nador- és az Arany János-utcai óvodák veze-tői a szünetidő alatt a rendes óvodai órák betartásával és a rendes havi tandíj mellett magán előadás tartanak.

— **A vörös-kereszt-egylet közgyűlése.** A magyar szent korona országai Vörös Kereszt-Egyetének nagykanizsai választmánya 1897. évi június hó 12-én délután 4 órakor tartotta évi rendes közgyűlést. Szentgyörgyvári Stirling Sándor elnök a gyűlést megnyitva, szíveslyes szavakkal üdvözölte a megjelenteket. Felolvasatott a jelentés a lefolyt évi működésről, valamint a számvizsgáló bizottság jelentése, melyek jóváhagyólag tudomásul vettek. A sorrend szerint kilépő választmányi tagok helyett újból megválasztattak: Ebenspanger Lipótné, Hoffmann Mórné, Kürschner Ignacné, Sommer Sándorné, dr. Tripammer Rezsőné, Vécsey Zsigmondné, urnök, Ebenspanger Lipót, Fűspök József Grünhut Henrik, Györfly János, Lengyel Lajos, Tripammer Gyula, Vagner Károly, Vécsey Zsigmond urak. A közgyűlést követőleg választmányi gyűlés tartatott, melyen a tisztikar következők alakult meg: Elnök: Szentgyörgyvári Stirling Sándor. Társelnök: Fesselhofer Józsefné. Alelnök: Ebenspanger Lipót. Társalelnök: Fischl Pálné. Pénztárnok: Unger Ullmann Elek. Jegyzők: Tripammer Gyula és Hoffmann Mór.

— **Tűzoltók majálisa.** A miháldi önkéntes tűzoltó-egyesület saját pénztára javára 1897. évi június hó 20-án az örömhegyi fenyvesben zárt-körü táncmulatságot rendez. Belépti díj szemé-lyenként 30 kr. családjegy 80-kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté délután 3 órakor. A szepetkezi önk. tűzoltó-egyesület saját pénztára javára 1897. évi június hó 20-án vasárnap a községi czerinai erdőben tavaszi mulatságot rendez. Belépti-díj személyenként 30 kr. Családjegy 50 kr.

— **Tanulók junálisa.** A nagykanizsai községi elemi-népiszkola növendékei szombaton (június 19-ikén) délután junialis tartanak a sánci kertben. Kedvező idő esetén a tanulók délután 1 órakor a központi iskolánál gyülekeznek és onnan indulnak ki zászlókkal, a tűzoltói zenekar

kiséréteben a junialis színhelyére. Az ártatlanok-nak ez a nyári mulatsága — mint minden évben — ez alkalommal is bizonyára nagyon látoga-tott lesz.

— **Tűzoltó-majális Galambokon.** A galamb-ki önkéntes tűzoltó-egyesület f. évi május hó 13-án, tavaszi mulatságát a galambki szilasi erdőben tartotta meg igen szép sikerrel, amely-nyiben a kedvező időjárás folytán a vidékről is, számosan megjelentek a tűzoltók mulatságán, mely alkalommal fellíztettek: dr. Hauser János ügyvéd 3 frt 20 krt Juk József plébanos 1.60 Sztarszínaky György 1.60, Juk István 1.20. Deli Béla 1.20, Dome-eti János 1.10, Rosenfeld Adolf 1.10, Fischer Lajos, Mészáros Antal, 1—1 frtot, Dénes Jenő 80 kr, Ferencz János 80 kr, Paudur Ferenc 70 kr, Schiller Henrik 70 kr, Kovács János 60 kr. Koplár József 60 kr, Tivolt János 20 kr, Irmler József, dr. Bród Tivadar, Knorczér György, és Fiedler Adolf 60—60 kr, Pajor László 50 kr, Paulin József, Masics Ferenc, Rafai István 40—40 kr, N. N. 35 kr. Joachimsw-lad Lujza, Matyi Jósélné, Weiszberger Kálmán és Hörömpölyi Gyula 30—30 kr, Kincses József, Tóth Antalné, Krucsei Gusztáv, Tabin Mihály, Adorján István, Kelemen Pálné, Tóth János, Bogár Imre, Poredus Antal, Réti Lajos és Knusz László 20—20 krt, Kuti János, Kiczli János, Török János, Benzik József, Obiak Pál, Kálóczi Mátyás, Tormasi Ernő, Varga István, Tóth Imre, Szabó Imre, Huszárkaplár, Marton János, Kotler Gusztáv, Pál István, Matakovics György, Hollus N., Horváth Gyula, Böha Kati, Beneze András, Magyar János, Stanfl Dénés, Beneze Ferenc, Marton László, Szabó László, Rebnitzer Juli, Tóth József, Tóth István, Dömötör János, Varga Péter, 10—10 krt, Bán Barnabás 70 krt. A szives felülfizetőknek ezuton is kö-zösösetet üyilvanítja a testület nevében a rendezéség.

— **Iskolai vizsgálatok.** A nagykanizsai áll. s. közs. polgári fiu iskola nyilvános és magánviz-gálatat az 1896—97. tanév végén a köve kezó sorrendben fognak megtartatni:

- Jun. 21-én d. e. 8—12. Az I. fuosztály minden tantárgyból és az I., II. fuosztály magántanulóinak írásbeli vizsgálatat.
- „ „ d. u. 2—6. Az I., II. fuosztály magántanulóinak szóbeli vizsgálatat.
- „ 22-én d. e. 8—12. A II. fuosztály minden tantárgyból és a III. fuosztály magántanulóinak írás-b. vizsgálatat.
- „ „ d. u. 2 6. A 3. fuosztály magántanulóinak szóbeli vizsgálatat.
- „ 23-án d. e. 8—12. A 3. fuosztály minden tantárgyból.
- „ „ d. u. Szünet.
- „ 24-én d. e. 8—12. A 4. fuosztály minden tantárgyból és a 4. fuosztály magántanulóinak írásb. vizsgálatat.
- „ „ d. u. 2—6. A 4. fuosztály magántanulóinak szóbeli vizsgálatat.
- „ 25-én d. e. 8—12. Az 5. fuosztály minden tantárgyból és a 4., 6. fuosztály magántanulóinak írásb. vizsgálatat.
- „ „ d. u. 2—6. Az 5. 6. fuosztály magántanulóinak szóbeli vizsgálatat.
- „ 26-án d. e. 8—11 $\frac{1}{2}$. A 4. fuosztály minden tantárgyból.
- „ „ d. e. 11 $\frac{1}{2}$ —12. A 4., 5., 6. fuosztály énekből.
- „ „ d. u. Szünet.
- „ 27-én d. e. 8—10. „Te Deum” a tanév bezárása.

A nyilvános vizsgálatokra a t. szülöket és az érdeklődő t. közönséget tisztelettel meghívta Nagy-Kanizsa, 1897. június hó.

Az igazgatóság.

— **Uj orvos Gleichenbergben Dr. Neumark** Sándor egyetemes orvosator, volt klinikai s. orvos Gleichenbergben mint gyakorló orvos letelepedett. Ajánljuk Gleichenbergbe utazó olvasóink figyelmébe.

— **Gyermekcsontváz.** Számtalan titkot befed a néma föld és ha néha a kapavágások napfényre hozzák is a láb alól eltett hullák foszladozó csontvázát az igazságvizsgáló suttogó keze nem beheszedhetik rá, a könyörtelen gyilkosokra, mert néha ezeket is rég beemelte már a hant. A leánykóla régi pincéjében az alapás közben szintén egy csontváza akadtak a munkások. A rendőrcsovis vizsgálat megállapította, hogy körülbelül 2 éves gyermeké lehetett a kit vagy harminc évvel ezelőtt gyilkolhattak meg, mert gyilkosságra vall az, hogy a csontváz oltott mész közé volt temelve.

— **Felkötötte magát.** Schi Ferenc nappal izzadva hajlotta a köszörülő gép kerekét, este pedig rendesen megitta miudazt, amit keresett. Éveken át folytatta ezt a két mesterséget, végre pedig ott hagyta a köszörüt és ivott nappal is, éjjel is. Az utóbbi időben a csendes örütség tünetei mutatkoztak rajta és egyre zaklatia a rendőrséget „nagyfontosságú titkok” felkötésével. E hó 13-án pedig a „szegény község” üs felakasztotta magát a lakásán.

— **Elgázolt kisdéd.** Junius 16-án a reggeli órákban Thomka Endre városi tanácsos udvarába egy vidéki földmives járt be hosszú kocsiival. Midőn megakart fordulni, oly közel jutott lovaival az udvari eselédház nyitott pitvarához, hogy egy ott üldögélő kisdédet elgázolt. A szegény tehetetlen teremtést sőt tudták eszméletre téríteni. A vigyázatlan embert följelentették a kapitányságnál.

— **Haragszom.** A neveket nem áruljuk el, de hisz ez a kedves história megtörtént már nagyon sokszor, nagyon sok helyen, de a legutóbbi alig néhány napja nálunk és ez ismétlődni fog, amíg csak szerelmesek lesznek itt a földön. Egy csokról, egy ártatlan, rossz helyen alkalmazott esokról szól e bus történet. A kacagó kis Amor az ily szép tavaszi napokban ott ül az illatos virágkelyhek szirmain, vagy a legyezők parányi reddő között. Szerelmet lehet ilyenkor a libbenő, könnyű balizt ruha, szerelmet a fű, fa, virág, a nagy mindenségnek legkisebb paránya is. Annak a félig még gyermekleányknak ragyogó kék szemében is ott ragyogott az ebredő szerelem misztériumának minden titokzatos fénye. Rózsás tejfehér arcára kicsi, kívánatos gödröcskéket vajt az iucselkedő, hamiskás mosoly. Egy fonnyadó rózsza szirmait tépdesele álmatagon bársonyos ujjai között. Egy fiu állt mellette, alig idősebb mint ő. Bozontos sápadt fejt aláhorgaszta mellére, sőtén fénylő szemei lábzan égtek és olykor lopva, mohón végigcsókolta sovár tekintetével azt a hullámos szőke haját, azt a bársonyos, duzzadó üde arccskát, azt a gyermekes büszke, hófehér nyakszirtet. Közelismulti egészen a leányhoz a homályos kis szobában, és egy váratlan pillanatban zakatoló vágtyól sarkalva, akaratla ellenére is lassan telemelkedett és egy csattanós csókot nyomolt a leányka nyitl homlokára, közel a kacérkodó hajlincsekhez. A leányka arcát elfutotta a vér, felszökött helyéről és egy pillanat alatt eltűnt. A belső szobából hosszú ideig csak kinos, tuldokló zokogás hangjai hallatszottak. ... Annak a bozontos fejt, sápadt arcú fiúnak szemében lassan meggyűltek a néma könyvek. Vadul viharzott lelkében a kínzó fájdalom. Megindult, hogy bocsánatért könyörögve, oda hulljon a leányka picit lábát elé, de valami ostoba büszkeség mégis csak visszatartotta. — Nem! — Hisz ha szeretne, úgy nem irtóznék attól az ostoba csóktól. Sőtén gondolatait így fűzte tovább: — Bizonyos, hogy nem szeret. Igaz hogy én szem'elen voltam, de szeretem. És ő, ő haragszik, sőt tán gyűlöl is, megvet. Kalapja után nyult, hogy szó nélkül távozzék, de akkor megjelent a küszöbön a mama az ő jóságos arcával. Ele tekintete azonnal tisztában volt a háborus helyzettel. Szó nélkül megindult a belső szoba felé. A fiu lopva utána somfordált. Füleit hegyezve, odaszorítá az ajtó nyílásához. — Mi bajod kicsikém? — kezdte a mama a vallatást. — Megcsókolt. — Ki? — Hát ő..... És ezért haragszol? — Igen. Mamám, ha tudnád, hogy mennyire fáj a szívem. — Menj, te kis bohó! — Oh mit tudod te azt mama, hogy mi ez. Megcsókolt megcsókolt a homlokomon, érted? a homlokomon! — De hisz ez még nem

oly nagy bűn. — De igenis az, mert én úgy kívánom, ha már egyszer megcsókolt, csókolja meg az ajkamat. Ő persze csak a homlokomat csókolta meg, mintha irtóznék az ajkamtól. Igen haragszom..... haragszom!..... — Annak a bozontos fejt, sápadt gyereknek pedig ott az ajtó mellett, felderült az arca..... Ilyen bolondos játékot üz néha, gyakran, itt is, ott is, nagyon sok háznál a kacér kis Amor. Nem az első, nem az utolsó és ismétlődni fog ez mindaddig, míg csak szerelmesek élnek a földön.

Felolva szerkesztő:

SZALAY SANDOR

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Kremsier Izsó

fa-ügynökségi és bizományi üzlete
NAGY-KANIZSÁN.

Üzletem hatásköre: *Puhafa, keményfa, (fűrészsanyag, kádr- és dongafa, vasuti talpfa, bogrnárfa stb.) tűzifa, és végül erdő-ügyeletek lebonyolítása.*

A n. érd. közönség szives megbizását erdők-leírását és készletek jegyzékének beküldését kérem.

GYŐRI KERESK AKADEMIA.

Győr szab. kir. város

KERESKEDELMI AKADEMIAJA

a f. 1897. évi szeptember hó 1-én alsó I. osztályt megnyitja.

A győri kereskedelmi akadémia az ország több ily akadémijával teljesen egyenrangú hasonló képesítést nyújt s a III. ik évfolyamát végzett növendékei önkéntességi joggal bírnak.

Felvételek az intézetbe a közép- és polgári iskola négy alsó osztályát végzett ifjak, illetve kik a szabályszerű felvételi vizsgálatot jó sikerrel kiállják.

A beiratás szeptember 1. 2. 3. napján történik. Előleges jelentkezések az igazgatósághoz intézendők, ugyancsak az igazgatóság készséggel válaszol mindennemű írásbeli megkeresésre.

Tanulók elhelyezését illetőleg személyes érintkezésbe is lehet lépni az igazgatóval július 1-10 és aug. 20-30-ika közt.

Az évi tandíj 80 frt.

Győrött, 1897. június hó 8-án.

A győri Keresk. Akadémia igazgatósága.

1407/ik 1897

170-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Oestereicher Sándor olai lakos végrehajtónak Svastics Hugó végrehajtást szeevedő nkanizsai lakos elleni 120 frt tőke, ennek 1888. évi november 5-től járó 6%, kamatai 1/2%, váltódij, 12 frt 35 kr, 16 frt 90 kr. és 14 frt korábbi végrehajtási 10 frt 20 kr. árverés kérelmi, 34 frt 34 kr. árverés fogana, ositási, 5 frt 35 kr. jelenlegi, továbbá Orosz Pál végrehajtónak 80 frt. tőke, ennek 1887. aug. 19-től 6%, kamatai, 3 frt 10 kr. óvási, 1/2%, váltódij, 30 frt 45 kr. eddigi, mégis Varga Magdolna férj. Dr. Svastics Gézáné végrehajtónak 280 frt tőke, ennek 1888. szeptember 16-tól 6%, kamatai, 3 frt 90 kr. óvási, 1/2%, váltódij, 26 frt 50 kr. eddigi, s a még telmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. trvszék területéhez tartozó a gelsei 852 számú telekjegyzőkönyvben + 84 hrsz. a. felvett s 223 ltrra; — a gelsei 860 sz. tkj. könyvben + 56/a hrsz. a. felvett s 196 ltrra becsült ingatlanok

1897. évi július hó 1-én. d. e. 10 órákor

Gelse községhezánál Boschn Gyula telpersi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kiitt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltott kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. trvszék mint telek-könyvi hatóságnál 1897. évi április hó 30. napján.

GÓZONY
kir. tszéki albiró.

ATTILA-PERMETEZŐGÉP.

Az „Attila” permetező mindazon bajokat melyek a szőlősgazdát eléggé bosszantják, elhárítja és pedig az által, hogy a szőlőkazant egy csavarítás által a putnytól livehejtük, mi által az egész szerkezet már közünkben van Ugy a putny, mint a szerkezet tisztán tartható és a legegyszerűbb munkas szelbontja és össze adni nem kell; mindenki maga bánhat vele. A szörője is paratlan jól szór, valóságos kódot csinál!

Ára 18 forint.

SZIGETI SÁNDOR

KECKSEMÉT

Ugyanitt

KITŰNŐ BICZIKLIK

130 forintért.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves házi szer elismült az idő megpróbálatának, mert már több mint 27 év óta meghibátlan fájdalomcsillapító bedörzölősekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyaktora Horgony-Liniment elnevezése alatt, sem titkos szer, hanem igazi egyszerű házi szer, melynek egy hástartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbetűk utánzat van forgalomban. Ki sem akar megkeresni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

Richter F. A. és társa, osász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt (Thüringia).

Örökös
rényt
csaka

SATURNUS

padlóház ad.

15

Kapható: Fesselhofer József, Neu és Klein, Strém és Klein utaknál Nagy-Kanizsán.
Hochsinger Testv.
Budapest, VII. Almdm-tár 8.

Hirdetmény.

Főméltóságú **Batthyány Strattmann** herceg n.-kanizsai uradalmanak erdőségeiben a következő tűzifa készletek az alább elősorolt árak mellett adatnak el :

340 méterül	I. oszt.	bükkfa hasab	méter öle	11	frt	137 méterül	II. oszt.	nyírhasab	méter öle	7	frt
325 "	II. "	"	"	10	"	50 "	II. "	égerhasab	"	8	"
72 "	I. "	gyertyánfabasab	"	11	"	100 "	II. "	tölgyhasab	"	7	" 50 kr.
680 "	II. "	"	"	10	"	140 "	"	bükkfa-dorong	"	9	"
337 "	III. "	"	"	9	"	300 "	"	gyertyán-dorong	"	8	"
62 "	I. "	cseljabasab	"	11	"	70 "	"	nyírfa-dorong	"	5	" 60 kr.
20 "	II. "	"	"	10	"	300 "	"	bükk-gyertyán-téglafa	"	6	"

A fenn elősorolt tűzifa készlet a helyszínén erdei öleekben adatik el 1. mt. 25 cm. rakásolás mellett, Amely az utakra és nyiladékokra rakásoltatott, közel a közlekedési utakhoz.

A fának a városba való szállítása Surdibükk és Szeptetneki erdőről méterölenként 3 frt; a zsigárdi és nyiresi erdőről méterölenként 2 frt 50 kr.

A megrendelés a nagykanizsai hercegi erdőhivatalnál (volt főbérnökségi iroda) a nap bármely szakában eszközölhető.

Pályf Alajos, s. k.,
urod főerdész.

MEGHÍVÓ.

A „Nagykanizsai Tárházak Részvény-Társaság” Alakuló Közgyűlését

1897. évi június hó 22-én délelőtt 10 órakor, Nagy-Kanizsán a Városház nagytermében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívotnak.

Együttal tekintve a Kereskedelmi Törvény 159. §-ának rendelkezését, felkérjük, miszerint minden aláírt részvény után annak névritkének 20%-át vagyis részvényenkint *negyven koronát jolyó hó 20-ig* ugyanazon intézettel hol a részvények jegyeztettek, befizetni sziveskedjenek.

Nagy-Kanizsán, 1897. június 12-én.

Teljes tisztelettel

Az alapítók megbizottjai:

Délizsai Takarékpénztár r. t.

Keresk. és Iparbank r. t.

Nagykanizsai Bankgyesület r. t.

Nagykanizsai Takarékpénztár r. t.

Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár r. t.

Tárgysorozat:

1. Az alapítók jelentése az alapítóknek kellő aláírás és befizetés által történt biztosításáról.
2. Az alakuló közgyűlés elnökének s jegyzőjének megválasztása.
3. Az alapszabályok megállapítása.
4. A társaság meg, vagy meg nem alakulása iránti határozat.
5. Az alapítók adandó felmentvény iránti határozat.
6. Az alapítók által kinevezett igazgatóság bejelentése és a három tagból álló felügyelőbizottság megválasztása.

Szerkesztőség:

Városház-épület, Fischei Fülöp
könyvkereskedésben.A szerkesztővel értekezni lehet naponta
kint d. u. 4—5 óra közt.Ide intézendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.Bírálatot csak ismert emberek
ből fogadjatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyi takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és serfőződe r. t.” a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egylet, a zalamegyei gazdasági takarékpénztár rész. társ., a nkanizsai kerületi betegsegélyző pénztár hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:

vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischei Fülöp
könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr)
Félévre 6 korona (3 frt — kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)

Hirdetések jutányos számításban

Nyilatkozat díjtalan 10 kr.

Kiosztások, valamint a hirdetések
vonasközök Fischei Fülöp könyv-
kereskedésbe intézendők.

Fakó világ.

Az országgyűlés letárgyalta a katonai tisztképzésről szóló nagyfontosságú törvényjavaslatokat, melyek a már rég táplált nemzeti aspirációk megvalósulását jelentik.

Ebből az alkalomból egyik fővárosi napilapunk nagyfokú elkeseredéssel, erős hazafiúi fájdalommal irt vezér-cikkjében fölajdul, hogy ez a fontos mozzanat majdnem teljesen érintetlenül hagyta a képviselőházat. Nem lehetett ott tapasztalni a lelkesedésnek csak egy sugárnyi fölcillanását sem. Olyan volt a hangulat a vita alatt is, a törvényjavaslat megszavazása után is, mintha csak valami bélyegnovelláról vagy ujonccéltitási törvényről volt volna szó.

Az a vezér-cikk keserű gunynyal ostromozta meg ezt a nyárspolgáriás flegmát, ezt a filiszter-hangulatot, mely a mindennapiság szürkeségének bélyegét nyomta a képviselőházra. Fölpanaszolja, hogy nem volt taps, nem volt semmi lendület, nem volt semmi ihlet az egész tárgyalásban. Még csak egy nyomoruságos fáklás-zene vagy kivilágítás sem fejezte ki a nemzet örömét. A honatyák borzasztó közönyösséggel tárgyalták le az egészet. Össze se veszték az apaságon. Egyik párt sem akart kitzeni a babérrét.

A cikkíró felháborította ez a szürke közöny, ez az átkozott sivárság és igazán hatalmas poetai lendülettel, magas szárnyalással írta meg, hogy milyen volt hajdan a magyar és hogy hova sülyedt a közelmúltban. Végül arra a konklúzióra jut, hogy ennek (amint ő nevezi) »a retrograd liberálisizmus« az oka.

Nos, hát abban nem látunk mi és nem láthat senki valami elkeserítő jelenséget, hogy az országgyűlési pártok ennek a nagyfontosságú törvényjavaslatnak tárgyalásakor nem kaptak hajba az apaságon; de teljesen egyetértünk azzal a felfogással, hogy a magyar nemzet lelkét csakugyan valami elszomorító közöny kezdi megfektetni a szürkeség váltja föl. Fakó emberek, fakó világ.

Filiszter-nyugalmukból nagy horderejű események sem igen képesek fölrázni az embereket. Bólintunk egyet a fejünkkel, vonunk egyet a vállunkon és tovább megyünk. Hadd forogjon tovább a világ; csak minket ki ne vessen a kerékvágásból.

Ez a tespedő lendületnélküliség, ez a szintelen fakóság most az uralkodó szellem. Igaz! Eltagadhatatlan.

De vajjon minő összefüggésben van ezzel a liberálisizmus, ha mindjárt eléje tesszük is azt a »kontradikáló jelzőt, hogy »retrograd«

A liberálisizmus szelleme csak fejlődést csak haladást ismer; tehát retrograd liberálisizmusról szó sem lehet; mert ahol visszailleség van, ott nincs igazi liberálisizmus.

Miként lehetne hát azt, hogy az emberek hangulata, a körülöttünk élők, mozgók világa egyre szürkébb, egyre fakóbb lesz: a liberálisizmussal kapcsolatba hozni v. gy érte a liberálisizmus szellemét felelőssé tenni?

Ezt a szürkeséget, ezt a szintelen fakóságot érezzük mindenütt. Nem csupán a képviselőház levegőjét, nem csupán a honatyák szívét fektüde meg ez az elszomorító közöny, ez a lendület nélkülség; ólomsúlyl fekszik egész magyar társadalmunkon.

Az a nemes hév, az a páratlan lelkesedés, mely még néhány évtized előtt a közös érdekek küzdő terén sz zakat, ezereket ragadott tettek: teljesen kiveszőben van. Mindenkit csak saját ügye, saját érdeke foglal le. A közérdekek lelkesedésének tűzére zuhanyt bocsátott a mindennapi élet, a létküzdelem »egyszeregy«-je. Nehéz az élet és gyöngék a mi erőink. Nyakunkra szakadtak a felhalmozódott igények, mielőtt a talajt magunk alatt megerősíthettük volna. A fényes tetőt nehéz aranyozni üres házból, ha selyem az élet, de kóc a jövedelem.

A külső fény alatt roskadozunk; azért

A „ZALA” tárcája.

Egy becsületes asszonyról.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Írta: Balgó Sándor.

.....A könyvek forrást hiába keresed. Milyen rejlik az a míg a homályból felszínre jó szívárványasíró hamis csillogásból — a remegő nyomasztó pillán — hang mosó fogaz gyártani. Flanbert.

...Egyszer volt, hol nem volt... No ne ijedjen meg nagyságos asszonyom. Nem gyermekmese készül ebből, minővel kicsi kis szőcske fejű bábkat ringatnak álomba a ráncos képű vén dadák. Igaz történet. Arról a szép özvegyről szól, akit ön tegnap is rajongó lelke egész odaadással védett meg a férfiak gunyolódo szavával szemben.

.....A nehéz plüss függönyűt nyílásán hosszú sárgás, sápadt csikokban szűrődött át a világság.

Csend, bántó, ideges csend uralkodott abban a hatalmas nagy házban, hol máskor csak örök vigalom járt.

Az ezüstvetetű nehéz tartókban a viaszgyertyák lángjai mozdulatlanul magasra nyulottak, lassan

szállingózó füstjük mindjobban valami homályos, áttetsző, szürke réteget vont a szoba illatos, kábitó levegőjébe.

A fekete drapériákkal bevont falak tövében élesen kirittak a sötét alapról a hófehér szegfű, gyöngyvirág és havasigypár koszoruk széles moaré szalagjaikkal, nagy aranybetűikkel.

Fenn a magas ravatalon mereven, nyugodt arccal, félig elboritva virágokkal, ott fektült Tabari Gida.

Homlokáról, kicsi karikákban visszahullottak korán öszült, hamvas szürke fürtjei, hideg ajkai körül valami szelíd, jószágos mosoly árnya űlt. Az ember könnyen azt hitte, hogy csak alszik, és az álom űzi vele játékát.

A szép özvegy, az irigyelt gazdag Tabari Gidáné megtörtén, alacsuklott fejjel, mint valami mozdulatlan, hideg márványszobor ott űlt kis szobájában, s csak a lelke mélyéből felbúgó tompa, fájdalmas hang sejtette benne az életet.

A félig nyitott ablakon behallatszott a falombok halk, lassu zizezése. Mohón öszült be a hideg, metsző éjjeli levegő, mely a vékony pongyola szövődéken át a szép asszony huszáig hatolt, a mi egy kissé megborzosgatta testét és telébbreszté dermesztő zsibbadtságából.

Akár egy hoidkörös imbolgyova, nehezen emelkedett fel helyéről. Határozatlan, vontatott lépteinek zaját a hosszú egymásba nyíló szobasorokon át elnyelték a süppedő, puha szőnyegek.

Nem tudta: mit tesz, eszméletlenül csak ment előre, mintha azok az átszűrődő sápadt fénycsíkok vonzották volna ellenállhatatlan erővel ott a legutolsó tereből.

Megállt mereven és a hogy büszke daos harraggal szétvonta a lücsnyajtót a halványárgás világság végigömlék alakján.

Levegő könnyű, niluszöld, selyem, ampir pongyola simulat hullámozva, formás testéhez. A vékony velencei csipkeszegélyek kacéran, szerelmes sovárgással, lágyan csókolgatták félig szabadon maradt rózsás keblét.

Kibomlott, hosszú sötét hajfonatai kuszáltan nyaldosták kerek, csillogó vállait, hófehér, vakító, büszke nyakszirtjét.

Mérsen nézett sokáig a mozdulatlan gyertyalángokba, aztán elernyedten lerokadt egy karosszékre az ajtó mellett. Feje hátra hanyatlott a szék támlájára. Lezárt szemének rezgő pilláin kitűdtek a könyvek és hosszú fényes sávokban kitévő peregek vonagló arcán.

A nyugodt, a büszke, a hideg Tabari Gidáné, ki gunyosan kacagott mindenkor a környezőket előtt, most sirt, akár egy tizenhatéztendős kicsi kis leány első szerelmi csaldóáaakor.

Sötét, zord képevel előtte állott tisztán, a megmáshatlan jövő, a mely egy sivár, üres multnak még ridegebb folytatása lesz. — Az egyhangu bántó szürkeségre belopódzott egyszer egy kis aranyos meleg fényugár és felpatlantá lelke zárt ajtait. Nem kereste, nem kajszolta soha, úgy jött váratlanul, egészen hirtelen és ő meg-

ijedünk meg a biztató sugártól is, mert ragyog. Félve, dideregve nézünk ki a hajlékból. Ha fényt akarnak még ránk rakni, attól félünk, hogy ránk szakad a ház. Ha elakarnak vinni valamit a fejünk fölül, csak azt nézzük, hogy nem dől-e össze az épület. Ha nem: akkor vigyék. Csak bajunk ne legyen.

Ilyen a hangulat itt lenni, vidéken is, mindenütt az egész magyar társadalomban.

De ennek semmi összefüggése sincs a liberálizmussal. Ebben még a retrogradnak titulált szabadelvűség is teljesen ártatlan.

Ennek a hangulatnak gyökere mélyen fekvő nemzetgazdasági viszonyokban van; a létfenntartás érdekein kívül minden magasabb közérdek iránt elfájtó élet-küzdőlemben.

Ezért a fakó világért ne tegyük felelőssé a liberálizmust, mely egyetlen tiszta eszménye minden, hazája, nemzete sorsán, jövőjén csüngő magyarnak. És ne illessük olyan jelzőkkel, aminőket nem tűr meg s a minőkkel millióknak beleje vetett hitét rendíthetők meg.

Politikai szemle.

Belföld.

Országgyűlés.

A képviselőház e hó. 16-án folytatta a honvédképző-és nevelő intézetekre vonatkozó javaslat tárgyalását. Az ellenzék részéről Barabás Béla és Horváth Ádám szoltak a javaslat ellen. Barabás nézete szerint a miniszter nem érdemli meg az üdvözléseket e javaslatokért. Ha igazi érde-

mekkel akarja kiemelni a nemzet halálját, akkor természetesen be javaslatot az önálló hadsereg létesítéséről, majd megkérli: hogyan fogja őt akkor üdvözölni a magyar nemzet közvéleménye. Ő gyűlöli mindazt, a mi a közös hadseregnek újabb csatornákat nyit, gyűlöli a közös hadsereg rendszert, a mely a germanizáció melegágya s eltojja a magyarságot, a nemzeti szellemet. Ez a javaslat pedig 9-ik szakasza értelmében a közös hadseregnek szolgál. A jelen javaslatot azért sem fogadják el, mert a már annyira megterhelt nemzetre újabb terheket ró, s magyar pénzen a közös hadseregnek képez majd tiszteket. A javaslatot visszautasítja.

Horváth Ádám azt hiszi, hogy a honvédtiszt-képzés kérdését a magyar katonai nevelés kérdéséről el kell választani. Elismeri a benyújtott javaslat jelentőségét a honvédtisztképzés ügyére, s pártja el is fogadta volna a javaslatot, ha nem joglatnának benne a 4. szakasz, mely a honvédtiszteketben képzett tiszteket megengedi, hogy a közös hadseregbe álljanak. A javaslatot elveti.

Fejérváry Géza honvédelmi miniszter a vita folyama alatt elhangzott beszédekre esrevételeket tesz. Hosszabban foglalkozik a felmerült elnevezésekkel s bemutatja azok tarthatatlanságát. A javaslatokkal más célja nem volt, mint a miket az indokolásban kifejtett. A mit ő mond, az mindig férfias meggyőződése. A magyar ifjúságra való utalással pedig megjegyezte, hogy az ifjúság tudni fogja: ki az ő jóakarója? Az-e. ki csak hiúságának hizeleg, vagy pedig az, a ki a jelenlegi javaslatokhoz hasonlókkal alkalmat ad neki férfivá edző, királyt és hazát szerető férfivá edző pályára lépni? — Még München Aurél előadó is reflektált az egyes felszólalásokra. Nagy többség szavazta meg a javaslatot általánosságban. A részletes tárgyalásnál Okolicsányi és Thaly indítványozták, hogy e javaslatba vegyék be tannelyűl a magyart. — Fejérváry báró kimutatta, hogy ez a kívánság képtelen és fölösleges. A 4. §. után is Thaly szólalt fel az ellen, hogy az Akadémia a közös hadsereg számára is fog tiszteket képezni. Ezt, valamint a többi szakaszokat változatlanul elfogadták.

Külföld.

Mérenylet Párisban.

Páris városában nagy az izgatottság. A lapunk előbbi számában említett merénylet ismétlődött.

Egő bomba robbant föl ugyanis a Concordia téren, a Strassburg-szobor előtt, kárt azonban nem tett. A rendőrség nagy erőfeszítéseket tesz a merénylők kézrekerítésére, de eddig sikertelenül. Az általános izgalmat még az is fokozza, hogy Favre köztársasági elnök fenyegető leveleket kap. A Petit Republique szerint az elnök a múlt héten a következő levelet kapta:

Uram!

On elárulta hazáját, mert elhagyta Elzászt és Lotharingiát és Lengyelországot feloldozta az orosz zsarnoknak. Ezért meg fog halni. Felhasználjuk a legelső alkalmat.

A kézvonások ahhoz az iráshoz hasonlítanak, melyet azon a helyen találtak, a hol a bomba felrobbant.

Városunk közegészségügye.

Teljes elismeréssel kell megemlékeznünk a városi közegészségügyi bizottságnak arról a határozatáról, hogy ülésének jegyzőkönyve ezen tül a helyi lapok szerkesztősegeinek beklüdensenek.

Ezzel mindenesetre jelentékeny szolgálót tesznek a nyilvánosságnak, a mely minden közügynek élető eleme.

Ilyenképpen közönségünk egytelül tájékozva lesz a városi közegészségügyének állapotáról, másfelül pedig megértve a közegészségügyi bizottság intencióit, maga is mint jelentékeny tényező járulhat azoknak megvalósításához.

A legutóbb beklüdtöt jegyzőkönyv egész terjedelmében így hangzik:

Jegyzőkönyv.

Felvéve Nagy Kanizsán a városi közegészségügyi bizottságnak 1897. évi június hó 11-én tartott ülésében.

Jelenvoltak: dr. Szekeres József elnök, Bun Samu, dr. Szukiits-Nándor, dr. Rácz Kálmán, dr. Gerő József, dr. Neumann Ede, dr. Rauch Zsigmond, dr. Darányi Árpád, Vécsey Zsigmond polgármester, Serégely Dezső, Práger Béla, dr.

fogta, remegve tartotta karjai között. És ime: most elvesztette, — ép úgy ahogy jött — hirtelen.

Mint rövid ruhás kis leány masként álmodozott ő mindig a jövőről. Sokáig szongott fejletlen lelkében egy kis dal, melynek tisztán, üdén harmonikusán összecsengtek rimei.

Elfelelte rég sok mással egyetemben ezt is.

A sacre coeur komor, néma falai, a tanárnők nyugodt, mozdulatlan szent arca kioljja, elhomályosítja a merész képzelődés kedves szülőit.

Bilincsektől szabadult meg tiszta lelke, a hogy kilépett a boltives kapu alatt. Nem tekintett vissza az ódon nehéz kapura, bár szemei nedvesek voltak. Azokat sajnálta, akik ott maradtak. Az apja mellett ült, jól emlékszik még reá, oda-huzódott egészen közel hozzá és erősen belekapaszkodott karjaiba, hogy teje a válhat érinté, félt, hogy tán visszaviszik. Pedig ekkor már tizennyolc éves volt.

Rövid idő alatt észrevette, hogy otthon a házaknál a szolgák és az udvarlók egyformán hajlongnak előtte. Ez előbbiek helyéből tették azt, sőt szeretetből is, mig az udvarlók ..

Az első Kasovics Iván volt, a bunyevác. Mióta megzületett, egyéb dologgal nem foglalkozott szivebben, mint az evéssel s mégis olyan maradt akár egy agár. A nadrágja mindig bugra volt vasalva, fehér mellényt viselt goldin órával és láncoccal. A bajusza akár egy kecskeszarv, olyan tekervényesre volt sütvé. A zsebe meg a teje egyaránt üres.

— Szeretem magát Judit — mondta egyszer.

— Tudom, figyelmeztetett reá Makláriné, a nénye.

— S maga?

— Én, nem vettem észre semmit, de azt hiszem Kornai Böske szivebben meghallgatná ezt.

— Csak nem hiszi?

— Mit? Hogy maga ő? feleségül vegye? és miért nem? Talán mert szegény?

— No igen...

— De mondja meg nekem, mit csináljon akkor a gazdag leány a szegény legénnyel, ha önök így beszélnek?

— De a szerelem...

— Kornai Böske is szereti magát.

A bunyevác ezután elmaradt a házuktól, de került azért még mindennapra egy lühűtő, hozomány vadász.

A női társaság nem igen ütött el a férfiakétól. Mindenkit megszólalt, mindenkit szapultak; azon közben jó maguk minden percben más-mással flirtek.

Gyűlölte ezeket a les'ett, kacér dámaikat egytől egyig mind.

Csak egy volt küztük, kit szeretett.

A gögös Varsóékkal egy kis szőke leánya is eljárt házukhoz. Valami árva kis rokon volt, kit csak egy kegyelemből tartogattak maguknál, nehogy valamiként folt essék a háromszézeszentes kutyabőrön.

Remegő, félnék kis jószág volt akárcsak a mimozza, mely a legenyédebb érintésre is bezárja kelyhét. Hosszu selymes pilláj lesütötte, ha egy-egy modern lovag kegyesen leereszkedett hozzá és kitüntette őt csipős megszólításával. Abban a zírvaros forgatagban úgy festett ő mint a pocsólya piszkos, bűzhűdött felszínén uszkáló, hóhéfer illatos lilium.

Judit lelke hozzálort minden melegségével a félnék kis leányhoz. Megszánta, megszerelte ezt a gondozatlan, elvetett kis virágot és örködött felette, mintha csak anyja lett volna.

Es egyszer még is megsebeztek, de ezzel együtt kiteptek az ő lelkéből is minden szelidséget. Gyűlölni tudta csak ezután a férfiakat s végtelen utálattal utasította vissza mindazokat, kik csak közelébe igyekeztek.

Ez időben fordult meg először nálunk Tabari Gida. a galantai nábob. Magas, szűk, izmos ember volt, nagy, szelid, kék szemekkel, kissé redőkbé vont homlokkal, szívós karakterre valló antik orral, mely alatt lőmőt, fekete bajusz ékes-

kedett. Meg volt benne minden kellék, melyre a társaságbeli emberek az „erdekes” jelzőt használnak. Kevés szóval mindenivel szemben udvarias volt, de nem hajlongott, mint azok a nyafaló vékonydongájú legények.

Gyakran rajta kapta, a hogy Tabari szemei az ő alakján pihenek valami rejtett sovárgással. Az édes apja egyik keddi zsúr után pedig csak annyit mondott.

— Judit, Tabari Gida megkérte ma a kezdet.

— Ugy? És te mit feleltél erre?

— Előbb majd veled beszélék.

— Te édes, te igazán jó ember vagy apa, — és ezzel megölelte megcsókolta őt.

— Mit mondjak neki, ha holnap eljő a választás?

— Mond, hogy ellogadom.

— Hát szeretel, kicsikém?

— Miért hazudnám apa, nem szeretem őt, de azt hiszem: ismerőseim között nálánál beclétebb embert igazán alig találhatnék. Tudod, hogy nem vagyok valami ábrándos leány, ki romantikus regényt kovácsol az életből. Nem szeretem a sentimentális cikornyás ceremóniákat. Gida nem lehet rossz férj. Ő a gazdaságban szeret időzni, én az egyedülletet kívánom és így jól megleszünk egymás mellett. És végre is, a mi a legfőbb: nem szeretnék vén leány maradni. Ennyi hiúságot csak megbocsajthatsz a leányodnak. Mond meg neki egész nyugodtan, hogy a neje leszek.

Két hónappal ezután Judit már Velencéből küldött levelet az apjának. Ep olyan szentelen hideg hangon írt, akár leánykorában.

A galantai kastély nagy szárnyas kapui azért ezentul is zárva maradtak. Az egész változás, abból állott, hogy a falubeli emberek egy asszonyt láttak mindig az erkélyen egyedül.

Később egy férfi szegődött melléje, Tabari Géza a sógora.....

Stolzer Henrik bizottsági tagok és Acs József v. jegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

1. A bizottsági elnök bemutatja az 1897. évi január, február, március, április, május hónapokról a városi orvos által beterjesztett közegészségügyi jelentéseket.

A felolvasott jelentésekből a bizottság szomoruan tapasztalja, hogy a tüdőbetegségek száma jelentékenyen növekszik. E bajon a bizottság úgy remél enyhíteni, ha az általa már javaslatba hozott óvintézkedések újonnan fogantatásának, és pedig nyilvános helyeken, u. m. iskolákban, vendéglők és kávéházakban köpőládák felállítását, azok kellő fertőtlenítése által és azon szigorú felhívás által, hogy a publikum saját jó felfogott érdekében e helyeken a padlónak köpöcekkel való bepiszkolásától tartózkodjék, mert a tuberculozis bacillusa innen a porral a tüdőbe kerül. Továbbá szükséges volna minden betegnek a köpeteket valamely edénybe felfogni és azt forró tej és ojtalan mész porral való keverés által fertőtleníteni és csak aztán elönteni, mert különben a tuberculozis kóroanyaga ismét más ember szervezetébe kerül.

Megkeresi a bizottság a tekintetes városi tanácsot, hogy ez intézkedésekről a város közönségét legszélesebb méretekben értesítse, hogy annak fogantatására saját érdekében törekedjék, egyszersmind felhivandók az iskolai tanítók és tanárok, nem különben a lelkészek, hogy hiteiket a baj veszélyes voltára és terjedésének módjára kioktassák; — hogy ez által legalább némi gát vettsék e szomorú baj ijesztő terjedésének. Ezzel kapcsolatban megkeresi a bizottság a városi tanácsot, miszerint a város köztereit és utcáit lehetőleg a kora reggeli órákban sepertesse, de minden esetre söpörést előtt fellocsolassa, hogy a por, a tüdőbajoknak a legveszélyesebb közvetítője, fel ne verődjék, nem különben a közterek a vásár megszűntével lehetőleg azonnal fellocsoltsanak és söpörtesse.

2. Elnök előterjeszt, hogy a város közegészségében a „nyilvános” házak felállítására most már elodázhatlan szükségét képez.

Ahogy az asszony most ott ült az ajtó mellett, tekintete valahogy oda tévedt ölében nyugó hóhéhr kezén a jeggyűrűre.

Nézte sokáig észelős merevséggel és mikor erőltetül lehullottak karjai, kitárgult pupillákkal, vonagló ajkakkal egyre csak azt a pontot bámulta, hol az imént keze feje nyugodott.

Miért tetted, miért haltál meg? mormolta fogcsikorgatva Tabariné, a hogy fellépett a ravatal lépcsőjére. — Két keze vad erővel mélyedt bele a halott karjaiba. Vonásai eltorzultak, ajkait kiverte habos tajték és szemei szikrákat szórtak.

— Kelj fel! Akarom hogy élj! Mond te is, hogy élni kívánás. Azt mondd, hogy örült vagyok? Tudom, érzem hogy megbomlik az agyam, de ennek te vagy az oka, te, te! Hát miért vettél feleségül és ha már azt megtetted, miért nem maradtál életben.

Egy kissé szétváltak a halott pillái és ajkai az erőszakos rázásra. Az asszony tántorodva szédült le a ravatal lépcsőiről.

Reggel mikor benyitották a szolgák a szobaajtóját az íróasztalra hajolva, sirva lélték Tabarinét. — Még bele betegszik a nagy fájdalomba szegény asszonyunk, — sugtak össze halkán — de nem csoda, nagyon szerethete az urát.

Az asszony előtt pedig egy félg megirt levél hevert. A friss írást itt ott elmosták a könyvek, de azért tovább folytatta:

.....„Szeretlek Géza, mint magát a sok bűnt, melyet te érted elkövettem. Bár lehetne, újra kezdeném. Ha nem lennél a sógorom, most kezdődne igazán az életem, de így nem szabad nekünk többé találkozni, mert így kívánja ezt *szentül* a becsület...!”

.....Igen nagyságos asszonyom, az a szép özeveg, kit ön még tegnap is rajongó lelke egész odaadásával védett meg a férfiak gunyolódó szavai ellenében, mikor a férje koporsója után haladt, nem őt siratta, hanem a titkos szeretőjét, a sógorát, kitől a férje halála elszakította őt és ő nem is kívánt vele többé találkozni, mert így kívánja ezt *szentül* — a becsület....

A bizottság ezen előterjesztést tudomásul veszi és megkeresi a városi tanácsot, hogy a hozzá beterjesztett nyilvánosházi szabályrendeletet felsőbb hatósági jóváhagyás végett mielőbb beterjeszteni sziveskedjék, hogy az életbe léptetés mielőbb keresztülvihető legyen, minthogy addig a cselédügy sem rendezhető kellőképp.

3. Elnök előterjeszt a városi szegényház ügyét, tekintettel arra is, hogy a város elagott szegényei a kórházban gyógykezelésben, ha onnan a fennálló rendeletek értelmében távozni kénytelenek, a szegényházban menhelyet találjanak.

A szegényháznak megépítését a bizottság elodázhatatlannak tartja és megkeresi a városi tanácsot, hogy a szegényház megépítése iránt a kellő lépéseket megtenni sziveskedjék.

4. A bizottsági elnök javasolja: kerestetnék meg a városi tanács a gyepmesteri telepnek szigorú felügyelet alá helyezése iránt s hogy a békástói süllyesztőbe kihordott ürülék kellő mennyiségű földdel kevertessék és ennek kellő fogantatására szigorúan felügyeltessek, valamint arra is, hogy a sertés-hizlaldák tisztán tartassanak, erre a tulajdonosok hatóságilag szorítottassanak.

A bizottság e javaslatot elfogadja, intézkedés végett a város tanácsát megkeresi.

5. Dr. Neumann Ede b. tag a szemétkihordási rendszer e tbe léptetését javasolja olyképen, hogy a házaknál összegyűlemlő szemétk, mint más városokban történik, kilüvaroztassék.

Ezen javaslat tanulmányozás végett a városi tanácssal közöltetik.

6. A bizottsági elnök indítványozza, hogy az újonnan építendő iskoláknál a tőzegárnyékszék behozatala volna a városi tanácsnak ajánlandó.

A bizottság az indítványt elfogadja.

7. Bun Samu b. tag indítványozza, hogy a tuberculozis nagy mérvű terjedésére való tekintettel ne csak a városi léterek és főutcák, hanem a népesebb mellék-utcák is naponta kellőképp felöntöztesse és söpörtesse.

A bizottság a véleményét a városi tanácsnak figyelmébe ajánlja.

Az új vágóhid.

Hosszu évtizedeken át kínosan vajudott az új vágóhid kérdése, de végre is megszavazott a város *harmincezer* frtot.

Megkönnyebbülten lélegzettek fel erre mindazok, kik a régi, rozoga vágóhid félg már düledező falai között fogták hurokra a szilaj marhákat.

S manapság, ha valami hiányosság élesen kéri a régi vágóhidon, vizsgálatost találnak abban, hogy arra éjszak felé, a puskapost-torony közelében magasan emelkednek már az új épület vörös falai.

De azok a zöld mezőtől rikitóan előtű vörös téglafalak olyanok, akár a messze hegyormok felett elhuzódó kékes, ragyogó fatlyak. Azért szépek, mert távol vannak. Ha közel jutunk hozzájuk, elűnnek, nem látunk belőlük semmit.

Az új vágóhid is csak afféle korcszülött, mely mindaddig szépek, tökéletesnek tűnik fel, míg egész közel nem érünk hozzá.

A nagy udvaron ma még szanaszét hevernek a malteros ládák és a kék ég szabadon tekinthet be a földeten fülkébe.

Ezek a fülkék azok, me'yek most ráncokat vonnak amészárosok derült ábrázatára. Kétkedve rázogatják fejüket.

Egyik másik kíváncsi szemlélő arca nagy kérdőjellel merevedik.

— Hát ez lesz a vágóhid?

A háta mögött valaki fogcsikorgatva kérdéssel felel erre.

— Hát lehet ez vágóhid?

Bizony abban a formában, ahogy ezt fel akarják építeni, sohasem lehet vágóhid!

A nagy udvar jobb és baloldalán 5—5 kicsi kis fülke húzódik végig.

Ezekben vágnák le a marhákat.

A ki végignézte már a mézsáros nehéz mesterességét, az tudja csak igazán megmondani, hogy mennyire hibás az egész tervezet!

Azok a kicsi fülkék inkább valami mulatóhely „*sámba szepare*”-ire emlékeztetik az embert, hol

a mulatni vágyó berughat kényelmesen és ha részegen feldől, jut neki hely az asztal alatt.

Van eset, mikor egy-egy szilaj ökröt tíz-tizenkét legénynek kell megkötözni és még ilyenkor is csak nagy ügygyel hajjal sikerül ez.

Azokban a kicsi cellákban bajosan fér el tíz-tizenkét legény, nemhogy még a marhát is belehessen vezetni.

Ha a taglót kényelmesen, mint ahogy kell, fel akarja majd emelni, lehetetlen, hogy ne érintse a falat.

Dolgozhatik-e akkor a legénység úgy, ahogy ezt megkívánják tőle?

Azonkívül hely kell ott még a szerszámoknak is. Mindez nem lebegett a tervrajzoló szemel előtt.

A hibákon még könnyen lehetne egy kissé segíteni, ha két fülkéből egyet csinálnának; bár így is nagyon, de nagyon szűk a hely.

Az istalók is tulságosan kicsikék.

Körülményesen az épületről jelenlegi állapotában még nem igen lehet írni, de azt már előre elmondhatjuk, hogy az egész tervezet alapjában hibás.

Nemcsak hogy tulságosan messze van a város-tól, de az odavezető út is meglehetősen rossz. Ezt bizonynyal tört kavicsokkal keményre hengerezni; ebben nagyon biznak a mézsárosok.

Hogy mint lesznek a vér-lacsapolással, ezzel a kérdéssel nem akarunk még ma a tervek elől vágni, de a vízhiány ott már is sok és bajos kombinációra adhat alkalmat.

A mézsárosok egyébként némán hallgatnak még ma és türelmesen várják, míg elkészül teljesen a vágóhid.

Egy-egy elejtett szavukból különben kivettünk már annyit, hogy alig fognak ők az új vágóhidon marhát levágni, mert ha az ilyen formában készült el, ahogy most áll, úgy ők *saját költődükön* célfajknak megfelelő vágóhidat fognak építtetni.

H I R E K.

— **Urnapi körmenet.** Nagy-Kanizsán a szokásos urnapi körmenet június 17-én szép idő mellett nagy fényvel tartott meg. A szertartást *Weber Vincs*, adminisztrátor, szentferencrendű házfőnök vezette *Horváth Honor* és *Takács Menyhért* szentferencrendű áldozópapok segítségével. A körmeneten résztvett a városi hatóság *Véssey Zsigmond* városi polgármester vezetése mellett; a különböző hivatalok képviselői és az összes iskolák tanuló ifjusága a tanszűletekkel. A felállított sátoroknál a díszlovásokat felváltva a közönségsereg és honvédség egy-egy kirendelt díszszázada végezte. A körmenetet a helybeli zenekar kísérte zenével. *Knobloch Frigyes* karnagy vezetése mellett. A fényes körmeneti szertartás alatt két dolog keltett feltűnést. Egy csillag, melyet az égen igen sokan halvány fényben láttak, melyet azonban néhány igen jószemű ember sehogysem bírt meglátni. Továbbá a tűzoltói zenekarnak az a darabja, hogy „*Hej, dinom-dánom, míg élek is bánom!*” Ezt már mindenki hallotta és a feszesen lépkedő díszszázadokra feltűnően kedvező hatással volt.

— **Huckstadtról írnak sikere.** A Népszinházban kapuzásas előző a *Bákosai Szidi* színésziskolájának növendékei fölűrték be az utolsó estét. *Huckstadtról* írni ez estén ismét magára vonta a fővárosi kritika figyelmét a „*Bányamester*” első felvonásában „*Fichtenau*” grófné szerepét játszotta. Az öszes lapok, úgy nyilatkoztak a mi földinkről, hogy hang dolgában valamennyi társát fölűmulta, s már valóságos kézz énekesen. Játéka, temperamensumos, megjelentése kellemes, és így meg van nála minden kellék, melyből egy szép jövőt jósolhatnak.

— **A v. felsőtemplom javára.** Újabbán a városi felső-templom javára adakoztak: az „*Első Magy. Ált. Bizt. Társaság*” és az „*Osztrák és Magyar Bank*” nagykanizsai fiók-intézete egyenkint 100—100 forintot.

— „Pali bácsi” meghalt. Városunk Nesztora a mindenki által ismert Pali bácsi, *Blau Pál* városunk tekintélyes polgára folyó hó 17-én életének 87-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Ezen hosszas szenvedés, mely körülbelül egy évig tartott volt, egyfajta és utolsó betegsége Pali bácsinak, ki egész életén át nem ismert betegséget és mindaddig míg aggóra ágyba nem döntötte, teljes testi és szellemi épségnek örvendett oly annyira, hogy mint a Nagykanizsai Takarékpénztár — a Dél-zalai takarékpénztár — és a Kereskedelmi és Iparbank igazgatósági tagja, nagy pontossággal járt el az ezen tisztségekkel járó hivatalos funkciókban. Pali bácsit mindenütt szívesen látták csendes, barátságos modorúként; állandó vendége volt szentkeresztvári társaságának, hol nem mult el olyan ünnepi ebéd, melyen Pali bácsi részt nem vett volna. Évtizedek előtt, midőn lelkesedéssel élt a közügyek és a társada lomnak Őr m é n y t J ó z s e f akkori főispán a nagykanizsai járás tiszteletbeli szolgabírájává nevezte ki. Tagja volt Zalavármegye örvényhatóságának és Nagy-Kanizsa város képviselőtestületének. Elhunytá általános részvételt keltett és ebből kifolyólag a nagykanizsai izr. jótékony nőegylet folyó hó 18-án ülést tartott, hogy az elhunyt özvegyének, kiben az egyesületi alelnökét tisztelettel, részvételt megfelelő módon kifejezésre juttassa. Az egyesület választmányja testületileg fog a temetésen megjelenni, részvételt intéz a gyászoló családhoz és az elhunyt iránti kegyelemből koszorúpoló adomány fejében 50 koronát fog a temetés napján a szegények közti kiosztani. A család a következő zászlajelvést adta ki: Alulírottak saját és rokonai nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik forrón szeretettel és felejtethetetlen férdje, illetőleg édesatyjának, és nagyatyjának *Blau Pál* urnak, életének 87-ik évében, folyó hó 17-én délután 1 órakor hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei folyó hó 20-án délelőtt 10 órakor fognak a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Nagy Kanizsa, 1897. jun. 17-én. Aldás és béke hamváira! Csendes részvét és koszorúadományok mellőzése kérelek! *Blau Pál* született Mosinger Karolin, mint neje. Lajos, Eugénia, Richárd, Otto, Oszkár, Kamilla, Gusztáv, Ernő, Béla, mint gyermekei. *Blau Fritz*, *Blau Paula*, *Blau Irma*, mint menyei. *Fischl Pál*, *Strakosch Lipót*, *Vessel Antal*, mint vejei. *Blau Stefánia*, *Emmy*, *Ernő*, *Alice*, *Artur*, *Miklós*, *Fischl Blanka* és *Géza*, mint unokái.

— A „Pécsi dalárda Nagy Kanizsán.” A „Pécsi dalárda” a dunántúli dalszövetség soproni versenyén akar részt venni Péter és Pál napján. Ez utjukban bennünket is meg fognak látogatni, és e hó 27-én a „Palgári Egyet” kerthelyiségében nagy hangversenyt fognak rendezni, melynek jóvődelmét a „Nagy-Kanizsai népkönyvtárnak”, és a „Kisdednével” egyesületnek” ajánlják. Beléptidij személyenként 1 forint. Jegyek előre válthatók *Fischl Fülöp* könyvkereskedésében, a nagyfőúszán, *Kreiner Gyula* úrnál, a volt *Sommer-féle* üzletben és este a pénztárnál. Tekintve a „Pécsi Dalárda” országos híré, nem kevésbé ama nemes célt, melylyel látogatók alkalmával a humánus egyetemek segítségére akarnak lenni, hiszük, hogy közönségünk méltó kitüntetésben fogja őket részesíteni szíves megjelenésükkel. A műsort jövő számunkban fogja közzé tenni.

— Deákjaink Pécssett. A helybeli főgymnasium 70 tanulója veszt részt a 20 és 21-én megartandó a pécsi kerületi tornaversenyen. Tegnap délután a barcsi vonattal keltek utra az igazgató és 6 tanár kíséretében. Mint bennünket Pécsről távirat útján értesítettek — az állomásnál a pécsi főreáliskola tanári kara, élén az igazgatóval fogadta a kanizsai ifjakat. A kaposváriakkal egyetemben a főreáliskola helyiségében szállásolták el őket. Összesen 14 idegen intézet veszt részt a versenyen 554 tanulóval, 41 tanárral. Hogy a pécsi nemzeti színház is megtekinthessék az idegen deákok, felkérték a műkedvelőket; a kik jótékony célra a minap előadták Pécssett a „*Kornevillei harangok*”, hogy ismételjék meg az előadást. És így a szombati estét a színházban töltötték. Az összes emeleti helyiségeket és a földszinti állóhelyeket a deák ság részére tartottak fenn, a kik belépti díjat nem fizettek.

— Érett emberek. Néhány nap óta, egy egy sereg fiatal ember zajongva vonul el a nap minden szakában a város utcáiban Fogaik között búszenk füstöl a kis cigaretták és ujjainak vigan pördül a kis sárga recézett nádbotocsa. Nem

rég még könyvet hordtak hónok alatt, ma már kész emberek, kik fiatalos lelkesedéssel néznek a jövő elé. Lerázták már saruikról az iskola terhes porát, kiszabadult ketrecéből a fiatal oroszlan és most úgy érzi, hogy 6 az ur a nagy pusztaságban. Ezek az ifjúság legszebb, legragyogóbb napjai. A hosszú „drukkolások” után lerázta fiatalos lelkük a terhes nyűgöket, most már teljesen szabadok. Ott állnak az élet első keresztútjánál, de bátran mennek most előre, hisz szívük felett őrzik a diák álom megvalósulását; az érettségi bizonyítványt. A helybeli felső kereskiskola növendékei befejezték e napokban az érettségi vizsgálatokat. *Péter János* a fővárosi II. ker. kereskiskolának igazgatója, a közoktatásügyi miniszter kiküldöttje, *Szabó Gyula* a győri ker. kamara titkára, a kereskedelemügyi miniszter kiküldöttje, mint miniszteri biztosok vettek részt a vizsgálatokon. Összesen 38 növendék jelentkezett vizsgálatra. Ebből 6 jelenen, 10 jót; 12 pedig érett lett; 8 két óra vettelt vissza, 2-tőt pedig végleg elmarasztaltak.

— Elutasított zengerájások. A budapesti rendőrfőkapitány percentekre dolgozik magyarországon. Az orfeum ügyek rendszabályozási terveiben 50%-os magyarságnak 50%-os germanizmusnak a legjobb akarat-al ad helyet. A mi éreljes főkapitányunk így ügyben sokkal jobban járt el a napokban. A multkor orfeumisták esélyeit meg-megszakították a zajos tüntetések. Erre figyelmeztette ő pénteken a nála járt német zengerájós direktort, a ki persze ezután sávanyu képpel hagyta el a főkapitányi hivatalt, és családottan lemondott kanizsai sikeréről.

— Jegyzői szigorlat. Junius 16-kán Zala-Egerszegen jegyzői szigorlat volt, melyen *Pländer József*, nagykanizsai születésű, turnichai segédjegyző is elnyerte a jegyzői oklevelet.

— Keretösszpontozási gyakorlatok. A m. kir. 3. honvéd lovas dandárparancsnokság értesítette a városi tanácsot, hogy a 7. 8. és 10. honvédszázad ezred június 16-tól egész 31-éig keretösszpontozási gyakorlatot fog tartani. Nagy-Kanizsán és vidéken. Városunkban 6 törzstiszte, 40 főúszte, 590 embert és 610 lovat fognak elhelyezni 16 napra. — Ugyancsak ennny ideig fog városunkban tartózkodni a m. kir. 20. honvéd gyalogezred körmendi zászlóalja és a fumei század.

— Befejezett vizsgálatok. A nagykanizsai községi elemi-népiszkolánál már befejeződtek a vizsgálatok. A legtöbbü oit voltak az iskolaszéki megbízottak is, kik az eredmény fölött kivétel nélkül meglegedéseket fejezték ki az osztályvezető tanítóknak és tanítónőknak.

— Felhívás. Ó c. és apostoli kir. felsége, Urunk és királyunk 1897. évi május 14-én kelt legelsőbb elhatározásával a magy. kath. egyház önkormányzatának (autonomia) létesítésére az engedély megadni méltóztatott. Ezen legmagasabb engedély alapján a „kath. autonomia” (önkormányzat) megteremtése körül a további intézkedések megbeszélése céljából a nagykanizsai plebánia róm. kath. 24. éves és 24. éven felüli férfi közönségét 1897. év június 20-án (vasárnap) délután 5 órára a városi ház dísztermében tartandó értekezésre tisztelettel meghívja. Nagy-Kanizsán 1897. jun. 18-án. A róm. kath. plebánia hivatal.

— Jég. Folyó hó 17-én este Zalavármegye több községében erős jégverés volt. Eddig beérkezett tudósításaink szerint a következő helyeken vitt nagy pusztítást végbe a jégvesz: *Szent-Györgydeon* (Keszthely mellett) *Gogánján Felső Hahón*, *Ottáron*, a sümeg-vidéki *Dedhi* pusztán, *Nagy-Görbön*, *Dabroncán*, *Hetyeön* és *Türjén*. A jég egyes helyeken teljesen tönkre tette a galonasműeket és óriási kárt okozott a szőlőkben is.

— Hirdetmény. Nagy-Kanizsa város tanácsa ré-zéről közhírré teszi, hogy Nagy-Kanizsa város 1897. évi nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójának, valamint az ezen intézetek által kifizetett jutalékok után fizetendő III. oszt. ker. adó ki etesi lajstromok az 1883. évi XLIV. t. c. 18. §-a értelmében közszemlére kitétetet oit célból, hogy a hivatalos órákon belül bárki által betekinthe, hogy az ellen észrevétel a 9 nap közszemlére kitétel alatt irásban a valgerszegi m. kir. pénzügyigazgatóságnál, utóbb pedig az adóvíve, bizottság előtt — megtéhesse. Nagy-Kanizsa 1897. június 18-án. *Vécsey polgármester*. *Neu Albert* ellenőr.

— Tüzek. *Koller István* alsórajki nagybirtokos gazdaságához tartozó *fakosi* manjorban e hó 16-án éjjel eddig ismeretlen okból leégett egy nagy birkaokol a b-nlevő 315 darab birkaival együtt. A mintegy 5000 forintra rugó kárt még tetézi azon sajnos körülmény, hogy az állóban alvó juhász szintén a tüznek áldozatul esett és csak megzsenesedett tetemét találják meg a romok köz. — *Orosztonyan* folyó hó 17-18-ik közti éjjel óriási tűzvész pusztított, melynek több mint 20 lakóház, számos gazdasági épület, tömérdék takarmány és gazdasági eszköz esett áldozatul. A kár meghaladja az 50 000 frtot. A károsultak közt leginkább van érdekelve *Kohn Gáspár* birtokos. A kár nagyrészt biztosítva van. *Orosztony* községben ez már az ötödik tüzeset e hó folyamán, mi arra enged következtetni, hogy a tűz gyújtogatók bűnös műve — *Ortakháza* ugyancsak e hó 17-én 6 lakóház égett le. Több más községből is jelentenek kisebb tüzeket.

— A modern Therapiában a természetgyógyvezetőknek használatát, ezek között különös sen az orvosi megfigyelések alapján a maga nemében tekvialóbb „*Ferenc József*” keserűvizet ajánlják. A *Ferenc József* keserűvíz több mint 20 év óta van használatban, s az egész országban kapható. A *Ferenc József* keserűvíznek egy családban sem szabadna hiányozni.

— Meglopta a mesterét. *Kovács Lajos* bpesti illetőségű lakatos legény két hosszu napig látta a tüzes vasat *Fürdő* *Lajos* kiskanizsai műhelyében. Ekkor egyet gondolt a mikor nem volt otthon a gazdája, kivette a szekrényből munkakönyvét, s hogy hamarosan meg ne feledkezzenek róla, hat elvitt még egy ezüst órát, gyűrűt és holmi apróságot, amit csak úgy gyorsan zsebre lehetett vágni.

— Kerti mulatságokhoz lampionok igen nagy válausztékban oteső árak mellett kaphatók *Fischl Fülöp* könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

— Makulaturpapír azaz különként 9 frtet kapható e lap kiadohivatalában.

Törvénszéki csarnok.

Végtárgyalásra s ítélőhirdetésre kitéztek:

- Junius 21. Lopás bűntette miatt vádolt *Bednyácz Magdolna* s tsa bűnygyében végtárgyalás. Lopás bűntette s több rendbeli büncselekményvel vádolt *Horváth József* bűnygyében III. bír. ítélőhirdetés.
- Lopás bűntette miatt vádolt *Vinkovits Adolf* bűnygyében bir. ítélőhirdetés.
- Sulyos testi sértés bűntette miatt vádolt *Kontreux Imre* bűnygyében bir. ítélőhirdetés.
- Magánlak sértés bűntetével vádolt *Bertalan István* bűnygyében bir. ítélőhirdetés.
- Junius 25. Gyújtogatás bűntette miatt vádolt *Gerencsér Imre* bűnygyében végtárgyalás.
- Lopás vétsége stb. miatt vádolt *Magyar (Bráza) György* s tsa bűnygyében bir. ítélőhirdetés.
- Emberölés vétsége miatt vádolt özv. *Mátyás Ferenc* szül. *Szekeress Petronella* bűnygyében II. bír. ítélőhirdetés.
- Hatóság elleni erőszak bűntette miatt vádolt *Szilkovics György* bűnygyében bir. ítélőhirdetés.

CSARNOK

Természetköltők.

Irtá: *Baboss László*.
(Folytatás.) (14)

A felhőkhez.

Ne száguldj oly gyorsan felhő,
A csendes avar fölött;
Ne rohanj el olyan félve
Mily fájdá maím fölött;
Oh! felhő ott fenn az égen,
Alj meg e sok szenvedésen.

Vedd szárnyaidra, vidd el tölem
Tedd le kedvesem ölebe;
Hadd tudja meg: mily fájdalmat
Ülött szűmön hátlességed,

Hogy fáj szívem, lekem bele
Mondd el néki — közöld vele.

S ha utadban rátalálnál,
Házikódnál leszállnál;
Óntsd rá magad mint egy eod,
Amdból tán felriad ő
A sötét éj leple alatt
Bizonyára, hogy felriad.

Ha nem — verjed ablakait;
Kopogj, dobogj az ajtóján,
Hozd eszébe csaláságit.
Hozd eszébe rám borulván,
Mit fogadott, mit esküdtél
Sírva ezer csókok között.

És ha mégis meg nem hallja,
Kezdj rá akkor te mennyöröj;
És ha elég ez sem volna
Ót felrázni, — villám lövelj,
Lövelj bele a szemébe,
Szemének éj sötétjébe.

Költői festésnek s hangulatos leírásnak, az erős egyéniségnek szenvedélyes változó lelki állapotoknak hordozója a kis költemény. A költő lelke szárnyal a felhőben megérintik a tüneményeket, s azok már bevannak vonva a költő hangulatával. A változó lelki állapot, itt a fájdalom heve emeli a költeményt széppé s mindez a természet képeiben talál kifejezést. Közvetlenség rövidség s igazság ragyog Lenau költeményeiben, s a festéseiben erős érzés vagy eszme nyilatkozik. Kevés oly költeménye van Lenau-nak, melyben a természet hatalmának művészi kifejezést nem tud adni s amelyben a természeti benyomások meg nem lennének érzékkite. Csak egy kis költeményét véve is meggyőződhetünk:

Méla holdfény lelti láncát
A tó sima tükörén,
Sápadt színű rózsaláncát
Fonva a zöld sás közél.

Tul a dombon a sötétbe
Szarvasok tekintenek;
Itt egy szárny halk libbenése
És a nádas megremeget.

Sírva kell a földre nézmem
S képed lekem mélyin át
Halkan áttonulni érzem,
Mint egy csendes estimát.

R. Gy.

A sásdalok teles-tele vannak ihlettel s képekkel, s oly különös képekkel, amelyek akkor ujdonságuknál fogva meglepték az olvasót. 1844. előtt, Lenau volt, ki a cigányt, a betyárt, a pásztor életet, a sást, az erdő susogást, a levelzugást megszerlette.

Petőfi is szerette a level zörgését hallani, de a tiúkos levélusogást a sás sőjét bólingatását, mely busan hajtogatja magát inogva kopár parlon, a szélben, sárasra készítve a járó-kelőt, azt a fájdalmat Lenau ismerte-legelőszőr.

A fekete fellegek, a bős ég, a vihardörgés, sápadt villámok, a bájos holdvilág ismeretek voltak eddig is a költők előtt, de művészi kife-

jezést, mint a természet-hatalom szépséges megnyilatkozásának, s az emberi érzések képeinek, s adott legszebben kifejezést először. A nád, a mozdulatlanná tó úgy fonódnak össze mint a természet s a költő lelke, különösen hol kedvesét is énekl. Van-e szebb költemény a világirodalomban, mint a sásdalok elseje: „alkonyodik“

Lenau és Heine a német romanticismus két kiváló költője volt. Különösen Heine fiataléveiben költészete a képzelem uralmán alapult, a jövőt feltételezte s így a regényes multban keresett vigaszt, megvetve a jelen, s képzelme szárnyain elhagyva a valót, felszáll a kísértetek országába, s fantasztikus világításban nézi a szép valót és szép természetet. Az idealist a realialist összeegyeztetni, a valót átmelegíteni a költészet lelkével s egységesen tüntetni fel az életet a művészet s vallás keretében a romanticismusk nem sikerült, sőt Heineben önmagát semmisítette meg. Heine a németek Byrona, a világfájdalom, a reformáló lángész, a romantikus hajlamok legfőképp a meghasonlások a régi vallással, u régi társadalommal jellemző vonása költészetének; s meghasonlása pedig enjével (s szabaddalusa önmagának s miután kedvese elhagyta, dalai hamvedrei lettek boldogtalan szerelmének. E romanticus szerelem, a tündéresztartományokba viszi kedvesét, s a holdfényben hol tündérek koboldok táncolják körül, látjuk az exotikus virágokat, s az exotikus világot, hol él a költő a halvány Henrik; s ezek a tájak s ezek a virágok mint a költő képzelelvilágával vannak tele, mert ő behatol költészetével, minden vidék sajátosságába s együtt érez minden virággal. Heine képzelete a legragyogóbb, a leglényesebb, melyet költő magának mondhatott, s szíve a legfájdalmasabb, mely vert valaha emberi szívből; s azért vonja be báj dalait s fájdalom. De Heine rokonul a természettel, beleolvad, elmélyed benne, szíve tenger, melynek dagálya s apálya van, ő maga lenyűl, mely az éjszakai magányosan áll álmodozva, hótól takarva s tudjuk, hogy a palma keleten kedvese, ki némán perzselve állva a szirtokon, róla álmodik; tudjuk hogy könnyeiből virágok fakadnak, s a só hajból csalogánydalok; kedvese a haldokló erdő s ő a bucsuzó nyár; csalogány, rózsá, lilium kedvesre szerelmére, fájdalomra emlékeztetik, arra a kedvesre aki oly nyomorult!

Heine nagy természetköltő, mert együtt érez minden virággal, s azok elbeszélk érzelmét. pl.

Köszünk békét virágin,
Végződjék a harag;
Csevegjünk, nevetgéljünk
Oruljünk ujjalag.

Fehér kis gyöngyvirágom,
Ti tarka szegfűvek,
Piros ragyogó rózsák
Kék nefejeles szemek,

Jertek jertek virágin
A titek vagyok;
De a rossz rezedáról
Tudni sem akarok.

A kis virágok, s a holdfény, a rózsá, lilium úgy él Heine költészetében, mint Hafizeben s oly

bájjal öleli át a természetet, hogy annak minden egyes dobbanása átrezeg szívünkben. Nem érezük-e mintegy oszolni mi is a bánatot, ha a szeleld hold bevonta a rémeket s az éjszakát? S ha szemünk harmatja megered, sem enyhül-e fájdalomunk? Ó a lilium zeng kedvesének éneket s a lilium dala reszket, remeg, mint a csók, melyet édes, mondhatlan kéj közt adott a költőnek.

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.*

Fouliárd-selymet 60 krtól 3 ft 35 krig méterenként — japán, kínai, s a. t., a legújabb mintákkal és színekben, s. m. fekete, fehér és színes Heineberg-selymet 45 krtól 14 forint 65 krig méterenként sima, csikos, kockásított mintázott damaszol stb. (mintegy 240 különböző minőségben 2060 szín és mintázattal stb. a megrendelt árakat postabér- és vámmentesen a hához szállítva és mintákat postafordultával küld: Heineberg G. (ca. kir. adv. szállító) selyemgyárál Zürichben — Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelvűen irt megrendelések pontosan ellátástetnek. 2

*) Az e rovatban közölttektért nem vállal felelősséget s szerk.

Felelős szerkesztő:

SZALAY SANDOR

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Csodálatos eredmény.

szeplő, tisztátlan arcból, sárga foltok stb. feltétlenül eltűnnek

Bergmann liliumtej-szappan

(Bergmann és társától Drezdában)

naponkénti használatánál.

Kapható darabonként 10 krajcárért

Kreiner Gyula üzletlben

Nagy-Kanizsán.

126

Kereskedőknek

Wenzel Elger

harisnyagyára

EICHICHT, Reichenberg mellett Csehország.

Ajánlja minden fajta legjobb minőségű harisnya gyártmányait és kötőpamutjait.

Ügynökök felvétetnek

Előfizetési felhívás

a BUDAPESTI BAZÁR XXXIX. évfolyamára.

A „Budapesti Bazár“ családok részére a legelőszőrűbb, leghasznosabb színpadalmi divatlap. Ruhák, kiegészítők, gyermekbűtőszerek, fehérneműek elkészítéséhez szabásmintákkal, érthető magyarázatokkal szolgát, hozzávalók bevásárlásához segítségét nyújt, minden megrendelést szívesen teljesít.

A „Budapesti Bazár“ előfizetési ára:

177 2-1	Negyedévre	1 frt 50 kr.
	Félévre	3 frt

Uj előfizetőinknek megküldjük bérletre, nyári-divatos öltözékekkel, divatképpel és szabásminták rajzival ellátott június 1 és 18-án megjelent számokat. — Azonkívül minden előfizetőnek aki negyedévre fűzet elő, az utóbbi előszőrűt regényekből választhat egy példányt, vagy az emlékalbumot, aki félévre fűzet, választhat két példányt, vagy egyik helyett az emlékalbumot. A fűzeteket megküldjük ingyen s bérletre.

Dóra. A félmillió nőszony. Venus.

A közel 200 arcképet és 1000 emléksort tartalmazó emlékalbumot.

Az előfizetési pénzek KIRALY JÁNOS szerkesztőnek, Bpestre IV. Koronaherceg-u. 17. küldendők.

Mily elkerülhetetlenül szükséges

a szőlők permetezése

az elmult évadban bizonyult be, midőn csakis a permetezett szőlők nem mentek tönkre.

Eznek előírhatósága legjobban bizonyult Mayfarth Ph. és társán

86-10-1

szabadalmazott

önműködő

SYPHONIA

szőlővessző és növénypermetezője

mely az oldatot szivattyúzás nélkül önműködően a növényekre permetezi.

Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban és számos díjazás bizonyítvány mutatja kitűnő voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben.

Ábra és leírás rendelkezésre áll.

MAYFARTH PH. és társánál

mezőgazdasági gépgyárak, kőművelésügyi gyár borsajtkák és gyümölcs-értékesítő gépek részére.

Bécs, H/L. Thurnstrassene 76. sz.

Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. — Képviselek és ismételadők kiválasztanak.

Sangerhauseni gépgyár,

magyarországi gyártelepe.

BUDAPEST, Küllő-vézei-ut 1443. szám.

Első és egyedül

magy. special-gépgyár,

a mely az összes mezőgazdasági iparágak számára szükséges gépeket gyártja.

Gazdák és iparosok számára mint hajtóerő, rendkívül előnyös a

„HOFFMEISTER-féle gőzmotor“

a legjobb és megbízhatóbb gőzgép. Fűthető: szénnel, fával, cserféléssel és minden egyéb hulladékkal. Minden nagyságban fél lóerőtől kezdve gyártjuk.

A „HOFFMEISTER-motor“

rendkívüli előnye folytán minden eddig ismert hajtóerőt felülmul. Felállítható bárhol, semmi alapozás vagy falazás nem szükséges, állhat szilárdan vagy szállítható.

A „HOFFMEISTER-motor“

megszerzését gazdáknak és iparosoknak a legmelegebben ajánljuk.

Leírással, felvilágosítással, árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

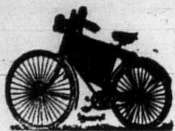
Képviseletekre ajánlatokat elfogadunk.

Unger Ullmann Elek

Nagy-Kanizsán.

A STEYRI fegyvergyár

világhírű SWIFT

Kerékpárjainak

raktára.

Elsőrangú Prácisió-gyártmány.

Egy teljesen felszerelt 1897-es modell könnyű uri utigép ft. 165. női utigép ft. 190

Vevőknek tanulógép ingyen áll rendelkezésre.

Magyar épület és műlakatosgyár részv. társ.

Iroda:

V. Vigadóter, Thonstudvar

Gyár:

V. Vázei ut 104. 9. sz.

Budapest

Elvállal mindennemű épület és műlakatos munkát, vastető szerkezeteket, hullámlemez építkezéseket (raktárak, kapus és pályabódék, vizeldék, stb.

Külön gyártmányok: Mezei és iparvasutak, a szükséges kocsikkal, téglakocsik és szabadalmazott téglamintázók, továbbá minden rendszerű kézi és villamos személy és teherfelvonók, valamint zajtalan gördülő acéllemezredőnyök és napellenzők.

44. 18-1

Weiser J.C.

gazdasági

gépgyára és vasöntődéje NAGY-KANIZSÁN,

a m. kir. államv. gépgyára vezérigynökségének dunántúli képviselője.

Az ezredéves kiállításon az arany érdemkereszttel és a millenniumi nagy érmmel kitüntetve.

Az ezredéves kiállításon az arany érdemkereszttel és a millenniumi nagy érmmel kitüntetve.

Magyarország legjobb sorvetőgépei:

az összes vetőgépek közt a legkitűnőbbnek bizonyult

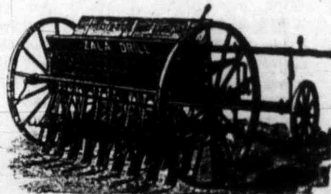
Zala-Drill (szab. Simplex)

sik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas sorvetőgép,

és a merítőkorogós rendszerek közt legkedveltebb, szabad

„Perfekta“

sortvetőgép.

Mindgyik a gyakorlatban felette célszerűnek bizonyult

szab. kiváltható kapacitásokkal van ellátva

Felülmulhatatlanok az egytetemes és kétvasú acéllékek, az egytetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvények, összes talajmélvő eszközök, szénagyűjtők, daralók és egyéb gazdasági gépek.

Felhívom a n. é. gazdaközönség figyelmét

a legújabb amerikai

„Planet jr“ rendszer.

egykerékű kézi repakapáló és töltőgépű eszköze, melylyel a repakapálásnál és töltésnél óriási megtakarítás érhető el.

Végül figyelmeztetem a n. é. gazdaközönséget

hogy

a m. kir. államvasutak világhírű gőzgépeit és cséplőit

ne tévesse össze

az ezen címhez hasonló körülírású vállalatok

férczgyártmányaival!

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

A legmagasabb díjjakkal kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15–20% citrátban oldható foszforsavtartalommal és 85–100% porfinomsággal

Felülmulhatatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatású az összes gabonaművek, kapás és olajnövények, lőhere és lucerna, szőlő, komló és kerü veteményekre, kiváltképpen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya; tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes szuperfoszfátokat. — A citrátban oldható foszforsav-tartalomért szavatolást vállalunk, netalán hiányt megterítünk. — Árjajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkedvesebben szolgálunk.

A csehországi Thomas-művek pécsi fontfűtőművel oldottá fordították a vasérciparjaltsága a magyar korona arva, területén

501-15

Kalmár Vilmos,

Budapest, Erzsébet-körút 24.

Kremsier Izsó

fa-ügynökségi és bizományi üzlete
NAGY-KANIZSÁN.

Üzletem hatásköre: Puhafa, keményfa,
(fűrészsanyag, kádár- és dongafa, vasuti
talpfa, bogrnárfa stb.) tűzifa, és végül erdő-
ügyeletek lebonyolítása.

A n. érd. közönség szives megbízását er-
dők leírását és készletek jegyzékének, be-
küldését kérem.

STEFANIA SZÁLLODA

BÉCSBEN. II. Taborstrasse 12.
a terményfőzsde mellett.

Ujjonanés legmodernebben minden kényelemmel beren-
desve, villamosan világítva, legjobb fűtésű (10 pernyi
távolságon a Stefaniplatz-tól.) Megállóhely a lovasut és a
társakocnik részére minden irányban. Fürdők és meleg
vízeszetek a házban.

Szobaárak, villamos világítással és kiszolgálással
személyenként I-56 emelet 1 frt 70
" II-ik " 1 frt 50
" III-ik " 1 frt 20

Egytálat ajánlom STEFANIA szállodámat Vos-
lauban a fürdők átellenében és a villamos vasut végállomá-
sánál. A szálloda májustól — októberig van nyitva,
ujjonnan épült és minden-kényelemmel van berendezve.
Szobák napra vagy egész hónapra.
Teljes ellátás is.

Kitűnő tisztasággal
Witzmann Károly.

4 arany, 18 ezüstöröm, 30 tisztelőtis elism. okirat

Kwizda Korneuburgi állat-táppora

Állatgyógyászati-dietetikus lovak,
szarvasmarhák jubok számára.

43 év óta van használatban a
legtöbb istállóban étvágyta-
lanság, rossz emésztés
gyógyítására a tejfeljavítá-
sára és a tehének bővebb
tejelőképesítésére.

1 skatnya ára 70 kr.
fél " " 35 "

Csak a fenti védjegyes a va-
lódí, kapható minden gyógy-
szertárban és gyógyszerke-
reskedésben.

Főraktár:

Kwizda Ferencz János II

és kir. onstrák magy. és román kir. udvari szállítók
Ker. gyógyszerész Korneuburgban Bécs mellett.

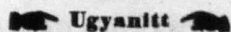
ATTILA-PERMETEZŐGÉP.

Az „Attila“ permetező mindazon bajokat
melyek a szőlőgazdát eléggé bosszantják, el-
hárítja és pedig az által, hogy a szőlőszarvát egy
csavarintás által a putnyból kivehetjük, mi
által az egész szerkezet már kezünkben van
Ugy a putnyon, mint a szerkezet tisztán tartható
és a leggyyszerűbb munkas szébbontja és össze
rakja. Soha sem puasztulhat, soha gépész kezébe
adni nem kell; mindenki maga bánhat vele. A
szőrője is páratlan jól szór, valóságos ködöt
csinál!

Ára 18 forint.

SZIGETI SÁNDOR

KECSKEMÉT

KITŰNŐ BICZIKLIK

130 forintért.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziaszer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta meghíható,
fájdalomcsillapító befűrészként alkalmazatik közvérsenyél, csúzdí, tagzsággatánál és meghűléseknel
és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-
Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezése alatt, nem titkos szer, hanem igazi
népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt.
üvegöntött árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török
József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert
több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes
üveget „Horgony“ védjegy és Richter özöjegyének nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, osász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt (Thüringia).

Hirdetmény.

Főméltóságú Batthyány Strattmann herceg n.-kanizsai uradalmanak erdősegeiben
a következő tűzifa készletek az alább elsorolt árak mellett adatnak el:

340 méteröl I. oszt. bükkfa hasáb	méter öle 11 frt	137 méteröl II. oszt. nyírhasáb	méter öle 7 frt
325 " II. " " "	" " 10 "	50 " II. " égerhasáb	" " 8 "
72 " I. " gyertyánfahasáb	" " 11 "	100 " II. " tölgyhasáb	" " 7 " 50 kr.
680 " II. " " "	" " 10 "	140 " bükkfa-dorong	" " 9 "
337 " III. " " "	" " 9 "	300 " gyertyán-dorong	" " 8 "
62 " I. " cserfahasáb	" " 11 "	70 " nyírfa-dorong	" " 5 " 60 kr.
20 " II. " " "	" " 10 "	300 " bükk-gyertyán-téglafa	" " 6 "

A fent elsorolt tűzifa készlet a helyszínén erdei ölekben adatik el 1. mt. 25
cm. rakásolás mellett. Amely az utakra és nyiladékokra rakásoltatott, közel a közle-
kedési utakhoz.

A fának a városba való szállítása Surdibükk és Szepetneki erdőről méterölenként
3 frt; a zsigárdi és nyiresi erdőről méterölenként 2 frt 50 kr.

A megrendelés a nagykanizsai hercegi erdőhivatalnál (volt főbérnökségi iroda)
a nap bármely szakában eszközölhető.

Pályfy Alajos, s. k.,
urod főerdész.

Ujságrók lapja!

Ujságrók lapja!

„BUDAPESTI NAPLÓ“

A magyar sajtóban páratlan az a siker, melyet a

a **BUDAPESTI NAPLÓ**a **BUDAPESTI NAPLÓ**a **BUDAPESTI NAPLÓ**a **BUDAPESTI NAPLÓ**

aratott és az egész világ sajtójában példa nélkül való, hogy egy szerkesztőség maga alapított volna és adna ki politikai napilapot,

a szerkesztőség tulajdona, sem adta magát semmiféle vállalkozás reszelkés hatalma alá. Független tehát és szakímonddó felfelé is, lefelé is minden irányban. Az igazi szabadelvűségnek sok diadala fűződik, már a BUDAPESTI NAPLÓ pályá-egy-egy sikerét jelentik.

a magyar intelligencia lapja Politikája a legtisztább szabadelvűségnek és a magyar nemzet igazainak úján halad.

hasábjain egyesíti a magyar politikai, irodalmi és sajnálatistikai élet legelőkelőbb neveit és érdekes, friss, ötletesség dolgában verseny nélkül áll. A BUDAPESTI NAPLÓ minden egyes száma egy-egy sajnálatistikai siker.

A Budapesti Napló főszerkesztője:

VÉSZI JÓZSEF.

A Budapesti Napló felelős szerkesztője:

BRAUN SÁNDOR.

A Budapesti Napló belső dolgozótársai: *Abrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, Merki Adolf, dr. Márton Miksa, Molnár Ferencz, Papp Dániel, Pekár Gyula, dr. Soltész Adolf, Sebő Tivadar, Thury Zoltán.*

A szerkesztőséghez csatlakozik a külső munkatársak, cikkirók, és tárcairók díszes sora:

Agai Adolf, Áalagh Pál, Bekács Gusztáv, Besseney Ferenc, Békefy Antal, Eötvös Károly, Feszli Géza, Géczy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Malonyay Dezso, Munkácsy Kálmán, Szabóné Nádáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István, Tutsek Anna.

A BUDAPESTI NAPLÓ

rovatai gazdagok, értesülései kitűnők. Az egész újság friss, eleven, temperamentumos és minden rovatában az izlést, az előkelőséget és a megbízhatóságot ismeri legfőbb törvényének.

Előfizetés: egész évre 14 ft., félévre 7 ft., negyedévre 3 ft. 50 kr., 1 hóra 1 ft. 20 kr.

==== Mutatványszámokat nyolc napig ingyen küld a kiadóhivatal. ====

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 15-İK SZÁM.**

Olvassa mindenki az újságrók lapját: **A BUDAPESTI NAPLÓT!**

A rovarok bármiféle fajtáját összehasonlíthatatlan biztossággal és gyorsasággal öli. Csak a „valódi“ megvétele végett jól megjegyzendő:

1. A lepecsételt, vörös cimkés üveg-palack.
2. A szó-védjegy „Zacherlin“.

A mit dobozokban, papírzacskókban vagy nyitottan kímélve, mint Zacherlint árusítanak, az sohasem „Zacherlin“, és a legmegtevesztőbb jelzések dacára soha sem való a régóta jól ismert „J. Zacherl“ cégtől.

Ovakodjék a megtévesztéstől s csak szolid üzletekből vásároljon!

Szerkesztőség:

Városház-épület, Fischel Fülöp
könyvtársaságában.

A szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként dé. u. 4—5 óra közt.

de intézendő a lap szellemi részére
vonatközlő minden közlemény.

Bérmunkások levelei csak ismert kerek-
ből fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereske-
delmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-azövetkezet és a letényi takarékpénztár.
a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egylet,
a zalamegyei gazdasági takarékpénztár rész. társ., a nkanizsai kerületi betegsegélyző
pénztár hivatalos közlönye.

**Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.**

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp
könyvtársaságában.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (6 frt — 12
Félévre 6 korona (3 frt — 6 frt
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr

Hirdetések jutányosan mármint
Nyitólőr pottisora 10 frt

Hirdetéseik, valamint a hirdetések
vonatközlő Fischel Fülöp könyv-
társaságába intézendők.

Néppárti szellem.

A néppárttal magával most nincs semmi
dolgunk; csupán szellemével, mely — úgy
látszik — minden alkalommal közénk jár
kísérteni, valahányszor csak valami katho-
likus ügyről van szó

Megjelent ismét Nagy-Kanizsán a június
20-án délután 5 órakor tartott katolikus
értekezleten is. Hogy megjelenése magára
a vallás szent ügyére áldással soha nem
jár: talán fölösleges mondanunk. Itt sem
járt.

Amint tudjuk: a róm. katolikusok most
mindenütt szervezkednek az autonomia
tárgyában tartandó nagygyűléshez, illetőleg,
hogy azon magukat alkalmas egyének által
képviseltesék.

Már megirtuk e szervezkedő gyűlést
megelőzőleg, hogy az autonomia ügyére
nem tartanak üdvösnek, eredményt bizto-
sítónak, ha az autonomia előkészítésére hi-
vatott katolikus nagygyűlésbe tulsulylyal a
klerikális szellem vitetnék be.

Midőn ezt irtuk, nem gondoltunk egyébre,
mint arra, hogy a klerikális, a papi szellem
mindig erősebb mértékű konzervativizmussal
jár, mely azután a vallási szellemet is
bizonyos csökönnyös mozdulatlansághoz

kötözi s meggátolja szükségszerű és elke-
rülhetetlen szabad fejlődésében.

Eltagadhatatlanul előttünk van, maga az
autonomia ügye is tanúsítja, hogy ez a
százados mozdulatlanság végre mindig meg-
boszulja magát. Azért irtuk, hogy a vallás
ügyének sokkal többet fog használni, ha a
nagygyűlésbe az oda küldendő képviselők
egészséges fejlődést biztosító liberalizmust
visznek be. Ilyen szellemmel azután igen
is meg lehet teremteni az autonómiát és
hosszu, türelmes kibontakozással olyanná
lehet fejleszteni, aminek azt a kath. val-
lás valódi érdekei kívánják.

Ezzel azonban nem akartuk és nem is
akarjuk azt mondani, hogy a papi szellem
onnan teljesen kizárassék, hanem csak azt,
hogy tulsulyban ne legyen. Egy kis kon-
servativ szellem a liberalizmus mérséklésére
sohasem árt.

Ámde mit tapasztaltunk a június 20-iki
nagy-értekezleten? Azt, hogy nem is kleri-
kális, hanem a leghamisítatlanabb néppárt
szellemet akarják érvényesíteni majd a
képviselőválasztás alkalmával.

Ez a szellem jött el kísérteni a
nagykanizsai katolikusok nagy-értekezle-
te is.

Ez már nemcsak papi szellem, hanem
annak is hátványozott tulhajtása; ez már

határozottan veszedelmes a katolikus auto-
nomia ügyére; mert a néppárti szellem a
legszelesőbb türelmetlenség szelleme s így
minden ízében nélkülözi azt a józan mér-
sékletet, azt az okos higgadságot, a mit
egy ily nagyfontosságú és több irányban
komplikált ügy lebonyolítása megkíván.

Nem mondhatjuk ezt klerikális szellem-
nek, papi szellemnek, mert akárhány derék
papunk van, akik határozottan kárhözhatják
a türelmetlenségnek, a minden fejlődés
megtagadásának ezt a makacs, csökönnyös
szellemet. Igazi néppárti szellem ez, mely
vallást csinált a politikából és viszont a
szent vallást a politikai küzdelmek fertő-
jébe vetette.

S vajjon mit akar itte ez a szellem a kath.
autonomiai választásokkal szemben? Nem
kevesebbet, mint annak az elvnek elfogadta-
lását és érvényesítését, hogy a néppárti po-
litika az egyedül üdvözítő hitvallás.

Azt hangoztatja ez a szellem, hogy
ezeknél a választásoknál a politikai párt-
szellemet ki kell szorítani; itt csak kinek-
kinek vallásosságát kell tekinteni. E mellett
azonban minden tévovázás nélkül kimondja,
hogy a ki liberális szellemben érez és gon-
dolkozik, az nem lehet jó katolikus s így
nem is választható meg kongresszusi kép-
viselőnek,

A „ZALA” tárcája.

Flammarion természetfilozófiája,

— A „Z a l a” eredeti tárcája. —

írta: Halász Margit.

Mikor az Uránia megjelent, akkor nekem még
nem volt szabad oly „magas” dolgokat olvasnom.
Azt mondták: nem gyerekkébe való, mert kép-
zelődő lesz tőle, vels. foglalkozik s még álmlában
sem hagyhatja el. Röviden szólva, belebolondul
abbá csodás világba, melyet azonban még sem
ért meg.

Most már olvashatom Flammariont s minél
többet olvasok tőle, annál inkább megleg az ő
rendkívül merész s mégis ragyogóan szép lantázi-
ája. Minél komolyabban olvasom őt, annál nagyobb
tisztellellet viseltem az iránt a bámulatos ész
iránt, bár megvallom, saját hitem és meggyőző-
déseim nem olvad fel benne.

Flammarion nagyon okos ember; s milyen nagy
csillagász és természettudós, ép oly nagy filozofus
is akar lenni. Hívei előtt már is az.

Filozófiája a természeti dolgokban talált gyöke-
ret, innen indul ki és ide jön vissza s folyton az
összefüggést, illetve összetartozást keresi az emberi
lélek és a nagy természet működése között.

Hisz a lélek halhatatlanságában, mint azt leg-
utóbb megjelent regényében „Stella”-ban kifejti s
magyarázgatja, oly remek, szindus keretben, hogy
szinte bele lehet kábulni; de ő még a leiket is

valami villanyos, vagy delejes összetételnek
tartja.

Anyacsereinek — ugymond — folyton kell
lenni, mert másképp megposhadna a világ. Az
emberi rostszálakon át mindennek lefritsül, át-
alakulni kell, s végül ha — az ember erre a
fizikai munkára képtelen, a megrogált s el-
gyengült testnek fell kell oszolinia és egyesülnie az
anyaóddal.

Lám Stella és Raphael a meteorhullás idején
látták egymást villanyos lángok közt; meghalt a
porhüvelyük, de a romlatlan fizikai összetétel —
amit mi léleknek nevezünk — elszállt fel a Maraba
s ott megtalálja az ellenkező delejt és ebből egy
új természeti anyag, új test képződik. Így magya-
rázza Flammarion a megdicsőült testtel való let-
támadást, az új életet.

De a „Marson se fognak mindig megmaradni,
innét alkalomadtán ismét más bolygóba térnek,
így aztán halhatatlannak is maradnak.

Flammarion egyik munkájában lelemlíti Spero-
nak tudományos hatyátékát az örökkévalóságról,
melybe mindegyik lélekbuvár azért belekapaz-
kod. I. Isermükj Sperot, de ez előtt is megdöb-
benve állunk meg s szinte alig merünk gondolkozni
felette s beljebb hatolni a lélek és test közti viszony
gondolataiba.

Maga az örökélet problémája előtt még a leg-
nagyobb tudós is ingadozik s az archimedesi
pontot nem képes e téren sem felállítani. A legtöbb
természet tudós és csillagász, mint Flammarion,
Isten nem olyannak képzei, mint a hívő, közön-
séges ember, hanem olyan legfelsőbb lénynek,

aki kezeli az egész teremtettség alkotó erőt, de
nem mint alkotót. Szóval ő az Isten, mint leg-
nagyobb chemikust állítja elibénk a eismeri, hogy
annak tudásába földi halandó bele nem avatkoz-
hatik, de ő azért megkísérli fejtegetni.

Igy megmagyarázza a hipnoztis is. Nem más
ez Flammarion szerinti, mint olyan gondolat-
táviratozás, melyhez a napnak különféle szaka, de
leginkább az est, főleg a holdfény szolgál segítségül.

Midőn hőse, Rafael latni akarja Stellát, meg-
várja a tele holdat, s amint megerősödvé felér a
horizontra, „..... a hold teljes fényében a kastély
felé fordult és szólt: jer, jer édesem, legyünk
egy percg együtt e szép este. Es az alvó leány
felélt ágyából. Megindult a tudós lakása felé az
ösvényen és a hegyen fel. Es megjelent előtte
tisztán, léhären, mint egy bábjaw égi tünemény.”

Es itt, itt látszik meg a lélek (ami hitünk
szerinti lélek) hatalmas ereje, ami ellen hiába
protestál Flammarion; hisz ezt anélkül is tudtuk,
hogy a szilárd akarat és híves nagy dolgokra készletti
a lelket s bámulatos eredményt ér el. Megmondta
Jézus: „Bizony, bizony mondom nektek, ha csak
annyi hitetek is volna, mint a mustármag, azt
mondhatnátok a hegynek, hogy menjen odébb és
az odább menne.”

Itt kissé Flammarion is kizökkent az ő természet-
filozófiájából s igazat látszik bizonyítani nekünk
„egygyű” hívőknek.

Ő kutat, kutat oly mélyreható dolgokat, a me-
lyeknek Isten kimérte határait s embertől elléd
fenséges titkait, elzárta a véges esme előtt.

Ebben hitt Sokrates is, Hellas legnagyobb böl-

Ebből nagyon könnyen le lehet vonni a konzekvenziát, hogy — miután egyedül a néppárti urak nem gondolkoznak és érzéneliberális szellemben — ennél fogva egyedül a néppárt az üdvözítő hitvallás, egyedül a néppárti urak a jó katolikusok, tehát egyedül ők választhatók csak meg kongresszusi képviselőül.

Igy csinált a néppárti szellem valóságos hitvallást a politikából.

Ez a szellem, mely a szent vallást megdöntötte, áldástalan kézzel behurcolta már a politika izalmaiba, most éppen olyan megdöntötte, éppen olyan áldástalan kezekkel akarja becsempészni a politikát a vallásnak szent, tiszta és mindenki által egyforma gondolat és szeretettel felkarolandó ügyei közé.

Ha a rom. kath. hívek világos esze ezt idejében be nem látja; ha a szent vallás magasabb érdekeit a néppárt politikai törekvéseinek martalékául engedik; ha a nagykongresszusba a békés egyezkedés szelleme helyett a liberalizmust, a szabadelvű fejlődést ostorozó türelmetlenség és izgatás szellemét viszik be: akkor azok az óriási akadályok, melyek a kath. autonómia létesítése előtt állanak, nem lesznek elenyészthetők és ez a nagy-kongresszus éppen olyan eredménytelenséggel fog végződni, mint aminővel már előzője is végződött.

Jó volna ezt meggondolni a kath. híveknek, mielőtt a néppárti szellem hatalma alá hajják fejüket.

Politikai szemle.

Belföld.

Országgyűlés.

A 21-iki hétfői ülésen a képviselőház folytatta a bűnvádi perrendtartás életreleptetéséről szóló javaslat tárgyalását. Az ellenzék, mely annyira ellene van a 16. szakasznak, fáradságtalan csatázik, küzd és beszél a szakasz ellen,

pedig új érvet és indokot nem igen tud felhozni, hanem ismétli azt mindig újra és újra, a mit már annyiszor elmondottak. A 21-iki ülésen első szónok Sima Ferenc volt, a ki majdnem az egész ülést kibuzta, de valami érdekeses nem igen tudott mondani. Különbösen így ízben az előző rendutasítást magára vona. Sima szerint nekünk kétszeresen szükségünk van a sajtószabadságra, mert mindenben Ausztriától vagyunk függőben. Még a parlamentben sem érvényesül a gondolat szabadság, a szabadelvű part részéről a javaslat mellett egyetlen komoly szó se hallik. Összehasonlítást tesz a volt igazságügyi miniszterek és a jelenlegi között. Egy Deák Ferenc, Pauler, Fabinyi, Szilágyi Dezso érintetlentül hagyták a közszabadság egyetlen-garanciáját: a sajtószabadságot, ezt éppen Erdély miniszter támadja meg. Igékszik kimutatni, hogy a javaslatban nincs logika, s azt mondja, hogy a sajtószabadság kérdésében az ellenzék a harcot a végéig folytatni fogja. A javaslatot nem fogadja el. Ez ülésen még Komjáthy Béla szólalt fel, a ki azt mondja, hogy a 16. szakaszt nem a törvény nyomása, hanem az a vágy teremtette meg, hogy bizonyos társadalmi körök a sajtó feszélyező ellenőrzésétől megóvassanak. Az igazságügyi miniszter pedig nem egyes társadalmi körök, hanem az egyetemes nemzet igazságszolgáltatásának örött van rendelve. Nem tagadja, hogy az ítéletek elleni némely gáncs jogosult. De más intézmények is vannak, melyek nem egészen váltak be. A sajtószabadságnál történt védelem sem kevesebbek, mint az esküszökeknél. A sajtó útján elkövetett becsületsértések eseteiben nem lát garanciákat arra nézve, hogy a sajtószabadságok helyesen, megfelelően fognak itélni. Mikor a többség oly macakusul ragaszkodik a 16. szakaszhoz, csak szarnokokodik a kisebbég fölött. A kormányának kötelessége volna a szakaszt visszavonni. A javaslatot nem fogadja el.

Külföld.

A görög-török békekötési tárgyalásokat illetőleg a lapok a következő távirati tudósítást közlik:

Athén, jun. 20. Esté. (Havas ügynökség.) A hadikárpótlás ügyének rendezésére kiküldött konstantinápolyi bizottság által közölt adatok szerint Thesszália évi bevétel 10 millió drachma, melyből 4 milliót a tartomány közigazgatására fordítanak. Ezek a kiadások ezután is a görög államkincstárt fogják terhelni, mivel egyetlen hivatalnokot sem hívtak vissza. Thesszáliában a termés teljesen tökre ment; az évi termés átlag 66 millió drachma értéket szokott képviselni. Az idei termés rendkívüli jósága miatt 73 millióra becsülték. A háboru költségei, feltéve, hogy a béke jul. 12-ére megkötetik, 36 millió drachmára rughat. A tesszáliai, epiruszi és krétai menekültek eltarása 3 millióba került. A mozgó-

sítás és a háboru nagy rázkódtatást okoztak a forgalomban. Az egyes közigazgatási ágak bevétel a folyó évben 40%-al kevesebbet fognak kiadni és összesen nem fogják túlhaladni a 65 milliót, míg a kiadások 135 millió drachmára fognak emelkedni. A deficitet részben kölcsönrel fedezik és 40 millióra csökkentik. Ez az összeg még 10 millióval emelkedik, melyet a kormány a tesszáliaiaknak elpusztított hajlékaikba való visszahelyezésére lesz kénytelen felhasználni. Tekintettel erre a helyzetre, melyhez az adatokat Görögország nyilvános könyveiből vették, a kormány azzal az előterjesztéssel fordult a hatalmakhoz, hogy ezek jóakaratu gondoskodnak a kis királyság további fennállását védők fontolóra és a hadikárpótlás fizetésének eszméjét mellőzzék, mivel Törökország provokálta a háborút és Muraviev gróf körlevélben kijelentette, hogy győzelmeiből egyik hadviselő felük sem szabad anyagi hasznot huznia.

Konstantinápoly, jun. 20. A mint beszélük, a porta hozzájárul az új határkiigazításhoz; az új határ állítólag Metzowig terjed és igen alkalmas katonai célokra, lakot területet azonban nem von a Görögországtól, egy románok lakta falu kivételével. Diplomáciai körökben remélik, hogy hacsak mindkét részről nem találkoznak váratlan vonakodással, a békekötés mihamar meglesz. Nehézségek legfeljebb a béke végrehajtása, nevezetesen Thesszália kitérítése és a hadikárpótlás fizetése körül merülhetnek fel.

Az irod. és műv. kör közgyűlése.

Az irodalmi és művészeti kör tagjai nagyon kicsi számmal jöttek össze vasárnap délután a városház nagytermében a *rendes évi közgyűlésre*. Az utóbbi időben mutatkozó beteges közönyt vesélyeztetni a kör jövőjét, a mely nemes törekvéssel, sok ambícióval indult meg nagy útjára.

Véscey Zsigmond polgármester, a kör elnöke, nyitotta meg a közgyűlést. Ebben a ülésben foglalta el legelőször az elnöki székét. Köszönetet mond a közgyűlésnek ama megtisztelő bizalomért, melyet reá bízta a kör elnökségét. Kénytelen volt — ugyanond — meghajolni a kőzakarát előtt, bár érzi gyengeséget és nem tudja: mivel szerzett érdemet arra, hogy ezt neki ajánlották fel. Sokkal kevesebb önmagához a bizalma, sem hogy megfelelhessen a kívánalomnak, de abban a tudatban fogadta el, mert hitte, hogy a kör minden egyes tagja őt működésében támogatni fogja.

Az elnök rövid, de szép beszédét zajosan megélejezték.

Rosenberg Mór dr. titkár, a gyűlés megnyitása után a következő, szépen kidolgozott évi jelentést olvasta fel:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

A nagykanizsai irodalmi és művészeti kör alapszabályainak a nagymélt. m. kit. befűgyi-

Selyem az élet.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

S a jövedelem? ...

De hát arról manapság beszélni sem lehet..... Szegény, gazdag érzi, hogy rossz idők járnak reánk; — nincs mód a jólét előmozdítására.

A termés mindig kifogás alá esik. Ha el nem fogy, elveri a jég. Ha csürben van vagy rosszul fizet, vagy elég, vagy kicsirzik, de valami fátumnak csak kell érn.

Csak „az” a boldog, kinek nem veri el a jég gabnáját, nem fagy el a vetése, nem érik túl (idő előtt) a buzája, repcéjén sem táncolnak a balhák; — azt nem aggasztja ilyenféle fátum.

Már több ízben volt ajánlva, hogy ilyen szűk világban minden megélhetési módot igénybe kell venni, mert a szorgalom gyümölcse nagyon édes, de még az a megnyugvás is, hogy nem kímélve fáradságot, még babért is aratunk.

Beköszönt egy előkelő uriember avval a jelszóval, hogy egy kis szorgalommal lesz selyem annyi, mint polyva. „A ki mer, az nyer!”

Ketelykedve, félvállal veszik; — nem nagy a lelkesülés.

De végre lefesti a sok előnyt, a szép hasznot, a selyem-tenyésztés eddigi felvirágzását, annak haladását. — s a környezet fiatalja, örege lebuздul a kecsgetésre; — eddig nem érzett lelkesedés mutatkozik.

csé; Aristoteles is azt bizonyítja, hogy a test és a lélek két különböző anyag; a test elenyészik, de a lélek örökké él. És Flammarion ebbe kapaszkodik, csak hogy ő chemia lombikban analizálja mindkettőt s azt szeretné főként meg tudni, hogy mi a lélek összetétele s így D'Alambert természetfilozófiját tökéletesen lehetne ebben a tekintetben. Teoria és praxis kiegészítene egymást.

Mint psychologus azt állítja Flammarion, hogy ha két ember agyában ellentétes delej van, azok egymás akarására döntő befolyással lehetnek. A két agy egy gondolat" előtte nem létezik s így két egyformán gondolkodó ész, ha van is a világban, egymásra semmi hatást nem gyakorolhatnak. Ő csupán az agy fizikai alkatrészeiből csinál consequentiát s így külön dogmát akar felállítani, a melynek — hisszük, — ha lesz is követője, de nem sok. Mint természetfilozófus sem fog iskolát alapítani, mert míg egyrészt ő sincs még biztos alapon, másrészt pedig csújai s állítai-nai nagyon tulzoltak.

Különbön Flammarion művei nem arra valók, hogy az ember loglikozzék állhatatosan velük, hanem csak azért olvassgassa, mert szórakozni akar s kissé a képződését felcsigázza.

Mert míg a világ világ lesz a költőnek szavai igazságot hirdetnek, ki így szól:

„Virágtalan fán nem terem gyümölcs,
Isten nélkül tudatlan lesz a bölcs.”

Végre is megállapodásra jutnak. Ki-ki vállal kisebb nagyobb mennyiséget. A falu érdemes kántora, mint kire/minden nevezetes ügyet rábeszélnek, — mindenre vállalkozik.

Jön a keltetési idő.

Nagy elhatározás után az ő vendégszobája lett a keltetés színhelye, honnan a hoszszáru pipát ki-meltatták.

Minden hozzátartozónak a kellő új ruhát megígérték, s elméletben ugyannyira nagylelkűen ment az adakozás, hogy a szegény huzóvond tenyésztőnek foltra sem marad belőle.

Felfogadja mozgó selymesnek a levelszedőt. Annak egész új ruha kell már. Azután egy rá-érot keres „selyemkendő” ígérettel — ha naponkint megvágja a selyem-eledelt ..

Jön egy hetes eső

A bogaraknak a harmatos levél vesztét okozza. Az egész házi nép levelest törülget.

Nem érnek rá főzni — varni. A kert nem lát-szik ki a gabzól, mert a bogarakat kell le- és fölrakni, etetni, szétszedni.

A sok baromfi nagy zajt csap, sipol. El vannak hanyagolva, mert a selyméréket kell táplálni.....

Jön az egykori meghitt barátónó messziről látogatába.

Kölcsönös örvendezés után mi sem természetesebb, mint hogy a köznap dolgok folyására térnek

— Nézd meg selymes bogaramat!

— Jó! Bemegyek.

mielőtt által való jóváhagyása után a múlt évi november hó 15-én tartotta első évi rendes közgyűlést. Az akkor felolvasott tükéri jelentés, melyet áthívtott a kezdő népszerűségnek legyőződe lelettel elkészede, élenken eseten a körnek életében, annak megalkotásától egész az első évi rendes közgyűlés előforduló fontosabb mozzanatait, melyekből így az irodalmi, mint a művészeti szakosztály, egymással nemcsak versenye, kelve, buszban kivétel részét és melyek egy anyagilag, mint erkölcsileg biztató reményt nyújtanak a kör életképessége iránt.

Azóta míg múlt egy fél év; fiatal, az utóbb munkáján is elég túl levő körünk történetében biz rövid idő, mely nagy eseményeket nem szűnhető. Ezem tehát feladatunk népszerűségét, midőn e néhány hónap történetét kell megírnom, érzem pedig annyival is inkább, mert meg mindnyájunknak élenk emlékeztetésben van az első évi rendes közgyűlés elé terjesztett, emlékeztető szellemű jelentés, melyet a volt tükér betegség miatt, ragyogó tollával, luttában, egytelünk azon buzgó tagja szerkesztett, ki akkor szerényen a felolvasó megszé bujt.

Sümei Kálmán, körünknek érdemekben gazdag első elnöke, Kanizsáról való (avozása folytán állásáról lemondván, az első évi rendes közgyűlésen elnököl Kovács Károly, a művészeti szakosztály fardadhatatlan tevékenységű elnöke, a megválasztott elnöki állásra, az egytel tagjaink ritka egyértelműséggel nyilvánított óhaja és az igazgatónak egyhangú megállapodásértelmében, Vécsey Zsigmondot, városunk közéletében átló polgármesterét és körünk igazgatónakosát ajánlotta, kit is a közgyűlés nagy lelkesedéssel megválasztott.

Vezérelte pedig a közgyűlést emez elhatározásban azon körülmény, hogy épen Vécsey Zsigmond, kit Sümei Kálmán emberismerete már az egytel megalkotásakor a társadalmi szakosztály elnökévé ki-zenelt, ki polgármesteri tevékenységében városunk társadalmi életét letergényjából lóráta és a társadalmi osztályok összehozásának és a békes, a közéletet által vezérelt együttlének és együttlézésének újat sikerrel egyengeti: azon lóhija, kirs egytelünknek szüksége van.

Mert a nemzeti irodalom és művészet szeretetének apolása mellett, melyet körünk egyik céljaink kitűzött, és melynek előmozdításában elnökünk, noha azon szerény kijelentést tette, hogy magát az irodalom és művészet emberének nem tartja, -- nagy intelligenciája és nem: ambíciója révén, az érvényesülésre az utat és módot megtalálta; a körnek, egyéb céljait belelőző lóhója a társadalmi teren van; első sorban tehát arra kell igyekeznis, hogy azon, még itt-ott felmerülő akadályokat, melyek részben zilálta, részben lezűltté tessik

még társadalmi életünkét: elválasztva és azt rendes mederbe terelje.

De felolvasás az hangulkozóan egytelünk közönfőge előtt, hiez az állás kezdeti elszegényedésekben ezen lóhóban elnököl körünknek ott körülről eljaja, l. i. "Államirányi, erősbítési közönségünkben a nemzeti irodalom és művészet szereteté, ezáltal szolgálni a magyar köznevelődést és minél magasabb színvonalra emelni a társas életet."

Vasvármegye a kör Berzevényi Dániel szobornak 1896. december 8-án Szombathelyen történt felolvasásához meghíván, a kör örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy a hazafis ünneppőlyen kifejezést adjon hivataloshoz képest a nemzet nagyjai iránti kegyzetlenség; a meghívást tehát közönséggel fogadta és a kör képviselőit elkérte dr. Kiss Ernő, az irodalmi szakosztály elnöke, egybuzgó elnöket és Kovács Károlyt, a művészeti szakosztály nagy tevégyű és tevékeny elnökét azzal, hogy a kör nevében a szoborra koszorút helyezzen el és a kör üdvözletét tolmácsolják.

A kiküldöttek meghívataukban eljárán, szives fogadtatásban részesültek és az ünneppőlyi rendező bizottságnak körünk irányában nyilvánított közönséggel lórték vissza.

Csölöz Jenő, körünk érdemekben gazdag karnagyát Sümei Kálmán bizta meg azzal, hogy a kör nevében Bpestben, 1896. szeptember 3-án megtartott köznevelődési kongresszuson részt vegyen. E meghívásnak elget tevé, a kör képviselőit Bpestben Sándor Józsefnek, az "Emlék" tükérának bejelentette, ki körünk üdvözletét közönséggel vette és jegyzőkönyvről megörökösölte.

Midőn a zenekarnak működése nem ló'elt meg azon váratkozásnak, melyet hozzá joggal lórték, az igazgatónak 1896. évi december hó 1. napján tartott ülésében logalkozott a zenekar újraszervezésének kérdésével, amikor is egyhangulag hozott határozatával a zenekar működését lóllőgesszette és a zenekar állapotának megvizsgálására, nemkülömben ennek újraszervezése céljából teendő java-latok előterjesztésére bizottságot küldött ki, melynek tagjainak megválasztotta Csölöz Jenő, Grünhut Henrik, Kovács Károly, dr. Oláh Már és ifja Singer Samu igazgatónakosokat.

Időközben Sternnek Zsigmond, a zenekar karnagya, körünk elnökéhez levelet intézett, melyben a zenekar vesztéséről lemond, hangulkozóan, hogy ez által nem szűnik meg továbbra is melegen érdeklődni a kör magas-zos lórkévéi iránt.

Erre a kiküldött bizottság azon indítványa, hogy "a zenekar megszűntetése ne mondassék ki, hanem annak működése egyelőre függesztessék fel, míg a zenekar újolag megalakulhat," az igazgatónakosnak l. évi ápril 23-én tartott ülésében határozta elmeletett azzal, hogy ha

bármikor zenekar közreműködésére lesz alkalmosság, azt Csölöz Jenő logja vezetni.

Hogy különben a zenekar hiánya Csölöz Jenő fardadhatatlan buzgalma folytán körünk művészeti színvonalán orszáht nem ejtett, azt lényesen beigazolta a l. évi január hó 23-án megtartott esély, melyre a műsor változtatossága, körünk magas-zos hivataloshoz képest városunk egész társadalmát összehozozta.

Ez alkalommal énekarunk a karnagynak nagy sikert igért vezetője mellett lényesen kitelti magáért, különösen a symphonával, melyben támogatva a nkanizsai művészegárdia hivataloszó és ló'elt tagjainak közreműködése által, a közönség tomboló lelkesedést vitt ki.

Ez esélyen győnyörködünk továbbá Vaholics Rozsa kissezony és Dörschlag Konrad nagy-sikerű énekköltőseben. Ugyanakkor tartotta dr. Kiss Ernő, irodalmi szakosztályunk érdemekben elnöke, felolvasást a táncról, melyben szellemesen és érdekesen szólt ló'okunknak a tánc iránt való vonzalmáról és ellenzékenységéről. Nagy mérvben járult végül az esély sikeréhez Szalay Sándor, ki Vörösmarty "Az első szobor" című költeményét mély érzéssel és nagy hatással szavalta.

Körünk énekarának jó hírnevét igazolja azon körülmény, hogy a nkanizsai "Keresztény jótékony társaság" l. évi május 22-én hangversenyi rendezvén, közreműködésre az énekkari elkérte, hol is a műsori művészi produkcióval gazdagította.

Erkösi kötelességet teljesített a kör, midőn 1897. évi március 15-ét lényesen megünneppelt.

Ez alkalommal dr. Kiss Ernő hazafis és magas szárnyalású beszédében melitotta szabadságunk a dieső napját; a dalárda pedig az ünneppőlyes hangulattal hazafis daraboknak lélekemelő előadásával lókozta. Közönséggel kell e helyütt megemlékeznünk Szalkay Lajos színigazgatóról, ki szüntársulatával ezen nemzeti ünneppőly rendezésében közreműködött.

Örömmel lóthet el bennünket azon tudat, hogy körünk működéséről városunk határsin kívül is tudomást vesznek.

Nagyságos dr. Staub Mór, kir. tanácsos, bpesti tanár ur ugyanis körünk elnökéhez l. évi május 12-vel kelt levelet intézett, melyben hivatalossal arra, hogy dr. Matlekovics Sándor meghívásából 6 a millenniumi kiállításról szóló lójelentésben a hazai tudományos és köznevelődési intézeteket ismertetni logja; elkéri elnökünket, miszerint a nkanizsai irodalmi és művészeti kör eddigi működésének, egy erkölcsi, mint anyagi eredményét vele tudassa, mely kérelemnek körünk elnöke a legnagyobb készséggel tett elget.

Vécsey Zsigmond fardadhatatlan elnöki tevékenysége folytán pedig, mely oly üdvös összehangban van polgármesteri működésével, ugyanezek részben körünk érdemeit tudható be, hogy N-Kanizsa városának páratlan művelésében lesz része, amennyiben a hírneves pécsi dalárda l. hó 27-én városunkban hangversenyi log rendezni, ami bizonyára buzdítólag és serkentőleg log hatni fiatal, de már kitűnő eredményeket elért énekarunkra.

Körünk tagjainak száma szaporodott, amennyiben a tagok száma 340, és van reményünk arra, hogy különösen a tervbe vett taggyűjtés által városunk egész intelligenciája kivétel nélkül zászlónk alá log sorakozni.

Meg kell tehát mutatnunk, hogy nem áll az, mintha nálunk minden kezdet -- könnyű és a folytatás -- nehéz, és így vállaltat működésével mindinkább közel jutunk kitűzött célunkhoz; lókozódó tevékenységgel minél hathatósabban ápolhatjuk nemzeti irodalmunkat és művészetünket; a nemzeti irodalom és művészet telejező szellemével egymáshoz vonzzuk társadalmunk különböző rétegeit és így egybekapcsolván szívünkben a nemzet és városunk képet és szeretetét, egyuttal a magunk részéről is lókest adunk azon köznevelődési mozgalmak, mely hullámzik, zaibong az egész ország területén, hogy meglevessék a magyar kultúrát.

A felolvasást gyakran megszakították a lelkes éjlen kiáltások, az elnök indítványára pedig a szép beszédet jegyzőkönyvből iktatták sa tükérnek jegyzőkönyvi közönséggel szavazták.

Vilányi Henrik dr. a pénztári jelentést olvasta fel, a midőn a számvizsgáló bizottság megadta neki a felmerítvényit, közönséggel mond az eddigi bizalomért, melyet behelyeztek, de a melynek a

méhek, bogarak s még nem tudom mi minden elpusztult keze alatt: csakis a rossz kezelésnek róhatom fel.....

Az én elvem: mit elvállal az ember, annak jelleje meg híven, s jóvődelmet csak akkor várhat belőle.

"Ókos léz te szorgalom:
A legbiztosabb vagyom."

Egyik barátom járta csak meg a selymérekkel. Megmutogatta az egész kezelési módot a állatkáin.

Hirtelen hívják be. A konyhán valami oszónához tartozó dolog ment kárba, (összeesett a tej vagy mi?)

Mi is ott hagytuk a helyiséget, melynek padozata is tele volt hernyókkal.

És (uram bosszús!) besettenkedett egy kollós-tyuk órág esibeivel.

Tán nem is kell hősébb magyarázat. Nehány rucra is a társasághoz csatlakozott.....

Mirs nagy rémítéssel kiáltják: "Jaj a bogarak!" arra már a kis szárnyasok jóllakva, elégedetten sétáltak ki.

Végéreményről csak jóvőben, az elmult hehek után beszélhetnék, melyet kedves olvasóim türelmének rovására engedhetnék meg csak magunknak.

Egyelőrs kitarás a végső! ez legyen a jelszó, a sok vesződség közepett.

Tritoma Udria.

Összeesapja a kezét.

— Boldogtalan, mit vettél a nyakadba?

— No miert?

— Mert ez rettenetes! Ezek megesszik az egész falut... Megszégyenít, míg élz a világon...

Ez mégis borzasztó! Ilyen biztató.

Majd jön egy hozsantartó rossz idő, ami a dolgot szerfelett súlyosbítja.

Az állatok betegségét kapnak, s előbb jelentkezik a baj.

A szomszédlatu kántora rémképeket fest. Azt állítja, hogy egy időben, midőn az iskolához látogattak, — 6 a grófi kastélyból kapott egy lakoslaty. Eppen abban az időben, mikor a selymé-lyesítés folyt.

Volt is neki módja a helyben. Grófi kényelem, lényes helyiség... De azért minden meglett. Megjegyzendő, hogy "négy dobozzal" vállalt jóvődel-lem kedvéért.

Végre családj minden tagja avval foglalkozott.

Ekkor jött a megbetegedés. Persze egy párszor harmatos levelet jót lórték tartva az állatkáin.

Komondhatatlan vesződséggel alig bírta ló'elt életben tartani.

Tovább így beszélget, egy másik tenyésztő-hoz fordulva, hozzá tessi:

A méheket is úgy jártam. Sok volt s mind elpusztult.

Szegény fiatal ember nagyot lélegzett.

Nekem pedig ezzel a mondással teljesen vissza-hozta selymélyesztési kedvem; mert ha a

jövőre elfoglaltsága miatt nem felelhetne meg, miért is a pénztárosi állásról lemond.

A közgyűlés elsősorban nem akarta tudomásul venni pénztáros lemondását, de *Villányi* dr. úrból felszólalása után mégis engedni volt kénytelen és megválasztották egyhangulag *Mátyás* Ferencet pénztárnoknak.

Indítványt nem tettek és így *Vécsey* Zsigmond elnök sajnálkozását fejezve ki, hogy csak ily kicsi számban jelentek meg a tagok, de — ugymond — annál melegebben mond köszönetet a jelenvőknek, kik az irod. és művészeti kör ügyeit szívőkön hordják.

Lenni is, fenn a karzaton is ezalatt már megjelent egy egy lassan kullogó alak, kik csak félve jöttek előbbre. Megjédtek tán egy kicsit, mert egyik másik arról könnyen le lehetett olvasni, hogy itt még nem a katolikus autonómia ügyeit tárgyalják.

Az ülés ezután véget ért.

Autonómiai mozgalom.

— Szervező gyűlés. —

Alig jelen meg lap mostanra az országban, melyben ne lenne olvasható a két szavas felirat: „*Kathol. autonómia*”.

Egyik másik vidéken egy kis pezsdülő életet visz az álmos, nyári napok télettségébe az autonómiai mozgalom, sok helyen hidegen, közönyösen nézik a szervezkedést.

Pedig nagyon fontos az autonómia kérdése, mert ez a *világi* elemnek is megnyitja az utat a vallási szervezet kormányzatához.

Itt ott, papi körök bizalmas jellegű konferenciáiból kiszivárgott már annyi, hogy a *liberális* személet teljesen kiakarják zárni és a választás vezetésére titokban a *klerikális* bélyeget nyomják rá.

Ez már előre egyenetlenséget szül. Az ily szellemen vezetett választás nem célzhatja az egységes *kath. autonómia* rendszeres szép kibontakozását. Nem a néppárti választó ám mindenkor a jó katolikus. Ezt ugyanis tudja már a nagyközönség. A liberális gondolkodók tán szebb mederbe terelhetnek a vallási ügyek rendezetlen hullámzását, mint azok a siránkozó képző farizeusok, kik egy komédiához méltó skamlitással az ekasztázis hamis tüzet csalják szemükbe, öszinte bensőség, csame nélkül.

Ha nem is egész nyíltan, de ily irányban indult meg nálunk is a szervezkedő gyűlés.

A nagykanizsai *kath. plébánia* hívei vasárnap délután a városi ház nagytermében gyűltek össze a szervezkedésre.

A nagyterem igen kicsinynek bizonyult az érdeklődők befogadására, bár városunk *intelligens* eleme egy kettő kivételével teljesen távolmaradt.

Ott voltak: *Mikoss* Géza táblabíró, *Pihál* Ferenc kir. közjegyző, *Deák* Péter főkapitány, *Neusiedler* Antal dr., *Sebestény* Lajos, *Rácz* Kálmán dr., *Tuboly* Viktor és a plébánia néhány tagja, élén *Weber* Vince házfőnökkel.

Weber Vince nyitotta meg a gyűlést, utalt a megyés püspök körlevelére, melynek értelmében ő a gyűlést egybehívta.

Majd magyarul kezdte: mit jelent az autonómia. A 48-iki törvények egyenjogúvá tettek az országban minden vallást és ezzel megszűnt a *kath. vallás*, uralkodó lenni. *Allam* és *egyház* között fenálló viszonyokból keletkezett az autonómia eszméjének megpendítése.

„Elsősorban is a kormány gyámjágának nehéz nyomása alól kell felszabadítani az egyházat. Állami felügyelet nélkül intézhessenek ügyeket, mint a többi felekezetek. Tévőlegesen befolyást ne gyakorolhasson, hanem csak a felülvizsgáló, az ellenőrző szerepe jusson ebben az államnak. Ok nem kívánunk többet, mint a többi felekezetek. Vannak iskoláink, felekezeti ügyeink, ezeknek az elintézését kivesszük a kormány kezéből és mi magunk akarjuk ezenul intézni. Hogy helyes és áldásos munkát fejtessünk ki, az csupán a *kath. hívektől* függ.”

Felhívja a híveket, hogy annak idején arra adják szavazatát, ki *Jesus* szíve szerint katolikus, ki az anyaszentegyház ügyeit szívén viseli és szereti és ki az ifjuságnak vallás-erkölcsi nevelését biztosítja.

A szavazók összejárására egy öttagú bizottságot fogtak választani.

Deák Péter főkapitány indítványára mielőtt a gyűlés a választást megkezdte, táviratilag üdvözölték a hegyecsimást és a megyés püspököt, a melyekre hétfőn reggel a következő távirati válaszok érkeztek:

Róm. *kath. Plébánia* hivatalnak Nagy-Kanizsa.

Fejezze ki kérem az autonómia tárgyában tegnap együtt volt szervező gyűlés tagjainak szíves üdvözlőükrét öszinte köszönetemet.

Vasary *Kolos* bíbornok hercegprímás.

Niszt. *Véber* plébános urnak, Nagy-Kanizsán.

Isten áldása lengjen kanizsai híveid szándékai és működése felett.

Károly veszprémi püspök

Horváth Honor ezután felolvasta a királyi körlevelet, mely a szükséges teendőket ismerteti. Válaszó lehet minden 24 évet meghaladt, büntetlen előlelű *kath. férfi*, ki elméleti hibában nem szenved.

Mikos Géza táblabíró lépett utánna az emelvényre, és ugyancsak az autonómia értelmét magyarázta hosszasan, mely már 1848 óta vajudik. 1870-ben szintén összehívtak autonómikus gyűlést, de ekkor nem tudott megállapodásra jutni.

Végül megismételve *Véber* Vince szavait: hogy az államnak a felekezeti ügyek rendezésében nem szabad tovább menni a *felügyeleti* jognál és hogy fel kell szabadítani azt az államgyámkodás alól. Képviselőnek jogtudós férfit ajánl.

Horváth Honor kért utána szó.

Köszönetet mond *Mikos* Gézának a magvas, szép beszédért. Ő is azt kívánja: mit az előtte szóló, hogy a pártpolitikát erről a választásról teljesen ki kell zárni, de azért ő még is kénytelen rövid kritikát mondani a különböző politikai pártokról.

Egyszerre megmozdult az egész terem.

Deák Péter: Ez nem tartozik ide!

Horváth: De igenis ide tartozik!

Egy hang: Hisz maga mondta, hogy a politikát ki kell innen zárni.

(A közönség egy része zajosan zugva azt kívánja, hogy beszéljen, másrésze erősen vágott vissza: „Eláll! Valaki a terem közepén tulharogja a nagy zajt és dühösen kiáltotta: „Nem kell a kormánypárt! Eljen a néppárt!”

Horváth Honor arról akart szólni, hogy a kormánypárt és a függetlenségi párt egy kalap alatt játszik össze, de egy hirtelen fordulattal a 16. §-ra tért rá. (A közbeiktatások jobbról balról felhangzottak, az asszonyok a karzaton az imakönyvekkel integettek, de a szónok még is eléllt a beszédétől.

Az öttagú bizottságha beválasztották: *Deák* Péter főkapitány, *Ring* Pál, *Miltényi* Sándor, *Horváth* Honor és *Véber* Vince. Esetleges pótagok lettek: *Szabó* István, ifj. *Samu* József.

Az albizottság következőkből alakult meg: *Varga* Péter, ifj. *Hegedűs* László, *Szedlmayer* László.

Véber Vince köszönetet mondott a megjelenteknek és ezzel az ülést bezárta.

Ezután már csak a folyosókon folytattak a politikázást az anyafiak. Egyik másik oszlogó szemekkel mondogatta:

— Ugy-e nem hagyta magát! Persze nem! Ugy-e az uraknak sem a néppárt!

Egy negyedórával később ismét esend uralkodott a nagyteremben és csak a napsugar csókolta végig az üres szobában a király arcképét.

Tanulóink Pécssett.

A pécsi kerületi tornaversenyről diákjaink győztesen tértek haza.

A vasárnapi eszérés kétségessé tette kissé az egész verseny megtartását, de hétfőn fordult egyt az idő. Bár borult volt az ég és a szél élesen sivitott, a derek tornászok oda se néztek az időnek, bátran kivonultak a versenyterre a próbához.

A VII. oszlophan külön vonult a kanizsai főgymnasium 70 tanulóval. Oszlopvezető *Pongrácz* Adolf volt.

Délután aggodva nézte mindenki az eget és csak kételkedve rágogatta mindenki a fejét, mert féltek a viharos időtől.

Három órakor egy szakadozott felhő foszlány mögül előbukkant a ragyogó nap. Minden arc egyszerre felcsillant, a diákság pedig büszkén, üdemes kemény léptekkel haladt a „Pécsi Bicykli-Club” versenyterére.

A hosszú menet kedves tarkaságával lázba hozta a nézők hullámzó nagy seregét. A tribünöket leginkább hölgyek foglalták el, kik kendő lobogtatással fogadták az ifjuságot.

A verseny megnyitása előtt az ifjuság a „Hymnust” énekelte el.

A hölgyek, férfiak felállottak, mikor 800 sikon felharsant szabad ég alatt a legszebb ima.

Megkapó, mozgó kép következett ezután. A fiukat a tornatanítók előkészítették a szabaddgyakorlatokhoz, tag vonalakba állították fel őket. Kedves derűtséget kellet, mikor a kalonabluos és sapsák kanizsaiak nagy oszlophan tornatanára elküldte a vezényasztót: „Kabátot le!” s erre egy pillanat alatt elűnt a kalonabluos, s elővillant alóla az eddig eltakart fehér-csikos kék ing, melyet piros sáv szorított össze. A *kalonai rendgyakorlatokkal* vette kezdetét a verseny.

A verseny-futásban a VII. osztályosok II. csoportjában elsőnek *Musset* Richárd kanizsai tanuló érkezett be.

A VIII. osztályosok II. csoportjában *Jakoby* Győző ugyancsak kanizsai tanuló lett a győztes. *Magasrudrásban*, a VII. osztályosok csoportjában holtversenyben *Burkovic* Gyula (135) lett második.

Mialatt az egyes nevezők az elsősegért küzdöttek, a versenyter el nem foglalt részén a kanizsaiak produkáltak vasbotokkal gyönyörű mutatványokat, melyek a szemnek is szépek, de amelyekben az ügyesség mellett az izomerő kimutatására is kitűnő alkalom nyílik. A megtapsolt és megélt mutatókért *Pongrácz* Adolf tornatanárt is illeti elismerés.

A mutatványok befejezése után újra oszlopha állottak, a pécsi diákság pedig rendezített a „*Rákóczy indulóra*.”

Hatalmas éljen-kiáltások rázták meg a levegőt. A közönség tombolt örömben és ez magával ragadta az idegen ifjuságot is.

Ezután a versenybírószág kiosztotta a díjakat.

A bíráló bizottságok jelentései alapján az első győzők ezüst-érmet, a második helyre jutottak bronz érmet nyertek, miket *Fejérváry* Imre br. főispán, a bíróság elnöke, adott át egyenkint az ifjaknak, kikhez előzetesen beszédet intézett, megköszönve a nekik nyújtott élvezetet, és tornatanáraiknak is, kik ily szép eredményeket értek el a kezük alatt gyakorló ifjakkal.

A verseny befejeése után az „*Abbazia*”-ba várta terített asztal az ifjuságot.

A lakoma a legszebb, a legvigabb hangulatban folyt le, hangos ovációkban részesültek a tanulókat és a győztes tanulóársakat.

Diákjainkat a többi vidéki intézetekkel egyetemben a legszebb a legbarátságosabb fogadtatásban és vendégszeretletben részesítették a pécsiek.

Vasárnap reggel a székes-egyházban végigballagtattak a misét. A gyönyörű egyház gazdag pompájával, művészi szépségével meglepő a tanulócsapat. 10 órakor a Zsolnay-féle majolikagyárat nézték meg. Délután az ósdi Dömör kapuhoz mentek, innen pedig a Tetyére raudáltak.

Kedden reggel a legtöbb intézet elhagyta a várost. Diákságunk kedden délután érkezett haza.

Tollfuttában.

Szétrepültek a rózsaszínű meghívó-lapocskákk, melyen a nagykanizsai irodalmi és művészeti kör tagjait értesítették, hogy a kör június 20-án (vasárnap) tartja évi rendező közgyűlést.

„Csendes részvétlét kérem.”

Mintha csak ezt is rányomatták volna a meghívókra, olyan csendes volt június 20-ikan délután 3 órakor a városi ház nagyterme, hova a közgyűlést egybehívták.

Egy-egy hangtalanul, szomorúan bandukoló irodalombarát kopogása törte meg a nagyterem bogárdöngésre figyelő csendjét.

A minden észnek, minden nemesnek lelkes anyagai: a nők is elmaradtak. Csupán kettő vett részt.

Vécsey Zsigmond, az „Irodalmi és Művészeti Kör” elnöke sósár pillantásokat vetett a nagyjú felé, melynek nyitott szárnyai, mint két ölelére tart kar, vendégszerető bizalmassággal várták az érkezőket.

Mikor azután még sem érkeztek: az elnök fölépelt az emelvényre, a tisztikar melléje telepedett és megkezdődött a közgyűlés.

Kicsi volt a publikum, de annál nagyobb a lelkesedés.

Mintha a körnek jelenvolt tagjai erre a délutánra kivételesen mind bohém-köntösbe bújtak volna: valami jóleső derű melegsége hatotta át a képviselőtársulatot tárgyalások lomha, komor levegőjével.

Alig hangzott el az elnök rövid, de szép megnyitó beszédjére fölzugott „éjlen”: már is kedves kis epizód kacagattatja meg a kör tagjait.

Az elnök udvariasan légycsengésű hangon mondja:

— „A mai jegyzőkönyv hitelesítésére fű kérem. Darás Vilma kisaszonnyt és.....

— Hol van Darás Vilma? — kiáltja egy hang.

— Darás Vilma nincs itt! — mondja a másik.

— Talán Farkas Vilma? — mondom én.

— Igen, igen. Pardon! Farkas Vilma kisaszonny! — igazítja helyre a dolgot az elnök.

— Ne méltatlansággal összezavarni a Szumbalinszky-lányokat, mert abból baj lesz! — sugja dr. Kiss Ernő a mosolygó elnöknek.

Az általános derűtlenségnek csak akkor lett vége, mikor dr. Rosenberg Mór, a kör főtitkára fölemelkedett; kezébe vette az évi jelentést tartalmazó iratcsomagot; hogy jobban lásson: leletle zwickert is, és olvasni kezdte a szép lendületességgel megírt jelentést. Hangja kellemesen vibrált és szíve fölött a kis piros muskálly olyan kedves csintalansággal jelezte szíve verését.

Mikor olvasás közben lelkesedett, a kis áruló virág gyors szírom-reszketéssel verte az ütemet. Mikor megint lecsendesedett a szív: lassan, szinte pihegve libbegtek a kis szirmok, mint a fáradt pillangó szárnyai.

A buzgó főtitkár meg nem feledkezett volna senkiről, a ki csak bármi parányit is tett az irodalmi kör érdekében.

Az ilyen helyeken azután meg-megállott; mintha azt akarta volna mondani: „Itt kell élnem!”

A jelenvoltnak nem tukarkodtak az éjjenekkel; végül a főtitkárt is zajosan megjelenezték a szép jelentésért.

Mikor a pénztári jelentésre került a sor, egyszerre valami ólom szürkesség szállott az arcokra; a szempillák megnehezdedtek; az idegek kezdtek ernyedni; ott sejtlenkedett az ásitás kísérete.

De dr. Villányi Henriknek, a pénztárosnak szerencséje van, még ha nem játszik is. Kezében tartott három (nem királyi!) hanem Samut.

A pénztárt felülvizsgálták:

Bun Samu,

Lendvai Samu,

Singer Samu.

Ez a Samu-kléblait, mint valami bűvész-páca érintése, megvillanyozta a levegőt és a kísértő ásitás egyszerre eliramlott. Jókedvűen hallgatta mindenki, hogy milyen rendben találta a megbízott Samuk a kör pénztári számadásait.

Ilyen közgyűlési hangulatban azután nehéz dolog valakinek lemondani a hivataláról. Dr. Villányi azért neki gyürkőzött. De keservesen ment.

— Nem fogadjuk el! Maradjon!

— De kérem én befejező vagyok.

— Kitűnő színben van. Schae volt még ilyen pompás színben.

— Igen köszönöm a szép bizalmat, de én nem felelhetek meg továbbra is ilyen megrongált egészséggel.

— Orvosi bizonyítványt kérünk.

Igy kedélyeskedtek a tagok a buzgó pénztárossal, ki csak jó egészségének köszönheti bizonyára azt a szívós kitartást, hogy a nagy bizalomnak eilen tudott állani. Ha ama bizonyos „megrongált egészségi állapot” kívül csak egy kis baja is van: okvetlenül helyére szorítja a közbizalom.

Mire dr. Villányi győzelmesen elvégezte a közbizalommal való birkózást: a karzatra és a földszintre idegen alakok gyülekeztek; mivel hogy az irodalmi kör gyűlése után a rómkatolikusok nagy értekezlete következett.

Eleinte áhitatos bizalmassággal tekintettek le, mert ott látták dr. Kiss Ernő szelid, papi arcát. Hanem azután, mikor egy-egy merészebben kiszögellő orron akadott meg szemök: meghökölve húzódtak vissza és azt hiszem: a háttérben keresztet is vetettek magukra.

Az elnök sietett is megköszönni a „csendes részvétel” és az ülést bezárta.

H I R E K .

— Az „Irod és Műv. Kör” igazgató tanácsa június 22-én délután ülést tartott Vécsey Zsigmond elnökelete mellett. Ez alkalommal elhatározták, hogy június 27-én a városunkba érkező pécsi dalárdát a művészeti szakosztály fogja fogadni testületileg. — A soproni dalár-ünnepélyre az igazgatótanács Csosz Jentő, a művészeti szakosztály karnagyát küldötte ki, hogy ott a kört képviselje és tanulmányokat téve, szerzett tapasztalatairól az igazgatótanács elé majd jelentést terjeszsen.

— Szóbeli érettségi. A nagykanizsai róm. kath. főgymnáziumban a szóbeli érettségi vizsgálatok június 24-ikén tartatnak. A vizsgálatok délelőtt 8 és délután 3 órakor kezdődnek.

— Alakuló közgyűlés. A „Nagykanizsai Tárházak Részvény-Társaság” június hó 22-én délelőtt a városház nagytermében a részvényesek élénk érdeklődése mellett tartotta meg alakuló közgyűlését. — A felolvasásra került alapítók jelentéséből kitűnik, hogy a részvénytöke teljesen jegyzetetett és hogy ennek 30 százaléka már be is fizettetett. Az alakuló közgyűlés elnökének megválasztott Ebenspanger Lipót kir. keresk. tanácsos s. jegyzőjének Schwarz Gusztáv. — Felolvasattak az alapszabályok, melyek tüzetes megvitatás után, csekély módosítással elfogadtattak. Elnök kérésére ezután a közgyűlés egyhangulag ki-mondta a társaság megalakulását. — A társaság hivatalos közlönyéül a „ZALA” jelöltetett ki. — Az alapítóknak a felmentvény megadtván, bejelentetett, hogy az alapítók törvényadta joguknál fogva a következőkből álló igazgatóságot választották meg: Ebenspanger Lipót, Eperjesy Sándor, Stolzer Gusztáv, Tripammer Gyula, dr. Friedl Ödön, Schwarz Gusztáv és Bettlheim Győző. A felügyelő bizottságba megválasztottak: Goldschmied Dávid, Knortzer György és Reinitz József; póttáglal: Hirschler Sándor. — Miután még Ebenspanger Lipót, a közgyűlés elnöke, megköszönte a a részvényeseknek az érdeklődést, nemkülönben Vécsey Zsigmond polgármesternek az ügy iránt tanúsított jóakarátát, dr. Lóke Emil a részvényesek nevében köszönetet mondott az eddigi intézőknek tett fáradozásaikért és ezzel a közgyűlés véget ért.

— Eljegyzés. Tóth Sándor, m. kir. adóosztály Nagy-Kanizsán, jegyet váltott e hó 20-án Sötényi Karolin kis-aszonnyal Jakón.

— Esküvő. Hoch Fülöp, háztulajdonos, városi képviselő leányát, Jankó f. h. 5 20-án vasárnap d. u. 4 órakor vezette oltárhoz a helybeli izr. templomban Lorscheck Bernát, Szerajevóból.

— Kereskedő tanoncok vizsgája. A nagykanizsai Kereskedők Társulata által tartott alsófokú kereskedelmi iskolában az ez évi záró vizsga f. hó 27-én d. u. 3 órakor tartatik meg.

— Temetés. Nagy részvétellel ment végbe Blau Pal — a mindnyájunk Pali bácsijának — temetése vasárnap délelőtt. A temetésen ott láttuk: a városi tanács élén Vécsey Zsigmond polgármestert, Nith Norbert sztr. ierendrendi tartományfőnököt Horváth Honor hiszónokkal, gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsost, a pénztáratok és jótékonyegyletek képviselőit stb. Noha a gyászoló család koszoru-adományok mellőzését kérte, mégis szebbnél szebb koszorúk díszítették Pali bácsi koporsóját. A Cheva-Kadisa pedig a következő koszorút pótló adományokat kapta: Blau Lajos és neje 10 frt. Fischl Pal és neje 10 frt. Blau Richard 10 frt. Blau Otto 5 frt. Blau Bela 5 frt. Blau Karolin 25 frt. Strakosch Lipót és neje (Bécs) 10 frt. Blau Oszkár 5 frt. Blau Gusztáv 5 frt. Vessel Antal és neje (Bécs) 10 frt. Glesinger J. Ph. (Teschau) 50 frt. Izr. jót. Nőegylet 25 frt. Vidor Samudé 5 frt. Munkapály 5 frt. gelsei Gutmann Vilmos 10 frt. Leitner Gusztáv (Varasd) 5 frt. Mosinger N. (Varasd) 5 frt. összesen 200 forint. Ezeket kívül a gyászoló család a szegények közti azonnali kiosztásra 50 forintot adott.

— A „Pécsi dalárda” 27-iki estélye iránt igen nagy az érdeklődés és így már előre is sikerülöknek ígérkezik. A dalárdisták vasárnap délután érkeznek Kanizsára, fogadtatásukra az „Irod. és művészeti kör” dalárdája hivatalosan kinyitott az állomáshoz. Az esti műsor a következő: 1. Ünnepi dal (a soproni dalversenyen előadandó hangverseny szám) Huber Karolytól. 2. Anya nyelvem (bariton szóval) Engelbergertől. 3. Nyisd ki rózsám..... Wlachauer Karolytól, 4. Oly távol Engelbergertől. 5. Magyar Nép dalok áltira: Hoffer Károly. 6. Éji varázsa Storck A. M-től. 7. Nem nézek én, minék nézlek Huber Karolytól. A hang versenyt nem a Polgári Egylet kerthelyiségében, mint a hogy először írtuk, hanem fenn a díszteremben terített asztalok mellett tartják még és az ifjúság hangulatától teszik függővé, vajjon azután lehet-e majd egy kis táncot is rögtönözni?

— A hírlapírók asztaltársasága június 26-án este a szokott helyiségben tartja a nyári évadban utolsó rendezés összejövetelét. Tuboly Viktor íróársunk fog felolvasni.

— Poszilovicser Csáktornyán. Csáktornyai város képviselőtestülete megváltoztatta programját: a zágrábi magyarellenes érsek fogadtatási ünnepélyén és Poszilovicser ot oszupán egyházi fogadtatásban részesítette e hó 17-én. Csak egy két házon tüztek ki lobogót, a fáklás zene pedig teljesen elmaradt. Néhány varasdi tüntető, piros-fehér-kék s. alázatú földszített kerékpáron elkísérté az érseket Csáktornyára, de a józan csáktornyaisak közönynyel néztek az éretlen Starosevicspárti vendégeket. A túzóloság kivonulása s az iskolák látogatása is elmaradt, valamint a hivatalok és testületek eleinte terembe vitt tisztelgése sem történt meg, kik erre egyébiránt megbízást sem nyertek.

— Elhalasztott közgyűlés. A Kisdudavölgyi Egylet folyó hó 19-re összehívott közgyűlése a rendkívül rossz időjárás miatt — mely a megjelenést ugyszólván lehetetlenné tette — folyó hó 26-ára halasztotok. A közgyűlésre új meghívók nem küldetnek szét és az elnökség ez uton értesíti az egyesület tisztelt tagjait, hogy a közgyűlés folyó hó 26-án, szombaton délután 5 órakor a Nádor utcai óvoda helyiségében, változatlan tárgyszorozattal fog megtartatni.

— Városunk közegészségügye című cikkünkbe a múlt számban egy kis hiba csuszott be a 3. lapon. „Továbbá szükséges volna minden betegnél ajkópeteket valamely edénybe felfogni és ezt forró tej és oltatlan mésszel keverés által fertőtleníteni.” — Forró lug helyett tejet szedtek, amit utólag itt helyre igazítottunk.

— Az új vágóhid. Lapunk múlt számában megírt cikkre vonatkozólag illetékes helyről kaptunk értesítést, hogy mielőtt az új vágóhidat átadnak a használatnak egy bizottság által megvizsgálták. A felülvizsgálata pedig az összes helybeli mérésárokat hivatalosan meghívják.

— Távirtdi hivatalt Pécán. Pécsa közönség szépen fejlődő kereskedelme szükségessé teszi egy távirtdi hivatal felállítását, s ha a miniszter el nem utasítja kérelmüket, úgy ott nem sokára fel is állítanak egyet.

— Nem lesz többé posta-hivatal. A kereskedelmi miniszter leiratot intézett a megyei közigazgatási bizottsághoz, melyben értesíti, hogy a langyezi postát, a bizottság ismételt kérése dacára, nem hajlandó továbbra fenntartani.

— Második óvoda Keszthelyen. A megyei közigazgatási bizottsága utasította Keszthely városát, hogy ott egy második óvodát is állítsanak fel.

— Nyári táncvigalmak. A nagykanizsai Polgári-Egylet július hó 3-án saját kerthelyiségében Zsolnay Vilmos zenekara közreműködése mellett nyári táncvigalmat rendez. Kezdeté 8 órakor. Személyjegy 50 kr. Családjegy 1 lrt 20 kr. Kedvező idő esetén a vigalom saját emeleti termeiben tartatik meg. — A nagykanizsai szabómunkások szakszerveletének vigalomrendező-bizottsága saját pénztára javára 1897. évi július hó 4-én a „Polgári-Egylet” kerthelyiségében Horváth Laci jeles zenekara közreműködésével zártkörű nyári táncvigalmat rendez. Belépődíj személyjegy 80 kr., családjegy 2 lrt. Kezdeté este 8 órakor. Felülvezetések köszönettel fogadjatnak és hirtaplilag nyugtáztatnak. Kedvezőtlen idő esetén a teremben tartatik meg. — A letenyei ifjúság július hó 4-én, vasárnap, Letenyén a gyermekmenhely javára, a Papsűrűben tekeverseny és tréfas tombolával egybekötött nyári táncmulatást rendez. Belépődíj személyjegy 80 kr., családjegy 2 lrt. Kezdeté d. u. 3 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a következő vasárnap fog megtartani.

— Női kézimunka-kiállítás. Az ici-pici kis túrreg kibullogunk a vékony ujjak közül, a himző ráját összelőrté, cseperte a korszellel. Uri-leánynak nincs szüksége erre. Vagy miből élne meg akkor az a színtelen arcú sarvó szemű, vézna leány, a himzű, ki naponként megjelen az előszobában, kezét csókol a nagyságos mamának, mielőtt átnyújtaná azt a selyem papírból csomagolt kis valamit, a kézi munkát? Az uri kisasszonykák ma zenét komponálnak a zongora mellett, vagy kis műtermükben háttörőzött színezéssel idilleket pamacsolnak a kifeszített vászonra, melyekről a jó rokonok áradó kritikát zengenek. Harisnyát ma már a gyárakban készítenek gépeken. Egy halvány szavara a tündező régi világnak, csak még az iskola falai között él. — Láttunk is vasárnap és hétfőn a községi elemi iskola két termében szép kézimunka kiállítást. A fehér falak tele voltak agyattva a legszebb himzűekkel, kalotaszegi varrottas díszkendőkkel, ablakfüggönyökkel, kefése és újságtartókkal. Az asztalokon egymásra halmozottan heverték a válogatott horgolások, a névjegykosarak, a vákuosbetétek, a pici főkötők és a névnapi hálósipkák és a papucskok. A kiállított munkák száma majdnem meghaladta a két ezret. A legszebbeket persze a IV. osztály kicsi tanuló készítették és ez derék tanítónőjük Wagneré Paukovic Lujza érdeme. A legszebbeket és legtöbbet Latacher Aranka állította ki, összesen 33 darabot, köztük figyelemre méltó díszkendőket magas himzűvel, a legharmonikusabban összeválogatott színezéssel. Utána Bogneridő Stefán szorgalmát kell dicsérnünk (11 drb) Fialovics Mariska (8), Matkovich Anna (10), Ferik Agnes (8), Kilik Mariska (10), Nagy Mariska (7), Orbán Lujza (6), Pflanzler Jolán (11), Pál Victoria (9), Weiszberger Gizella (7). A III. osztály növendékei közül kiűntek: Szalay Gizella (7), Grossinger Anna (13), Heik Mariska (6), Baksa Verona (6), Koch Irén (6), Koorizer Anna (16), Kovács Jolán (7), Dénes Erzsi (8). Telekly-utca III. osztályából: Kaufmann Róza, Gáspár Mari, Bohomecky Erzsi. Telekly-utcai párhuz. II. osztályból Ujváryné Geröcs Anna tanítványai: Kollarics Teréz, Szabó Mariska, Detrich Jolán, Knauz Erzsébet. Manuauán Janka növendékei közül az Eötvös-téri iskolából: Molnár Mariska Detrich Ilonka, Szalay Ida, Benedek Margit és Kollarics Terka váltak ki. Arany János utca I. osztályából Váryné Sz. Józsa tanulóik közül: Mersich Ilona, Beladics Anna, Horváth Betti, Szabados Anna

érdemelnék díszdíjat. Pranger Karolin Hunyadi utca III. osztályának tanuló között legszebbet állított ki: Celcer Margit, Pinter Margit, Polcer Emilia, Knauz Anna, Ham Erzsike és Stirling Mária. Néhány elemi osztály és a polgári leányiskola kiállításra felsőbb, de meg nem okolt határozat következtében teljesen elmaradt. Csak annyit jegyzünk meg még ezek után, hogy az elemi osztály növendékeinél szüntessék be a kézimunkát, mert ezzel csak megerősítik azokat az apró cseprő jószágokat, egyébként sehol sem tanítanak kézimunkát már az I-6. osztályban.

— Miniszteri köszönet. A földművelésügyi miniszter a zalavármegyei gazdasági egyesületnek köszönetét fejezte ki a keszthelyi gazdasági tanintézetben az ezredév emlékére tett alapítványáért, melyvel a tanintézet egy hallgatója részére évi 100 forintos ösztöndíjat alapított.

— Új vasuti állomás. A déli vasut vonalán Boglár és Szántód állomások között fekvő Szemes megállóhely, amely eddig csak vonatállomás, valamint személyi, podgyász és gyorsáru szállításra volt berendezve, a déli vasut igazgatósága által rendezett állomásai alakították át, melyhez a kereskedelmiügyi miniszter, az állalkításra vonatkozó tervek helybenhagyása mellett már megadta az engedélyt.

— Hol a temető-őr? A róm. kath. temető egy rácos, két keresztet sírja mellett nagy cseresznye áll, most rikító piros gyümölcseivel. Vannak jó gyomru emberek, kik elég vakmerően felállnak a sír rácskerítésére és onnan szeméztetik a cseresznyét. Ha jól laktak tisztelőtellenül ráugranak a sírra, a rácsot kitéptik, nem kimélve mások emlékeit és érzelmeit. Mindenki tud erről, csak a temető-őr nem. Vajjon hol van neki dolga egyebilt mint a sírokat vizsgálni? Miért fizetik őt? Egyébként hétfőn este még 10 órakor is nyitva állott a temető kapuja. Vajjon a rendhez tartozik-e ez is?

— Választási vizsgálat. Nagy dimenziókban végezett képviselőválasztási vizsgálat eredményét terjesztette e hó 17-én a képviselőház elé Aidinger János képviselő, a kit biztosul kildtek ki Zala megye alsólendvai kerületébe, Marsovszky Endre, petícióval megamadtott választása ügyének megvizsgálására. A kiküldött biztos, mint a vizsgálati iratok óriási halmozából kiűntek, nem kevesebb, mint 480 tanut hallgatott ki és pedig a választással szembeni kérvényezőknek 351, a védelemnek 43 tanuját s 14 olyat, akire úgy a kérvényezők, mint a választás védői hivatkoztak. Főhivta továbbá nyilatkozatra a választási és küldöttségi elnököket, a kiknek nyilatkozatait szintén hozzacsatolta a vizsgálati iratokhoz. Főhivta továbbá a novai, perlaki letenyei, csaktornyai és alsólendvai főtisztviselői hivatalokat, mint a melyek területén levő községekből a választókerület, hogy a választási mozgalmak alatt tapasztalatról adjanak jelentést s közöljék vele az egyes községekben előfordult kihágási esetekre vonatkozó iratokat is. Főhivta végül a csaktornyai és alsólendvai járásbírói iratokból s a nagy-kanizsai vizsgálóbíró, hogy a választási mozgalmak alatt előfordult s ezekkel összefüggő vétségekről, esetleg bünetekről szóló hivatalos kimutatást s a meqnyiben jogérvényesen el vannak intézve, az azokra vonatkozó iratokat is közöljék vele. Mindezek a kimutatások és iratok hozza vannak csatolva a vizsgálati jelentéshez. A vizsgálat költségeinek fedezésére a kérvényezők által a Ház pénztáránál letett ezer forint nem volt elégséges, minek folytán a kérvényezők meghatalmazottja, nehogy az eljárás késedelmet szenvedjen, további háromszáz forintot tett le a vizsgálóbiztos kezébe. A vizsgálat összes költségei 1221 lrt 63 krt tettek, tehát ezt a háromszáz forintot is majdnem teljesen igénybe vették.

— Déli vasut. Péter és Pál ünnepe alkalmával é. j. június hó 29-én a déli vasut magyar vonalainak állomásairól Budapest, Bécs, Fiume, Triest és Cormonsba rendkívül mérsékelt áru menetéri jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és még azon kedvezményt nyújtják, hogy visszajövetkor ezen jegyekkel az utazást ketszer tetszés szerinti állomásokon felbe lehet szakítani. Ezen jegyek kiadására és áraire nézve külön hirdetmények adtak ki, melyekben a vonatok, melyekhez ezen rendkívül mérsékelt áru jegyek érvényesek, indulási idejükkel fel vannak említve.

— Vétkes gondatlanság. Backó-pusztán Rudovics József 17 éves-béres gyerek csütörtökön délután a megrakott szénásszekér tetejéről úgy találta ledobni a nagy nyomórudat, hogy a

kocsi mellett áldogáló 4 éves Fehér Orszika fejére zuhant. A kis leány elájult és másodnapra fájdalmas kínok között meghalt. Rudovics ellen megindították a vizsgálatot.

— Kerekpárosás. Ennek, az utolsó esztendőben nálunk is oly óriási merveket űltött út és szép sportnak egy hazai szakközönyt kaptak tegnap, mely megérdemli, hogy a kerekpárosok figyelmébe ajánljuk. Címe: „Kerekpár-Sport”. Megjelenik havonta kétszer képekkel tarkítva. Allandó érdekes tartalma: Vezércikk, szakközlemények, tárcsa, utleírások, bel- és külföldi hírek, táviratok, technikai újdonságok, sportirodalom, mulatságok, versenykiírások és eredmények, szabaddalmi értesítő, a „Kerekpár-Sport” turdíj-pályázata és a „Karika-Vic” című humoros melléklet. Az ügyesen szerkesztett csinos kiállítású kerekpáros újság a legszakavatottabban foglalkozik e sport összes kérdéseivel, s nézetünk szerint nélkülözhetlen minden magyar kerekpárosra nézve. Kívánatos volna tehát, ha a helybeli és vidéki kerekpárosok támogatnák e sok jó célt szolgáló, csakis nekik szerkesztett szaklapot, mi nem kerül nagy áldozatba, mert a lap előfizetési ára egész évre csak 3 lrt. A Kerekpár-Sport szerkesztősége Pécselt (János-utca 5. szám alatt) van, honnan bárkinek is küldenek mutatóványzatot, mely igazolni jogja annak a néhány dicséret szónak, igaz voltát, melyet e jóravaló, közel két éve fennálló magyar sportirodalmi termékről elmondotunk.

— Az egyedüli kellemes ízű és legjobbnak elismert haszajlószer a Ferenc József keserűvíz s mint ilyenek egy háztartásban sem szabadna hiányoznia. Ezt a kitűnő vizet a világkiállításokon 10 arany éremmel tüntették ki.

IRODALOM.

— Budapesti Napló, az újságírók lapja. Élénk emlékszik még a magyar közönség agyák a tizenöt éve magyar újságíróra az emetere, akik hogy függetleníték magukat minden politikai befolyás és minden váltakozó töké nyűg alól, megállapították maguk erejéből, minden vállalat mellőzésével a szerkesztőség saját tulajdona gyanánt a Budapesti Naplót. A lelkes kis csapat most, míg tiszonyi hónap forogása után a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb újságoláltatója lett. Magával hozván fényes és jóműri névokat, bámulatos szorgalommal és kitartással járólva mindennap össze mind azt, ami a szerkesztőség a lap szabadelvű és feltétlenül, minden irányban független politikájának, nemzeti érdeletének és magas iskolának minden honosságny órában ismétlődő bizonyágát adja: — A Budapesti Napló ma már nemcsak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szimpatiajának gyors felkötésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szám arra vall, hogy a Budapesti Napló alapítói megérdemlik ezt a támogatást. A Budapesti Napló-nak friss és megújított értelemű, komoly tartalmas politikai cikkei, a melyek nyomtatékosá tessik a hatalm de politikai sugara máris döntő újsg véleményét, tárcarovatának magas irodalmi színvonala, gazdag informatív anyaga, kitűnő értelemű, kimerítő, őstelen, változatos, eleven rovatjai a mindennapi közlelményeinek változatosága és folyton gyarapodó bősége: napról-napra ökossonlóan tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelelt a legvérmesebb varakozásnak is, amely megjelenését megelőzte. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasóközönsége közt páratlanul meleg és szives viszony fejlődött ki. Naponként jelentkezik ez a Szerkesztői üzenetek rovatában. A magyar közönség: nekünk családunk.

A Budapesti Napló szerkesztősége, amely csakis addigi munkásságára, hírlapírói sikereire hivatkozva és a közönség szimpatiaira appellálva fogott hozzá bátor vállalkozásához, nem csaldott önbizalmában és nem csaldott a közönségben, amely nagy szeretettel karta eljégét az első perctől fogva. És hogy a közönség se csaldójik benne, arra vállaltvo, szakadatlan buzgóssággal és lelkesedéssel törekszik. A szerkesztőség, amelynek belső tagjai: Vosz József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Abrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, dr. Merkl Adolf, dr. Márton Miksa, Molnár Ferenc, Papp Dániel, Pakár Gyula, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán napról-napra egész erejét, egész lelkesedését, összes hírlapírói kvalitásait vívni a harcba. Hűségese szövetségese ebben a külső munkatársak díszes serege, amelyből csak Ágasi Adolf, Balogh Pál, Bekács Gusztáv, Besenyey Ferenc, Békői Antal, Eötvös Károly, Fossá Géza, Gécsy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Malonyai Dezso, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nagall Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István és Tutsék Anna nevét említjük most.

Es s rögjő a Budapesti Napló eddigi példátlan nagy sikerének és biztosítéka jövőnd szilárd existenciájának. És még egy. Annak az újságnak, amely senkié másé, csak a szerkesztőségé és a közönségé, amely semmiféle idegen tőke szolgálatában nem áll és csak a maga munkálkodó embereinek, meg a magyar közönségnek, a magyar hasának, a magyar nemzeti ügynek és a magyar szabadelvűségnek az érdekeit szolgálja: ebben a függetlenségében semmiben sem hasonlítható hatalmas erőforrása van. Olvasóink figyelmét újból is felhívjuk a Budapesti Napló-ra és ismételve a legmolegobban ajánljuk az újságot olvasásra az újdonságok iránt érdeklődőknek és valószínűleg lelki épülésükre azoknak, akiknek a magyar hírlapirodalom magas színvonalában és magyar írók és újságírók hangyasorgalmában kedvük telik.

Közgazdaság.

Tulvénység rétek javítása.

Bár a réti növényzet a víz iránt igen haladatos, mégis ennek nagy mennyiségbeni jelenléte a növény-tenyésztésre káros lehet. Nem egy példa igazolja, hogy ott, hol a talaj tulndves, a jó füvek elpusztulnak s helyöket értéktelen vízi növények foglalják el. Az ily réti feltöltési javításra szorul.

A javítás első munkája a lecsapolás. Ennek helyes keresztülvételétől függ a javítás egész sikere s ez okból történnék a lecsapolás akár nyílt árkolás, akár alagsóvezetés által: ne sajnáljuk azon költséget, mely e munkálatnak szakemberek által való végrehajtásából származhat, hanem végezteszünk ezekkel a lecsapolást. Bő kárpótlást nyerünk majd azon haszonban, mely a lecsapolást követő, negyedik-ötödik esztendőben a minden tekintetben jó szénatermésben fog mutatkozni.

A javítás második munkája már a gazdát szólítja a tevékenység színterére. Megtörténvén a lecsapolás, arra kell törekedni, hogy a már ennek következtében satnyulásnak induló savanyu füvektől teljesen megszabaduljunk, s jó minőségű pázsitféléknek és leveles növényeknek díszletté mozdítsuk elő. Ezt elrendő, a réterületet réti boronával járattjuk meg a talajban végbemenő fizikai és kémiai folyamatok kedvező alakulása céljából, illetve azon okból, hogy a talaj savanyu természetét csökkentjük; majd pedig trágya anyagokat használunk.

A trágyaanyagok közül réteken a műtrágyák bírnak kiváló jelentőséggel és pedig a foszfor és a káli trágyák. A foszfort adhatjuk szuperfoszfát alakjában, a káli pedig káli káuit kerül a rétre. A trágyázás keresztülvitele többféle lehet. Némely helyen elszórják ősszel a Thomas salakot és pedig kat. holdanként 350-400 kilógrammot, a következő ősszel pedig a káinitot, holdanként mintegy 320 kilógrammot. Másut elhíntenek ősszel kat. holdanként 200-240 kg. szuperfoszfátot s a reá következő tavasszal 250-300 kg. káinitot, vagy végül használnak oly műtrágyát, melyben a káli és foszfor együtt benn foglalattik már s mely káli-foszfat név alatt ismeretes. A káli-foszfatot télen és kora tavasszal egyaránt alkalmazzák, de jobb, ha annak elhíntési ideje a tél elejére esik, mert így hatása már a javítás éleben mutatkozik.

Hogy az említett trágyázási módok közül melyik legjobb, azt határozottan eldönteni nem lehet, a gazdaközönség véleménye e tekintetben igen elágazó. Legtöbben ajánlják a szuperfoszfát őszi elszórását s a káinit tavaszi használatát. Annyi azonban bizonyos hogy e két tápanyagnak alkalmazása után a savanyu füvek eltűnnek s rövid idő alatt a herefélék lépnek fel.

Ha még biztosabb sikert óhajtunk, egy a trágyának elszórása, illetve erős lefogolása után tanácsos lesz jó minőségű pázsitfélékből készült keveréket is elvetni, mely vetéshez szükségtelen a réterületek felszántása, hanem teljesen elegendő annak fogas boronával való megmunkálása s annak befejeztével a fűkeverék elszórása és lebegerezése.

Az elvetendő fűmagkeverék minőségére nézve a helyi viszonyok lesznek mérvadók, s általánoságban csak annyit lehet mondani, hogy a pázsitok közül a jó minőségű szálfűveknek adandó elsőbbség, a melyhez körülbelül egy harmad mennyiségben pillangós virágú növények magvait keverjük, tehát a vörös vagy réti lóheri, a korcs herét s egy két hüvelyest.

A trágyázásnak következő éveken ismétléseivel egy két év alatt réterületünk egészen újjá alakul s a rétek ápolására vonatkozó szabályok követése mellett a legjobb minőségű füvek változatos képében fogja gyönyörködtetni a szemlélőt.

G-y.

A lucerna szárítása.

Hogy mily hasznos és áldásos növény a gazdára nézve a lucerna, azt úgy hiszem mondanom sem kellene, hiszen eléggé igazolja ezt azon körülmény, miszerint napról-napra mindinkább terjed s a legutolsó földmives is arra törekszik, hogy hogy egy darab lucernával bírjon.

Hanem hát valamint a legszebb fénynek is vannak árnyékai, épp úgy a lucernának is meg van az a természet, ha az ember a felszárításánál nem ügyel eléggé, hát a leveleit lehullatja s maga a kopasz szár kerül a szénapadlásra. Már pedig az is bizonyos dolog, hogy nem a szárbán, hanem a levelekben van a tápláló erő s így a leveleit lehullatott száraz-lucernaszár magában véve édeskeveset ér.

Hogy a levelek a szárításnál le ne peregjenek, első sorban is arra ügyeljünk, hogy ne keljen azt gyakran forgatni. Minél többször forgatjuk, annál több levél hull le. Eszerint tehát célszerű a lékaszált lucernát amugy még zölden szép egyenletesen elrazogatni, hogy így a száradás a lehető legnagyobb felületen történhessék.

Igy hagyjuk ezt vagy két napig száradni s csak aztán gondolunk megforgatásra. A levelek akkor szoktak legkönnyebben leperegni, a midőn szárazzak, azért a megforgatásnak vagy este, vagy reggel harmattal kell megtörténnie, sőt akkor is oly óvatosan, mintha tojással bánnánk. Stájerországban, vagy pedig Bajorországban is olyanfélé ágazóznak és készülékekkel dugdosnak a lucernásokon végig, melyek hasonlóak a tejeskőcsögtartóinkhoz s ezen szárítják akár a lucernát akár a lóherét, s mindez csak abból a célból történik, hogy ne keljen azt a forgatással mozgatni, hanem hogy a levegő és meleg mindan oldalról érven, amugy egy helyben megszáradhasson.

Szintugy a gyűjtésnek is nem törekény, hanem szívós állapotban kora reggel kell megtörténnie, ügyelvén mindig arra, hogy lehetőleg kíméletesen bánjunk el vele.

A jól szárított lucerna igen becses és értékes téli takarmány, ad, a melyet ló és szarvasmarha nemcsak egyaránt kedvel, hanem guzdag tápértékénél fogva, meg is hizik a jóság tőle.

CSARNOK

Természetköltők.

Irta: Baboss László.

(Folytatás.)

(15)

De legmélyebben érezzük a hatást bus dalai-ban, mint a minők: Warum sind denn die Rosen so blass, o sprich mein Lieb warum? Warum Vind denn im grünen Gras, Die blauen Veilchen so stumm?

Warum singt denn mit so kläglichen Laut, Die Lerche in der Luft? Warum steigt denn aus dem Balsamkraut hervor ein Leichen Luft?

Warum scheint denn die Sonne auf die An' so kalt und wer drisslich herab? Warum ist den die Erde so grau Und öde wie ein Drab?

Warum bin ich so krank und so trüb' Mein liebes Liebchen sprich? O sprich mein Mallerliebster Sprich Warum verhesst mich? Ez és, egy másik dala „Und wüsten's die Blumen die kleinen Wie tief verwundet mein Herc Sie is s a költő is egyszerre, mert egynek hiszünk, rokonnak tartjuk Lenau behatolt a természet belételebe, s abban elmélyedett, hogy hallani véljük vele a titkos hangot, melyen hozzá beszél, sőt látjuk, hogy az emberi élet s a természet élete közti kapcsolót is felfedezte; Heine még mélyebben érez a természettel, s oly üdén fonja át érzéseivel, hogy szívünk mélyeig hatva, elbűvölten mlt mir Weinen zu heiben meinen Smertz; a legszebb dalai Heinének, hol a költő remekel; lelke itt a természetben s ez az ő lelkében tükröződik vissza. Nem lehet eléggé meghatározni mi vonz, mi érdekelt jobban bennünket a kis virágok-e, melyek elhervadnak, az ibolya, a pacsirta, e rózsá e, vagy a költő és szerelme, mely abból ránk ragyog, vagy mindkető a virág

völten állunk az ének hallatára, Heine költészete ragyog, igazi andalító varázsa, fényben s a kis ibolya a csalógánydal részesei e bűrnek.

Nem az óserdő mesteri leírása, nem csupán a mindenséget átfogó rapsodikus természetbálványozás, vagy dítirambokban megnyilatkozó természeteszerelem vagy a hatalmas minden isteni, és a természetköltészet, mely feltalálható az a legnagyobb költőjénél a világirodalomnak amilyen Góthe, Byron, Shelley, Petőfi, Lenau, hanem a kis szerelmi dalosoknál is aminő Burns Heine, akik a modern természetköltészetet megkezdték, felfogták és századunk költészetében uralgóvá tették.

Az orosz irodalom Puskin a Lermontovval emelkedett a költészet magaslatára. A 18. század nerzavint ismerte legjobb költőjének [1743-1816] Derzavin odái és zsoldtári, episztolái annak Deonis dalai nélkülözök a természet költészet kelleték. A természet a maga bájával, szépségével jtt is a romantikusoknál vonult be a költészet régióiba épp úgy, miként a sentimentalismus is. [Zukovszky az iskola megalapítója ki [1783-1852] az orosz költészetet úgy igyekezett gyarapítani, hogy fordításaiban Góthe, Byron, Moore műveiből ismertette meg a természetet az orosz néppel. Követői még inkább önállólag jártak el, mert Puskin nemcsak nagyszabású verses regényében, de apróbb költeményekben is még Byron hatása alatt a természetfestést alkalmazza; kaukázusi fogoly, a baksziszteráji szökököt, a cigány, a természet legszebb képeit hozza színre; festve a kaukázust; a Krimet Beszarabia pusztáit, a hegylakók természetes egyszerű életét, úgy hogy Puskin tájékozta most is leghibebb legbájozóbb részletei költeményének. Miként Childe Harold a suliotákat keresi föl, hogy vérző szívét megnyugtassa, úgy Puskin is a Kritoben s a Kaukázus hótakart tetőiben kelti fel legszebb részét lelkületének. A vihar, a téli ut, a téli st., a puszták szellemei leíró s természetfestő tehetségének mintaképei.

Az 1814-1841-ig terjedő időszak a fájdalmas Lermontov időszak a orosz irodalomban, aki már gyermekkorában bejárva a Kaukázust önkénytelen sorakozott a természet imádói közé; de Puskitól abban mégis különbözik, hogy míg az ő saját érzelmeit nem keveri a természet képi közé, Lermontof egész lényét viszi bele s így közledeve természetköltészet itt is kitűzött céljához.

A népszellelem, a népköltészet volt Oroszokban is, azonban a leghatalmasabb fejlesztője a természet költészetnek, s hogy az orosz költészet igazabb, természetesebb lesz, azt az orosz parasztköltőknek az orosz Burns-nek köszönheti: Kolcovnak, aki [1808-1842] dacára hiányos szellemi képzettségének, Lomonszova Derzavint Bogdanovicsot utánozva az oroszok legjelesebb természetköltője lett s mi az, ami őt felülemelte többi társai fölött, a behatolás a népköltészet titkaiba s a felületen játszó képek helyett a népdalcselkménynek, lélektani átmelegítése, saját érzelmei általi megvilágítása.

(Folytatás következik.)

Szerkesztői üzenetek.

Szent-Péterur. A tehetség némi jelét látjuk a verben; de attól nagyon messza van még, hogy észléseére csak gondolni is lehetne. Majd idővel: talán!

Zala-Szt Balázs ???

Nefe'ejcsok. Legközelebbi számunkban.

Felelős szerkesztő:

NSZALAY SANDOR

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Örökös

fény

csak a

SATURNUS

padlóház ad.

15

Kapható: Fesselhofer József, Neu és Klein, Strém és Klein utraknál Nagy-Kanizsán.

Hochsinger Testv.

Budapest, VII. Alalmi-tér 8.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves házi szer elöntült az idős megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzölésként alkalmazták köszvényei, csúszái, tagzsugattásánál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török István gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbertékű utazást van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt (Thüringia).

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

ATTILA-PERMETEZŐGÉP.

Az „Attila” permetező mindazon bajokat melyek a szőlőgazdát eléggé bosszantják, elhárítja és pedig az által, hogy a szélkázant egy csavarintás által a puttonyból livehejük, mi által az egész szerkezet már kezünkben van. Ugy a puttony, mint a szerkezet tisztán tartható és a leggyászerűbb munkás szétbontja és össze rakja. Soha sem pusztulhat, soha gépész kezébe adni nem kell; mindenki maga bánhat vele. A szórója is páratlan jól szór, valószínűs kódót csinál!

Ára 18 forint.

SZIGETI SÁNDOR

KECSKEMÉT

Ugyanitt

KITŰNŐ BICZIKLIK

130 forintért.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezei virágokból készült és elsőrangú szaktekintélyek által kipróbált

h a j k e n ő c s ő m

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyúttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — 1 frt 50 kr.

Egy nagy tégely ára — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. Használati utasítás ingyen.

Kapható: a készítőnél:

Schável Jánosné szül. Markó Lujzánál

N.-Kanizsán (saját házában), és **BELUS LAJOS** gyógyszerárában Nagy-Kanizsán 97

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gözcséplőgép készletek 2 1/2 és 12 lóerőig, szalma-komlószók, továbbá járgány-csépítőgépek, hirt-csépítők, szettelő-roboták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők.

Az újabb szénagyűjtők, boronák, szénakavargók, répaaratók, kukorica-morzsolók, darálóok, őrölő-malmok, egytemes szettelők, két- és háromtámaszúak és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes leírásokról kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

FEHÉR MIKLÓS

gépgyáros 54, 12-1

ajánlja a

m. kir. államvasutak gözcséplőkészleteit, továbbá a legújabb szerkezetű **magánjárókat** és mindenféle egyéb gazdasági gépeket u. m.: **ekéket, boronákat, hengereket, vetőgépeket, (cikriár) kör fűrészeket, malomberendezéseket, trieurókat, darálókat, a legjobb perenospora-fecskenedőket, szénakavargókat, bakkerrostákat stb. stb. kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabb árakon, hitelképes vevőknek több évre terjedő részletfizetéssel.**

Leégett m. kir. államvasuti cséplők kerekkel készpénzért beváltatnak, valamint régi gépek újakkal becséreltetnek.

Csepelvári idejére visszamenőleg megbízható gépekről szívesen tudunk megmondani.

Képes árjegyzék kívánságra bárkinek legyen és bérmentes.

FEHÉR MIKLÓS, gépgyáros
Budapest, IX. Üllői-ut, 23. sz. (a „Köztelek” mellett).

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és serfőződe r. t.” a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egylet, a zalamegyei gazdasági takarékpénztár rész. társ., a nkanizsai kerületi betegsegélyző pénztár *hivatalos közlönye.*

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint két szor:

vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp
könyvkereskedésben.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr)
Félévre 6 korona (3 frt — kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)

Hirdetések jutányosán mármintnak

nyitlár pótlásra 10 kr.

Hirdetéseket, valamint a hirdetőszek-
vonaatokat Fischel Fülöp könyv-
kereskedésbe intézendők.

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischel Fülöp
könyvkereskedésben.

A szerkesztővel értekezni lehet napen-
ként d. u. 4—5 óra közt.

de intéendő a lap szellemi részére
vonatkö minden közlemény.

Bármentetlen levelek csak ismert kosa-
ból fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

A városok közigazgatási reformja.

Perczel Dezső belügyminiszter elismerésre méltó buzgalommal ügyekeznek beváltani tett ígéreteit. Még ebben az évben nyilvánosságra bocsátja a közigazgatási reformjavaslatokat, hogy a nemzet közvéleménye kellő időben megítélhesse azokat.

A városok közigazgatásáról szóló előadói tervezet niár nyomtatásban megjelent Dr. Taschó-Moys Sándor miniszteri tanácsos dolgozta ki a törvényjavaslatnak ezt a részét.

A városok továbbra is kétfélék maradnak, u. m. törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok. A tervezet szerint a rendezett tanácsú városok hatásköre nagy mértékben ki lesz terjesztve, úgy, hogy ezek a törvényhatósági joggal felruházott városokkal majdnem egyforma hatáskört nyernek. Azt tartalmazza a javaslat, hogy kivétel nélkül minden város 1. gyakorolja a törvény korlátai között az önkormányzat jogait és teljesíti annak kötelességeit; 2. teljesíti az állam által rá ruházott hatáskörben az állami közigazgatás feladatait, mely minőségben egyszersmind mint elsőfoku politikai hatóság működik.

Az egész javaslatban általában az az elv érvényesül, hogy a városok két fajtájának lehetőleg azonos szervezete legyen.

A városi képviselőtestület alakítása is azonos szabályok szerint van tervezve a városok mindkét fajtájára néve. A törvényhatósági bizottság elnevezést megszünteti a javaslat s csupán a városi képviselőtestület elnevezést tartja meg.

A képviselőtestület tagjainak számát a lakosság számarányához mérten állapítja meg.

A 20.001—30.000 lakósu városoknak 42 képviselője lenne, és pedig 21 a legtöbb egyenes adót fizető, 21 a választható polgárok köréből választva.

Nagy-Kanizsa városa is ebbe a kategóriába tartozik, miután a lakosság száma 20 ezeren felül van. Tehát a városi önkormányzatot nálunk egy negyvenkétagu képviselőtestület intézné.

A reformjavaslatnak városunkat is közvetlenül érintő lényegesebb intézkedése még, hogy a megválasztott polgármestert a belügyminiszter erősíti meg; a városi számvevőt pedig a belügyminiszter nevezi ki az állami számvevőségi tisztviselőkre előírt minősítéssel bíró személyek közül.

Ezek a városi számvevők állami tisztviselők jellegével lesznek felruházva, helyhez kötve

nem lesznek és a belügyminiszter által a szolgálat igényeihez képest bármikor áthelyezhetők. Fizetésüket, mely egyénekenként évi 1000 forintnál kevesebb nem lehet, az állampénztárból husszák.

Ezekben körülbelül tömörítettük a javaslatnak bennünket is közvetlenül érintő reformterveit.

Mikor egy-egy ilyen törvényjavaslat tervezete elkészül és az illetékes szakminiszterium részéről azt nyilvánosság elé bocsátják: bizonyára azzal a tiszteletreméltó intencióval teszik, hogy az legszélesebb körben elfogulatlan, minden ellenzékieskedéstől ment, de egyuttal teljesen befolyásolatlan bíralt tárgyává tétessék. Mert csak is ilyen legszélesebb körben eszközölt bíralt nyugtathatja meg a kormányt is az iránt, hogy a reformjavaslat a gyakorlat terén majd minden ízében üdvös eredményekkel fog járnai és biztosítja a célba vett haladást.

Városunkban a jogügyi bizottság van hivatva arra, hogy a reformjavaslat tervezetét jó eleve, már most tanulmányozza s annak idején véleményét a városi tanács utján a képviselőtestület elé terjeszse, a mely esetleg felirati javaslattal járulhat majd az országgyűlés elé s azt pártolás végett az ország többi rendezett tanácsú városainak is megküldheti.

A „ZALA” tárcája.

R á g a l o m.

— A „Z a l a” eredeti tárcája. —

Irta: GÓSNÁK.

Vagy két évvel ezelőt egy kis piktor ösmérsőm megajándékozott egy vázlatfüzetecskével. Gyönyörű tájképfelvételekkel voltak tele a kartonlapocskák. Az utolsó oldalon egy teljesen elkészült kép volt, melynek a címe, mint egy megfejtetlen probléma, sokáig motoszkált fejemben.

Aranyzóke, főhehér arcu, alig tizennyeg esztendő leánykát ábrázolt a kép. Tiszta, kék szemek fényes csillagán a gyermekes ártatlanság szűzi fátyla lebegett. Illatos rózsabokrok között állt, magas kifallal körülvett kert közepén. A leáldozó nap sugarai csillogva törtek meg a szőkű kut karcsu vízkévin, melyek apróbb, nagyobb szivárványzajú csillagokban hullottak vissza lassu locogással a kerek kömedencébe. Mintha csak a háttér lombos fái közül lépett volna ki a esthajnal kékes, homályos, mely világosodó szegélyivel lassan terjedni kezdett a levegőben. Egy fü fölt a leány mellett a padon. Egy horpadt mellű, sápadt arcy, vézna fü, szelíd, beteges fényben égő, nagy, fekete szemekkel. Vékony, csontos kezei között tartotta a leányka duzzadó, bárszonyo- kis kacsoit. Kiszórt, száraz ajkain ott állt a soványg csók forró lehetets, nem volt elég

bátorsága megszökölni azt a szoborszínt, finom hajlasu kézfől.

Eddig a kép a legszebb, a legartatlanabb idill.

Azért nem értettem meg sokáig: mit keres ott az egyik jázmin-bokor mellett az az összezsott, rut, rancos, piszós-képd, vén banya kidagdt, villogó, zöld szemével. Födellen, csontos, lapos lelső testén hosszú körmös szárnyait kibontotta, amint kárörvendő, gunyos torzvonásaival kutaitva, leselkedve előre hajolt.

A kép címe: „Kalumnit!”

Röstelettem egy ideig, mert nem értettem, mit akar kifejezni, de végre is megvallottam azt az én piktor ösmérsőmnek.

Kigyuladt az arca, hosszu, ében haja ide-oda hullott magas büszke homlokán, ahogy kezeivel gesztikulálva hévvel magyarázni kezdett. Bevádoltala előttem az egész világot és végén oda illesztette:

— Gyűlöletes, utálatos az egész világ! Mindenben csak a bünt keresi. Polgári jogot nyert mindentől a „kalumnit”..... a csufos rágalom! Ott leselkedik az ágyban, a puha pamlagon, ha alszol: ott a könyvek elsárgult lapjain ha olvasol; a virágzárnom, melyet egy leányknak nyujtasz; zarkózzál bár vasajtók mögé, a legparányibb résen is oda száll melled és nem hagy el soha!... És mindez azért van, hogy ne unatkozzanak az emberek, mert nekik téma kell, miről diskurálni lehet. Mindegy az: lent, a nyirkos falu koldus kunyhóiban, vagy lent a magasban, a selymes függönyös, illatos budoárookban.

Sokáig nem hittem, bar egyre fülemben csengtek azok a súlyos vádak.

Egy pesszimistát, egy második Werthert láttam benne, kinek nem nyilottak meg eléggé a szemek. Érintetlen lelke mélyen zsongva libegnek a tiszta, test nélküli idealok, melyeket majd egykor kicsal onnan az eszet, a kifeszített vésson és a melyek fenégesek lesznek, mint művészi alkotások, de hiányzik belőlük az igazság.

Minden ítéletben egyoldalú az ily rajongó művésziélet, gondoltam. A jónak, a rossznak is csak a superlatívusában hisz. Nem találja meg a középutat, mely a gyakorlati élet felé vezet.

Annak a kis piktor-gyerekeknek igaza volt. O már tiszán látott akkor, csak én hittem még jobbnak az embereket...

Kezembe tartom azt a kis képet és csak öntudatlanul mormolom egyre: „Kalumnit”..... Rágalom!

En is olyannak látom most már a képét, mint a milyennek ő festette. Összeszött, rut, rancos piszós-képd, vén banya, kidagdt, villogó zöld szemekkel. Födellen, csontos, lapos, lelső testén hosszu szárnyait kibontva, kárörvendő, gunyos torzvonásokkal kapaszkodik fel az ablak párkányra, kemény körmei csikorogva buzdódnak végig a sikos ablak-üvegen, keres, kutat egy parányi nyílást, egy kicsi kis rést, csak akkorát, mint egy gombostű foka. Eleget láthat még ő azon is. Különbön ő nem is kíván látni semmit. Rut kohlománya már rég kősen áll, az a lá,

Politikai szemle.

Belöld.

Országgyűlés.

Nagy-Kanizsa városa nagyon sokat vár, nagyon sokat remél a közigazgatási reformtól, mert a haladás érdekében kifejtett küzdelmeinek közepette igen sokszor kellett tapasztalnia, hogy szárnyai kötve vannak. A közigazgatási reformoktól várta és várhatja szárnyainak felszabadulását. Ennél fogva nem csupán a magasabb, általános nemzeti érdek, hanem saját jól felfogott érdeke is kötelességévé teszi, hogy a városokról szóló reformjavaslati részt elfogulatlan, minden befolyástól ment kritika tárgyává tegye és bírálatait kellő erkölcsi bátorsággal érvényesíteni ügyekezze.

A kormányt a közigazgatási törvényjavaslat e részletének kidolgozásánál bizonyára a legnemesebb intenció vezérelte; de a legnemesebb intenció részére sincs biztosítva a csálhatatlanság.

A törvényjavaslat bíráltságába mi nem bocsátkozunk, csupán annyit jegyzünk meg, hogy vannak benne egyes részletek, melyek az önkormányzati szellem erőteljes kibontakozását és megizmosodását illetőleg aggodalmat keltenek; míg ellenben hiányoznak belőle oly dolgok, mik a nagyobb rendezett tanácsú városoknak (többek között Nagy-Kanizsa városának is) régóta táplált óhaját képezik.

Mind ezek a mi, jeles jogászokból álló ügyi bizottságunk figyelmét elkerülni nem fogják s így e részben egyáltalán nincs semmi aggodalmunk.

Ellenkezőleg: szívesen hiszünk és reméljük, hogy ez uttal Nagy Kanizsa város képviselőtestülete fogja kezébe ragadni az irányadó szerepet, hogy a törvényjavaslat e részlete a rendezett tanácsú városok érdekeinek minden tekintetben megfelelő alakban és tartalommal jusson törvényerőre.

A képviselőház 23-iki ülésében folytatta a bűnvádi perrendtartás életbeletételéről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Két ellenzéki szónok buotta ki az egész ülést: Szalay Károly és Hock János. Szalay Károly azt iparkodik bizonyítani, hogy a jelen javaslat 16. szakasza ellenkezik a 48-iki törvény intenciójával, a mikor a sajtódeliktumok elbírálására kivételként bíróságot statuál. A miniszter aszerint a becsületsértést a rágalmazással együtt az esküdtzsek elé 67. után juttatja a gyakorlat, de ez nem a 48-as sajtó törvény szellemében történt. — Ezt a felfogást ő nem osztja. Nagy hibának tartja azt is, hogy nem a helyi bíróságok ítélnek. Kérdi, hogyan ítélhet a győri bíróság zala ember ügyében? Lehetetlen, hogy elegendő ismerje mindazon körülményeket, a melyek a helyes ítélekezéshez szükségesek. A javaslatot nem fogadja el.

Hock János a 27. cikkből álló javaslat rendelkezéseit elég liberálisoknak tartja, de a közvélemény egész figyelmét a 16. szakaszra fordította, mely által a liberalizmus jelszava alatti egy darab reakcionárius dugarut akarnak becsémpészni a törvénykönyvbe. Az egész küzdelem lelemelő momentumának tartja, hogy a parlamentnek egy része kiáll a porondra, megvédeni a nemzetet akkor, mikor való vagy képzelt veszedelem lát tornyosulni feje fölött. Szerinte a történelem is azt tanítja, hogy a reakció keserű pillanát mindig a liberalizmus alakjában adták be a népeknek. Az ő elve az, hogy a sajtót nem szabad kivonni a felelősség alól, de nem szabad öszszesugorítani azt a szabadságot, a melyet ennek a sajtónak 48. megadott. Franciaországban is mindig a sajtószabadság volt fokmérője a közszabadságnak: ha a szabadság emelkedett, emelkedett a sajtószabadság is és viszont: avval hanyatlott. A sajtó megrendszabályozását nem a közvélemény, hanem a partérek sürgeti. A magyar sajtónak szemére lehet vetni egyet-mást, azt azonban seba, hogy nemzeti eszmékben tranzigált volna bármely hatalommal, azt ellenben megmutatta a történelem, hogy a parlamentet felhasználták már a nemzetek ellen is. Nem akarja vadolni a sajtót, ha visszaéleit követi el, ott van az esküdtzsek büntesse. Nem fogadja el a javaslatot.

Külföld.

A brit fővárosban, Londonban, a hét folyamán párszázal emberrel folyt le, mely csak hosszú időközökben szokott visszatérni a fényben és lelke-

sedésben mindent felülmúlt, s mit az ember képezni bír: Viktória angol királynő 60 éves uralkodói jubileuma. Nemcsak a királynőt, hanem az asszonyt, a nőt is ünnepeleik; mert Viktória királynő a legnehezebb viszonyok között is öszszetudta egyeztetni az uralkodói hivatalával járó kötelességeket az asszony és hitves kötelességeivel s a hetvenkilenc éves uralkodónő valóban isten különös kegyelmeinek tekintheti magát, kit bár nem kímélt meg a súlyos csapások sem, melyek az emberi élettel — palotában vagy kunyhóban folyjon az le — elválaszthatatlanok, de mégis oly tisztélet és szeretet övezi őt jubileumán, nemcsak saját házkre s világrészekre kiterjedő országválasztóról, hanem az egész művelt világ részéről, mindenütt, hol az emberi szép, nemes tulajdonságokat az uralkodói, az asszonyi erényeket nagyrabecsülik.

És nemcsak Angolországban ünneplik az uralkodónőt, hanem a brit birodalom minden részéből Hongkongtól Vancouverig, Afrika keleti és nyugati partjairól, Ausztráliából stb. érkeznek jelentések a helyi ünnepelekről. Csak Kelet-Indiában volt szomorú az ünnep a pestis és éhínség miatt. Kalkuttában és Bombayban nyilvános gyűléseket rendeztek, a szegényeket megvendégelték és más jótékonyásokat gyakoroltak.

Magában Londonban minden templomban ünnepeleket tartottak, s az agg uralkodónő épol zajos mint szives és lelkesült ovációkban részesült, melyek megindították őt.

E zajos és lekesült ünnepelekek szemben szomorú ellentét képez az irék üntetése. Dublinban — mint táviratilag jelelték — e hó 22-én este néhány ember felaróccan fekete zászlót tűzött ki a városbárára; ezt azonban röviddel azután levették és botokkal fölegyvert emberek kíséretében, a kik az „Isten óvja Irországot“ kezdetű dalt énekeltek, az utcákon hordozták körül. A tüntetőket a rendőrség szórta szét. Egy másik menet koporsót vitt végig az utcákon, a mely e felírat viselte: „A brit birodalom.“ A menetet zenekar kísérte, a mely gyaszindulókat hozott. Az uton, a merre a menet elhaladt, sok ablakot bevették.

A „Vörös kereszt Egylet.“

118 oldalra terjed az országos vörös kereszt egylet 1896. évi jelentése, mely most érkezett hozzánk. Május hó 31-én tartotta az egyesület országos közgyűlést, melyen beszámolt működéséről és ezen működésnek tüzetes ismertetésével foglalkozik leginkább a kiadott jelentés, mely a munkálkodás eredményeit a következő pontokban sorolja fel:

1. Személyi ügyek.
2. Az egylet szervezete és a vagyoni állapot.
3. A horvát-szlavonországi egyletek működése.

hogy őt meglátása valaki, hogy most leleskedik. Majd aztán elmondja a legelső asszonynak, ki vele szembe jő, mert valamelyik szent férfiutánát egyben ő is vallja, ki azt mondotta: „Hogyh: egy hirt terjesztleni kívánsz, sugd meg egy asszonynak, de tedd utána, hogy: „titok“.

Oly ártatlan csevegés a kávézenikék pletykája vagy a zsurok halk zümmögése, midőn válogatott körmondatokban az ablakmelyedések homályos félkéiben, hátradólv a kényelmes bársonyos székekben, hibetelen hazugságokkal kedveskednek egymásnak a burzsoák.

Vagy meghallgatta-e már valaha valaki, miről beszélnek az asszonyok hosszú téli délutánokon, mikor a „ramsl“, vagy a „makao“ már untatót.

Sorba veszik az utcákat, az utcákban a házakat, a házakban a lakókat. Kezdi A...nén és végzik Z...uron.

Nem ismernek ők más becsületes asszonyt, mint önmagukat. Csunya dolog. De csalódik az, ki a férfiakról mást hisz. Ok ép oly előszeretettel üzik azt a mesterséget. Az asszonyok korán megtanítják erre. Es végre is, miről beszélne a férj ma otthon, unatkozó feleségének? A szerelemre már vének, hát nem hazudik egyik sem, de szól azokról a „rágalom“, kik még elég fiatalok arra, hogy szerethessenek.

Tavaszzal kizseldedik a folyam medre és megtelik szindlíg, a magas hegyekről magával hozza a piszkos, zavaros holtét.

Tavaszzal a zárt szobák falai közül kiszorul

az utcára a „rágalom“ és végigsepri az utcákat, oda telepedik a sételerek susogó, zörrenő lombjai közé, a falevelekre.

A tornyok huhogó baglyai és „denevérei“ kiröppennek oduikból.

Utcsarkon tűnek állomást és kedveskedő mosolyal kérdik minden szembe jövőtől:

— Hallotta már?...

— Mit?

— No, ne vágon olyan tudatlan képet, hiszen mindent tud; nem is beszélnek ma másról a városban.

— De ha mondom...

— Igazán?

— Hát....

Gyorsan, susogva ledarál egy ocsmány, nagyon piszkos, hazugságot. A vége ez:

— Nem zörren a haraszt, a nem fu a szél.

De hisz mindenki tudta előre, hogy ez lesz a vége. A kakuk-madár olyik lézéken szívesen látott vendég... No neveszen és ne vágon olyan savanyu képet, akár Mefisztó. Hja, a becsület olyan, mint egy finom vékony porcellán-césze. Ha leejük, eltörik... Isten vele!

— Adió!

És a huhogó bagoly odaáll ujból az utcsarkokra és vár egy másodikat, egy harmadikat, megvárja míg kerek lesz a szék: száz, ezer és mind-megannyian elmondja gyalázatos hazug meséjét.

Az emberek szívesen meghallgatják és nem gondol senki arra, hogy lehetne-e tan ezen egy kis sé gondolkodni is: vajon igaz-e mindez?

— Minek gondolkodni! Jól esik másról roszat

hallani, így legalább mindjobban közelebb jönnek egymáshoz, ha másban, nem hát a rosszban.

Hogy mi szüli a rágalmat?

Egyhelyen az irigység, másutt a féltékenység, a boszu; csirája ezer meg ezer helyről üti fel büzhödt szálait. Nem kímél senkit, nem ismer könyörületet, egy célja van csupán: rombolni.

Hiába fut előre az ember, nyomában jár, mint az árnyék. Ma eat, holnap azt temeti el, és gyakran megtörtént már, hogy kinek tegnap röpött el ajkáról bizonyos rágalom első szava, áldozatának eriszakoson kezébe nyomva a gyilkos legyvert, hlnap már őt egy másik arra készítette, hogy az ablakfüggönyök zsinorát fojja nyaka köré szorosan.

Ott leleskedik a rágalom hátunk mögött. Ott pihen velünk együtt az ágyban, a puha párnákon, ha alszunk; ott leleskedik a könyvek alsárgult foliánsain, ha olvasunk; a virágszirmon, melyet egy kis leánynak nyújtunk, és ha bezárkozunk is vasajtók mögé, a legparányibb részen is odaszáll mellénk és nem hagy el soha. Hiába minden védekezés ellene, legyőz, hatalmasabb, mint a robbanó dinamit.

És mindez azért van, hogy ne unatkozzanak az emberek, mert nekik téma kell, a miről diskurálni lehet...

Mindez pedig tegnapelőtt jutott eszembe, mikor engem is megállított az utcsarkon egy csuf denevér. Belém kapaszkodott és nekem is kedveskedő mosolyal lélembé akarta darálni gyűlöletes íspogással gyalázatos, hazug meséjét.

4. Előkezületek a háboru idejére.
5. Az Erzsébet-kórház és az ápolónők működése.
6. A jótékonyág terén kifejtett tevékenység.
7. Az 1896-iki ezeréves országos kiállítás való részvétel.
8. Nemzetközi ügyek és
9. az egyleti ügymenet a tisztviselői nyugdíjalap

A múlt évben hunyt el az egyesület védnök-helyettese Károly Lajos főherceg, kinek helyébe ő felsége a király Lajos Győző főherceget nevezte ki.

Királyi kitüntetésben részesültek az ezredéves országos kiállítás körül szerzett kiváló érdemek méltánylásul gróf Csekonics Endre elnök, Lintner Imre főgondnok-helyettes, dr. Farkas László főorvos és Argay János irodafőnök.

Azonfelül Ő Felsége a királyné, mint az egyesület legfőbb védőszónya az egyleti célok előmozdítása körül szerzett kiváló érdemek elismerésül legmagasabb aláírásával ellátott díszokmányokkal tüntette ki az egyesületnek több tagját és ezek közt vannak: Ebenspanger Lipót kir. kereskedelmi tanácsos, a Nagy-Kanizsa városi választmányi alelnöke és Fesselhofer Józsefné — Kobra Borbála, a Nagy-Kanizsa városi választmányi társelnöke.

Az egylet áll:

- 1 központi választmányból
- 47 megyei választmányból
- 14 vidéki választmányból
- 80 városi választmányból és
- 342 fiókegyletből, továbbá Horvát-Szlavonországokban:

- 1 országos választmányból és
- 22 fiókegyletből
- Az egyleti tagok száma ez év elején volt
- 1 tiszteletbeli, 2723 alapító, 4504 tiszorintos
- rendes, 33,613 rendes és 2544 rendkívüli összesen 43,384 tag.

Az egyesület vagyona — nem számítva ide a külön rendeltetéssel bíró sorsjegykölcson-alapokban levő értékeket — kitett 2,251,491 frt 05 krt. Mozgósítás beállítával az egészségügyi intézetek működésének megkezdésére és általában az önkéntes egészségügyi szolgálat megindítására 362,067 frt 55 kr. vehető azonnal igénybe.

A központban kezelt egyesületi vagyon a múlt évben 26,098 frt 92 krral és a vidéki egyletek vagyona 25,741 frt 02 krral növekedett.

A háboru esetén kifejtendő tevékenység biztosítására az egyesület a következőket létesít:

- a) egyleti tartalékkórházat 2000 ágygyal; b) kiegészítő kórházakat, melyekben első sorban könnyebb sebesültek lógnak elhelyeztetni 114 helyen összesen 3265 harcos számára; ezen kiegészítő kórházak helyei közt van Keszthely 40 ágygyal és Nagy-Kanizsa 15 ágygyal; c) betegnyugállomások berendezetnek 15 helyen így Nagy-Kanizsán is 212 ágygyal; a betegnyugállomások összesen 3108 katonára részre lesznek berendezve.

e) Üdülő házak tartatnak fenn 156 ágygyal összesen 494 lábadozó sebesült számára.

f) Ezekben kívül lesznek üdülő helyek összesen 423 üdülő tiszt és 28,796 katonára részére.

Mindezen intézeteket figyelembe véve, a magyar szent korona országainak vörös-kereszt-egylete háboru esetére összesen 460 sebesült, beteg vagy lábadozó tiszt és 37,917 katonára elhelyezését, ellátását és orvosi kezelését készítette elő.

Az egyesület emberbaráti intézményei között legfontosabb szerepet játszik az Erzsébet-kórház mely nemcsak mint gyógyintézet szolgálja a szenvedő emberiséget, hanem hivata van az egyleti ápolónők iskolája gyanánt is közreműködni. Az 1896. év folyamán az Erzsébet-kórházban összesen 849 beteg volt, 26,370 ápolási napon át. — Az Erzsébet-kórház múlt évi számadására befolyt 91,351 frt 90 kr. kiadás volt 101,161 frt 92 kr. e szerint a költségvetés 9,810 frt 20 kr.

Ezen helyen teljes elismeréssel említjük meg, hogy a hazai sajtó támogatását az egyesület azzal viszonzotta, hogy azon megbetegedett írókat, akik ez iránt hozzáfordultak, az Erzsébet-kórházban rendkívüli kedvezményekben részesítette.

Jelenleg az egylet kötelekében 17 rendes és 49 probaápolónő van.

A jelentést számos melléklet egészíti ki. A IV. melléklet az 1897. évi január hó 1-én mutatkozó állomány részletezését mutatja ki fiókegyletenkint.

Ezen kimutatás 171-ik folyó száma alatt találjuk a N.-Kanizsa városi választmányát a következő részletekkel: Alakult 1881-ben; tagjai száma: 8 alapító, 23 tiszorintos, 220 rendes összesen 251; vagyona 28,0 frt 02 kr.

Felhívás

a „Balatoni-Muzeum-Egyesület” megalakítás ügyében.

Bár a Balatonkultusz fokozódó terjedése következtében évről-évre több s több idegen keresi fel a Balatonvidéket, úgy-hogy a Balatonpart számos pontján nemcsak járdó- és ádálóhelyek, de turista pontok is keletkeztek, s az utolsó években e tekintetben az egész vonalon eltagadhatlanul nagy haladás észlelhető: mégis a Balatonkultusz körántsem áll azon a fokon, a minőt hazánk e gyöngye megérdemelné.

A Balatonkultusz emelésének egyik tényezőjéül tekintjük a balatonparti városok egyikében létesítendő Balatoni Muzeumot is, vagyis azt az intézményt, a mely a Balatonvidék történelmi emlékeinek, földrajzi, természetrajzi, néprajzi s házi-ipari tárgyainak állandó kiállítását képezné.

Ezen ügy egyesület megalakítását, a melynek kizárólagos feladata: a Balatoni-Muzeum megalakítása.

Oly általános érdekű ez ügy, s annyira kívül esik a különböző személyes tekintetek és anyagi érdekek körén, hogy megalakításának — véleményünk szerint — alig lehet akadályja.

Ez okból, megegyezően a kezdeményeztet, a jó ügy minden barátját a „Balatoni Muzeum-Egyesület” megalakítása céljából, j. hó 27-én, a keszthelyi városi ház nagyertermében, d. n. 2 órakor megtartandó ülésre, ezennel meghívjuk.

Keszthelyen, 1897 június hó 16-án.
Beck Sándor, Bíró József, Bóry Imre, Burány Gergely dr., Csák Árpád, Csanády Gusztáv dr., Dezsényi Árpád dr., Dunai Ferenc dr., Henc Antal, Hoffmann Soma, Huszár Károly, Illés Ignác, dr., Imrik János, Lénárd Ernő, Lovassy Sándor dr., Nagy István, Pétő Vilmos, Reischl Imre, Siedler Lajos, Takách Imre, Vutskita György dr.

Kicsikék multsága.

— A közs. iskolák jánálisa. —

Szép volt és dallamos, miut a legszebb a legcsengőbb Pósa gyermekvers, telve naiv, édes hangulattal. Elvitték őket a jó tanítóbácsik ki a szabadba.

*„Elvitték játszani
Jándókló mezőkre,
Énekeltünk szepen
Hokrétát kötőzse.
Tündöklő mezőkön
Egyre kergetőztünk
Csengetyűk szóltak
Utánunk, előtünk!”*

Vagy háromszor hiúsult meg a kis gyerekek multsága, mintha az idő haragudott volna rájuk. Zuhogott az eső, zörgette a szél a nedves falombokat, de végre is megújhaszódott. Elállt az eső, valahol messze, egy kopár sziklaormon lánradian ellől a szél, a szakadozott felhőfoszlányok mögől szerdán délután előlépett szikráva a ragyogó napugár. Egy nagy sereg gyermek áhitva, tapsolva névőzölte a cintórium zöld gyöppén az első sugárkéveket. Tiszta szemök csillogva verte vissza a napfényt, duzzadó arcukra rózsa pirt festett az öröm. Lázasan zakatolt kicsi szívcsékjűk, egymémelyik végighepergett a bársnyos zöld fűvön és ujongva mondá:

— Megyünk Pista, megyünk!

Kicsi teherruhás leánykák boldogan mosolyogva simultak egymáshoz. Egygyé lett az a nagy hullámzó, tarka csoport, mintha egy szív vert volna abban a sok kicsi gyenge testben, egygyé olvadtak az öröm pillanatában.

S mikor rázendített a tüzöltő zenekar az első dalra, egymásba fogódzott a sok kicsi kéz és a zene dallama után ütemesen lépkedve, megindult a hosszú sor. Az oldaluknál ott haladtak a tanítónők és a tanítók, kik ezt a kedves, szép gyermekmultságot rendezték.

Egy kissé kifáradtak tán azok az apró cseprő

jóságot, mire kiérték Sánca, de ott azonnal letelepedtek a lombos fák árnyékába. Kiki zsebeléből vett elő holmi harapni valót, másik egy kis keszkenőből kivett személyével kezdett el lapdázni, aztán jóságosan megosztotta a mellette ülővel, kinek nem volt semmije.

Mire elvégeztek az oszónával, a zenekar egy pattogó csárdásba kezdett. Egy része a gyermek-seregnek gyorsan talpra ugrott, itt fuval fu, ott két leányka tipegett gyorsan és csak elvélve, szemérmesen lejtett egy összeillő pár, tudniillik: leány és fu. A keringő dallamára bizony ók csak csárdást táncoltak, mert hát ilyenkor valamennyi igaz magyar és az már a bölcsőben is csárdást táncol.

A tanítónők libbenő könnyű rácvászon rubakban ott álltak ernyők alatt a nyílt helyen és kintartásra buzdították a kicsikéket.

A kicsikék másik része ott cicázott utakon, vagy bujósodit játszott a bokrok között.

A tantestület egy hosszú asztal mellett foglalt helyet és felváltva más-más kelt fel székéről, hogy a gyermekek felügyelet nélkül ne maradjanak.

Valóban elismerést érdemelnek pedagógusaink, kik mindenkor a legszebb, a legmegfelelőbb uton haladnak a gyermekek fejlesztésénél. Bizony ók nem vaskalaposkodnak, mint sok lateiner. Nem magukhoz igyekeznek emelni a tudomány eme legkisebb hievét, hanem ók szállnak le bozzájuk, hogy aztán fokozatosan emelkedhesenek. Ez a pedagógiai lélektana, ez a legszebb a legnehezebb művészet.

A többi asztalok körül a mamák meg a papák ültek. Hogy ók mit éreztek, azt csak olyan ember tudná megmondani, ki maga is családapa; de meglátszott arcukról, hogy ók nagyon, de nagyon örülnek. Hisz az ó kis Annuskájuk, Erzsikejűk vagy Lacikájuk is ott mulat most boldogan a többiekkel.

Nyolc óra felé előkerült a nagy nemzeti színű lobogó rejtekből, melyet a legmagasabb fu erősen markolt meg a nyelénél. Vagy ötszáz gyermek kezében hosszú zöld galyak himbálództak. Olyan volt e kép, melyől Macbeth megborzongott egyszer, mert a bihetetlen jóslat, melybe minden lélelmét eltemetette, ime valóra vált.

*„Macbeth legyőzte nem lesz, míg csak a
Bírónál erdő nem mondai maga
S nem mészara meg a Dunsinán hegyet!”*

S egyszer im még is megmozdult a bírónál erdő és jött Dunsinán felé.

Macduf hadserege galyakkal kezében indult Macbeth ellen. Most is egy mozgó erdő vonult a város irányában, énekelve a sánci nyarfaosor között.

Hanyatlóban volt már a nap és az utmenti földéken buzakalások hajlongva ringatták nehéz fejüket, mintha csak búcsut intettek volna azoknak a kedves kicsikéknek.

Ez a multság szép volt és dallamos, mint a legszebb Pósa gyermekvers, telve naiv édes hangulattal.....

.. 96

A város házából.

Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhírre tetetik, hogy a Nagy-Kanizsa város 1897. évi III. oszt. keresetadóra vonatkozó adókiállításai javaslatokat kitüntető lajstrom az 1888. évi 44. t. c. 18. §-a értelmében a mai naptól fogva 8 napon át a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitetett oly célból, hogy az bárki által megtekinthető; legyen s az ót vagy másokat illető adójavaslatokra nézve netáni észrevételeit megtehesse.

Ezen észrevételek a fenti határidő alatt írásban a zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóságnál, ennek lejárata után az adókiadó bizottságnál terjeszthetők elő.

Nagy-Kanizsán, 1897. évi június hó 24-én.

A városi adóhivatal.

NEU ALBERT
ellenőr.

VÉCSEY
polgármester.

H I R E K.

— **Esküvő.** Székely Tivadar, a Guttman S. H. cég tisztviselője július 4-én délelőtt 10 órakor vezeti a budapesti dohányutcai templomban Stern Ida kisasszonyt o tárl elé.

— **Házasság.** Seregély Dezső ev. ref. lelkész Nagy-Kanizsán folyó hó 22-én egybekelt Császár Vilma kisasszonnyal Szent-Györgyölgyén (Zala megye).

— **Te Deum.** Száz és száz kis fiú és leány lepte el tegnap a központi községi iskola környekét. Mind meg annyian kezében egy zöld táblás füzet volt: az értesítő. Az értesítők kiosztása előtt az első templomban istentisztelet volt, melyet Fehler Pál hitoktató végzett sevérdlettel. Ezzel a községi elemi iskolákban kezdetét vette az aranyos vakáció.

— **Autonomiai szervezkedés Somogy-Mihádon.** Molnár János mihádi plébános házána a csurgói esperesi kerület hívei szervezkedő gyűlést tartottak 22-én. A csökölyi és csurgói esperesség világi képviselőit Rauprecht Antal, a veszprémi püspöknek jóságkormányzóját jelölte. Gyűlés után vig lakomára jöttek össze többen a derek plébános vendégszerelő házána, ki első köszöntőjén kedves vendégeit és a kerületi pap-ság fejt Szejártó Károly csurgói esperest ellette. Többen mondtak még szellemes toasztokat.

— **Ovodai záróvizsgák.** A helybeli ovoda összes növendékei vasárnap délután a „Polgári-Egylet” kerthelyiségében tartják évszázó vizsgalataikat.

— **Ének-vizsgálat.** Az összes évszázó vizsgálatok befejezése után szerdán délelőtt 11 órakor Kartschmaroff Leó énektanár növendékei énekvizsgálatot tartottak az izr. leányiskolában. — Az izrael. elemi és polgári iskola záróvizsgáit az összes tantárgyukból csütörtökön befejezték.

— **Elmaradt Odry hangverseny.** Odry Lehel operatársulatának szerdára hirdetett hangversenye ismeretlen okokból elmaradt.

— **A „Pécsi dalárda” fogadtatására** mint már megírtuk az „Irod. és művészeti kör” dalárdája vonul ki vasárnap délután az állomáshoz. Újabb értesülés szerint a helybeli dalárda a peron alatt a vonat érkezésekor üdvözlő dalt fogadja a pécsi kollegákat.

— **Gimnázista leányok Keszthelyen.** A keszthelyi katolikus gimnáziumban e héten két leány magántanuló tett vizsgálatot. Az egyik Milla Mari, a ki az első osztályról vizsgázott jeles sikerrel, a második pedig Nagl Paula, a ki a második osztályt végezte jó eredménnyel.

— **Tüzlőtű juttatás Somogy-Mihádon.** A somogy-mihádi önkéntes tüzlőtű-egyesület f. évi június hó 20-án, tavaszi mulatóságát az Örmöbgy melletti fenyvesben tartotta meg elég szép sikerrel, amennyiben a kedvezőtlen idő dacára a vidékről is többen megjelentek a tüzlőtű mulatóságán, mely alkalommal leültek: Tabin András (Budapest) 70 kr., Frank Vilmos (N. Kanizsa) 70 kr., Szegedy Lajosné, Buzásy Lászlóné, Lakos Jánosné, Balázs Józsefné 70—70 kr., Szabó József, (N. Kanizsa) 10 kr., Győrek János (Sand) 20 kr., Tornási Ernő (Galambok) 30 kr., Bahonek István urod. kaszárna 1 frt 70 kr., Cságyó József (Szt-Jakab) 20 kr., Jakab Józsefné 50 kr., Dömötörfi János (Szt Jakab) 60 kr., Koplár József 40 kr., Koszár Mihály (Sand) 20 kr., Kaszál Izidor (N.-Kanizsa) 70 kr., Kaszál Jakab (N.-Kanizsa) 1 forint., Gáspár Frigyes (Galambok) 20 kr., Balonyi István (N.-Récsé) 2 frt 90 kr., Veisz N. (N.-Récsé) 20 kr., Ács Ambrus (N. Récsé) 70 kr., dr. Hauver János ügyvéd (N.-Kanizsa) 2 frt 40 kr., Dombó Károly 80 kr., ifj. Zakócs József (Sand) 20 kr., Halász Béla, Kovács Károly, Privális János, Toti a Pal, Kaszál Fülöp 20—20 kr., ifj. Rác József és Varga István 10—10 kr. A szíves felülvizsgáló és uraknak ezton is köszönetét nyilvánítja a tüzlőtű-egyesület nevében a rendezőné.

— **Nyári mulatóság.** A sormási önk. tüzlőtű-egyesület f. évi június hó 28-án a sormási községi erdőben két zenekar közreműködésével nyári mulatóságot rendez. Belépti-díj 30 kr. Kezdeté délután 3 órakor. Felülvezetek köszönettel fogadtatnak és hirteligen nyugtáztatnak.

— **Megnyitott az uszoda.** A gőzfürdő uszoda részét a mostani hérlő teljesen átalakította. A nagy bázint újra betonozták, az öltözőket is szépen kijavították, és teljesen újra átfestették. Az uszodát már szerdán délelőtt meg is nyitották és naponta számosan járnak oda fürödni. A gőzfürdő helyiség külső képe is teljesen megvál-

toszott. Az udvaron újból rendbe hozták a szép kertet a szökőkútal és bármire fordul is ott a ember, mindenütt példás rend és tisztaság uralkodik. A jelenlegi hérlő nem kímélve a költségeket végre véget vetett a fürdői rendtelenségeknek, úgy hogy a közönség mindenben élvezetet találhat.

— **Vásár.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Zala vármegye területéhez tartozó Kotor községben a június 27-ére — azaz országos vásár ez évben kivételként június 28-án tartassék meg.

— **A segesvári Petőfi-szobor.** A Petőfi-szobor bizottsága gróf Bethlen Gabor elnöke alatt ülést tartott, mely alkalommal Köllő Miklós alkotásának a Petőfi-szobornak helyét és a szobor ünnepélyes leleplezésének idejét véglegesen megállapították. — Petőfi szobrát tehát jövő hó 31-én leplezik le Segesváron. Az ünnepély előre láthatólag fényesnek ígérkezik. Segesvár városa ez alkalommal a törvényhozás mind két házát és az ország törvényhatóságait is meghívta. Az ünnepély lényét emeli fogja a kolozsvári egyetemi ifjuság, mely a szobor mellett díszröszéget fog állni. A szobor leleplezésére Wla-sics Gyula közoktatásügyi ministert is várják, ki megjelenését meg is ígerte.

— **Építkezés.** A városház épület udvarhelyiségében a régi belső részek bontásához hozzá fogtak. A régi kopott tendórlakantán teljesen lerombolják, a többi melléképületet pedig átalakítják. Itt lesznek a börtönfülkék, a rendőrlaktanya és még egyéb hivatalos helyiségek.

— **Pusztított tűzvész Jánosháza.** Oriási károkat okozott Jánosháza a napokban a veres kakas. Simon Jánosné ebéd után egy kis pihenőt tartott, s a míg ő aludt, feje felett a háztető kigyulladt. A tűz villámgyorsan terjedt tovább, s dacára a legadadobb olfási munkálatoknak, rövid idő alatt majdnem az egész utcasor lángokban állott. Az egész község megrémült lakosságát sietett az olfálásra a tüzlőtűknak segédekzen, s csaknem egész napi, rendkívüli kimerítő munka után sikerült a nagy széllel megküzdeni, s a tüzet lokalizálni. Este tíz óra felé végre a veszedelmesen pusztító elem megszűnt urakodni, csakhogy ekkorra már 12 lakóház, 7 paita és egy szarazmalom lettek a lángok martalékává. A kár megközelíti a tízezer forintot, s többen a tűz pusztítása következtében egész vagyonukat elvesztették.

— **Ne ülünk a házak elé.** A rendőrfőkapitány rendelete dacára esténként még mindig ellepik a gyalogjárdákat. Itt ott tizen is elállják az utat székekkel, löccákkal, úgy, hogy az ember a kocsiatra szorult már. Kérjük a főkapitányt, intézkedjek ennek megszüntetésében kissé erélyesebben.

— **Elveszett fülbevaló.** Mai napon a város belterületén egy hosszukás a'aku, piros kövel ékített arany fülbevaló elveszett. Felhívatik a beseletese megtaláló, hogy azt a hivatalos órák alatt a rendőrfőkapitányi hivatalnál adja át, hol a tulajdonos által illő jutalomban részesítetik.

— **Harc a mindennapi szederfalombérr.** A Mura gyakori kontései teljesen a nyomor szélére vitte Murakresszúr — Kollátszeg amugy is szegény lakosságát s más jövődelmi forrás hiányában az idén megkezdették a selyemtenyésztést. A falu házain itt is, ott is láthatók a piros cédulák „selyemtenyésztő” felirattal. A tenyésztők lakásaikból kivonultak egyebh lakrészekbe, kamarákba; s a szobák, néhol a padlásokot televarnak ezer mezeznyi selyemhernyóval, — a melyek most már közel állnak a bekötési időszakhoz, de azért még szörnyen falának és esznek folyton. Alig tudott a tenyésztő 1—2 zsák lombot nagy nehezen egybegyűjteni. Megkezdte a hernyók etetését, mire az utolsó végére ér a levéllé, az első sorokat már felszálltak. Nosza, megint szédni kell levelet és ez így megy naponta 6—7-szer; de holnap reggelre is kell már ma gondoskodni; meg aztán eső is lehet, mi lesz akkor, a nedves levél nem jó, a vizes fáról nem lehet szedni. — Az még csak megjárja, ha van az udvarban eperfa, itt csak előteremtik a szükséges lombot, de ha nincs: megy a tenyésztő házról-házra kéregetni, itt-ott elutasítják, és ilyenkor nem tudja: mit csináljon. Az éhes hernyók enni kérnek; félmeget a fára erőszakkal, a fatuladonos pöröl, lárma, — a tenyésztő eltűri a szitkot, lármat, csak szedi a lombot, mert lomb nélkül 4—5 heti fáradsága kárba veszne egyszerre. A merre jár az ember a faluban, csak küszdelmet lát „a mindennapi szederfalombérr.” — De minden tenyésztőt biztat

a remény: 1—2 nap alatt már bekötik magukat a hernyók, közeledik a „bevélté.” A sok küszdelem és fáradságért a felügyelő-fő beszállított gabókra megadja a megérdemelt jutalmat, egy kilo sabbóért 1 frtot. — Mindezek dacára a község lakossága jövőre fokozottabb mérvben lát bozza majd a selyemtenyésztéshez, az intézkedések lo-lyamatban vannak a szedersövénykerítések létsítésére, hogy a szükséges levélmennyiség meg- legyen, — mert a sok elemi csapás okozta jöveldmi hiányokat pótolni kell.

— **Egy találmány jövetelemnye,** mint például a Kathreiner-féle malátakávé előlír ási módja a a bakkvé izével és zamatával a közönség ré-szére gyakran illuzoriussa tetetik a piacón megjelenő értéktelen utánzatok által. Ezek vagy egyszerűen pirított árpa vagy pedig közönséges malata, mely vagy hasonó csomagolásban vagy pedig szabadon kimerve árultatik. Természetes, hogy ezen utánzatok által, melynek izét hamar megünjük, nem teljesül a valódi, mindenütt leg-jobbban bevált malata kávéhoz kötött várakozá-sunk. Hogy ezt elérhesük, ne hagyjuk magunkat tévedésbe ejteni és kérjük és vegyük csak a Kathreiner névvel ellátott eredeti csomagokat.

— **A „Ferenc József kereserűviz”** az utolsó 20 év viágkiállításain kiváló tulajdonoságainál fogva nagy díjjakkal tüntette/ett ki, a miléniumi kiállításban is a hasonló vizek között egyedül nyerte el a nagy „miléniumi” érmet; ép így egyedül tiszteltetett meg Ö Felsége részéről egy logmagasabb kitüntetéssel. Az igazgatóságunk sikerült az elismert határu Ferenc József kereserűvizet a társadalom minden rétegében kedvelté tenni, úgy, hogy a Ferenc József kereserűviz immár az egész világon ismert, és a legkisebb helyen is kapható.

— **A szülők figyelmébe.** Péntek Ferenc fővárosi ref. vallásának, a „Szabad Sajtó” című protestáns lap szerkesztője, arról értesít bennünket, hogy szeptember elsejére Budapesten, egy a szerényebb igényeknek megfelelő internátust nyit, melybe alsóbb osztályu növendéket: 350 frt, felsőbb osztályu növendéket: 400 frt évi fizetés mellett vesz fel. A jelentkezés határideje július hónap vége. Ajánljuk ezt a vállalatot azoknak a szülőknek a figyelmébe, kik gyermekeiket a fővárosban óhajtják neveltetni.

— **Kerti mulatósághoz** lampionok igen nagy választékban olcsó árak mellett kaphatók Fischel Fűöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

— **Makulaturpapír** azaz kilónként 9 frtetért kapható e lap kiadóhivatalában.

K ö z g a z d a s á g.

Hogyan trágyázzuk a zödséges kerteket?

A kertészeti termékek, nevezetesen a zöldség-félék kelendőssége újabb időben nemcsak hogy fokozódik, de azoknak finomságára is küőnövebb súlyt fektetnek, s főleg nagyobb városokban a finom zöldséget elég jól is fizetik. Az elfáslásra hajlandó, vastagabb rostu zöldséget ellenben senki sem veszi, s így minden keresznek, a ki zöldségfélék eladásával foglalkozik, oda kell törekednie, hogy szépen fejlett, szemre is mutatós amellett zsenge, lazább sejtű és rostu zöldségféléket vigyen a piacra. Az a kérdés már mostan, ellehetne-e ezt egyáltalán érni, s hogyan? A felelet e kérdésre az, hogy igenis lehet, dus trágyázás által.

A kerti termelés ugyanis még nagyobb mértékben kívánja a visszapótlást, mint a gazdasági termelés, mert az erős trágyázás által növényeink fejlődését is siettetjük, miáltal minden zöldség: a saláta, celler, hagyma, stb. értéke-sébb lesz, mert a gyors növes — következtében a növény zsenge marad: a sejtek lazábbak, vékony faluak, s az egész növény izletesebb lesz. Épen ezért a zöldséges kert rendkívül sok istálló trágyát megűr, s ha nedveségben nincs hiány, nem kell félnünk, hogy egyhamar túlságos istálló trágyát alkalmazunk.

A zöldséges kertben rendszerint félig korhadt istálló trágya alkalmazandó, mert ezzel a talajt lazító humusz anyagokon kívül növényi táplálé-kot is adunk a talajnak. Igen tanácsos azonban ezenfelül még szuperfoszfátot is juttatni a talajba, amennyiben az istálló trágya elegendő fosztor-savat nem tartalmaz, holott éppen a talaj fosztor-sav tartalma serkenti a növényzet buja fejlődését. Ha tehát szuperfoszfáttal is megtrágyázzuk a talajt, ezáltal a buja fejlődést lényegesen elő-

mozdítjuk, s ez által az ott termelt növényzet még zsebbebb, még izletesebb lesz. Az oldható foszforosav tartalmazta szuperfoszfát különösen a hagyma és cellerre van igen kedvező befolyással s azok természet óriási módon fokozza. Még bujább fejlődést érhetünk el, ha a már kikelt növények-re kevés chili salétromot hintünk el 2-3 heti időközökben.

Az istálló trágyát ha ősszel alkalmazzuk is, ne hagyjuk kupacokban állani, de teritessük szét, ellenkezőleg buja toltok keletkeznek, veszteségtől nincs miért tartani, mert az eső és hó lemossa a talajba a trágya oldható anyagát, s azok a talaj által erősen absorbeálódnak.

Folyékony trágyát — főleg levét — különösen olyan növények alá használjuk, melyek a friss trágyát szeretik, amelyek zsenesége gyors növénytől függ, minők a saláta, kaljrabé, a laboda stb. folyékony trágyát csak esős, hűvös időben használjuk, mert napfényes, száraz időben a gyökereknak ártalmára lehetne.

Ha kerti talajunkat ilyen módon trágyázzuk s e mellett kellőleg meg is míveljük, a termelt zöldségfélék jósága jelentékenyen fokozódni fog.

Az akácok nemesítése.

Az akácok különböző fajtáinak egész sokasága ismeretes, melyeket nem maguk által, hanem oltás útján szaporítanak. A legjobb fajták: a gömbakác, a besoniana, mely koronájának laposítása által fasorok (allék) alakítására használják, a szurokakác: kis, sürti, világos rózsaszínű virágával, a rózsaszínű virágú akác, mely cserje alakban állhatik. A deczaisneana: nagy, hosszú, rózsaszínű virágával, a monoptylia: nagy, egyedülálló leveivel, mely inkább függő ágakat mutat, a tulajdonképeni függő akác: kis levelekkel és a guleakác.

Ha ezen fajtákat nemesíteni akarjuk, úgy ez üvegházban könnyen eszközölhető. Ha kezébe két éves növényeket nemesítünk és cserébe ültetünk, a meleg házban valamennyi galy könnyen kinő. Legtöbbször azonban a közönséges akácok törzseit koronaágban fogjuk nemesíteni még pedig a faiskolában. Ezen nemesítés mindazonáltal nem mindig sikerül azon biztonsággal, melyet elvárunk; a következőkben erre nézve egy tapasztalatot írunk be.

Az akácok nemesítésének sikerülte nem annyira a kivitelől, mint az időtől függ, melyben ezt tesszük. A hajtás előtt oltott galyak a szabadban nehezen fogamzanak, miután nem azonnal nőnek a törzshöz és a levegőn kis-áradnak. S ha a galyak a virágzás előtt — oltatnak, még akkor sem kielégítő az eredmény s ha a legerősebb virágzás után látunk hozzá, csak akkor fogamzik meg minden galy, s a hajtás nagy melegben június végén, vagy július elején gyors. A zöldoltás, mint a szőlőtől, az akácoknál is megkíséreltetett, minden nagyobb eredmény nélkül azonban; itt-ott fogamzik ugyan egy galy az eredmény azonban nem volt kielégítő, csak a virágzás utáni nemesítésnek van sikere, de akkor is jól örözlött galyakkal.

IRODALOM.

Budapesti Napló, az újságírók lapja. Először említsük meg a magyar közönség annak a tizennyolc magyar újságírónak az osztóit, akik hogy függetlenítsék magukat minden politikai befolyás és minden vállalkozás tökélye alól, megállapították maguk erejéből, minden vállalat mellőzésével a szerkesztőség saját tulajdona gyanánt a Budapesti Naplót. A lelkes kis csapat most, alig tizenegy hónap leforgása után a szabadlevél magyar közönségnek legkedveltebb újságolvasójává lett. Magával hozván fényes és jókora írói nevelést, bámulatos szorgalommal és kitartással gyűjtve mindennap össze mind azt, ami a szerkesztőség, a lap szabadlevél és feltétlenül, minden irányban független politikájának, nemzeti érdeklődésének és magas lelkesedésének minden humánitást éribe ismétlődő bizonyítóját adja: — a Budapesti Napló ma már nemcsak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szimpatizálásának gyors felkeltésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szava arra vall, hogy a Budapesti Napló alapítói megérdemlik ezt a támogatást. A Budapesti Napló-nak friss és megválasztott érteklődése, komoly tartalmas politikai cikkei, a melyek nyomtatásosá teszik a fiatal de politikai súlyra már ismert újág véleményét, tárcarovatának magas irodalmi színvonalát, gazdag informatív anyaga, kitűnő érteklődés, kimerítő, ötletes, változatos, eleven rovatai s mindenrevaló közleményeinek változatossága és folyton gyarapodó bővsége: napról-napra ékezetesebben tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelelt a legvárhatóbb várakozásnak is, amely megjelentését megelőzte. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasókörösége közt pártatlanul meleg és szíves viszony fejlődött ki. Napenkint jelentkezik ez a Szerkesztői üzenetek rovatában. A magyar közönség: nekünk családunk.

A Budapesti Napló szerkesztősége, amely csak a digne munkásságára, hírlapírói sikereire hivatkozva és a közönség szimpatizálására appellálva fogott hozzá bátor vállalkozásához, nem családított önbizalmában és nem családított a közönségben, amely nagy szeretettel karolta fel ügyét az első perctől fogva: És hogy a közönség se családított benne, arra vállaltva, szakadatlan buzgóval és lelkesedéssel törekedik. A szerkesztőség, amelynek belsei tagjai: Vessz József, Szerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erdős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, dr. Kovács János, Lyka Károly, Márkus József, dr. Marki Adolf, dr. Márton Miksa, Molnár Ferenc, Papp Dániel, Pokár Gyula, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán napról-napra egész erejét, egész lelkesedését, összes hírlapírói kvalitásait viszi a harcba. Hűséges szövetségese ebben a külső munkatársak díszes serege, amelyből csak Agai Adolf, Balogh Pál, Bekács Gusztáv, Besenyei Ferenc, Békési Antal, Eötvös Károly, Fesz Gyula, Géczy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Malonyai Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogall Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István és Tutsak Anna neveit említhetjük most.

Es a rugója a Budapesti Napló eddigi példátlan nagy sikerének és biztosított jövőndé szilárd existenciájának. Es még egy. Annak az újságunk, amely senki más, csak a szerkesztőség és a közönség, amely semmiféle idegen tőke megalgátalán sem áll és csak a maga munkálkodó embereinek, még a magyar közönségnek, a magyar hazának, a magyar nemzeti ügynek és a magyar szabadságügynek az érdekeit szolgálja: ebben a függetlenségben semmihez sem hasonlítható hatalmas erőforrás van. Olvasóink figyelmét újból is felhívjuk a Budapesti Napló-ra és ismételve a legmelegebben ajánljuk az újságot olvasásra az újdonságok iránt érdeklődőknek és valóágos lelki építésre azoknak, akiknek a magyar hírlapirodalom magas színvonalán és magyar írók és újságírók hangyasszorgalmában kedvük telik.

„Nefelejsek“ címen adta ki Baboss László, nagykanizsai ügyvéd, lapunk dolgozó társa, azokat a gyönyörű tartalmú költeményeket, melyeket az angol, francia és német irodalom jelesebb költőinek még magyarban nem igen ismert költeményei közül fordított le igazán elismerésre méltó buzgalommal. A tizenegy ivre terjedő s a fordító szép intencióját tekintve, valóban pártolásra érdemes munka ára: 1 frt 50 kr. A nagyon csinosan, kiváló ízléssel kiállított munka a Fische! Fülöp, nagykanizsai cég nyomdájából került ki. Kapható magánál a szerzőnél.

CSARNOK

Természetköltők.

Írta: Baboss László.

(Folytatás.) (18)

Anélkül, hogy azon elvnek hódolnánk, hogy a népköltők az alacsonyabb életből szedik költeményeik tárgyait s az arisztokrata orosz költők attól távolartották volna a költészetet, el kell ismerünk, hogy Oroszországban a költészet sok ideig a kiváltságosak által lett csak művelve, s ezek a nagyvilághoz tartozók lehettek. És azért az orosz költészet sok ideig a klasszicizmus járma alatt nyögött, s a művészeti eszmény mellett, a nemzetinek s a természetesnek s az irány eszméknek csak nagy nehezen sikerült maguknak utat törni.

Kotzow uttörő; s költészete egész tere, a természet, az ember élete. A földmives dala, a fiatal aratoné dala a szegény parasztember örömeivel, fájdalomával szólnak; s azok a természet bájjával hatnak ránk. Ép miként Burns úgy Kotzow is a természetből indul ki, vagy azt teszi háttérnek, s vagy ahhoz köti eszméit, kepeit, s közőösen szerelmi dalaiban tudja megérzéketeni ő is saját érzéseit pl.

A szellők sutognak
Virágok ringanak,
De nem látszik az út,
Szelek kavarnak.

Majd egy felhő közeleg
Hoz dörgést villámot
Betakarva mezőt
S e fényes világot.

De a legény dalol,
Mint madár az égen,
Ő neki az mindegy,
Atjut minden gáton!

Mit ő neki felhő
Mit ér mennydörgés
Middön két szemben van
Az ő mindensége.

Mi lehetne neki
Vesztesége gyászra,
Mikor őt szereti
Csak kedves babája.

Kotzow azonban a természetköltők közé csak az okból számítható mert közvetlen természet igáz, őszinte s nem dalol mást, mint amit érez lát és hall; de az ő költészete — mint természetköltészet — csak a kezdet, az első fok a mely csak azért nevezhető mégis annak, mert a természet harmatával vannak elfőve, mintegy megaranyozva.

Kotzownak mint egy követőt képezik — habár csak méltó költőtársai Nekraszov Miklós; Nikifin Kutuszov. Különösen Nekraszov, akit német ismeretből nem a legszimpatikusabban fognak fel, s kinek muzsáját boszút szomjuhozónak, s a sötét hatalmak, a nehéz munka s az éhség kiállításának hirdetik, távol áll a boszútól, s főcélja a humanizmus, melyet sokszor a természet meleg köpenyében takar. Petőfihez hasonlóan jár, barangol s látva a talun a győtrő jobbágság borzalmaikat, a városba mén, hol éhség — nyomor környezik. Ő a szegények, a szegények szenvedésének költője.

A fagy c. költeménye legszebb legmeghatóbb — s igazi természetfeszítésű költeménye Nekraszovnak, akit méltán Puskin a Lermontof mellé állhatunk. A fagy egy szegény özeveg gyász-dala, aki urát elvesztvén, elvesztette egyetlen támaszát, akihez nincs gondozója senki csak a halál; s meg is jelenik neki a fagy képeiben. Middön fat meg szedni az erdőre; a hol egy lélek sem látható, minden oly csendes, a faluból odaszálló hang hallik tisztán; hol csikorog a szán, s a hideg, csontig hat. A mező csillog, mintha gyémánttal volna behintve, a szegény özeveg szemében is gyémántok csillognak: a könyök. Gyászos éneket hall most mintha bent az erdőben zugna zokogna; azután elszibbadnak tagjai, lassan-lassan megáll az érverés s az elfáradt kebel megpihen. Megpihen az erdő mélyén, ott hol nem jár senki, hol nincs szenvedés csak nyugalom van, és pedig a legtisztább, a legédeseb-, mert ha életünket meguntuk, csak ott aludhatunk el édesen.

„Egy hang se kél. A tiszta égen
All a nap, az erdő mereng —
Csúds világ bevonva szépen
Ézüstbe messze végtelen.

Oly büvös titkos báj van abban,
Vonz ellenállhatatlanul
A fákon át ezreze rebben
S nyomán a hó szálldosva hull,

Egy hőcsomót vég Dávidra
Hogy a fenyőn is átkureng
És Dávia dermederve áll
Büvös örök álomba lent.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

M. N. Levél — bár szívesen megtennők — egész terjedelmében nem hozhatjuk, mert akkor azzal „az egy istennélkül való társalnguit széju öreg anyókdval“ nekünk is meggyűlne a bajunk. Baj, tudjuk mi azt rég, ha az ember mást kénytelen szolgálni, de vigasztalja magát azzal, hogy emberiség $\frac{1}{10}$ része mások szolgálatában áll. A guny-versét különben minden változás nélkül itt adjuk, ha ezt olvassa az a késelő öreg-asszony, bizonyosan megjavul.

Abrándajmal

Megcsalotam hogy a fényesség
Közörült késtem
használtam eredményeim
mindelmaraták.

Méregfurdal!
majd megöl, hogy egészen
A hatalom mégsem asonyt.
Svoigá lojtm midit bagyank
szomorujan faháskodom
Hogytól is asirbajutok

Mag halok Mag halok
Elvisznek abivalok.

Ezt a klasszikus verset kommentár nélkül az olvasó nem igen érti meg. Mi készek vagyunk ezt prózában leírni.

Ezt a siralmis verset az ön késelő asszonya mondja és pedig a következőképen szólna prózában:

Abándjaim.

Megcsalódtam, hogy a fényes, megköszörült kés nem használtam. A reményeim mind elmaradtak.

Méregfurdal, majd megöl, hogy egészen a hatalom még sem az enyém. Szolgálóim mind elhagytak, szomorúan leházkodom, hogy utóbb is a sirba jutok.

Meglátni versén, hogy egy öreg, csunya, rossz, késelő gazdasszony adta hozzá az impressziót, de ha ezental újból szekirozná, kérjük: ne írjon akkor verset, vagy legalább ne küldje nekünk el. Ezt az ügyet a rendőrségnél sokkal jobban elnéznék.

NYILTTÉR.*

A selyem el van égre! Est székelték a ügyek mondani, ha az illető raba darabok igen sokszor már a 2-ik 3-ik Viselet után a hajtszakban elhasadnak, vagy mint a vatta szótmalának; ezen jelenség nem a „véletlen” által okozott elégsé hanem a selyem, hogy az va-tagabbnak a még is eleve annak ténjék fel, tudatosan lezsen elin- és phospor-savval pácolva, melyek a nyerselyem érzéslait mintegy szétrájják; az ilyenféle füstölő eljárást „megterhelésnek” nevezik! mentül jobban óhajtják a selymet megneméníteni, annál több elin-fárdón meyezen az keresztül hogy az esen mérget tökéletesen magába szívja. Az így füstölt selyem — a legemesebb selyem! — a halálócsirját tehát még mielőtt az a szövő-székre kerülne, már is magában rejti. Az ilyen szálakból készült úgy nevezett selyem szöveteknek, rövid használat után termézet-szerűen szakadozniuk kell, mint a gyújtó kanócának azszint, amint azok többé vagy kevésbé terheltek meg. A drága öltözék (késztési díjjal együtt) tökéletesen értékelen. Az én valódi selyememből szivesen küldök postafordulattal porté és vámmenősen miniatúrát Menneberg G. cs. és kir. udvari szállító seljengyárán Zürichben. (6)

*) Az e rovatban kösletéért nem vállal felelősséget a szerk.

Kereskedőknek

Wenzel Elger
haripnyagyára

EIOHICHT, Reichenberg mellett Csehország.

Ajánlja minden fajta legjobb minőségű harisnya gyártmányait és kötőpamutjait

Ügynökök felvételnek

STEFANIA SZÁLLODA

BÉCSBEN. 11. Taborstrasse 12.
a terményfőzsde mellett.

Ujannán legmoderneiben minden kényelemmel berendezve, villamosan világítva, legjobb fekvésű (10 pernyi távolságon a Stefaniplatz-tól.) Megállóhely a lovasut és a társaskocsik részére minden irányban. Fürdők és meleg vízvezeték a hátsóban.

Szobaárak, villamos világítással és kiszolgálással

személyenként I-es emelet	1 frt 70
II-ik	1 frt 50
III-ik	1 frt 30

Együttal ajánlom STEFANIA szállodámat Ves-lamban a fürdők átellenében és a villamos vasut végállomá-nál. A szálloda májstól — októberig van nyitva, újannan épült és minden kényelemmel van b. rendezve.

Szobák napra vagy egész hónapra.
Teljes ellátás is.

Kittető tisztelettel
Witzmann Károly.

Egyedüli államot kollektív ist formában
109. keltájóssor a

FERENCZ JÓZSEF.
későrüv, a későrüvnek királyi
Orvostekintőtyk bizonyítványal szerint a világkirak úrvandó

FERENCZ JÓZSEF-későrüv
a későrüvnek tulajdonképeni képviselőjének tekintendő, mert páratlan egyenletes, gyors és tartós hatáson. A milianiumi nagy éremmel egyedül tüntettetett ki.

Kéretik csak **Ferencz-József-későrüv**, nem pedig budai vagy egyéb elmevezést használni.
Kapható mindemütt. Az igazgatóság Bpeston.

2667. sz. K. U. 1897. 182-1

Arlejtési hirdetés.

A felügyeletem alatt álló nagykanizsai fogház épületének külső falaira, kiterjedő vakolatjavítási és meszelési, továbbá cseréptető — valamint ereszt és lefolyó csatorna — javítási munkálatoknak 634 frt 28 krban előirányzott költ-őnek keretén belül leendő biztosítására Igazságügyi Miniszter Ur Ó Nagyméltóságának 1897. évi június hó 18-án 18681/I. M. II/A. sz. alatt kelt rendelete folytán **1897. évi jún. hó 30. napjának d. e. 9 órájára**

árlejtési tárgyalást hirdetek azzal, hogy a költ-ségelőirányzat és az árlejtési feltétel k a királyi ügyesség iktatójában bármikor megtekinthetők és hogy a tárgya-ás kezdetén leteendő köber jellegű bizt-síték az előirányzo tösszegnek 10% -at képezi.

Nagy-Kanizsán, 1897. június 24.
A nkanizsai kir. ügyész:
dr. OROSDY LAJOS.

Kwizda Ferencz János

Kwizda-féle üdítő-nedv
Cs. és kir. szabadalm. mosóvíz lovaknak. Egy palack ára 1 frt 50 kr.

Kwizda-féle kornenburgi marha-táppor
állatgyógyászati étrendi szer lovaknak, szarvas-marháknak és juhoknak. Egy nagy doboz ára 70 kr. Kis doboz 35 kr.

Kwizda-féle patakenős a patak mappvágnak és töré-kényességének megállítására. 400 grammos szelece frt 1.25	Kwizda-féle pata-kitt mesterseges pata-anagy. Egy rud 80 kr.	Kwizda-féle nyeregsszappan Egy szelece 1 frt.
--	--	---

Kwizda-féle szab. légnyomású csülök-védő-szalagok gummiból jégpárnával
A Kwizda-féle szab. ruggyanta szürke, fekete, barna és fehér színben, négyféle nagyságban állittatik elő egy a bal mint a jobb lábra. A szerint, a mint a csülök kerüllete az ábrán jelzett a-b magasságban.

20-22 cm alkalmas az 1. nagyság	2
22-24 " " " 2.	3
24-27 " " " 3.	4
27-30 " " " 4.	5

Árak: szürke fekete, barna, fehér
1. sz. frt 3. ... 3 frt 30 kr.
2. sz. frt 3.30 4 frt 50 kr.
3. sz. frt 3.80 4 frt 80 kr.
4. sz. frt 5. ... 4 frt 90 kr.

Köpen árjegyzék a Kwizda-féle szab. gummivédő-készülékről ingyen és bérmentv.

Naponta postai utótküldés a központi raktár által:
Kerületi gyógyszerár, Kornenburg,
Bécs mellett 50

Köszönet-nyilvánítás.

A benső részvételek azon számos nyilatkozatáért, melyben szeret tt lértjem

Blau Edl ur,

elhalálózása alkalmából részeseültünk, a magam, gyermekeim és az összes rokonság nevében, hálás köszönetet mondok.

N.-Kanizsa, 1897. június 27-én.
özv. Blau Pálné.

Felelős szerkesztő:
SZALAY SANDOR

Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Kremsier Izsó
fa-ügynökségi és bizományi üzlete
NAGY-KANIZSÁN.

Üzletem hatásköre: Puhafa, keményfa, (fűrészanyag, kádr- és dongafa, vasuti talpa, bognárfafa stb.) tűzifa, és végül erdő-ügyeletek lebonyolítása.

A n. érd. közönség szives megbizását erdők leírását és készletek jegyzékének, be-küldését kérem.

Egy doboz ára:
1 forint 20 krajcár.

Utánvétellel vagy az önszeg előleges beküldése után küldeték.

KLYTHIA a bőr ápolására
szépítésére és finomítására **Puder**

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó PUDER.
Fehér, rózsaszín, és sárga —
vagyileg analysált és ajánlja Dr. Fohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.
Eltámaszó levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB
cs. és kir. udvari toletta-szappan és támaszer-gyár Bécsben.
Főraktár: Bécs, I. Wollgasse 2.

Kapható a legiöbbs támaszer- gyógyszerkereskedésben és gyógyszerárban. — Nagy-Kanizsán: Kreimer Gyula és Keleti M. Nőr cégeknel.

Csodálatos eredmény.

szepő, tisztán aerebőr, sárga fo'lok stb. feltétlenül eltűnnek

Bergmann liliumtej-szappan

(Bergmann és társától Drezdában)

napenkénti használatánál.

Kapható darabonként 40 krajcárért

Kreiser Gyula üzletében

Nagy-Kanissán.

128

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Linimentum Capsici compositum.

Ezen hírneves háziorv előadta az idő magróbbításnak, mert már több mint 27 év óta megismerik, fájdalomcsillapító bebizonyított áhánzatok: kövénység, csontok, fagyományok és megfázások, és az orvosok által bebizonyították is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment olaszos alát, nem téves, hanem igazi népszerű háziorv, melynek egy háziatában sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban minden gyógyszerárban készenlében van; fűkrákár: Török József gyógyszerüzemű Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbirtékú utazás van forgalomban. Ki sem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter csiggyőzés nélkül mint sem valódi utazás visszaz. Richter F. Ad. és társa, oszár. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt (Thüringia).

Unger Ullmann Elek

Nagy-Kanissán.

A STEYRI fegyvergyár

világhírű SWIFT

Kerékpárjainak

raktára.

Elsőrangú Prácisió-gyártmány.

Egy teljesen felszerelt 1897-es modell könnyű úri utigép ft. 165. női utigép ft. 190.

Vevőknek tanulógép ingyen áll rendelkezésre.

ATTILA-PERMETEZŐGÉP.

Az „Attila” permetező mindazon bajokat melyek a szőlőgazdát eléggé bosszantják, elhárítja és pedig az által, hogy a szőlőkarant egy csavarintás által a puttonyból leveheljük, mi által az egész szerkezet már kezünkben van. Ugy a puttony, mint a szerkezet tisztán tartható és a legegyszerűbb munkás szétbontja és össze rakja. Soha sem puaszulhat, soha gépész kezébe adni nem kell; mindenki maga bányhat vele. A szórója is páratlan jól szór, valóságos ködöt csinál!

Ára 18 forint.

SZIGETI SÁNDOR

KÉCSKEMÉT

Ugyanitt

KITŰNŐ BICZIKLIK

130 forintért.

Ujságírók lapja!

Ujságírók lapja!

„BUDAPESTI NAPLÓ”

A magyar sajtóban páratlan az a siker, melyet a

a BUDAPESTI NAPLÓ

aráfolt és az egész világ sajtójában példa nélkül való, hogy egy szerkesztőség maga alapított volna és adna ki politikai napilapot,

a BUDAPESTI NAPLÓ

a szerkesztőség tulajdona, nem adta magát semmiféle vállalkozás rendelkezés hatalma alá. Független tehát és szakimondó felfelé is, lefelé is minden irányban. Az igazi szabadelvűségnek sok diadala fűződik, már a BUDAPESTI NAPLÓ példája egy-egy sikerét jelentik.

a BUDAPESTI NAPLÓ

a magyar intelligencia lapja. Politikája a legtisztább szabadelvűségnek és a magyar nemzet igazainak utján halad.

a BUDAPESTI NAPLÓ

hasábjain egyesíti a magyar politikai, irodalmi és szarnalizatikai élet legelőkelőbb neveit és érdekesség, frisség, ötletesség dolgában verseny nélkül áll. A BUDAPESTI NAPLÓ minden egyes száma egy-egy szarnalizatikai siker.

A Budapesti Napló főszerkesztője: **VÉSZI JÓZSEF.**

A Budapesti Napló felelős szerkesztője: **BRAUN SÁNDOR.**

A Budapesti Napló belső dolgozótársai: Abrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, Merki Adolf, dr. Márton Miksa, Molnár Ferencz, Papp Dániel, Pekár Gyula, dr. Soltész Adolf, Sebő Tivadár, Thury Zoltán.

A szerkesztőséghez csatlakozik a külső munkatársak, cikkrók, és tárcáirók díszes sora:

Agai Adolf, Balogh Pál, Békics Gusztáv, Bessenyei Ferenc, Békefy Antal, Eötvös Károly, Feszl Géza, Géczy István, dr. Hagara Viktor, dr. Haldz Ignác, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Malonyay Dező, Munkácsy Kálmán, Szabóné Nogáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István, Tuzsek Anna.

A BUDAPESTI NAPLÓ

rovatai gazdagok, értekezési kitűnők. Az egész világ friss, eleven, temperamentumos és minden rovatában az izlést, az előkelőséget és a megbízhatóságot ismeri legfőbb törvényének.

Előfizetés: egész évre 14 ft., félévre 7 ft., negyedévre 3 ft. 50 kr., 1 hóra 1 ft. 20 kr.

Mutatványssámokat nyolc napig ingyen küld a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 15-IK SZÁM.

Olvassa mindenki az ujságírók lapját: **A BUDAPESTI NAPLÓT!**

Bérleti-hirdetmény.

A nagykanizsai Polgári Egylet tulajdonát képező vendéglő és nyári kertherhelyiség f. évi november 1-től kezdődőleg három, esetleg hosszabb időre bérbe adatik.

A vendéglő helyiségei földszinten a következők: Étterem, megfelelő mellékhelyiségek, bor és sör pincével, konyha, élesztár, gazda és személyzeti la' részek, jégvermek, faházak, mulatókert és kényelmesen berendezett nyári casino helyiség.

Emeleten: A Polgári Egyleti tagok helyiségei nevezetesen: olvasó-, billárd-, kártya- és társalgó termekkel, diszes nagyterem, kellő mellékhelyiségekkel, mely utóbbiak vígalmi- és színházeclokra is használtak.

A bérletre vonatkozó egyéb feltételek az egylet elnökénél betekintheők, illetőleg erre nézve tőle értesítés szerezhető.

A pályázati ajánlatok legkésőbb **f. évi szeptember hó 1-6-ig** írásban alulírt cím alatt küldendők be.

Kelt Nagy Kanizsán, (Zalam.) 1897. június 26. 17-én.

A nagykanizsai Polgári Egylet
választmányára.

179-1

Hirdetések

felvétetnek e lap kiadóhivatalában

Nagy-Kanizsán.

Sangerhauseni gépgyár,

magyarországi gyártelepe.

BUDAPEST, Külső váci-ut 1443. szám.

Első és egyedüli

magy. special-gépgyár,

a mely az összes mezőgazdasági iparágak számára szükséges gépeket gyártja.

Gazdák és iparosok számára mint hajtóerő, rendkívül előnyös a

„HOFFMEISTER-féle gőzmotor“

a legjobb és legbiztosabb gőzgép. Fűthető: szénnel, fával, cserrel és minden egyéb hulladékkal. Minden nagyságban fél lóerőtől kezdve gyártjuk.

A „HOFFMEISTER-motor“

rendkívül előnye folytán minden eddig ismert hajtóerőt felülmúl. Felállítható bárhol, semmi alapot vagy falazás nem szükséges, állhat szilárdan vagy szállítható.

A „HOFFMEISTER-motor“

megszerzését gazdáknak és iparosoknak a legmelegebben ajánljuk.

Leírásal, felvilágosítással, árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Képviselőtekre ajánlatokat elfogadunk.

Weiser J.C.

gazdasági

gépgyára és vasöntődéje NAGY-KANIZSÁN,

a m. kir. államv. gépgyára vezérigazgatójának dunántúli képviselője.

Az ezredéves kiállításon az arany érdemkereszttel és a millenniumi nagyéremmel kitüntetve.

Az ezredéves kiállításon az arany érdemkereszttel és a millenniumi nagyéremmel kitüntetve.

Magyarország legjobb sorvetőgépei:

az összes vetőgépek közt a legkitűnőbbnek bizonyult

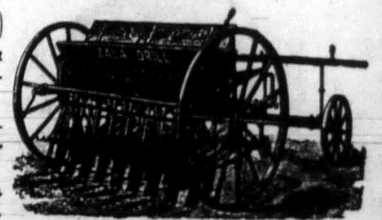
Zala-Drill (szab. Simplex)

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas sorvetőgép,

és a merítőkorongos rendszerek közt legkedveltebb, szabad

„Perfekta“

sorvetőgép.

Mindegyik a gyakorlatban felette célszerűnek bizonyult szab. kiváltható kapacitásokkal van ellátva

Felülmulhatatlanok az egytetemes és kétvasú acellekék, az egytetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvények, összes talajmivelő eszközök, szénagyűjtők, darálóok és egyéb gazdasági gépek.

Felhívom a n. é. gazdáközönység figyelmét

a legjobb amerikai

„Planet jr“ rendszer.

egykerékű kézi répakapáló és töltőgép eszközre, melylyel a répakapálásnál és töltésnél óriási megtakarítás érhető el

Végül figyelmeztetem a n. é. gazdáközöniséget

hogy

a m. kir. államvasutak világhírű gőzgépeit és cseplőt

ne tévessze össze

az ezen címhez hasonló körülírású vállalatok

férczgyártmányaiival!

Előfizetési felhívás

a BUDAPESTI BAZÁR XXXIX. évfolyamára.

A „Budapesti Bazár“ családok részére a legelőcsésőbb, leghasznosabb szírirodalmi divatlap. Ruhák, kiegészítők, gyermekjátékok, fehérneműk elkészítéshez szabásmintákkal, érhető magyarázatokkal szolgál, hozzávalók bevásárlásához segítségül nyújt, minden megrendelést szívesen teljesít.

A „Budapesti Bazár“ előfizetői ára:

177 2-1 Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre 3 frt — —

Uj előfizetőinknek megküldjük bérletük, nyári divatos öltözékekkel, divatképpel és szabásminták rajzaival ellátott június 1 és 16-án megjelent számokat. — Azonkívül minden előfizetőt aki negyedévre írt elő, az alább elősorolt regényekből választhat egy példányt, vagy az emlékalbumot, aki félévre írt, választhat két példányt, vagy egyik helyett az emlékalbumot. A füzeteket megküldjük ingyen és bérmentve.

Dóra. A felmértéke szabvány. Vessze.

A közel 200 arcképet és 1000 emléksort tartalmazó emlékalbumot.

Az előfizetői pénzek KIRALY JÁNOS szerkesztőnek, Bp. IV. Koronahérvég-u. 17. lakosnál.